

6.számú melléklet

a

03. EGÉSZSÉGÜGY ágazathoz tartozó

5 0913 03 01

Általános ápoló

SZAKMÁHOZ

1 A SZAKMA ALAPADATAI

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Egészségügy
- 1.2 A szakma megnevezése: Általános ápoló
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 0913 03 01
- 1.4 A szakma szakmairányai: —
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Egészségügy ágazati alapoktatás Egészségügy ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: —

2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A programtantervben meghatározott tantárgyak, témakörök és a benne foglalt meghatározások (oktatók, elmélet/klinikai szimulációs gyakorlat/klinikai gyakorlat, óraszámok) kötelező érvényűek.

Jelen programtanterv megvalósítása során törekedni kell a tantárgyaknál nevesített oktatók alkalmazására, azonban amennyiben nem tud biztosítani megfelelő végzettségű szakembert az intézmény, átmenetileg alkalmazhat olyan felsőfokú végzettséggel és szakmai gyakorlattal

rendelkező oktatót is, aki az adott tantárgyból (témakörből) felsőfokú tanulmányai alatt szigorlatot tett és ennek tényét hitelt érdemlően igazolni tudja.

Jelen programterv megvalósítása során a szakképző intézményeknek, a képzési tartalom maradéktalan megtartása mellett van lehetősége a tantárgyak összevonására. A tantárgyak összevonását a szakmai programban szükséges rögzíteni.

Jelen programterv megvalósítása során a gyakorlatorientált tantárgyak tanítását csoportbontásban szükséges megszervezni. A csoportbontásra, a gyakorlati óraszám arányára, valamint a képzési helyszínrre vonatkozó előírásokat a szakmai programban szükséges meghatározni.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

Közismeret nélküli felnőttképzés esti munkarendben

Általános ápoló 5 0913 03 01

Évfolyam		1/13.	2/14.	3/15.	A képzés összes óraszám
Évfolyam összes óraszám		629	539	515	1683
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	7			7
Egészségügy ágazati alapkutatás	Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek	7			7
	Kommunikáció alapjai	6			6
	Az emberi test felépítése	17			14
	Elsősegélynyújtási alapismeretek	14			14
	Munka-balesetvédelem, betegbiztonság	12			12
	Alapápolás-gondozás	36			36
	Irányított gyógyszerelés	18			18
	Komplex klinikai szimulációs gyakorlat	28			28
	Vitális paraméterek és injekciós rendelőintézeti gyakorlat	14			14
Alaptudományok	Szakmai kémiai és biokémiai alapok	28			28
	Szakmai fizikai és biofizikai alapok	18			18
	Egészségügyi informatika	7			7
	Egészségügyi terminológia	14			14
	Egészségügyi jog és etika alapjai	11			11
	Sejtbiológia	14			14
Egészségügyi alapozó ismeretek	Emberi test és működése	14			17
	Alapvető higiénés rendszabályok	9			9
	Általános ápolástan és gondozástan	45			45
	Gyógyszertani alapismeretek	10			10
	Kommunikáció	8			8
	Általános laboratóriumi alapismeretek	18			18
	Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia	28			28

Társadalomtudományi ismeretek	Szociológia alapjai	10			10
	Pszichológia alapjai	14			14
	Népegészségtan, egészségfejlesztés	11			11
	Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek	10			10
Klinikumi alapismeretek	Belgyógyászat és ápolástana	28			28
	Sebészet és ápolástana	21			21
	Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk	21			21
	Szülészeti-nőgyógyászati klinikuma	14			14
	Neurológia klinikuma	9			9
	Pszichiátria klinikuma	9			9
	Geriátria klinikuma	9			9
	Klinikai gyakorlat	90			90
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv		35		35
Ápolói alapozó ismeretek	Biokémia		7		7
	Biofizika		7		7
	Sejtbiológia II.		7		7
	Mikrobiológia		7		7
	Közegészségtan - járványtan		14		14
	Egészségügyi etikai esettanulmányok		7		7
	Egészségügyi jogi esettanulmányok		7		7
	Egészségügyi informatika		7		7
	Egészségpszichológia		14		14
	Népegészségtan			7	7
	Egészségügyi kommunikáció – konfliktuskezelés – krízis menedzsment			7	7
	Egészségnevelés - egészségfejlesztés			7	7
	Egészségszociológia			7	7
Ápolói szakmai ismeretek	Anatómia-élettan-kórélettan		28		28
	Elsősegélynyújtás-első ellátás		14		14
	Egészségügyi terminológia II.		7		7
	Gyógyszertan - alkalmazott gyógyszerteran		14		14
	Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika		14		14
	Sztóma ellátás és sebkezelés			70	70
	Klinikai táplálás			7	7
	Pedagógia			7	7
	Általános Ápolástan II		14		14

Klinikumi és szakápolástani ismeretek	Belgyógyászat és szakápolástana		56		56
	Sebészet és határterületeinek ápolástana		56		56
	Pszichiátriai betegek ápolása		21		21
	Neurológia és szakápolástana		21		21
	Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll		21		21
	Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana		28		28
	Gyermekebelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő- és gyermekkorban		28		28
	Csecsemő és gyermekápolási ismeretek		28		28
	Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana		21		21
	Szülészeti-nőgyógyászati betegek ápolása			21	21
	Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana			56	56
	Gerontológia és szakápolástana			84	84
	Onkológia és szakápolástana			77	77
	Hospice ellátás és szakápolástana, otthonápolás			49	49
	Kritikus állapotú beteg ellátása			56	56
	Klinikai gyakorlat II tantárgy			60	60
Egybefüggő szakmai gyakorlat: 50%		80	80		160

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	14.	A képzés összes óraszama	1/13.	2/14.	3/15.	A képzés összes óraszama
Évfolyam összes óraszama	252	324	436	419	1219	949	3599	1144	1180	916	3240
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0	18	0	0	0	18	18	0	0	18
	Álláskeresés		5				5	5			5
	Munkajogi alapismeretek		5				5	5			5
	Munkaviszony létesítése		5				5	5			5
	Munkanélküliség		3				3	3			3
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	72	0	72	0	72	0	72
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések				13		13		13		13
	Önéletrajz és motivációs levél				23		23		23		23
	„Small talk” – általános társalgás				13		13		13		13
	Állásinterjú				23		23		23		23
	Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek	18	0	0	0	0	18	9	0	0	9
	Etika és megbízhatóság	4					4	2			2
	Betegjogok	7					7	4			4

Egészségügy ágazati alapoktatás	Az egészségügyi dolgozó alapvető jogai és kötelezettségei	4						4	2			2
	Az egészségügyi törvény alapvető szabályozási területei	3						3	1			1

	Kommunikáció alapjai	9	0	0	0	0	0	9	9	0	0	9
	Kommunikáció	3						3	3			3
	Szociokulturális faktorok	3						3	3			3
	Egészségügyi kommunikáció	3						3	3			3
	Az emberi test felépítése	18	0	0	0	0	0	18	18	0	0	18
	A mozgásrendszer alapjai	5						5	5			5
	A keringés és légzés alapjai	4						4	4			4
	Az emésztés, kiválasztás, szaporodás alapjai	5						5	5			5
	Az idegrendszer, endokrin rendszer és az érzékszervek alapjai	4						4	4			4
	Elsősegélynyújtási alapismeretek	36	0	0	0	0	0	36	18	0	0	18
	Az elsősegélynyújtás története, alapfogalmai	2						2	1			1
	Veszélyhelyzetek ellátási stratégiái	4						4	2			2
	ABCDE szemléletű állapotfelmérés és el-látás	4						4	2			2

Újraélesztés	10						10	5			5
Sérültek állapotfelmérése, ellátása	8						8	4			4
Rosszulletek, mérgezések	4						4	2			2
Tömeges balesetek, katasztrófák	2						2	1			1
Egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBLIS)	2						2	1			1
Munka-balesetvédelem, betegbiztonság	36	0	0	0	0	0	36	27	0	0	27
A munkavédelem alapjai	4						4	4			4
A munkahelyek kialakítása	4						4	3			3
A munkaeszközök biztonsága	4						4	3			3
Balesetvédelem	4						4	4			4
Betegbiztonság	5						5	4			4

Fertőtlenítés	5						5	3			3
Sterilizálás	5						5	3			3
Infekciókontroll	5						5	3			3
Alapápolás-gondozás	36	72	0	0	0	0	108	72	0	0	72
A betegmegfigyelés alapjai	18						18	18			18
Non-invazív mérések és dokumentáció	18						18	14			14
A beteggondozás alapjai		15					15	6			6
Betegápolási eljárások		15					15	5			5
Asszisztensi feladatok		20					20	11			11
Inaktivitási tünetcsoport		4					4	2			2
Az akadályozottság/korlátozottság alapfogalmai		5					5	3			3

	Szállítási módok, betegszállítási alapok		6					6	6			6
	Betegfektetési és más pozicionálási technikái, betegmozgatás		7					7	7			7
	Irányított gyógyszerelés	0	36	0	0	0	0	36	36	0	0	36
	A gyógyszerelés alapjai		14					14	14			14
	Gyógyszerbejuttatási módok		19					19	19			19
	Gyógyászati segédeszközök		3					3	3			3
	Komplex klinikai szimulációs gyakorlat	0	63	0	0	0	0	63	52	0	0	52
	Betegbiztonság szimulációs gyakorlat		6					6	5			5
	Betegfektetési és más pozicionálási technikák szimulációs gyakorlat		6					6	5			5
	Betegmozgatás szimulációs gyakorlat		6					6	5			5
	Non-invazív mérések és dokumentáció szimulációs gyakorlat		8					8	7			7
	Beteggondozás alapjai szimulációs gyakorlat		8					8	7			7
	Betegápolási eljárások szimulációs gyakorlat		9					9	7			7
	Asszisztensi feladatok szimulációs gyakorlat		9					9	7			7
	Gyógyszerbejuttatási módok szimulációs gyakorlat		6					6	5			5
	Gyógyászati segédeszközök szimulációs gyakorlat		5					5	4			4
	Vitális paraméterek és injekciós rendelőintézeti gyakorlat	0	35	0	0	0	0	35	21	0	0	21

	Non-invazív mérések és dokumentáció klinikai gyakorlat		22					22	7			7
	Gyógyszerbejuttatási módok klinikai gyakorlat		13					13	14			14
	Tanulási terület összórászáma	153	206	0	0	0	0	359	262	0	0	262
Alaptudományok	Szakmai kémiai és biokémiai alapok	0	36	0	36	0	0	72	51	0	0	51
	Kémiai alapfogalmak, az atomok elektronszerkezete és a periódusos rendszer		12					12	5			5
	A molekulák szerkezete, kémiai kötések és kémiai reakciók		12					12	5			5
	Halmazállapotok, oldatok és kolloidok		12					12	5			5
	A víz és a vizes oldatok (elektrolitok, savak, bázisok), kémiai egyensúlyok				5			5	5			5
	Alkálifémek, alkáliföldfémek, szerepük a biológiai rendszerekben				5			5	5			5
	Átmenetifémek, fémkomplexek, földfémek				5			5	5			5
	Nemfémes elemek				8			8	8			8
	Halogén elemek biológiai jelentősége				4			4	4			4
	Kémiai termodinamika és Reakciókinetika				5			5	5			5
	Az elektrokémia alapjai				4			4	4			4
	Szakmai fizikai és biofizikai alapok	36	0	0	0	0	0	36	36	0	0	36
	Sugárfizika alapjai	10						10	10			10
	Röntgen képalkotó berendezések	10						10	10			10
	Ultraszhang fizikai alapjai	10						10	10			10

Fénytan alapjai, fényvisszaverődés, - elnyelés, -törés	6						6	6			6
Egészségügyi informatika	9	0	0	0	0	0	9	9	0	0	9
Egészségügyi informatikai alapok	3						3	3			3
Adatvédelem	3						3	3			3
Informatika az egészségügyben	3						3	3			3
Egészségügyi terminológia	18	0	0	0	0	0	18	18	0	0	18
Az orvosi latin nyelv alapjai	3						3	3			3
Az emberi test részei, síkok, irányok	2						2	2			2
Szervek, szervrendszerek	8						8	8			8
Kórtani és klinikumi elnevezések	3						3	3			3
Gyógyítással kapcsolatos kifejezések	2						2	2			2
Egészségügyi jog és etika alapjai	0	0	18	0	0	0	18	18	0	0	18
Alapfogalmak			2				2	2			2
Az egészségügyi etika alapelvei			2				2	2			2
Szakmai etikai alapkövetelmények			3				3	3			3
Egészségügyi etikett			2				2	2			2
Az egészségügyről szóló törvény			2				2	2			2
A betegek jogai és kötelezettségei			4				4	4			4
Az egészségügyi dolgozók jogai és kötelezettségei			3				3	3			3
Sejtbiológia	0	0	0	36	0	0	36	36	0	0	36
A sejt felépítése (prokarióta, eukarióta)				1			1	1			1

	A növényi és az állati (humán) sejt összehasonlítása				1			1	1			1
	A sejtmembrán szerkezete, transzportfolyamatok				2			2	2			2
	A sejtalkotók és szerepük a sejt életében				1			1	1			1
	A riboszómák szerkezete és működése, a génkifejeződés				2			2	2			2
	A sejtciklus és a sejtosztódás (mitózis, meiózis)				7			7	7			7
	A sejtpusztulás				1			1	1			1
	Mivel és hogyan vizsgálhatóak a sejtek				3			3	3			3
	Évközi gyakorlat (sejtvizsgáló módszerek) szövettani laboratóriumban				18			18	18			18
	Tanulási terület összóraszáma	63	36	18	72	0	0	189	168	0	0	168
Egészségügyi alapozó ismeretek	Emberi test és működése	0	64	0	0	0	0	64	36	0	0	36
	Általános ismeretek		6					6	6			6
	Szervrendszerenkénti felépítési és működési ismeretek		58					58	30			30
	Alapvető higiénés rendszabályok	18	0	0	0	0	0	18	18	0	0	18
	Infekció - nosocomiális infekció	9						9	9			9
	Egyéni védőeszközök használata	3						3	3			3
	Fertőtlenítés, sterilizálás alapjai, steril anyagok kezelése	5						5	5			5
	Hulladékkezelés	1						1	1			1
	Általános ápolástan és gondozástan	0	0	90	0	0	0	90	90	0	0	90
	Diagnosztikai alapismeretek			10				10	10			10

A gondozás fogalma, célja és formái			5				5	5			5
A betegellátó osztály és működése			5				5	5			5
A betegmegfigyelés alapjai			15				15	15			15
Testvázadékok megfigyelése és kezelése			15				15	15			15
Általános ápolási beavatkozások			30				30	30			30
Haldoklás, halál, gyász			10				10	10			10

Gyógyszertani alapismeretek	0	0	18	0	0	0	18	18	0	0	18
Gyógyszertani alapfogalmak			3				3	3			3
Gyógyszerbejuttatási módok			8				8	8			8
Gyógyszerinterakciók és ellátásuk			3				3	3			3
A gyógyszerelés szabályai			3				3	3			3
Gyógyszerelő rendszerek			1				1	1			1
Kommunikáció	18	0	0	0	0	0	18	18	0	0	18
Kommunikációs zavarok	3						3	3			3
Egészségügyi szakmai kommunikáció	3						3	3			3
Speciális kommunikáció	8						8	8			8
Konfliktuskezelés	4						4	4			4
Általános laboratóriumi alapismeretek	0	0	0	36	0	0	36	36	0	0	36
A laboratóriumi munka eszközei				1			1	1			1
Tömeg- és térfogatmérés a laboratóriumban				1			1	1			1

Matematikai számítások a laboratóriumban				3			3	3			3
Oldatkészítés, oldatkonzentráció				5			5	5			5
Laboratóriumi alapműveletek: anyagok tisztítása és szétválasztása				1			1	1			1
Laboratóriumi vegyszerek és tárolásuk				1			1	1			1
Biztonságtechnika a laboratóriumban				1			1	1			1
Évközi orientációs gyakorlat szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumban				18			18	18			18
Informatika a laboratóriumban				2			2	2			2
Minőségbiztosítás a laboratóriumban				3			3	3			3
Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia	0	0	0	54	0	0	54	54	0	0	54
A rehabilitáció alapfogalmai				4			4	4			4

Az akadályozott ember sajátos ellátási igényei, szükségletei				20			20	20			20
Komplex, átfogó akadálymentesítés				5			5	5			5
A komplex (átfogó) rehabilitáció rendszere				5			5	5			5
A rehabilitációt támogató eszközök				5			5	5			5
Akadályozottságok az orvosi rehabilitációban				3			3	3			3
Fizioterápiáról általában				2			2	2			2
Fizioterápiás alapok				10			10	10			10
Tanulási terület összórászama	36	64	108	90	0	0	298	270	0	0	270
Szociológia alapjai	0	0	18	0	0	0	18	18	0	0	18

A szociológia alapjai			5				5	5			5
Egészségyszociológia			8				8	8			8
Családszociológia			5				5	5			5
Pszichológia alapjai	0	0	36	0	0	0	36	18	0	0	18
Általános lélektan			8				8	5			5
Személyiséglélektan			5				5	2			2
Fejlődéslélektan			10				10	4			4
Szociálpszichológia			4				4	2			2
Beteg ember lélektana			9				9	5			5
Népegészségtan, egészségfejlesztés	0	0	18	0	0	0	18	18	0	0	18
Az egészség, egészségkultúráltság			1				1	1			1
Az egészségi állapot mérési módszerei			2				2	2			2
Prevenció és egészségmegőrzés			2				2	2			2
Népegészségügyi programok			1				1	1			1
Életmód – egészségmagatartás			2				2	2			2
Szexuálhigiéné			2				2	2			2
Mentálhigiéné			3				3	3			3
Egészségkárosító tényezők			2				2	2			2
Egészségfejlesztés			3				3	3			3

Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek	0	0	18	0	0	0	18	18	0	0	18
Általános pedagógia alapismeretek			7				7	7			7
Andragógia			3				3	3			3

Klinikumi alapismeretek	Betegoktatás			5				5	5			5
	Egészségügyi szakdolgozók oktatása			3				3	3			3
	Tanulási terület összórászáma	0	0	90	0	0	0	90	72	0	0	72
	Belgyógyászat és ápolástana	0	0	54	0	0	0	54	47	0	0	47
	Szív-és érrendszeri megbetegedések			5				5	5			5
	Vérképzőrendszeri megbetegedések			5				5	5			5
	Légzőrendszeri megbetegedések			5				5	5			5
	Emésztőrendszeri megbetegedések			5				5	5			5
	Kiválasztórendszeri megbetegedések			5				5	5			5
	Endokrinrendszeri megbetegedései			5				5	5			5
	Daganatos megbetegedések			5				5	5			5
	Fertőző betegek, infektológia			5				5	5			5
	Belgyógyászati ápolási beavatkozások			14				14	7			7
	Sebészet és ápolástana	0	0	54	0	0	0	54	36	0	0	36
	Általános sebészeti alapismeretek			15				15	7			7
	Részletes sebészet			15				15	10			10
	Traumatológiai, ortopédiai betegek ápolása			10				10	5			5
	Sebészeti ápolási beavatkozások			14				14	14			14
	Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk	0	0	0	36	0	0	36	31	0	0	31
	Fül-orr-gégészeti betegek ápolása				6			6	6			6
	Szemészeti betegek ápolása				6			6	6			6
	Bőrgyógyászati betegek ápolása				6			6	6			6

Urológiai betegek ápolása				6			6	6			6
Ápolási beavatkozások				12			12	7			7

Szülészet-nőgyógyászat klinikuma	0	0	0	18	0	0	18	18	0	0	18
Nőgyógyászati vizsgáló eljárások				3			3	3			3
Várandós gondozás				3			3	3			3
Szövődményes/patológiás terhesség				3			3	3			3
Háborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenessége				3			3	3			3
Szoptatástámogatás, gyerekbarát újszülött ellátás, gyermekágy				3			3	3			3
Nőgyógyászati betegségek				3			3	3			3
Neurológia klinikuma	0	0	0	18	0	0	18	18	0	0	18
Általános és speciális vizsgálatok				1			1	1			1
Tudatállapot változások				2			2	2			2
A koponyaűri nyomásváltozással járó állapot változások				1			1	1			1
Idegsebészeti beavatkozások				1			1	1			1
Fejfájás, epilepszia				2			2	2			2
Agyi érbetegségek				3			3	3			3
Neurotraumán átesett betegek				1			1	1			1
Neuroinfektológiai betegségek				2			2	2			2
Autoimmun betegségek				2			2	2			2
Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek				3			3	3			3

Pszichiátria klinikuma	0	0	0	18	0	0	18	18	0	0	18
A pszichiátriai története, előítéletek, stig-mák				2			2	2			2
Szorongásos zavarok				2			2	2			2
Hangulatzavarok				2			2	2			2
Pszichoaktív szerek használatával kapcsolatos és egyéb addiktív zavarok				3			3	3			3
Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktus kezelés				3			3	3			3
Személyiség zavarok				2			2	2			2
Táplálkozási magatartás zavarai				2			2	2			2
Organikus pszichoszindrómák				2			2	2			2
Geriátria klinikuma	0	0	0	18	0	0	18	18	0	0	18
Bevezetés a geriátriába				2			2	2			2
Az idős kor jellegzetességei				2			2	2			2
Az öregedés biológiai folyamatát befolyásoló tényezők, az időskorra vonatkozó általános jellegzetességek				3			3	3			3
Veszélyeztető tényezők idős korban				2			2	2			2
Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változásai idős korban, leggyakrabban előforduló betegségek				2			2	2			2
Egészséggondozás idős korban				2			2	2			2
Idős betegek speciális ápolása				5			5	5			5
Klinikai gyakorlat	0	0	112	77	0	0	189	168	0	0	168

Belgyógyászat gyakorlat			56				56	56			56
Sebészet gyakorlat			56				56	56			56
Kisklinikum gyakorlat				56			56	35			35
Egyéb klinikai gyakorlat				21			21	21			21
Tanulási terület összórászáma	0	0	220	185	0	0	405	354	0	0	354

Ápolói alapozó ismeretek	Biokémia	0	0	0	0	18	0	18	0	18	0	18
	A biokémia alapjai					6		6		6		6
	Az anyagcsere folyamatok biokémiája					4		4		4		4
	Homeosztázis					8		8		8		8
	Biofizika	0	0	0	0	18	0	18	0	18	0	18
	Az életfolyamatok biofizikai jelenségei					6		6		6		6
	Elektromos diagnosztikai módszerek fizikai alapjai					6		6		6		6
	Képalkotó módszerek biofizikai alapjai					6		6		6		6
	Sejtbiológia II.	0	0	0	0	18	0	18	0	18	0	18
	Sejttani alapismeretek					8		8		8		8
	Általános szövettani alapismeretek					10		10		10		10
	Mikrobiológia	0	0	0	0	18	0	18	0	18	0	18
	Bakteriológia, virológia és mikológia					10		10		10		10
	Parazitológia					8		8		8		8

Közegészségtan - járványtan	0	0	0	0	36	0	36	0	36	0	36
A közegészségtan alapjai					10		10		10		10
A fertőzés, fertőző betegségek					5		5		5		5
A járványfolyamat mozgatóerői					5		5		5		5
Járványügyi feladatok					5		5		5		5
Kórházi fertőzések járványtana					6		6		6		6
Immunológia					5		5		5		5
Egészségügyi etikai esettanulmányok	0	0	0	0	18	0	18	0	16	0	16
Rendszerező ismeretek					2		2		2		2
Az egészségügyi etika alapjai					3		3		3		3

Az egészségügyi dolgozók tevékenységének etikai kérdései					7		7		5		5
Szakdolgozói etikett					2		2		2		2
Etikai esettanulmányok					4		4		4		4
Egészségügyi jogi esettanulmányok	0	0	0	0	18	0	18	0	16	0	16
A jog és a jogrend					2		2		2		2
Egészségügyi jogi ismeretek					7		7		5		5
Szociális ellátások jogi alapjai					5		5		5		5
Jogi esettanulmányok					4		4		4		4
Egészségügyi informatika	0	0	0	0	18	0	18	0	16	0	16
Egészségügyi informatikai ismeretek					10		10		8		8

Az egészségügyi dokumentáció, adatvédelem					8		8		8		8
Egészségpszichológia	0	0	0	0	36	0	36	0	32	0	32
Bevezetés a pszichológiába					10		10		8		8
Általános lélektan					4		4		4		4
Személyiséglélektan					8		8		8		8
Fejlődéslélektan					4		4		4		4
Szociálpszichológia					10		10		8		8
Beteg ember lélektana							0				0
Népegészségtan	0	0	0	0	0	16	16	0	0	16	16
Az egészség, egészségkultúráltság						3	3			3	3
Az egészségi állapot mérési módszerei						4	4			4	4
Prevenció és egészségmegőrzés						5	5			5	5
Népegészségügyi programok						4	4			4	4
Egészségügyi kommunikáció – konfliktuskezelés – krízis menedzsment	0	0	0	0	0	16	16	0	0	16	16
A kommunikáció alapfogalmai						4	4			4	4

Kommunikációs zavarok						2	2			2	2
Egészségügyi szakmai kommunikáció						3	3			3	3
Speciális kommunikáció						5	5			5	5
Konfliktuskezelés						2	2			2	2
Egészségnevelés - egészségfejlesztés	0	0	0	0	0	16	16	0	0	16	16

	Életmód - egészségmagatartás						3	3			3	3
	Egészségfejlesztés						4	4			4	4
	Mentálhigiéné						4	4			4	4
	Szexuálhigiéné						2	2			2	2
	Egészségkárosító tényezők						3	3			3	3
	Egészségpszichológia	0	0	0	0	0	16	16	0	0	16	16
	A pszichológia alapjai						5	5			5	5
	Egészségpszichológia						6	6			6	6
	Családszociológia						5	5			5	5
	Tanulási terület összórása	0	0	0	0	198	64	262	0	188	64	252
Ápolói szakmai ismeretek	Anatómia-élettan-kórélettan	0	0	0	0	54	0	54	0	54	0	54
	Az anatómia és élettan tudománya, a szervezet morfológiai felépítése					3		3		3		3
	Mozgásrendszer					8		8		8		8
	Keringési rendszer					8		8		8		8
	Légzőrendszer és emésztőrendszer					8		8		8		8
	A vizeletkiválasztó rendszer és szaporodás szervrendszere					5		5		5		5
	Endokrin rendszer és idegrendszer					8		8		8		8
	Érzékszervek					3		3		3		3
	Kórtani alapfogalmak, kórokozó tényezők, A betegségek lefolyása					4		4		4		4
	A szervezet jelző reakciói, Védekező mechanizmusok					3		3		3		3
A szövetek kóros elváltozásai					4		4		4		4	

Elsősegélynyújtás-első ellátás	0	0	0	0	36	0	36	0	32	0	32
Az elsősegélynyújtás története, alapfogalmai					2		2		2		2
Veszélyhelyzetek ellátási stratégiái					2		2		2		2
ABCDE szemléletű állapotfelmérés és ellátás					4		4		4		4
Újraélesztés					4		4		4		4
Sérültek állapotfelmérése, ellátása					10		10		8		8
Rosszulletek, mérgezések					8		8		6		6
Tömeges balesetek, katasztrófák					4		4		4		4
Egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBLIS)					2		2		2		2
Egészségügyi terminológia II.	0	0	0	0	18	0	18	0	16	0	16
Az emberi test részei, síkok, irányok					2		2		2		2
Szervek, szervrendszerek					10		10		8		8
Kórtani és klinikumi elnevezések					3		3		3		3
Gyógyítással, ápolással kapcsolatos kifejezések					3		3		3		3
Gyógyszertan - alkalmazott gyógyszer	0	0	0	0	36	0	36	0	34	0	34
Terápiás alapfogalmak					2		2		2		2
Gyógyszertani alapfogalmak					3		3		3		3
Gyógyszerformák					3		3		3		3
Gyógyszerbejuttatási módok					8		8		8		8
Gyógyszerinterakciók és ellátásuk					2		2		2		2
A gyógyszerelés életkori sajátosságai					3		3		3		3

	A gyógyszerelés szabályai					2		2		2		2
	Gyógyszerelő rendszerek					2		2		2		2
	Láz- és fájdalomcsillapítás					5		5		5		5
	Transzfúziós terápia					6		6		4		4
	Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika	0	0	0	0	36	0	36	0	36	0	36
	A betegmegfigyelés általános szempontjai					7		7		7		7
	Fizikális vizsgálatok, eszközös vizsgálatok					8		8		8		8
	Labordiagnosztikai ismeretek					4		4		4		4
	Radiológiai diagnosztikai ismeretek, Invazív diagnosztikai vizsgálatok					4		4		4		4
	Állapotkövetés, betegmegfigyelés, betegmonitorozás					5		5		5		5
	Ápolói betegmegfigyelés					8		8		8		8
	Sztóma ellátás és sebkezelés	0	0	0	0	0	126	126	0	0	119	119
	Krónikus sebek és ellátásuk						34	34			32	32
	Szakápolási specialitások a sebkezelésben						45	45			42	42
	Sztómaterápia						32	32			30	30
	Katéterezés						15	15			15	15
	Klinikai táplálás	0	0	0	0	0	16	16	0	0	16	16
	Táplálkozás és táplálkozási szokások						3	3			3	3
	Tápláltsági állapot felmérése						4	4			4	4
	Tápanyagok						3	3			3	3
	Étrend és energiatartalom						2	2			2	2

	Speciális étrendek és táplálási formák						4	4			4	4
	Pedagógia	0	0	0	0	0	16	16	0	0	16	16
	Általános pedagógiai ismeretek						5	5			5	5
	Andragógia						3	3			3	3
	Betegoktatás						5	5			5	5
	Egészségügyi szakdolgozók oktatása						3	3			3	3

	Általános Ápolástan II	0	0	0	0	36	0	36	0	36	0	36
	Non-invazív ápolói beavatkozások					18		18		18		18
	Invazív ápolói beavatkozások					18		18		18		18
	Tanulási terület összórászáma	0	0	0	0	216	158	374	0	208	151	359
Klinikumi és szakápolástani ismeretek	Belgyógyászat és szakápolástana	0	0	0	0	144	0	144	0	130	0	130
	Szív-és érrendszeri betegek ápolása					16		16		16		16
	Vérképzőrendszeri betegek ápolása					10		10		10		10
	Légzőrendszeri betegek ápolása					10		10		10		10
	Emésztőrendszeri betegek ápolása					16		16		16		16
	Kiválasztórendszeri betegek ápolása					10		10		10		10
	Endokrinrendszeri betegek ápolása					10		10		10		10
	Mozgásrendszeri betegek ápolása					10		10		10		10
	Belgyógyászati ápolási gyakorlat					62		62		48		48
	Sebészet és határterületeinek ápolástana	0	0	0	0	144	0	144	0	136	0	136

Sebészeti beavatkozások alapjai					10		10		10		10
Perioperatív ellátás alapjai					12		12		12		12
Sebészeti betegek ápolása					24		24		20		20
Traumatológiai, ortopédiai betegek ápolása					20		20		20		20
Kötőszöveti és sebkezelési alapismeretek					6		6		6		6
Sebészeti ápolási gyakorlat					72		72		68		68
Pszichiátriai betegek ápolása	0	0	0	0	72	0	72	0	55	0	55
Pszichiátriai ápolás története, előítéletek, stigmák					5		5		3		3
Szorongásos zavarok					4		4		3		3
Hangulatzavarok					5		5		4		4
Pszichoaktív szerek használatával kapcsolatos és egyéb addiktív zavarok					5		5		4		4

Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktuskezelés					5		5		4		4
Személyiségzavarok					4		4		3		3
Táplálkozási magatartás zavarai					4		4		3		3
Organikus pszicho szindrómák					4		4		3		3
A pszichiátriai betegségek					36		36		28		28
Neurológia és szakápolástana	0	0	0	0	72	0	72	0	63	0	63
Általános és speciális vizsgálatok neurológia betegségben szenvedő betegek esetén					8		8		7		7

A tudatállapot változások felismerése, mérésének lehetőségei, ápolói vonatkozásai					10		10		9		9
A koponyaüri nyomásváltozással járó állapot változások klinikai megjelenése, mérésük, ápolása					8		8		7		7
Idegsebészeti beavatkozások, lokalizáció szerinti típusai, pre -postoperatív ápolás					8		8		7		7
Epilepsziák, epilepszia betegségben szenvedő beteg ápolása. Fejfájás típusai, ápolási specialitások, fejfájásban szenvedő betegek esetén					9		9		7		7
Agyi érbetegségek típusai. A kivizsgálás és ellátásuk sajátosságai, ápolási menedzsmentje					5		5		5		5
Neuroinfektológiai betegségek csoportosítása, és ápolásuk jellegzetességei					6		6		6		6
Autoimmun betegségek a neurológiaiellátás területén					8		8		7		7

Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek csoportosítása. Kivizsgálásuk és ápolásuk specialitásai. Agyidegek és perifériás idegbetegségekből szenvedők ápolása					10		10		8		8
Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll	0	0	0	0	54	0	54	0	48	0	48
Fertőző betegek ápolása, infektológia					21		21		18		18
Infektológia és szakápolástana					21		21		18		18
Infekciókontroll					12		12		12		12

Kisklinikumi ismeretek és szakápolástan	0	0	0	0	85	0	85	0	76	0	76
Szemészet és szakápolástana					21		21		19		19
Fül-orr-gégészet és szakápolástana					22		22		19		19
Bőrgyógyászat és szakápolástana					21		21		19		19
Urológia és szakápolástana					21		21		19		19
Gyermekebelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő- és gyermekkorban	0	0	0	0	72	0	72	0	68	0	68
Szív- és érrendszer					11		11		10		10
Légzőrendszer					15		15		15		15
Emésztőrendszer					12		12		11		11
Idegrendszer					11		11		10		10
Endokrin rendszer					12		12		11		11
A leggyakrabban előforduló pszichiátriai betegségek gyermekkorban					11		11		11		11
Csecsemő és gyermekápolási ismeretek	0	0	0	0	90	0	90	0	76	0	76
A gyermekkori betegségek sajátosságai					8		8		7		7
Kiterjesztett anatómiai és élettani ismeretek					8		8		7		7
Átfogó neonatológia ismeretek					8		8		7		7
Leggyakrabban előforduló betegségek koraszülöttség esetén					20		20		15		15

A koraszülött ellátás egyéb aspektusai					13		13		11		11
Invazív beavatkozások					17		17		15		15
Fájdalomterápia csecsemő- és gyermekkorban					10		10		9		9

Haldokló gyermek ápolása					6		6		5		5
Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana	0	0	0	0	72	0	72	0	60	0	60
Sürgősségi állapotfelmérés, kritikus állapotú gyermek ellátása					13		13		11		11
Sürgősségi állapotok gyermekkorban					20		20		20		20
Mérgezőcsecsemő- és gyermekkorban					7		7		5		5
Sürgősségi ápolástan gyakorlat					32		32		24		24
Szülészeti-nőgyógyászati betegek ápolása	0	0	0	0	0	46	46	0	0	42	42
Nőgyógyászati vizsgáló eljárások						4	4			3	3
Várandós gondozás						6	6			5	5
Szövődményes/patológiás terhesség						4	4			3	3
Háborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenességek						5	5			4	4
Gyerekbarát újszülött ellátás, szoptatástámogatás, gyermekágy						3	3			3	3
Nőgyógyászati betegek ápolása						24	24			24	24
Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana	0	0	0	0	0	108	108	0	0	97	97
Az Alapellátás-közösségi ellátás kialakulása és fejlődése						7	7			6	6
Az alapellátás-közösségi ellátás személyi, tárgyi és infrastrukturális feltételrendszere						7	7			6	6
Az otthoni szakápolás, hospice ellátás és a háziorvosi praxis kapcsolata						7	7			6	6
A szociális ellátás és az egészségügyi alapellátás kapcsolata						7	7			6	6

	Közegészségügyi, járványügyi feladatok a háziorvosi praxisban						7	7			6	6
	Háziorvosi praxisokban történő orvos szakértői, hatósági vizsgálatok						7	7			6	6
	Alapellátási gyakorlat (intézménylátogatások)						20	20			20	20
	Háziorvosi, ügyeleti, otthoni szakápolási gyakorlat						20	20			20	20
	A prevenció szintjei, szinterei és célcsoportjai						6	6			6	6
	Ápolási folyamatok tervezése, megvalósítása az alapellátásban						15	15			10	10
	Az ápolói tevékenységet támogató eszközök						5	5			5	5
	Gerontológia és szakápolástana	0	0	0	0	0	155	155	0	0	152	152
	Általános gerontológiai alapok						50	50			48	48
	Geriátriai szakápolástan						49	49			48	48
	Geriátriai gyakorlat						56	56			56	56
	Onkológia és szakápolástana	0	0	0	0	0	140	140	0	0	135	135
	Daganatos betegségek etiológiája, epidemiológiája						8	8			7	7
	A daganatok szűrése és korai felismerés						8	8			7	7
	A daganatos betegségek diagnosztikája, ápolói feladatok a diagnosztikus eljárások során						8	8			7	7
	Daganatok csoportosításának egységes rendszere						8	8			7	7

Daganatos betegek kezelésének lehetőségei						15	15			15	15
Daganatos betegek szupportív (támogató) kezelése						15	15			15	15
Onkológiai gyógyszerterani ismeretek						15	15			15	15
Részletes klinikai onkológia és szakápolástanának alapjai						25	25			25	25
Speciális onkológiai szakápolástan						15	15			15	15
Onko-hematológia- immunrendszer sajátosságai csecsemő- és gyermekkorban						8	8			7	7
Bevezetés az onkopszichológiába						15	15			15	15
Hospice ellátás és szakápolástana, otthonápolás	0	0	0	0	0	85	85	0	0	82	82
A hospice-palliatív ellátás szellemisége, alapelvei a hospice mozgalom története						7	7			7	7
A Mo.-i hospice-palliatív ellátórendszer felépítése, törvényi és finanszírozási háttere, ellátási formák sajátosságai						7	7			7	7
Multidiszciplináris team tagjai, feladatai, jelentősége						5	5			5	5
Speciális klinikai és ápolási ismeretek						7	7			7	7
A palliatív és szupportív terápia orvosi és ápolói vonatkozásai						5	5			5	5
A fájdalomcsillapítás speciális vonatkozásai						10	10			9	9
Utolsó órák ellátása, halottellátás						7	7			7	7
Gyász, gyásztámogatás						8	8			7	7
Életvégi ellátással kapcsolatos jogi, etikai vonatkozások						8	8			7	7
Szakmai gyakorlat						21	21			21	21

	Kritikus állapotú beteg ellátása	0	0	0	0	0	93	93	0	0	93	93
	Prehospitalis sürgősségi ellátás						6	6			6	6
	Intrahospitalis sürgősségi ellátás						12	12			12	12
	Intenzív betegellátás						12	12			12	12
	Aneszteziológia beavatkozások						6	6			6	6
	Kritikus állapotú betegek ápolási gyakorlata						57	57			57	57

	Klinikai gyakorlat II tantárgy	0	0	0	0	0	100	100	0	0	100	100
	Irányított gyakorlat						76	76			76	76
	Orientációs gyakorlat						24	24			24	24
	Tanulási terület összórászama	0	0	0	0	805	727	1532	0	712	701	1413
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	140	140	160	160			160	160		

3 A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

3.1 Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

18/18 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

3.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy

18/18 óra

3.1.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

3.1.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.1.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.1.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására.	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Megjelenésében igényes, viselkedésében visszafogott.	

Felismeri, megnevezi és leírja az állás keresés módszereit.	Ismeri a formális és informális állás keresési technikákat.	Teljesen önállóan	Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	Internetes állás keresési portálokon információkat keres, rendszerez.
---	---	-------------------	--	---

3.1.1.6 A tantárgy témakörei

3.1.1.6.1 Állás keresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete
 Állás keresési módszerek: újsághirdetés, internetes állás kereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

3.1.1.6.2 Munkajogi alapismeretek

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai időnyomunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

3.1.1.6.3 Munkaviszony létesítése

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai

A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.

A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Probaidő

A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei

A munkaszerződés módosítása

Munkaviszony megszűnése, megszüntetése

Munkaidő és pihenőidő

A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

3.1.1.6.4 Munkanélküliség

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Állás keresőként történő nyilvántartásba vétel Az állás keresési ellátások fajtái

Állás keresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások)

Szolgáltatások állás keresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás)

Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

3.2 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén)

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

72/72 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során hatékony idegen nyelvű kommunikáció.

3.2.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy

72/72 óra

3.2.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, megértsék egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan kérdéseket, véleményt tudjanak formálni.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókinccset is alkalmazva gyakorolja.

3.2.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

3.2.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Idegen nyelvek

3.2.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.2.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	Ismeri az álláskeresést segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukció). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.	Hatékonyan tudja álláskereséshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzt fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit.	Teljesen önállóan		Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CVsablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményét, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzt, figyelembe véve a formai szabályokat.
Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskeresés folyamatának figyelembevételével.	Ismeri az álláskeresés folyamatát.	Teljesen önállóan		Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, e-mailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése és hozzáadása.

Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, a céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.	Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókinccsel és nyelvtani tudással rendelkezik.	Teljesen önállóan		A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.
Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókinccsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan		
Az állásinterjúhoz kapcsolódóan telefonbeszélgetést folytat, időpontot egyeztet, tényeket tisztáz.	Tisztában van a telefonbeszélgetés szabályaival és általános nyelvi fordulataival.	Teljesen önállóan		
A munkaszerződések, munkaköri leírások szókinccsét munkájára vonatkozóan alapvetően megérti.	Ismeri a munkaszerződés főbb elemeit, leggyakoribb idegen nyelvű kifejezéseit. A munkaszerződések, munkaköri leírások szókinccsét értelmezni tudja.	Teljesen önállóan		

3.2.1.6 A tantárgy témakörei

3.2.1.6.1 Az álláskeresés lépései, álláshirdetések

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókinccset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).

Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés

követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (írás-készség).

3.2.1.6.2 Önéletrajz és motivációs levél

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.

Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartalmi és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

3.2.1.6.3 „Small talk” – általános társalgás

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzsoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.

Az állásinterjút megelőzően gyakran telefonos egyeztetésre is sor kerül, ezért a tanulónak fontos a telefonbeszélgetések szabályait és fordulatait is megismernie, elsajátítania. A témakör során elsősorban a tanulók produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó internetes videók és egyéb hanganyagok hallgatása során receptív készségeik is fejlődnek (hallás utáni értés).

3.2.1.6.4 Állásinterjú

A témakör végére a tanuló képes viszonylagos folyékonyssággal, hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan.

A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.

A témakör tanítása során az állásinterjú lefolytatásán kívül fontos, hogy a tanuló ismerje a munkaszerződés azon szakkifejezéseit, részeit is, amelyek szakmájához kötődhetnek. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

A témakör során elsősorban a tanuló produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó videók és egyéb hanganyagok hallgatása során a receptív készségek is fejlődnek (hallás utáni értés), valamint a munkaszerződés-minták szövegének olvasása során az olvasott szövegértés is fejleszthető.

3.3 Egészségügy ágazati alapoktatás megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

359/262 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Az ágazati alapoató ismeretek tartalmazzák mindazon ismereteket, melyek elengedhetetlenek egy egészségügyi ellátó intézményben történő képzett segédápolói munkakör betöltéséhez. A tananyag elsajátításával a tanulók képessé válnak megérteni a betegellátás alap pilléreit, etikusan empátikusan és a betegjogok, munkavédelmi alapok betartásával végezni kompetencia szintű beavatkozásait, megismerik az emberi test felépítését, a kórházi aszepszist, az alapvető ápolási-gondozási beavatkozásokat, és azok kivitelezését, illetve gyakorolják ezeket szimulációs és klinikai környezetben.

3.3.1 Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek tantárgy

18/9 óra

3.3.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja az egészségügyi etikába és a betegjogokba történő betekintés nyújtása, illetve képessé tenni a tanulót ezen ismeretek figyelembevételével ellátni mindennapi feladataikat.

3.3.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.3.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.3.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Alkalmazza az alapvető etikai normákat.	Ismeri az alapvető etikai normákat, ismeri a normáktól való eltérés következményeit.	Teljesen önállóan	A tanuló folyamatosan aktualizálja tudását, a megfelelő ismereteit bővíti.	
Betartja a betegjogokat.	Ismeri az ellátottakra vonatkozó jogokat.	Teljesen önállóan		
Érvényesíti a jogait. Betartja a kötelességeit.	Ismeri az egészségügyi/egészségügyben dolgozók jogait és alapvető kötelességeit.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a rá vonatkozó egészségügyi törvényi szabályozást.	Ismeri az egészségügyi törvény főbb rendelkezéseit.	Teljesen önállóan		Elektronikus adatforrásokat használ a jogi szabályozás nyomonkövetésére
Érvényesíti a betegjogokat, és a beteglátogatás szabályait.	Ismeri a beteg-jogokat.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.3.1.6 A tantárgy témakörei

3.3.1.6.1 Etika és megbízhatóság

Alapvető etikai fogalmak. Az egészségügyi személyzettől elvárható etikus viselkedés, alapvető etikai szabályok. Etikai vétség és következményei.

3.3.1.6.2 Betegjogok

A betegek törvény által előírt jogai és azok alkalmazása a gyakorlatban. Esetismertetés.

3.3.1.6.3 Az egészségügyi dolgozó alapvető jogai és kötelezettségei

Az egészségügyi és egészségügyben dolgozók alapvető jogai, és azok érvényesítése a gyakorlatban, esettanulmányokkal szemlélítve. Érdekvédelmi szervezet.

3.3.1.6.4 Az egészségügyi törvény alapvető szabályozási területei

A magyar egészségügyi törvény főbb szabályozási körei, ezek vonatkozásai a munkavállalók kapcsán.

3.3.2 Kommunikáció alapjai tantárgy

9/9 óra

3.3.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló megismeri a tantárgy kapcsán a kollégákkal és a kliensekkel történő kommunikáció főbb alapvetéseit, mely segíti a későbbi beilleszkedését, a feladatok megértését, az ápolási dokumentáció értelmezését.

3.3.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pedagógia tanár / Pszichológus (kommunikáció, konfliktuskezelés) / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló Msc / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.3.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Magyar nyelv és irodalom

3.3.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Munkája során kulturált kommunikációt folytat a betegekkel, családtagjaikkal, munkatársakkal. Hatékonyan kommunikál látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel.	Ismeri a speciális kommunikációs technikákat.	Teljesen önállóan	A munkájához etikusan áll, tudását folyamatosan fejleszti.	
Hiteles kommunikációt folytat betegekkel, hozzátartozókkal, munkatársakkal.	Ismeri az ellátó csapat tagjait és az azokkal történő kommunikáció alapjait.	Teljesen önállóan		Hiteles digitális kommunikációt folytat
Alkalmazza a különböző kultúrkörből érkező betegekkel történő megfelelő kommunikációs szabályokat.	Ismeri a különböző kultúrkörből érkező betegekkel történő kommunikáció alapjait.	Teljesen önállóan		

3.3.2.6 A tantárgy témakörei

3.3.2.6.1 Kommunikáció

A kommunikáció fogalma, a kommunikáció általános elméleti modellje

A kommunikációs folyamat dinamikai alapelvei

A kommunikáció csatornái: verbális, nonverbális csatornák
A kulturális szignálok jelentősége a kommunikációban
Kongruens kommunikáció az ellátók és kliensek között.

3.3.2.6.2 Szociokulturális faktorok

A kliensekkel történő kommunikáció sajátosságai a különböző kultúrkörből érkező betegek körében. Speciális kommunikáció beszéd-, hallás-, látássérültekkel
Kommunikációs korlátok leküzdése autizmus spektrumzavar esetén
Infokommunikációs akadálymentesítés
A segítő beszélgetés.

3.3.2.6.3 Egészségügyi kommunikáció

Kompetencia körbe tartozó munkafolyamatokkal kapcsolatos kommunikáció, kliensek és hozzátartozóik tájékoztatásának módjai, és hatáskörök. A kapcsolatfelvétel, bemutatkozás jelentősége, általános szabályai
Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és beteg gyermekkel, a gyermekek sajátos kommunikációs formái
Kommunikáció hozzátartozóval
Kommunikáció idős beteggel, az idős kor kommunikációs jellemzői, kommunikációs nehézségek.

3.3.3 Az emberi test felépítése tantárgy

18/18 óra

3.3.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók megismerik az emberi test és a szervrendszerek főbb részeit, elkülönítik az egészséges és a kóros állapotokat.

3.3.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Biológia szakos tanár / Általános orvos / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Bsc ápolói végzettség / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.3.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Biológia

3.3.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Meg tudja határozni az egyes testrészek, szervek elhelyezkedését, egymáshoz való viszonyát.	Ismeri az emberi szerveket, és elhelyezkedésüket.	Teljesen önállóan	Tudása szempontjából fejlesztő szemléletű, a megszerzett információkat integrálja a munkája során.	Digitális segédanyagokat és atlaszokat használ
Csoportosítja a törzs, végtagok, koponya csontjait, izmait.	Ismeri a mozgásrendszer alapjait.	Teljesen önállóan		
Bemutatja a szív felépítését. Értelmezi a vérköröket és az érrendszert, és a nyirokrendszert.	Ismeri a szív felépítését, a vérköröket és az érrendszert. Ismeri a nyirokrendszert. Ismeri a véralkotó elemeit, a véralvadás alapjait és a vércsoportokat.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a légzőrendszer részeit, a mellhártyát, a tüdő szerkezetét és érrendszerét.	Ismeri a légzőrendszer részeit, a mellhártyát, a tüdő szerkezetét és az érrendszerét.	Teljesen önállóan		
Bemutatja az emésztőrendszer részeit, illetve a főbb tápanyagokat.	Ismeri az emésztőrendszer részeit, továbbá a májat, hasnyálmirigyet, hashártyát.	Teljesen önállóan		
Meghatározza a normák vizeletet.	Ismeri a vese szerkezetét, és az általa előállított normál vizelet mennyiségi és minőségi jellemzőit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Meghatározza a férfi és női nemi szerveket, másodlagos jellegeket.	Ismeri a női és férfi nemi szerveket és másodlagos nemi jellegeket.	Teljesen önállóan		
Értelmezi az idegrendszer felépítését és részeit.	Ismeri az idegrendszer felépítését és részeit, a reflexeket, a központi, környéki és vegetatív idegrendszert.	Teljesen önállóan		
Értelmezi az endokrin rendszer főbb részeit.	Felismeri az endokrin rendszer főbb részeit.	Teljesen önállóan		
Bemutatja az érzékszerveket, és a hőszabályozást.	Tisztába van az érzékszervekkel és a hőszabályozással.	Teljesen önállóan		

3.3.3.6 A tantárgy témakörei

3.3.3.6.1 A mozgásrendszer alapjai

Az emberi csontváz főbb részei, az ízületek és mozgásuk, az izomzat, illetve ezek magyar nyelvű megnevezése.

3.3.3.6.2 A keringés és légzés alapjai

Szív felépítése, vérerek, vérkörök, vér alkotóelemei, véralvadás alapjai, vércsoportok, nyirokrendszer. Légzőrendszer felépítése, tüdő szerkezete, érrendszere, mellhártya.

3.3.3.6.3 Az emésztés, kiválasztás, szaporodás alapjai

Emésztőrendszer szakaszai, máj, hasnyálmirigy, hashártya. Vese főbb szerkezete, normál vizelet mennyiségi és eszköz nélkül meghatározható minőségi jellemzői. Női nemi szervek, férfi nemi szervek, másodlagos nemi jellegek. Magyar nyelvű megnevezések.

3.3.3.6.4 Az idegrendszer, endokrin rendszer és az érzékszervek alapjai

Idegrendszer felosztása, gerincvelői reflexek. Agyvelő lebenyei és az agykamrák megnevezése. Érzékszervek megnevezése. Hőszabályozás.

3.3.4 Elsősegélynyújtási alapismeretek tantárgy

36/18 óra

3.3.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló legyen képes a környezetében bekövetkező balesetek, hirtelen egészségkárosodások korai felismerésére, a környezet, beteg/sérült állapotának szakszerű felmérésére, pontos, tárgyilagos segítségkérésre, mentőhívásra, a szükséges elsősegélynyújtási beavatkozások szabályos elvégzésére, és az ellátásban résztvevő laikusok irányítására.

3.3.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Mentőtiszt Bsc / kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló (sürgősségi/intenzív/aneszteziológiai specializációval) / Általános orvos / Mentőorvos / Oxyológia és sürgősségi orvostan szakorvos

3.3.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Az emberi test felépítése

3.3.4.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri az elsősegélynyújtás szükségét.	Ismeri az életveszélyes állapotokra utaló jeleket, tüneteket.	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, gyors döntéshozatal, magabiztosság, jó kommunikáció, irányító képesség.	Applikációk alkalmazásával vagy digitális eszközök segítségével mentőt hív.
Felismeri és elhárítja a veszélyforrásokat.	Ismeri a veszélyforrásokat és azok elhárításának elemeit.	Teljesen önállóan		
Elsődleges állapotfelmérést követően a szükséges beavatkozásokat elvégzi.	ABCDE algoritmus és az azonnali beavatkozások ismerete.	Teljesen önállóan		
Felnőtt és gyermek újraélesztést végez.	BLS, PBLIS, AED algoritmus ismerete.	Teljesen önállóan		Újraélesztést oktató eszközök és szoftverek használata.
Sebellátást végez.	Ismeri a sebek típusait, jellemzőit.	Teljesen önállóan		
Vérzést csillapít.	Ismeri a vérzések ellátási stratégiáit.	Teljesen önállóan		
Sérültet ellát.	Ismeri a sérültellátási algoritmust.	Teljesen önállóan		
Roszcullétet, mérgezést felismeri.	Ismeri a hirtelen roscullétek ellátási stratégiáit, a mérgezésre utaló tüneteket, jeleket.	Teljesen önállóan		
Tömeges baleseti ellátásban részt vesz.	Ismeri a tömeges ellátás szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		
HBLS-ben részt vesz.	Ismeri a riasztási kritériumokat és a kompetencia szintű eszközök alkalmazását.	Teljesen önállóan		

3.3.4.6 A tantárgy témakörei

3.3.4.6.1 Az elsősegélynyújtás története, alapfogalmai

Az elsősegélynyújtás jellemzői a különböző történelmi korokban

A nemzetközi és hazai elsősegélynyújtás és mentés fejlődésének fontosabb állomásai Mária Terézia Mentési rendelete

Flór Ferenc, Kresz Géza munkássága

A Nemzetközi Vöröskereszt, Magyar Vöröskereszt elsősegélynyújtói tevékenysége

A Mentőszolgálat kialakulás (BÖME, VVOME, OMSZ)

Az elsősegélynyújtás társadalmi jelentősége, szerepe napjainkban

Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, színterei, helye a mentési láncban

Az elsősegélynyújtás jogi, etikai vonatkozásai

Az elsősegélynyújtó személyisége, kompetenciái

3.3.4.6.2 Veszélyhelyzetek ellátási stratégiái

Az elsősegélynyújtás helyszínei, baleseti helyszín és jellemzői

A helyszín biztonsága, veszélyei

Veszélyforrások felmérése, elhárítása

Kimentés során alkalmazható műfogások

Veszélyzóna, biztonsági zóna fogalma, jellemzői

A mentőhívás szabályai, a mentésirányító támogató tevékenysége

Speciális vészhelyzetek, események jelentési specialitásai

Kommunikáció a beteggel/sérülttel, hozzátartozóval, ellátókkal

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.4.6.3 ABCDE szemléletű állapotfelmérés és ellátás

Az ABCDE algoritmus alkalmazásának szabályai

A légutak átjárhatóságának megítélése, átjárhatóság biztosítása eszköz nélkül

A légzés vizsgálata hármasszerű érzékeléssel, légzési nehezítettség jeleinek felismerése, ellátása

A keringés jeleinek vizsgálata, a sokk jeleinek felismerése, ellátása

Az eszmélet és tudat megítélése, eszméletlen ellátása

Az egész test vizsgálata, sérülések, kihűlés védelem

Leggyakoribb pozicionálások

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.4.6.4 Újraélesztés

A hirtelen halál, hirtelen szívhalál fogalma, jellemzői, kórélettani alapjai

Pre-arrest jelek, tünetek

Az újraélesztés fogalma, célja, szintjei

A felnőtt BLS érvényes algoritmus

Az AED alkalmazásának jelentősége, szabályai

A csecsemő és kisgyermek újraélesztés (PBLS) algoritmus

A légúti idegentest eltávolítás felnőtt, gyermek algoritmus

Eszméletlen beteg ellátása, pozicionálása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.4.6.5 Sérültek állapotfelmérése, ellátása

Baleseti mechanizmusok és lehetséges sérülések

A sebek típusai, jellemzői, ellátásuk

Vérzések ellátása

Amputált végtag, amputátum ellátása

Rándulás, ficam, törés ellátása

Koponya, gerinc, mellkas, has, medence és végtag sérülések ellátása, pozicionálása

Termikus sérülése ellátása

Elektromos balesetek ellátása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.4.6.6 Rosszullétek, mérgezések

Hirtelen fellépő fájdalmak (fejfájás, mellkasi fájdalom, hasi fájdalom, végtag fájdalom) és ellátásuk

Görcsrohammal járó állapotok és ellátásuk

Életveszélyes allergiás reakciók és ellátásuk

A mérgezés fogalma, formái, jellemzői, behatolási kapuk, mérgezésre utaló jelek, tünetek

Leggyakoribb mérgezések (gáz, gyógyszer, drog, alkohol, marószer, vegyi anyag, gomba, étel) és ellátási stratégiájuk

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.4.6.7 Tömeges balesetek, katasztrófák

A tömeges balesetek fogalma, jellemzői

A helyszín és a sérültek felmérésének szabályai, a sérült osztályozás szempontjai

A tömeges baleseti ellátás főbb szabályai

A katasztrófa fogalma, formái, főbb jellemzői

Együttműködés a társszervekkel

3.3.4.6.8 Egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBLIS)

Az egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok jellemzői, ellátási rendszere (MET)

A sürgősségi ellátók riasztásának kritériumai

Az IHBLIS algoritmusai és kompetenciái

Egyszerű, közös légútbiztosítás (OPA, NPA) alkalmazása

Maszkos-ballonos lélegeztetés alkalmazása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.5 Munka-balesetvédelem, betegbiztonság tantárgy

36/27 óra

3.3.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló sajátítsa el az egészséges és biztonságos munkavégzéshez szükséges kompetenciákat, megfelelő viselkedésével segítse elő a balesetek megelőzését, és képes legyen balesetek esetén az előírásoknak megfelelően eljárni, ismerje meg és alkalmazza a betegbiztonságot szolgáló eszközöket, technikákat és viselkedésmódot. A tanulók szerezzenek ismereteket a fertőtlenítés, sterilizálás és infekciókontroll kapcsán. Megszerzett ismereteiket eredményesen tudják alkalmazni mindennapi munkájuk során a nosocomiális infekciók megelőzése érdekében.

3.3.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel) / Munkavédelmi-balesetvédelmi előadó.

3.3.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Alapápolás-gondozás

3.3.5.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Munkatevékenysége során biztonságos környezetet és munkakörülményeket alakít ki.	Ismeri munkakörével kapcsolatos munka-, tűz- és balesetvédelmi szabályokat, a biztonságos munkavégzés feltételeit.	Teljesen önállóan	Magára nézve kötelezőnek érzi a munka-, tűz-, balesetvédelmi és betegbiztonsági szabályok betartását.	Munkavédelemmel kapcsolatos szakmai tájékoztatók, jogszabályok keresése az interneten.
Munkája során az előírásoknak megfelelően alkalmazza az egyéni védőeszközöket.	Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályaival.	Teljesen önállóan		
A betegellátás során gondoskodik a beteg, az ellátó személyzet és a környezet biztonságáról, megakadályozza a sérülések kialakulását.	Ismeri a betegbiztonság formáit, a betegkorlátozás módjait, jogi szabályozását.	Teljesen önállóan		
Megfelelő viselkedésével és eszközök használatával megelőzi a balesetek kialakulását.	Ismeri a balesetvédelmi, a betegbiztonsági előírásokat, és azok alkalmazását.	Teljesen önállóan		

Megfelelően alkalmazza a higiénés protokollokat.	Tisztában van a nosocomialis fertőzések fogalmával, kialakulásának megelőzésével. Ismeri a fertőtlenítő szereket és eljárásokat.	Teljesen önállóan	Felelősséget érez a beteg és a saját biztonsága iránt. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés szabályok betartását.	
Az eszközöket előkészíti sterilizésre, a steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri a sterilizálás fogalmát, formáit, az eszközök előkészítését sterilizálásra, valamint a steril anyagok kezelését, tárolását.	Teljesen önállóan		
Szakmai tevékenysége során megfelelően alkalmazza a nosocomiális infekciók megelőzésének szabályait.	Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, jelentőségét, a leggyakrabban előforduló nosocomialis infekciókat. Tisztában van az infekciókontroll fogalmával, alapelemeivel, a fertőzések megelőzésének ápolói feladataival.	Teljesen önállóan		

3.3.5.6 A tantárgy témakörei

3.3.5.6.1 A munkavédelem alapjai

A munkahelyi biztonság és egészség megtartásának jelentősége

A munkavédelem jogi szabályozása

A munkavédelem területei, fogalomrendszere

A munkavédelem intézményrendszere

3.3.5.6.2 A munkahelyek kialakítása

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek. A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

3.3.5.6.3 A munkaeszközök biztonsága

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

A munkaeszközök dokumentációi

A munkaeszközök veszélyessége, veszélyes munkaeszközök használata

3.3.5.6.4 Balesetvédelem

Veszélyek és veszélyforrások a munkahelyeken

Fizikai, biológiai, kémiai veszélyforrások az egészségügyi munkavégzés során

Pszichés igénybevétel, a stressz

Kockázatfelmérés és kezelés

Balesetvédelmi előírások az egészségügyben

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Teendők munkabaleset esetén

3.3.5.6.5 Betegbiztonság

Biztonságos betegmozgatás eszközei, és módszerei. Biztonságos környezet és kialakítása, egészségvédelmi szempontok betegmozgatás betegszállítás esetén.

3.3.5.6.6 Fertőtlenítés

Asepsis, antisepsis fogalma

A fertőtlenítés fogalma, a fertőtlenítő eljárások hatékonyságát befolyásoló tényezők A fertőtlenítő eljárások hatáserősségének fokozatai

A fertőtlenítés módjai, fizikai, kémiai, kombinált és speciális fertőtlenítő eljárás

A leggyakrabban alkalmazott fertőtlenítő eljárások: higiénés kézfertőtlenítés, műtéti kézfertőtlenítés, bőrfelület fertőtlenítése beavatkozások előtt, váladékfertőtlenítés, váladékelfogó eszközök fertőtlenítése, felületfertőtlenítés, fertőtlenítő mosás, mosogatás, takarítás, műszer- és eszközfertőtlenítés

A fertőtlenítés végrehajtásának formái: Folyamatos és záró fertőtlenítés, szigorított folyamatos és záró fertőtlenítés

3.3.5.6.7 Sterilizálás

A sterilizálás fogalma

Eszközök, műszerek, anyagok sterilizálhatósága

Főbb sterilizáló módszerek

A sterilizálandó eszközök előkészítése, csomagolása

A steril anyagok utókezelése

Steril anyagok szállítása, tárolása

3.3.5.6.8 Infekciókontroll

A nosocomiális infekció fogalma, jelentősége

A nosocomiális fertőzések epidemiológiai sajátosságai

A nosocomiális infekció kialakulását elősegítő tényezők, a fertőzés terjedésének leggyakoribb módjai

Az infekció kontroll fogalma, feladata

Az infekció kontroll tevékenységi elemei

A nosocomiális surveillance. Kockázati tényezők meghatározása, a kockázatok kivédésére vonatkozó szabályozás és a végrehajtás ellenőrzése. Megelőző tevékenység Izolációs

szabályok a betegellátás során, környezeti infekciókontroll, fertőtlenítés, sterilizálás, egészségügyi kártevők elleni védekezés. Antibiotikum politika. Az egészségügyi dolgozók nosocomialis fertőzéseinek megelőzése. Képzés, továbbképzés.

A leggyakoribb nosocomialis infekciók: húgyúti infekciók, pneumoniák, műtéti sebfertőzés, bőr és lágyrész, véráram fertőzés okai, hajlamosító tényezői, jellemzői, az infekciók megelőzésének lehetőségei, ápolói feladatai

Fertőző beteg elkülönítése, izolált beteg ápolásának specialitásai

3.3.6 Alapápolás-gondozás tantárgy

108/72 óra

3.3.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

Képessé tenni a tanulót az alapvető szükséglet alapú alapápolási-gondozási feladatok elvégzésére, valamint egyes ápolói beavatkozások elvégzésére. Képessé tenni a tanulót a betegmegfigyelésre különböző non-invazív vitális paraméterek mérésére szolgáló eszközök segítségével, és alkalmassá tenni arra, hogy a mért értéket szükség esetén jelezze felettese számára, illetve az elvégzett feladatokat szakszerűen dokumentálja. Felkészíteni a tanulót a rehabilitáció kapcsán a megfelelő gondozási feladatok elvégzésére. Támogató szemléletet biztosítani a család számára. A tanuló sajátítsa el a betegszállítás lehetőségeket, az intézményen belül, és intézményen kívül, szükség esetén alkalmazza a megszerzett ismereteit. Képessé váljon a szakszerű betegmozgatás kivitelezésére, a beteg pozicionálására és kényelmének biztosítására.

3.3.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Bsc ápoló/Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.3.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test felépítése, Munka-balesetvédelem, betegbiztonság, Betegszállítás-mozgatás-pozicionálás

3.3.6.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Elvégzi a kliens szükségleteinek megfelelő alapvető gondozási feladatokat. Felismeri a decubitus jeleit.	Ismeri az alapvető emberi szükségleteket, és azok ellátására vonatkozó szabályokat, a kivitelezés menetét, és eszközeit. Ismeri a decubitus kialakulását elősegítő tényezőket, annak előjeleit, és a kialakult decubitust felismeri.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a gyorsteszteket vizelet, széklet és ujjbegyből történő vér mintavétellel. Az ápolói beavatkozások kapcsán aszszisztál.	Ismeri a beavatkozás eszközrendszerét, és kivitelezésének protokollját, a beavatkozás dokumentálásának módját. Ismeri a beavatkozások eszközrendszerét, előkészítésének eszközös és kliensoldali vetületét, a környezet előkészítését a betegjogok vonatkozásában.	Instrukció alapján részben önállóan	A kliensekhez, empátikusan segítőkészen áll, a munkáját tudásának megfelelő legmagasabb szinten végzi el, minden körülmények között szem előtt tartja a beteg jogait, és szemérmének védelmét. Munkájára pontos, precíz, a vele szemben támasztható elvárásoknak megfelelően végzi a beavatkozásokat. Empátikusan, fejlesztő szemlélettel végzi munkáját.	Elektronikus dokumentációt kompetenciaszintjének megfelelően vezeti.
Nem steril kötéseket, fedőkötéseket helyez fel. Elvégzi a beavatkozások kapcsán keletkező hulladékok és az újrahasznosítható eszközök kezelését.	Ismeri a nem steril szigetkötszereket, és azok felhelyezésének menetét. Ismeri a fedőkötés elkészítését. Ismeri az újrahasznosítás menetét, az eszközök tisztítására, vonatkozó előírásokat, és az egészségügyi hulladékkezelés szabályait, eszközeit.	Teljesen önállóan		
Alapvető ápolói szempontból jelentős	Ismeri a betegmegfigyelés jelentőségét,	Irányítással		

betegmegfigyelést végez.	kivitelezésének főbb lépéseit.			
Non-invazív méréseket végez el. Segítséget nyújt a különböző akadályozottsággal élő emberek számára a speciális szükségleteik kielégítésében. Segít az ápolónak az egészség fejlesztését célzó rendezvények, szűrőprogramok lebonyolításában.	Ismeri a szükséges eszközparkot, és a beavatkozások protokolljait. Ismeri az akadályozottság formáit, az akadályok típusait és az akadálymentesítés lehetőségeit, eszközeit. Ismeri az egészségkultúra elemeit, az egészséges életmód, életvitel jellemzőit. Tisztában van a környezet-szennyezés és az egyéb egészségkárosító tényezők formáival, a megelőzés lehetőségeivel. Ismeri a prevenció szintjeit, a mentálhigiéné és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Elvégzi a beavatkozások kapcsán felmerülő dokumentációs feladatokat.	Ismeri az ápolási és orvosi dokumentációt, illetve a vezetésükre vonatkozó szabályokat.	Teljesen önállóan		Elektronikus ápolási dokumentációt vezet.
Megérti az inaktivitás káros hatásait az emberi szervezetre	Felsorolás szerűen ismeri az inaktivitás negatív hatásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Alkalmazza a betegmozgatási technikákat és eszközöket.	Ismeri a megfelelő mozgatási technikát és eszközparkot.	Instrukció alapján részben önállóan		
Meghatározza a betegszállítás módját, megrendeli a betegszállítást. Diagnosztikus és terápiás beavatkozásokat követően	Felismeri a betegszállítás megrendelő dokumentációt, ismeri a kitöltésére vonatkozó szabályokat. Ismeri a betegpozicionálási lehetőségeket.	Irányítással		Elektronikus dokumentáció esetén is képes elvégezni a szállítás megrendelését.

pozicionálja a beteget.				
Biztosítja a beteg kényelmét és a megfelelő kényelmi eszközöket alkalmazza. A nyomási fekély kialakulását megelőző eszközöket és ápolási technikákat alkalmazza a tartósan fekvő beteg ápolása során.	Ismeri a betegpozicionálás lehetőségeit, és a kényelmi eszközöket. Ismeri a nyomási fekély fogalmát, rizikótényezőit, stádiumait, megelőzésének lehetőségeit, valamint a megelőzésben használt eszközöket.	Teljesen önállóan		

3.3.6.6 A tantárgy témakörei

3.3.6.6.1 A betegmegfigyelés alapjai

Alapfogalmak: panasz, tünet, szindróma, kardinális tünetek

A beteg általános megtekintése, a testalkat, járás, arckifejezés, beszéd megfigyelése

Testtájak megfigyelése: fej, nyak, mellkas, has, végtagok

A bőr és bőrfüggelékek megfigyelése

Érzékszervek megfigyelése: a látás, hallás megfigyelése

A fekvés megfigyelése

A fájdalomra utaló jelek, jellegzetes fájdalmak felismerése

A tudat, a magatartás megfigyelése Testváladékok és megfigyelésük.

3.3.6.6.2 Non-invazív mérések és dokumentáció

Testtömeg, testmagasság mérése és dokumentálása

Testkörfogat mérése és dokumentálása

Alapvető életjelek megfigyelése és dokumentálása:

A pulzus jellemzői, megfigyelésének szempontjai, a pulzusvizsgálat módja

A légzés megfigyelése: a légzés megfigyelésének szempontjai, a megfigyelés módja

A vérnyomás jellemzői, a vérnyomásmérés

A testhőmérséklet élettani értékei, eltérések az élettani értéktől A

láz fogalma, jellemzői, tünetei, a testhőmérséklet mérése

Egészségügyi dokumentáció vezetése, típusai, formái.

3.3.6.6.3 A beteggondozás alapjai

Beteg szükségletei, és szükségletek kielégítése. Beteggondozás az életkorok függvényében. Fürdetés, speciális gyógyfürdetés (kiütéses, elvékonyodott/száraz bőrű beteg fürdetése, fertőtlenítő fürdetés fertőző beteg esetén, fürdető kendős fürdetés kivitelezése). Hajápolás, gyógyszeres kezelés, körömgondozás, borotválás, genitáliák tisztán tartása. Ürítési szükséglet biztosítása, eszközök. Ágyazás, kórtermi környezet, vizsgáló helyiség kialakítása, vizitek előtti teendők, textilápolás. Öltöztetés. Táplálkozási szükséglet kielégítése, szájaápolás, protézisgondozás.

3.3.6.6.4 Betegápolási eljárások

Decubitus/bőrelváltozások jeleinek felismerése. Mintagyűjtés módjai, széklet, vizelet, vér (ujjbegyéből) és gyorsvizsgálattal történő vizsgálatuk, minta laborba juttatása, fedőkötések felhelyezése, nem steril kötések felhelyezése. Sztómazsák csere, bőrápolás. Bevitte-ürített folyadék egyensúly monitorizálása.

3.3.6.6.5 Asszisztensi feladatok

Alapvető ápolási beavatkozások eszközei, és előkészítésük, egyszer és többször használatos eszközök kezelése, hulladékok kezelése az egészségügyben. Ápolási beavatkozásokban történő asszisztálás/részvétel: perifériás és midline kanül behelyezés/eltávolítás, katéterezés, beöntés, NG szonda behelyezés, i.v. injekciózás, infúziós és oxigénterápia, bőrteszt kivitelezés. Az egészségfejlesztés alapjai. Az egészségkultúra elemei, az egészséges életmód, életvitel jellemzői. A környezet szennyezés és az egyéb egészségkárosító tényezők formái, a megelőzés lehetőségei. A prevenció szintjei, a mentálhigiéné és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit.

3.3.6.6.6 Inaktivitási tünetcsoport

A főbb szervrendszerek kapcsán kialakuló negatív hatások az inaktivitás kapcsán és azok megelőzési lehetősége, beteg mozgatási ismeretek kontextusba hozása az inaktivitás kapcsán.

3.3.6.6.7 Az akadályozottság/korlátozottság alapfogalmai

Bevezetés az akadályozottság/korlátozottság témakörébe, alapfogalmak (integráció, szegregáció, előítélet, diszkrimináció, stigmatizáció, esélyegyenlőség)

Mozgásképességükben akadályozott személyek

Látássérült személyek

Hallássérült személyek

Értelmileg akadályozott személyek

Akadálymentesség meghatározása

Az akadályok főbb formái

Egyetemes tervezés filozófiája

3.3.6.6.8 Szállítási módok, betegszállítási alapok

Intézményen belüli és intézményen kívüli szállítási módok lehetőségei, szabályok. Beteg vizsgálatra kísérésének szabályai, oxigénpalack kezelése a szállítás alkalmával. Elérhető szállítási eszközök.

Betegszállítás megrendelése, ülő, fekvő szállítás feltételei, speciális betegszállítás megrendelése (oxigén igényes beteg szállítás).

3.3.6.6.9 Betegfektetési és más pozicionálási technikák, betegmozgatás

Kényelmi eszközök és alkalmazásuk, nyomási fekély prevenciós eszközök és használatuk. Betegpozicionálási lehetőségek az ápolói beavatkozások alatt (fürdetés oldalra fordítható/felültethető beteg esetén, fektetés beöntés, sztómaellátás, EKG készítés, enterális gyógyszerelés, ágy melletti és egyszerű eszközös vizsgálatok kivitelezése közben, pozicionálás I.V. perifériás kanülök behelyezése, vérvétel, injekciózás, infúziós terápia és oxigén terápia során. Betegmozgatás kivitelezésének helyes technikái, különböző önellátási képességekkel rendelkező vagy akadályozott ember ágyban történő mozgatása, felültetése, kiültetése, felállásban, mozgásban történő segítése emberi erővel és betegemelő eszközök és mozgatást segítő eszközök használatával.

3.3.7 Irányított gyógyszerelés tantárgy

36/36 óra

3.3.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulót felkészíteni az előre csomagolt enterális gyógyszerek előírás szerű bejuttatására, segédkezik különböző gyógyszerek bejuttatása kapcsán. Megismertetni a gyógyászati segédeszközöket és használatukat.

3.3.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Gyógyszerész / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.3.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Matematika, Munka-balesetvédelem, Betegbiztonság

3.3.7.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elvégzi az előre csomagolt enterális készítmények beadását, előírásnak megfelelően.	Ismeri a gyógyszerelés alapszabályait, a beadás menetét.	Instrukció alapján részben önállóan	Precízen, szakmai tudásának legmagasabb szintjén végzi a gyógyszerelést	

Elvégzi a subcutan, intracutan és intramusculári (deltaizom) injekciózást, előre töltött fecskendők esetén. Szövődményeket felismer.	Ismeri a beavatkozás eszközeit, használatukra vonatkozó protokollokat, ismeri az esetleges szövődményeket, és megfigyeli azok jeleit, ismeri a dokumentáció vezetésére vonatkozó előírásokat.	Instrukció alapján részben önállóan	tevékenységét, együttműködik a team tagjaival, empatikus a kliensekkel szemben.	Elektronikus dokumentációt kompetenciaszintjének megfelelően vezet.
Segédkezik a különböző gyógyszerbejuttatások kapcsán.	Ismeri a hüvely, fülórr-szem, rectalis és transzdermális gyógyszerbejuttatás lehetőségeit, a megfelelő gyógyszerformákat, képes az eszközöket, a klienst a kórtermet és a gyógyszereket megfelelően előkészíteni, és asszisztálni a beavatkozás kapcsán.	Irányítással		
Megfelelően tárolja a gyógyszereket.	Ismeri a gyógyszerek tárolására vonatkozó előírásokat.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a gyógyászati segédeszközöket	Ismeri a gyógyászati segédeszközök használatának indikációit és alkalmazási körét	Irányítással		

3.3.7.6 A tantárgy témakörei

3.3.7.6.1 A gyógyszerelés alapjai

Szilárd-, lágy-, folyékony gyógyszerformák, törzskönyvezett gyári készítmény, kémiai-, generikus-, gyári név fogalma, rövidítések, gyógyszeradagok és számításuk, gyógyszerelés eszközei, használatuk, gyógyszerelés szabályai, gyógyszerértékelés szabályai, higiénés szabályok.

3.3.7.6.2 Gyógyszerbejuttatási módok

A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallati, Per os adagolható gyógyszerformák,

Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata,
 Az injekciózás fogalma, formái,
 Az egyes bejuttatások helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusa, szabályai,
 Az injekciós szövődmények és megelőzésük Az
 injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai
 Az inzulin beadás szabályai
 Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerelt
 készítmények beadási technikája
 Az injekciózás gyakorlata (subcutan és intramusculáris injekciózás, segédkezés intravénás
 injekciózásnál)
 Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a
 bejuttatás algoritmusa, életkori sajátosságai
 A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusa, higiénés
 szabályai
 A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja,
 javallatai, a bejuttatás algoritmusa, higiénés szabályai
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.7.6.3 Gyógyászati segédeszközök

Gyógyászati segédeszközök fajtái. A betegmozgatást, betegfürdetést segítő eszközök
 használata. Gyógyászati segédeszközökkel szemben támasztott követelménye.

3.3.8 Komplex klinikai szimulációs gyakorlat tantárgy

63/52 óra

3.3.8.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulási terület tantárgyai kapcsán megszerzett ismeretek készség szintű gyakorlati
 elsajátítása szimulációs környezetben.

3.3.8.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi
 szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint
 évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.3.8.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test felépítése, Munka-balesetvédelem, megbiztonság, Betegszállítás-
 mozgatás-pozicionálás, alapápolás-gondozás, irányított gyógyszerelés,

3.3.8.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.8.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Készség szinten alkalmazza a biztonságos betegmozgatást és eszközeit, használja az egyéni védő felszereléseket.	Széles körű betegbiztonsági ismeretekkel rendelkezik.	Instrukció alapján részben önállóan	Munkájára, környezetére és önmagára precíz, a szakma elvárásainak megfelelő viselkedést tanúsít a szimulációs körülmények között.	
Készség szinten alkalmazza a kényelmi eszközöket, és pozicionálja a beteget.	Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a kényelmi eszközök és betegpozicionálás terén.	Instrukció alapján részben önállóan		
Készség szinten alkalmazza a betegbiztonsági és munkavédelmi szabályokat.	Ismeri a munka-baleset és tűzvédelmi előírásokat és a betegbiztonságra vonatkozó szabályokat.	Teljesen önállóan		
Készség szinten non-invazív eszközök segítségével vitális paramétereket mér és egyszerű eszközös vizsgálatokat végez	Ismeri a beavatkozások protokollját, eszközeit és azok használatának szabályait.	Teljesen önállóan		
Készség szinten alkalmazza a szükségletek szerinti alapápolási-gondozási feladatokat és a betegápolási eljárásokat.	Ismeri a beavatkozások jogi és etikai hátterét, a beavatkozások kivitelezésének módját és eszközeit.	Teljesen önállóan		
Készség szinten asszisztál az ápolási beavatkozások (perifériás és midlinekanül behelyezés/eltávolítás, katéterezés, beöntés, NG szonda behelyezés, i.v. injekciózás, infúziós és oxigénterápia, bőr-teszt kivitelezés kapcsán.	Ismeri az ápolási beavatkozások eszközparkját, eszközös, környezeti és kliens előkészítésekre vonatkozó szabályokat. A hulladékgazdálkodást, és az újrahasznosítható eszközök kezelését.	Instrukció alapján részben önállóan		

Alkalmas a gyógyszerbejuttatásokban történő segédkezés kivitelezésére, és az enterális gyógyszerbejuttatás megvalósítására.	Ismeri a gyógyszerelés szabályait, a gyógyszertárolás szabályait, a gyógyszer formákat, és a gyógyszerbejuttatás módjait, valamint az asszisztálás menetét egyes beavatkozások kapcsán.	Instrukció alapján részben önállóan	
Készség szinten alkalmazza a gyógyászati segédeszközöket.	Ismeri a gyógyászati segédeszközökkel kapcsolatos elvárásokat, és használatukat.	Instrukció alapján részben önállóan	

3.3.8.6 A tantárgy témakörei

3.3.8.6.1 Betegbiztonság szimulációs gyakorlat

Egészségügyi védőfelszerelések használata. Biztonságos környezet és kialakítása, egészségvédelmi szempontok betegmozgatás betegszállítás esetén.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.8.6.2 Betegfektetési és más pozicionálási technikák szimulációs gyakorlat Kényelmi eszközök és alkalmazásuk, nyomási fekély prevenciós eszközök és használatuk. Betegpozicionálási lehetőségek az ápolói beavatkozások alatt (fürdetés oldalra fordítható/felültethető beteg esetén, fektetés beöntés, sztómaellátás, EKG készítés, enterális gyógyszerelés, ágy melletti és egyszerű eszközös vizsgálatok kivitelezése közben, pozicionálás I.V. perifériás kanülök behelyezése, vérvétel, injekciózás, infúziós terápia és oxigén terápia során ***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

3.3.8.6.3 Betegmozgatás szimulációs gyakorlat

Betegmozgatás kivitelezésének helyes technikája és eszközei.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.8.6.4 Non-invazív mérések és dokumentáció szimulációs gyakorlat

Testtömeg, testmagasság mérése és dokumentálása

Testkörfogat mérése és dokumentálása

Alapvető életjelek megfigyelése és dokumentálása:

A pulzusvizsgálat módja

A légzés megfigyelése, a megfigyelés módjai

A vérnyomásmérés kivitelezése

A testhőmérséklet mérése, mérésének módjai, eszközei.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.8.6.5 Beteg gondozás alapjai szimulációs gyakorlat

Beteg szükségletei, és szükségletek kielégítése. Beteg gondozás az életkorok függvényében. Fürdetés, speciális gyógyfürdetés (kiütéses, elvékonyodott/száraz bőrű beteg fürdetése, fertőtlenítő fürdetés fertőző beteg esetén, fürdető kendős fürdetés kivitelezése). Hajápolás, gyógyszeres kezelés, körömgondozás, borotválás, genitáliák tisztán tartása. Ürítési szükséglet biztosítása, eszközök. Ágyazás, kórtermi környezet, vizsgáló helyiség kialakítása, vizitek előtti teendők, textília kezelés. Öltöztetés. Táplálkozási szükséglet kielégítése, szájaápolás, protézis gondozás. ***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

3.3.8.6.6 Betegápolási eljárások szimulációs gyakorlat

Decubitus/bőrelváltozások jeleinek felismerése. Mintagyűjtés módjai, széklet, vizelet, vér (ujjbegyéből) és gyors teszttel történő vizsgálatuk, minta laborba juttatása, fedőkötések felhelyezése, nem steril kötések felhelyezése. Sztóma csere, bőrápolás. Bevit-ürített folyadék egyensúly monitorizálása.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.8.6.7 Asszisztensi feladatok szimulációs gyakorlat

Alapvető ápolási beavatkozások eszközei, és előkészítésük, egyszer és többször használatos eszközök kezelése, hulladékgazdálkodás az egészségügyben. Ápolási beavatkozásokban történő asszisztálás/részvétel: perifériás és midline kanül behelyezés/eltávolítás, katéterezés, beöntés, NG szonda behelyezés, i.v. injekciózás, infúziós és oxigénterápia, sztóma gondozás, bőrteszt kivitelezés.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.8.6.8 Gyógyszerbejuttatási módok szimulációs gyakorlat

A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallati,

Per os adagolható gyógyszerformák,

Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata,

Az injekciózás fogalma, formái,

Az egyes bejuttatások helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusai, szabályai,

Az injekciós szövődmények és megelőzésük

Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai

Az inzulin beadás szabályai

Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerelt készítmények beadási technikája

Az injekciózás gyakorlata (subcutan és intramusculáris injekciózás, segédkezelés intravénás injekciózásnál)

Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, életkori sajátosságai

A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai

A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai **A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.**

3.3.8.6.9 Gyógyászati segédeszközök szimulációs gyakorlat

Leggyakoribb gyógyászati segédeszközök használatuk indikációs köre és alkalmazásuk. **A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.**

3.3.9 Vitális paraméterek és injekciózás rendelőintézeti gyakorlat tantárgy 35/21 óra

3.3.9.1 A tantárgy tanításának fő célja

A készség szintű ismeretek klinikai körülmények között történő alkalmazásának elsajátítása, megismerkedés a klinikai környezettel és a team munkával.

3.3.9.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően) legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.3.9.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test felépítése, Munka-balesetvédelem, betegbiztonság, Betegszállítás-mozgatás-pozicionálás, alapápolás-gondozás, irányított gyógyszerelés, Komplex klinikai szimulációs gyakorlat tantárgy

3.3.9.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.9.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elvégzi a klinikai környezetben a vitális paraméterek mérését kivitelezését, a megfelelő dokumentáció vezetésével.	Ismeri a beavatkozások kivitelezésének módját.	Instrukció alapján részben önállóan	Kliensközpontúan áll a munkájához, a beavatkozásokat precízen végzi. A szakma elvárásainak megfelelő viselkedést tanúsít a	Elektronikus ápolási dokumentációt vezet.

Elvégzi klinikai körülmények között az injekciós terápia kivitelezését, s.c.; i.m. (deltai-tom) injekciós esetén előre töltött fecskendővel.	Ismeri az injekciós és gyógyszerelés szabályait, annak ápolói vonatkozásait, illetve az esetleges szövődmények kialakulásának lehetséges tüneteit.	Instrukció alapján részben önállóan	klinikai körülmények között.	Elektronikus ápolási dokumentációt vezet.
--	--	-------------------------------------	------------------------------	---

3.3.9.6 A tantárgy témakörei

3.3.9.6.1 Non-invazív mérések és dokumentáció klinikai gyakorlat

Testtömeg, testmagasság mérése és dokumentálásának kivitelezése

Testkörfogat mérése és dokumentálásának kivitelezése

Alapvető életjelek megfigyelése és dokumentálásának kivitelezése

A pulzus vizsgálat kivitelezése

A légzés megfigyelés kivitelezése

A vérnyomásmérés kivitelezése

A testhőmérséklet mérésének kivitelezése.

3.3.9.6.2 Gyógyszerbejuttatási módok klinikai gyakorlat

Az injekciós bejuttatásának helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusa, szabályai, az injekciós szövődmények és megelőzésük. Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai a gyakorlatban.

3.4 Alaptudományok megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

189/168 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási területen belül a tanuló elmélyíti tudását az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkedik az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével, valamint ezek biokémiai, biofizikai alapjaival. A tanulási terület a mikrobiológia-járványtan és általános kórtan, higiéné tantárgy segítségével bevezeti a tanulót a kóros folyamatokba és a fertőzések, járványok megelőzésével kapcsolatos feladatokba is.

3.4.1 Szakmai kémiai és biokémiai alapok tantárgy

72/51 óra

3.4.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók sajátítsák el a laboratóriumi munkához, a laboratóriumban használt berendezések működéséhez kapcsolódó fizikai-kémiai elméleti alapokat. A tanulók sajátítsák el az általános kémiai ismereteket. Ismerjék meg a kémia elemek élettani hatásait.

3.4.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Biokémikus / Kémikus / Kémia szakos tanár / Orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus Bsc

3.4.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Komplex természettudományos tárgy, biológia

3.4.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti a termodinamika és reakciókinetika törvényszerűségeit, folyamatait.	Termodinamika és reakciókinetika elmélete.	Teljesen önállóan	Törekszik a szakmai szabályok betartására, szaknyelv pontos és szakszerű használatára, pontos, logikusan gondolkodik.	Felhasználói szintű számítógépezés, Szövegszerkesztő és táblázatkezelő szoftver használata.
Ismerteti az elektromos vezetők csoportjait, az elektródfolyamatokat és az elektrolízis folyamatát.	Elektrokémiai alapismeretek.	Teljesen önállóan	A használt eszközöket,	Laboratóriumi eszközöket használja.

Ismerteti az atomok és molekulák felépítését.	Ismeri az általános kémia alapjait, a molekulák jellemzőit.	Teljesen önállóan	berendezéseket és a munkaterületet tisztán és rendezetten tartja. A hulladékokat szakszerűen kezeli. Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy csoportfeladat esetén.	Az adatokat digitálisan is dokumentálja, prezentálja.
Ismerteti a halmazállapotokat és azok változásait.	Ismeri a halmazállapotok jellemzőit.	Teljesen önállóan		
Ismerteti az oldatok tulajdonságait, a kolloidoldatok jellemzőit.	Elsajátította az oldatokkal kapcsolatos kémiai ismereteket.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a vizes oldatok jellemzőit.	Elsajátította a vízzel és a vizes oldatokkal kapcsolatos ismereteket.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a periódusos rendszer főcsoportjaira jellemző tulajdonságokat, egyes elemek élettani hatását.	Ismeri a periodikus rendszer elemeinek fizikai, kémiai és élettani hatását.	Teljesen önállóan		

3.4.1.6 A tantárgy témakörei

3.4.1.6.1 Kémiai alapfogalmak, az atomok elektronszerkezete és a periódusos rendszer Tudománytörténet

Mennyiségek, mértékegységek

Az atomok felépítése, az elemi részecskék

Az elektronszerkezet. Az atomok gerjesztett állapota

Az elemek periódusos rendszere

Az anyagmennyiség

Kémiai képlet, kémiai egyenlet

3.4.1.6.2 A molekulák szerkezete, kémiai kötések és kémiai reakciók

Elsőrendű kémiai kötéstípusok

Másodrendű kémiai kötéstípusok Molekulák

képződése

Kölcsönhatás a molekulák között

Kristályrács

Molekulapolaritás

3.4.1.6.3 Halmazállapotok, oldatok és kolloidok

Az anyagok halmazállapotai, az egyes halmazállapotok jellemzői

Halmazállapot változások

Elegyek és oldatok

Oldatok összetevői

Oldódás folyamata, az oldhatóság
Az oldódást kísérő energiaváltozások
A kolloid rendszer fogalma, legfontosabb általános tulajdonságai

3.4.1.6.4 A víz és a vizes oldatok (elektrolitok, savak, bázisok), kémiai egyensúlyok
A víz tulajdonságai
Elektrolitok Savak
és bázisok
Vizes oldatok kémhatásának meghatározása
Elektrolitok, elektrolitos disszociáció
Kémiai egyensúlyi állapotok

3.4.1.6.5 Alkálifémek, alkáliföldfémek, szerepük a biológiai rendszerekben
Elhelyezkedésük a periódusos rendszerben
Alkálifémek általános jellemzői
Alkálifémek legfontosabb vegyületei és azok mindennapi felhasználása, élettani szerepük
Alkáliföldfémek általános jellemzői
Alkáliföldfémek legfontosabb vegyületei és azok mindennapi felhasználása, élettani szerepük

3.4.1.6.6 Átmenetifémek, fémkomplexek, földfémek
Fémes anyagok jellemzői
Átmeneti fémek általános tulajdonságai
Átmeneti fémek felhasználása a hétköznapi életben
Komplexbildetés
Fémkomplexek a mindennapi életben
A földfémek általános jellemzői
A bór és az alumínium szerepe, felhasználási területei a hétköznapi életben
A félfémek általános tulajdonságai
A félfémek gyakorlati felhasználása

3.4.1.6.7 Nemfémes elemek
Nitrogén legfontosabb vegyületei és ezek felhasználása a gyakorlatban
A foszfor fizikai és kémiai tulajdonságai
A foszfor allotróp módosulatai és tulajdonságai
A foszfor előfordulása a természetben
A foszfor legjelentősebb vegyületei
A foszfor élettani jelentősége
Az oxigén molekulaszervezete, fizikai és kémiai jellemzői
Az oxigén előfordulása, felhasználása
Oxigén és ózon élettani szerepe
Szabad oxigénradikálok és jelentőségük
Kén fizikai és kémiai tulajdonságai

Kén előfordulása és felhasználása
Kén legfontosabb vegyületei
A kén élettani hatásai

3.4.1.6.8 Halogén elemek biológiai jelentősége
Halogénelemek fizikai és kémiai tulajdonságai
A fluor, a klór, a bróm és a jód felhasználása a hétköznapi életben
A fluor, a klór, a bróm és a jód élettani hatása

3.4.1.6.9 Kémiai termodinamika és Reakciókinetika A termodinamika 3 fő tétele
A kémiai reakciók iránya, egyensúlyi állapot kialakulása Termodinamikai rendszerek típusai (izolált, zárt, nyitott)
Reakcióhő fogalma
Termodinamika és az ember - Hogyan fogyjunk le (termodinamikai magyarázat) A reakciók feltételei
A reakció sebességét befolyásoló tényezők
Megfordítható kémiai reakciók
A reakciósebességet befolyásoló tényezők változásának hatása
Katalizátor hatása
Kémiai reakciók csoportosítása a reakcióban részt vevő anyagok szerint (egyesülés, bomlás, cserebomlás, helyettesítés)
Kémiai reakciók csoportosítása a lejátszódó kémia folyamat szerint – redoxi és sav-bázis reakciók
Kémiai reakciók csoportosítása a reakció termodinamikai jellege szerint

3.4.1.6.10 Az elektrokémia alapjai
Az elektrokémia fogalma
Mi az elektromos áram
Első- és másodfajú vezetők
Elektródok, elektródfolyamatok
Elektrolízis
Az elektrolízis gyakorlati alkalmazása

3.4.2 Szakmai fizikai és biofizikai alapok tantárgy

36/36 óra

3.4.2.1 A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók tisztában legyenek a képző berendezések működésével, annak felépítésével. Ismerje a sugárvédelmi szabályokat, hogy azokat betartsa és betartassa.

3.4.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Fizikus / Biofizikus / Fizika szakos tanár / Orvosi diagnosztikai analitikus Bsc

3.4.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Komplex természettudományos tárgy, biológia

3.4.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja az atomok szerkezetét, az elektromágnesesség alapjait.	Ismeri a főbb atomszerkezeti részeket, az izotópok fogalmát, az elektromágneses képi diagnosztika alapjait.	Instrukció alapján részben önállóan	Önmagára és környezetére figyelmes, szem előtt tartja a sugárvédelmi szempontokat.	
Ismerteti a röntgensugárzással működő készülékeket, és bemutatja a sugárvédelmi előírásokat.	Ismeri a röntgen képalkotás eszközeit, és a sugárvédelmi eszközöket, szabályokat.	Teljesen önállóan		
Ismerteti az ultrahangdiagnosztika fizikai alapjait.	Ismeri az ultrahangdiagnosztika fizikai alapjait.	Teljesen önállóan		
Ismerteti és jellemzi a fény tulajdonságait, elektromágneses jellemzőit.	Fénytani alapismeretek.	Teljesen önállóan		Adatok digitális rendszerekben történő dokumentálása, prezentációkészítő programok használata.

3.4.2.6 A tantárgy témakörei

3.4.2.6.1 Sugárfizika alapjai

Az atom szerkezete

Atommag

Elektronhéj

Az atommag szerkezete

Nukleonok

Izotóp

A mag energiaállapota, stabilitás

Természetes és mesterséges radioaktivitás

Magsugárzások

Bomlási törvény, felezési idő

Az elektromágneses sugárzások

Keletkezés

Hullámhossz

A röntgensugár fizikai tulajdonságai, kölcsönhatása az élő és élettelen anyaggal.

3.4.2.6.2 Röntgen képalkotó berendezések

Röntgensugárzás alkalmazása a gyógyászatban

Röntgensugárzást használó készülékek, és alkalmazásuk főbb indikációi Sugárvédelmi szabályok és alkalmazásuk, eszközrendszerek.

3.4.2.6.3 Ultrahang fizikai alapjai

Ultrahang vizsgálatok feltételei:

Ultrahang vizsgáló helység, ultrahang készülék

Ultrahangdiagnosztikai alapok, az ultrahang kép keletkezése:

Ultrahang fizikai jellemzői (frekvencia, terjedési sebesség, hullámhossz, intenzitás).

3.4.2.6.4 Fénytan alapjai, fényvisszaverődés, -elnyelés, -törés

A fény jellemző tulajdonságai, a látható fény

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fénytörés

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényfelbontás

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényvisszaverődés A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényelnyelés.

3.4.3 Egészségügyi informatika tantárgy

9/9 óra

3.4.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók szerezzenek ismereteket és tapasztalatokat az egészségügyi dokumentáció kezelésével, az egészségügyi szoftverek alkalmazásával kapcsolatban.

3.4.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások.

Informatikus / Informatika tanár

3.4.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.4.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az egészségügyi dokumentációt az adatvédelmi szabályok betartásával kezeli.	Ismeri az egészségügyi dokumentáció részeit, a dokumentálás és adatvédelem szabályait.	Irányítással	Munkájára igényes, precíz, figyelmes.	Digitális források használata.
Munkája során medikai rendszerek alkalmazásában közreműködik.	Ismeri az egészségügyi informatikának a felhasználó szempontjából lényeges alapjait, a szakmai szoftverek típusait.	Irányítással		Medikai rendszerek használata.

3.4.3.6 A tantárgy témakörei

3.4.3.6.1 Egészségügyi informatikai alapok

Az egészségügyi informatika tárgya

Elektronikus egészségügyi dokumentáció részei

3.4.3.6.2 Adatvédelem

Adatvédelem, adattovábbítás

Az elektronikus levél küldésének szabályai

3.4.3.6.3 Informatika az egészségügyben

Egészségügyi kódrendszerek

Szoftverek az egészségügyben (orvosi, gazdasági, pénzügyi, személyügyi rendszerek)

Egészségügyi Elektronikus Szolgáltatási Tér (EESZT) fogalma, moduljai E-recept

Medikai rendszerek típusai

Tetszőlegesen kiválasztott medikai rendszer alkalmazása

3.4.4 Egészségügyi terminológia tantárgy

18/18 óra

3.4.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az alapvető orvosi latin nyelvi ismereteinek megszerzése, valamint a szakkifejezések helyes használata.

3.4.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Ápoló Bsc / Mentőtiszt Bsc / Latin szakos tanár

3.4.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Az emberi test felépítése

3.4.4.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megérti és ismerteti a latin szakkifejezéseket az emberi test részeinek megnevezésére, és egyes klinikumi, ápolástani szakkifejezéseket megért.	Ismeri a főbb anatómiai, ápolástani és klinikumi latin kifejezéseket.	Teljesen önállóan	Megfelelő minőségű szakmai kommunikációra törekszik a csapat tagjaival szemben.	
Szakmai tevékenysége során megfelelően alkalmazza a latin szakkifejezéseket.	Ismeri az orvosi latin szakkifejezéseket, a latin nyelv alapvető nyelvtani szabályait.	Teljesen önállóan		Digitális tananyagok használata.

3.4.4.6 A tantárgy témakörei

3.4.4.6.1 Az orvosi latin nyelv alapjai

Az orvosi latin nyelv kialakulása és fejlődése

A latin szavak írása és olvasása Írásjelek

és helyesírás

A kiejtés és hangsúly.

3.4.4.6.2 Az emberi test részei, síkok, irányok

Az emberi test főbb részeinek latin megnevezése

Anatómiai gyűjtőnevek

Az emberi test fő síkjai és irányai

A főnevek szótári alakja és neme

A főnevek declinációi Birtokos

jelzős szerkezetek

Minőségjelzős szerkezetek.

3.4.4.6.3 Szervek, szervrendszerek A

mozgásrendszer anatómiai szakkifejezései

A keringési rendszer anatómiai szakkifejezései
A légzőrendszer anatómiai szakkifejezései
Az emésztőrendszer anatómiai szakkifejezései
A vizeletkiválasztó és elvezető rendszer anatómiai szakkifejezései
A nemi szervek anatómiai szakkifejezései
Az endokrin rendszer anatómiai szakkifejezései
Az idegrendszer anatómiai szakkifejezései
Az érzékszervek anatómiai szakkifejezései
Melléknevek képzése főnevekből
Az igék szótári alakja, főnevek képzése igékből.

3.4.4.6.4 Kórtani és klinikumi elnevezések

A betegség, a betegség lefolyásának szakaszai - latin elnevezései
A mozgásrendszer, keringési rendszer, légzőrendszer, emésztőrendszer, vizeleti rendszer betegségeinek gyakrabban előforduló szakkifejezései.

3.4.4.6.5 Gyógyítással kapcsolatos kifejezések

Alapvető szakkifejezések: kórelőzmény, fizikális vizsgálat, tünet, tünetegyüttes, jelen állapot, kórisme, diagnózis, gyógykezelés A latin számnevek.

3.4.5 Egészségügyi jog és etika alapjai tantárgy

18/18 óra

3.4.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az egészségügyi etika vonatkozásainak ismertetése a tanulókkal. A tantárgy felkészíti a tanulókat az alapvető egészségügyi jogszabályok megismerésére és betartására.

3.4.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Ápoló MSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.4.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek tantárgy

3.4.5.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti az etikai alapfogalmakat, és alapelveket.	Ismeri az etika alapfogalmakat és alapelveket.	Teljesen önállóan	Munkája során a lehető legmagasabb	
Munkáját az etikai normák és az egészségügyi dolgozóktól elvárt viselkedési szabályok betartásával végzi.	Ismeri az egészségügyi szakdolgozó tevékenységével kapcsolatos etikai normákat, magatartási és kommunikációs szabályokat. Érti a beteglátogatásra vonatkozó általános elvárásokat.	Teljesen önállóan	etikai ismereteit használja fel.	Ápolók etikai kódexének keresése interneten.
Szakmai munkáját az alapvető jogi normák betartásával végzi.	Ismeri az egészségügyi örvény betegjogokkal, valamint az egészségügyi dolgozók jogaival kapcsolatos előírásait. Ismeri a betegjogok érvényesítésének lehetőségeit.	Teljesen önállóan	A munkáját mindig a jogi normák szem előtt tartásával végzi.	Digitális jogtár használata.
Érvényesíti a saját és a beteg jogait.	Ismeri a saját és a betegjogok érvényesítésének módját.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.4.5.6 A tantárgy témakörei

3.4.5.6.1 Alapfogalmak

Erkölc

Moralitás

Érték

Norma

Etika

Bioetika

Ápolásetika

3.4.5.6.2 Az egészségügyi etika alapelvei

Autonómia tisztelete "Ne árts" elve

Jótekonyság elve

Igazságosság elve

3.4.5.6.3 Szakmai etikai alapkövetelmények

Előítélet mentesség, másság elfogadása, tolerancia, humanitás, empátia, karitativitás, intimitás, esélyegyenlőség biztosítása

Az orvos - szakdolgozó - beteg közötti munkakapcsolat etikai normái A team munka alapjai, együttműködés az egészségügyi dolgozók között

Személyiségi jogok, titoktartás, adatvédelem

Tájékozott beleegyezés, az egészségügyi szakdolgozó kompetenciája a betegtájékoztatásban

3.4.5.6.4 Egészségügyi etikett

Az egészségügyi dolgozó megjelenése, az egészségügyi dolgozóval szemben elvárt magatartás, viselkedés

A beteglátogatás viselkedési szabályai

Etikai kódex

3.4.5.6.5 Az egészségügyről szóló törvény

Céljai

Alapelvei

Szerkezete

3.4.5.6.6 A betegek jogai és kötelezettségei

A betegjogok és érvényesítése, betegjogi képviselő, szakmai szervezetek. A betegek kötelezettségei

3.4.5.6.7 Az egészségügyi dolgozók jogai és kötelezettségei

Az egészségügyi dolgozókra vonatkozó jogszabályok, és azok érvényesítése

3.4.6 Sejtbiológia tantárgy

36/36 óra

3.4.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a sejtnak, mint az élő szervezet alapegységének felépítését működését, az alapvető biológiai folyamatok alapjait. Ismerkedjen meg a sejtek vizsgálatára szolgáló eljárásokkal.

3.4.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Általános orvos / Biológia szakos tanár

3.4.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Biológia, szerves és biokémia

3.4.6.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Jellemzi a növényi és állati (humán) sejteket.	Ismeri a növényi és állati (humán) sejtek felépítése közötti azonosságokat, különbségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik a szakmai szabályok betartására, szaknyelv pontos és szakszerű használatára, pontos, logikusan gondolkodik	
Felsorolja a sejtalkotókat, azok működését.	Ismeri a sejt organellumokat.	Teljesen önállóan	A használt eszközöket, berendezéseket és a munkaterületet tisztán és rendezetten tartja. A hulladékokat szakszerűen kezeli.	
Ismerteti a sejt alapvető biológiai funkcióit.	Ismeri a sejtosztódás és a sejtpusztulás folyamatát.	Teljesen önállóan		Adatok digitális rendszerekben történő dokumentálása, prezentációkészítő programok használata.
Ismerteti a sejt különböző vizsgálómódszereit.	Ismeri, hogy milyen főbb módszerekkel lehet sejteket vizsgálni.	Teljesen önállóan	Érti a munkavédelmi szabályok jelentőségét. Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy csoportfeladat esetén.	

3.4.6.6 A tantárgy témakörei

3.4.6.6.1 A sejt felépítése (prokarióta, eukarióta)

A prokarióta sejt felépítése, jellemzői

Az eukarióta sejt felépítése jellemzői

3.4.6.6.2 A növényi és az állati (humán) sejt összehasonlítása

Különbségek és azonosságok a növényi és állati (humán) sejt felépítésében, működésében

3.4.6.6.3 A sejtmembrán szerkezete, transzportfolyamatok

A foszfolipid kettősréteg felépítése

A membránfehérjék

A sejtmembrán fluiditása

Transzportfolyamatok

3.4.6.6.4 A sejtalkotók és szerepük a sejt életében

A citoplazmában elhelyezkedő sejtorganellumok és azok funkciója

A sejt váz szerkezete

3.4.6.6.5 A riboszómák szerkezete és működése, a génkifejeződés

A génexpresszió fogalma

A génátíródás (transzkripció) folyamata, az mRNS szerepe

A riboszómák szerkezete, a transzláció lépései

3.4.6.6.6 A sejtciklus és a sejtosztódás (mitózis, meiózis)

A sejtciklus fogalma, fázisai

A meiózis

A mitózis

3.4.6.6.7 A sejtpusztulás

A necrosis

Az apoptózis

3.4.6.6.8 Mivel és hogyan vizsgálhatóak a sejtek

A sejtalkotók centrifugális ülepítéssel történő elkülönítése (sejtfractionálás)

Fénymikroszkópia

Fáziskontraszt mikroszkópia

Elektronmikroszkópia

Citokémiai módszerek alapjai

3.4.6.6.9 Évközi gyakorlat (sejtvizsgáló módszerek) szövettani laboratóriumban

Szövettani laboratóriumban megismerkednek a tanulók:

A centrifugákkal, a centrifugálással

A különböző mikroszkópokkal

Betekintést nyernek a citokémiai módszerekbe

3.5 Egészségügyi alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

298/270 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási területen belül a tanulók elmélyítik tudásukat az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkednek az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével. A tanulási terület megismerése során alapismereteket adunk át a laboratóriumi és az ápolói munka gyakorlati megvalósításához. Az ápolás történetén keresztül eljutunk a ma alkalmazott ápolási folyamatokhoz. A tanulók elsajátítják a betegmegfigyelés, állapotkövetés alapjait, képesek lesznek a szükségletek felmérésére, azok kielégítésére.

3.5.1 Emberi test és működése tantárgy

64/36 óra

3.5.1.1 A tantárgy tanításának fő célja A tanulók ismerjék meg az egészséges ember testi működésének alapjait.

3.5.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Biológia szakos tanár / Általános orvos / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Bsc ápolói végzettség.

3.5.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Komplex természettudományos tantárgy, biológia, emberi test felépítése

3.5.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja az emberi szervezet struktúráját, ismerteti az életműködések lényegét. Ez irányú tudását az alapozó tárgyak során alkalmazza.	Ismeri az emberi test felépítésének és működésének alapjait.	Teljesen önállóan	Tudását fejleszti, elhivatott munkája iránt.	Anatómiai oktatóprogramok, elektronikus tananyagok használata.
Felsorolja az emberi szervezet főbb	Ismeri az emberi	Instrukció alapján részben önállóan		

részeit, és azok főbb funkcióit	test felépítését és az egyes szervek főbb feladatait.		
---------------------------------	---	--	--

3.5.1.6 A tantárgy témakörei

3.5.1.6.1 Általános ismeretek

Szervek, szervrendszerek fogalma, felépítése

3.5.1.6.2 Szervrendszerenkénti felépítési és működési ismeretek

A mozgásrendszer felépítésének alapjai

A keringési rendszer feladata, felépítésének, működésének alapjai

A légzőrendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai

Az emésztőrendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai

A vizeleti rendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai

A nemi szervek feladata, felépítése

Az idegrendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai

A belső elválasztású mirigyek

3.5.2 Alapvető higiénés rendszabályok tantárgy

18/18 óra

3.5.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók szerezzenek ismereteket a nosocomialis infekciók kialakulásáról, az infekciókontroll ápolói feladatairól.

3.5.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Kórházhygiénikus / Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.5.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészséges ember és környezete, Az ápolás és gondozás alapjai.

3.5.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Munkája során az előírásoknak megfelelően alkalmazza az egyéni védőeszközöket.	Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályaival.	Teljesen önállóan		
Megfelelően alkalmazza a higiénés protokollokat.	Ismeri a mikroorganizmusok típusait, a fertőzések, járványok létrejöttének alapjait. Tisztában van a nosocomialis fertőzések fogalmával, kialakulásának megelőzésével. Ismeri a fertőtlenítő szereket és eljárásokat.	Teljesen önállóan	Magára nézve kötelezőnek érzi a munka-, tűz-, balesetvédelmi és higiénés szabályok betartását.	Szakmai oldalak felkeresése, oktatóvideók alkalmazása a fertőtlenítés, higiénés kézfertőtlenítés témakörében.
Az eszközöket előkészíti sterilizálásra, a steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri a sterilizálás fogalmát, formáit, az eszközök előkészítését sterilizálásra, valamint a steril anyagok kezelését, tárolását.	Teljesen önállóan		Sterilizáló berendezések használatának megtekintése.
Részt vesz a fertőző betegek elkülönítésében.	Ismeri a fertőző betegek elkülönítésére és ápolására vonatkozó alapvető előírásokat, higiénés és munkavédelmi szabályokat.	Irányítással		

3.5.2.6 A tantárgy témakörei

3.5.2.6.1 Infekció - nosocomiális infekció

A kórokozók csoportosítása, főbb jellemzői

A fertőzés fogalma

A járványfolyamat mozgató erői

A fertőzés terjedési módjai gyakoriság és kiterjedés szerint

A fertőző betegség és szakaszai

A fertőző betegségek előfordulási módjai

Járványügyi teendők Bejelentési kötelezettség

A fertőző betegek elkülönítése

A fertőző betegségek megelőzése
Nosocomialis infekció fogalma, leggyakoribb formái
Infekciókontroll

3.5.2.6.2 Egyéni védőeszközök használata Munkaruha,
védőruha
Egyéni védőeszköz fogalma, használatának jellemzői
Az egészségügyben használt egyéni védőeszközök típusai, jellemzői
Egyéni védőeszközök használatának gyakorlása

3.5.2.6.3 Fertőtlenítés, sterilizálás alapjai, steril anyagok kezelése
A fertőtlenítés fogalma
A fertőtlenítő eljárások hatékonyságát befolyásoló tényezők
Fizikai, kémiai fertőtlenítő eljárások, fertőtlenítés gázzal
A gyakoribb fertőtlenítőszer hatóanyagok és készítmények
A fertőtlenítőszer alkalmazása
Kombinált fertőtlenítő eljárások: fertőtlenítő mosás, mosogatás, takarítás
Higiénés kézfertőtlenítés, fertőtlenítő kézmosás
Fertőző beteg elkülönítésének és ápolásának alapvető szabályai
Folyamatos és záró fertőtlenítés
A sterilizálás alapfogalmai
A sterilizálás gyakorlata: előkészítés, fertőtlenítés, tisztítás, eszközök átvizsgálása, karbantartása, csomagolás
A sterilizáló eljárások alapjai
Steril anyagok szállítása, tárolása
A sterilitás ellenőrzése

3.5.2.6.4 Hulladékkezelés
A hulladék fogalma, a hulladékok csoportosítása (a keletkezés forrása szerint, halmazállapot szerint, környezetre gyakorolt hatás szerint)
A hulladékok környezeti hatásai
A települési hulladékok gyűjtése, elszállítása, ártalmatlanítása
A szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás
Az egészségügyben keletkező hulladékok fajtái

3.5.3 Általános ápolástan és gondozástan tantárgy

90/90 óra

3.5.3.1 A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók szerezzék meg az egészséges és a beteg ember gondozásához, ápolásához szükséges elméleti és gyakorlati alapokat. Fejlődjön problémaérzékenységük, felelősségérzetük, empátias készségük, törekedjenek a precíz munkavégzésre. Sajátítsák el az intramusculáris injekciózást, kanülbehelyezést, bólus gyógyszerbejuttatást (fájdalomcsillapítók, hányáscsillapítók,

antikoagulánsok, diuretikumok, kortikoszteroidok, fiziológiás oldatok, heparinos fiziológiás oldatok és 14 éves kor felett glukóz).

3.5.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.5.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test működésének alapjai, ágazati alapozó képzés

3.5.3.4 A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.	Ismeri a kórképekhez kapcsolódó főbb alapápolási feladatokat.	Teljesen önállóan	Nyitott, az egészséges, a beteg ember életét befolyásoló tényezők megfelelő módon való befolyásolására. Támogatja az előítélet mentes viselkedést	Digitális mérőeszközöket használ a munkája során.
Biztosítja az egyén komfortját különböző életszakaszokban, élethelyzetekben.	Ismeri az egyén komfortját biztosító tényezőket.	Instrukció alapján részben önállóan	munkatársai és a gondozottak körében	

Elvégzi a perifériás rövid kanül behelyezését, gondozását, eltávolítását, valamint intramusculáris injekciót ad. Elvégzi a gyógyszer beadást, az előírásoknak megfelelően. (fájdalomcsillapító, hányáscsillapító, antikoaguláns, diuretikum, kortikoszteroid, fiziológiás oldat, heparinos fiziológiás oldat és 14 éves kor felett glukóz esetén).	Ismeri a perifériás vénakanül, az injekciózás, a gyógyszerelési beavatkozások eszközeit, azok használatát, előkészítésük menetét, és a beavatkozást követő ápolói teendőket.	Instrukció alapján részben önállóan		
Segítséget nyújt a különböző akadályozottsággal élő emberek számára a speciális szükségleteik kielégítésében.	Ismeri az akadályozottság formáit, az akadályok típusait és az akadálymentesítés lehetőségeit, eszközeit.	Teljesen önállóan		
Biztosítja a kórterem rendjét, biztonságos, nyugodt környezetet alakít ki.	Ismeri a betegosztály felépítését és működését. Ismeri a kórterem és a vizsgáló felszerelését, a berendezések fertőtlenítését, a szennyes és tiszta textília kezelését.	Teljesen önállóan		Prezentáció készítése.
Segédkezik a vizitek előkészítésében, és diagnosztikus eljárások kapcsán.	Ismeri a vizit és konzílium fogalmát, a vizit előkészítésével kapcsolatos ápolói feladatokat. Ismeri a diagnosztikus beavatkozások során az asszisztensi feladatokat.	Irányítással		Előkészíti az elektronikus dokumentáció áttekintéséhez szükséges eszközöket a vizit során, kinyomtatja a szükséges tartalmakat

A beteg általános megtekintése során felismeri a főbb kóros eltéréseket, észleli a beteg magatartásának, tudatállapotának változásait, a jellegzetes fájdalmakat.	Ismeri a testalkat, testtájékok, járás, a kültakaró, a tudat, a magatartás és a fájdalom megfigyelésének szempontjait, a kóros eltéréseket, a kóros eltérések szakkifejezéseit.	Instrukció alapján részben önállóan	
Felsorolja a testváladékok típusait, és a mintavételek általános szabályait, részt vesz a minták laboratóriumba juttatásában.	Ismeri a testváladék mintavételének általános alapjait, és a CVK-ból történő vérvétel kivitelezésének protokollját. Tisztában van a váladékfelfogó eszközök használatával, tisztításuk és fertőtlenítésük módjával. Ismeri a vizsgálati minta tárolásának, szállításának szabályait.	Teljesen önállóan	
Részt vesz a terminális állapotú beteg alapápolásában, a halott körüli teendők ellátásában.	Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló és terminális állapotban lévő beteg ápolását. Ismeri a halott körüli teendőket, a család támogatásának szempontjait.	Irányítással	

3.5.3.6 A tantárgy témakörei

3.5.3.6.1 Diagnosztikai alapismeretek

Diagnosztikai alapfogalmak: Anamnézis, auto-, hetero anamnézis, az anamnézis főbb elemei, objektív tünet, szubjektív panasz, tünet, tünet együttes

Labordiagnosztikai ismeretek: A beteg előkészítés szempontjai különböző laborvizsgálatoknál. Vérvétel gyakorlata zárt vérvételi rendszer alkalmazásával, aktív-, passzív biztonsági rendszerek. Hiba lehetőségek és azok megelőzése vérvételnél. Testváladékok mintavételi technikái, szabályai. Point Of Care Testing (betegágy melletti labordiagnosztika) fogalma, célja, módszerei, jelentősége a betegellátásban. Betegágy melletti vércukor és vizelet meghatározás kivitelezése

Radiológiai diagnosztikai ismeretek: A Rtg, CT, MR, PET, SPECT, Doppler UH, UH vizsgáló modalitások jellemzői, indikációi, kontraindikációi, biztonsági specialitásai, A beteg előkészítésének és vizsgálat utáni megfigyelésének szempontjai

3.5.3.6.2 A gondozás fogalma, célja és formái

Az ember és környezete

Az ember, mint biopszicho-szociális lény

Az egészség fogalma, értelmezése (WHO)

Az egészséges életmód, életvitel összetevői

A prevenció fogalma, szintjei

A gondozás fogalma, célja és formái, a gondozó jellemzői

A gondozás és nevelés egysége

Gondozói hálózat

Gondozás, fejlődés életkoronként

Akadályozott ember gondozása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.5.3.6.3 A betegellátó osztály és működése

A kórterem felszerelése

A vizsgáló, kezelő felszerelése

Higiénés követelmények a betegosztályon: takarítás, fertőtlenítés, tiszta és szennyes textília kezelése, hulladékkezelés

A beteg távozása, áthelyezés más osztályra

A kórházi házirend

Látogatás szabályai

Vizit, konzílium ápolói feladatai

A betegosztályok munkarendje

3.5.3.6.4 A betegmegfigyelés alapjai

Alapfogalmak: panasz, tünet, szindróma, kardinális tünetek

A beteg általános megtekintése, a testalkat, járás, arc kifejezés, beszéd megfigyelése

Testtájak megfigyelése: fej, nyak, mellkas, has, végtagok

A bőr és bőrfüggelékek megfigyelése

Érzékszervek megfigyelése: a látás, hallás megfigyelése

A fekvés megfigyelése

A fájdalomra utaló jelek, jellegzetes fájdalmak felismerése

A tudat, a magatartás megfigyelése betegmegfigyelő

monitor mérési lehetőségei

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.5.3.6.5 Testvázlatok megfigyelése és kezelése

Vérvétel elméleti alapjai és kivitelezése

Vérvétel CVK-ból

A testváladék mintavétel általános alapjai, minta típusok (széklet vizelet, hányadék, köpet, seb-torok-orr-fül-szemváladék)

A laboratóriumi minták kezelésének, tárolásának, szállításának szabályai

Asszisztálás punkciók, biopsziák, spirometria során

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.5.3.6.6 Általános ápolási beavatkozások

Alapápolási feladatok szükségletek szerint

Perifériás rövid kanül behelyezése, gondozása, eltávolítása

Intramusculáris injekció kivitelezése

Beteg előkészítés

Beadás kivitelezése ventrogluteális régióba, vastus lateralisba és rectus femorisba.

Inkontinens beteg ellátása, ennek non-invazív eszközei és alkalmazásuk (váladék felfogó eszközök).

Hólyagkondicionálás

Gyógyszerelés eszközei, előkészítése és kivitelezése, beavatkozás dokumentálása

Asszisztálási feladatok diagnosztikus beavatkozások során (képalkotó diagnosztika, labordiagnosztika)

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.5.3.6.7 Haldoklás, halál, gyász

A haldoklási folyamat szakaszai

A terminális állapot fogalma

A haldokló beteg ápolási igényei

A halál klinikai és biológiai jelei

A halott körüli teendők

A család támogatása, a gyász

3.5.4 Gyógyszertani alapismeretek tantárgy

18/18 óra

3.5.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg a különböző gyógyszerformák és bejuttatási módok fontosabb jellemzőit, azok esetleges indikációit, kontraindikációit. Képessé váljanak szabályos és felelősségteljes kompetencia szintű gyógyszerelés kivitelezésére, az esetleges interakciók, szövődmények megelőzésére, felismerésére. Ismerjék meg az infúziós oldatokat és azok típusait, az oxigén és inhalációs terápia elméleti alapjait.

3.5.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Gyógyszerész / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló

3.5.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, biokémia, biofizika, egészségügyi jog, Anatómia, élettan, ápolástan

3.5.4.4 A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Enterális és parenterális gyógyszerelést végez	Ismeri a gyógyszerelés szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan	Precizitás, pontosság, felelősségtudat, logikus gondolkodás, megfigyelőképesség, felismerő képesség, szabálykövetés.	Medikai gyógyszerelő programokat használ.
Oxigén és inhalációs terápiát végez alacsony áramlású rendszerekkel	Ismeri az oxigén és inhalációs terápia gyakorlatát, és az alacsony nyomású rendszereket.	Instrukció alapján részben önállóan		
Előkészít infúziós terápiához, segédkezik a kivitelezésben, és infúziós palackot cserél.	Ismeri az infúziók típusait és adagolásuk szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		Infúzió adagoláshoz kapcsolódó számításokat végez digitális eszközökön.
Gyógyszer interakciókat felismer és jelent.	Ismeri a leggyakoribb gyógyszer interakciók tünetet, azok ellátásának kompetenciáit.	Teljesen önállóan		
Felismeri az invazív beavatkozások szövődményeit.	Ismeri az invazív beavatkozások helyi és általános szövődményeit.	Teljesen önállóan		

3.5.4.6 A tantárgy témakörei

3.5.4.6.1 Gyógyszertani alapfogalmak

A farmakológia, tárgya, célja, tudomány ágai, főbb területei

Farmakodinámia fogalma, jellemzői

Farmakokinetika fogalma, fázisa és az egyes fázisok jellemzői

Felezési idő, biológiai hasznosulás, terápiás dózis, toxicus dózis

A gyógyszerabúzus fogalma, leggyakoribb formái, jellemzői, megelőzési lehetőségek

Törzskönyvezett gyári készítmény, kémiai-, generikus-, gyári név fogalma

ATC rendszer fogalma, lényege

Magisztrális készítmény, Fo-No készítmény fogalma

A beteg gyógyszereszedési compliance lényege és jelentősége

3.5.4.6.2 Gyógyszerbejuttatási módok

Gyógyszerformák áttekintő ismételése

A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallati

Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata

A parenterális gyógyszer bejuttatás formái, előnyei, javallatai

Az inhalációs terápia formái, előnyei, javallatai

Az oxigén terápia célja, javallatai, kompetenciái

Oxigénvételi formák (palack, központi oxigén rendszer, oxigén fejlesztő)

Az oxigén adagolás eszközei (reduktor)

Az oxigén bejuttatás eszköze (orrkanül, egyszerű arcmaszk, reservoáros arcmaszk, Venturi maszk, aeroszol maszk, T-szár, Hi-flow rendszerek), az egyes bejuttatási eszközök alkalmazásának javallatai, ellenjavallata Az oxigénterápia gyakorlata, algoritmusai

Az oxigénterápia hatékonyságának követése

Az inhalációs terápia fogalma, célja, az inhalációs terápia főbb gyógyszer-csoportjai

Az inhalációs terápiás eszközök (kézi adagolók -MDI, DPI, nebulizátorok, köd porlasztók, UH porlasztók, JET porlasztók) főbb jellemzői, alkalmazásának javallatai, ellenjavallatai

Az inhalációs terápia algoritmusai, gyakorlata, hatékonyságának követése

Az oxigén- és inhalációs biztonsági és higiénés szabályai

Az injekciózás fogalma, formái

Az injekciós készítmények felszívása, injekciós oldatok elkészítése

Az egyes bejuttatások helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusai, szabályai Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai

Az injekciós szövődmények és megelőzésük

Az inzulin beadás szabályai, inzulin adagok kiszámítása

Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerelt készítmények beadási technikája, adagok kiszámítása nagy dózisú kiszerelés esetén

Az injekciózás gyakorlata (subcutan és intramusculáris injekciózás, segédkezelés intravénás injekciózásnál)

Az infúziós terápia fogalma, formái, lehetséges bejuttatási módok, azok jellemzői, Az infúziós szerelvények jellemzői (mikro-, makro cseppes szerelvény, cseppszám faktor fogalma)

Az infúziós terápia során alkalmazható egyéb eszközök és jellemzőik (intravascularis kanülök, összekötők, tűmentes csatlakozók, csatlakozók, infúzióadagoló készülékek)

Az infúziós oldatok adagolásának számítási képletei

Perifériás rövid kanülök jellemzői (nyitott, zárt kanül, aktív-passzív biztonsági rendszerű kanül, biokompatibilitás)

A kanülök alkalmazásának indikációi, kontraindikációi, a behelyezés algoritmusai Az intravasalis érkatéterek kezelésének, gondozásának és gyógyszer bejuttatásának szabályai, kanülök bemosásának, lezárásának szabályai

Az infúziós terápia követése, megfigyelési szempontok, vizuális infúziós phlebitis score alkalmazása

Az infúziós terápia szövődményei és azok megelőzésének szempontjai, teendők szövődmények esetén

Az infúzió összeállításának algoritmusai, gyakorlata

Az perifériás vénakanulálás és az infúziós terápia kivitelezésének algoritmusai, gyakorlata **A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.**

3.5.4.6.3 Gyógyszerinterakciók és ellátásuk

Főbb gyógyszercsoportok (fájdalomcsillapító, hányáscsillapító, antikoaguláns, diuretikum, kortikoszteroid) és lehetséges legjellemzőbb mellékhatásai és megfigyelése

A gyógyszerelés tényezői

A gyógyszer interakció fogalma, lényege, elősegítő tényezői A szervezet és a gyógyszerek kölcsönhatásai:

- receptor-elmélet, dózis hatás, fogalma, lényege – szinergizmus, antagonizmus fogalma, jellemzői
- antagonisták, kompetitív antagonisták fogalma

A gyógyszer mellékhatás kialakulása, jellemzői, mellékhatásra utaló tünetek

Az allergiás reakciók fogalma, formái, azok jellemzői

Allergiás reakcióra utaló tünetek

Teendők gyógyszer allergia esetén

3.5.4.6.4 A gyógyszerelés szabályai

A gyógyszer rendelés jogi, minőségirányítási szabályai, kompetenciái

A gyógyszer elrendelésének formái (azonnali, egyszeri, folyamatos, szükség szerinti)

Gyógyszerelés elrendelésének szabályai speciális esetekben (szóban vagy telefonon történt elrendelés)

A gyógyszerrendelés szabályai, gyakorlata az alap és járóbeteg ellátásban

A gyógyszerrendelés szabályai, gyakorlata a fekvőbeteg ellátásban

A gyógyszerek tárolásának szabályai, specialitásai

A kábítószerekkel való gyógyszerelés szabályai

A gyógyszerelés 3-as, 5-ös, 9-es szabályai

A gyógyszer helyettesítés szabályai

Lejárt gyógyszerekkel történő feladatok szabályai

A gyógyszerelés dokumentálásának szabályai

A gyógyszer interakciók, gyógyszer tévesztés esetén követendő szabályok

A gyógyszereléshez kapcsolódó betegoktatás szempontjai, szabályai

3.5.4.6.5 Gyógyszerelő rendszerek

A gyógyszerrendelés és vényírás gyakorlata

A vényírás nyelve, az egyes kifejezések értelmezése

Gyógyszerelőrendelő, vényíró rendszerek az alapellátásban

Az EESZT funkciói a gyógyszer felírásban, kiváltásban és követésben

A gyógyszer elrendelés szabályai a fekvőbeteg ellátásban

Gyógyszerelőrendelő rendszerek a fekvőbeteg ellátás medikai programjaiban

Kórházi gyógyszerelő rendszerek (Unit dose) alkalmazásának lényege, hatékonysága, gyógyszerelés biztonsági tényezői.

3.5.5 Kommunikáció tantárgy

18/18 óra

3.5.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az egészségügyi szakmák gyakorlásához szükséges kommunikációs képességek fejlesztése

3.5.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pedagógia tanár / Pszichológus (kommunikáció, konfliktuskezelés) / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló Msc / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.5.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Magyar nyelv

Történelem

Az emberi test és működése

3.5.5.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Hiteles kommunikációt folytat betegekkal, hozzátartozókkal, munkatársakkal.	Ismeri a kommunikáció jellemzőit, a hiteles kommunikáció feltételeit, a kommunikációs zavarokat. Tisztában van a beteggel, családtagokkal, munkatársakkal történő kommunikáció szempontjaival.	Teljesen önállóan	Fontosnak érzi a beteg meghallgatását. A betegekkal, hozzátartozókkal történő kommunikáció során nem lépi túl a hatáskörét.	
Speciális kommunikációt folytat, segítő kommunikációs technikákat alkalmaz.	Ismeri a kommunikáció módját látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel. Ismeri a segítő beszélgetés alapjait.	Teljesen önállóan		Digitális kommunikációs lehetőségek hallás-, látássérültek esetében. A kommunikáció sajátosságait bemutató videók.

Hatékony konfliktuskezelési technikákat alkalmaz.	Ismeri a konfliktusok típusait, a konfliktuskezelés módjait.	Teljesen önállóan		
---	--	-------------------	--	--

3.5.5.6 A tantárgy témakörei

3.5.5.6.1 Kommunikációs zavarok

Kóros kommunikáció

A nyelvi szocializáció hiányosságai

Szégyenlősség, gátlásosság

Kommunikációs gétek és közléssorompók

3.5.5.6.2 Egészségügyi szakmai kommunikáció

Az egészségügyi dolgozók közötti kommunikáció

Az egészségügyi dolgozó és a beteg közötti kommunikáció

A kapcsolatfelvétel, bemutatkozás jelentősége, általános szabályai

Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és beteg gyermekkel, a gyermekek sajátos kommunikációs formái

Kommunikáció hozzátartozóval

Kommunikáció idős beteggel, az idős kor kommunikációs jellemzői, kommunikációs nehézségek

Kommunikáció eltérő kultúrából érkező beteg esetén

Kommunikáció zaklatott beteggel, indulatos beteggel

A telefonos kommunikáció szabályai az egészségügyben

3.5.5.6.3 Speciális kommunikáció

Speciális kommunikáció beszéd-, hallás-, látássérültekkel

Kommunikációs korlátok leküzdése autizmus spektrumzavar esetén

Infokommunikációs akadálymentesítés

A segítő beszélgetés

Esettanulmányok

3.5.5.6.4 Konfliktuskezelés

Konfliktus fogalma Konfliktusok típusai

Konfliktuskezelési stratégiák: elkerülő, versengő, együttműködő, kompromisszumkereső, alkalmazkodó

A konfliktushelyzetek megelőzése és feloldása hatékony kommunikáció segítségével

3.5.6 Általános laboratóriumi alapismeretek tantárgy

36/36 óra

3.5.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg az alapvető laboratóriumi munkafolyamatokat, Tevékenységük során az elsajátított elméleti ismereteiket képesek legyenek a laboratóriumi gyakorlatban hasznosítani. Tanulják meg milyen minőségbiztosítási feladatokat és munkavédelmi szabályokat kell a laboratóriumokban alkalmazni. Legyenek tisztában a környezetvédelmi előírásokkal.

3.5.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus / egészségügyi szakoktató szakirányú végzettséggel / szövettani szakasszisztens minimálisan 5 év gyakorlattal / klinikai kémiai laboratóriumi szakasszisztens minimálisan 5 év gyakorlattal

3.5.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test felépítése, kórházi aszepszis, Munka-balesetvédelem, betegbiztonság

3.5.6.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tömeget és térfogatot mér a laboratóriumban használt mérőeszközökkel.	Ismeri a laboratóriumi tömeg- és térfogatomérő eszközöket.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a szakmai szabályok betartására, pontos, logikusan gondolkodik, szabályokat betartja.	Az adatok feldolgozását és megjelenítését digitálisan is elvégzi.
Oldatokat készít.	Elsajátította a kapcsolódó matematikai és kémiai ismereteket.	Instrukció alapján részben önállóan	Feladatait pontosan, precízen, az utasításoknak megfelelően, fegyelmezetten látja el	Digitális laboratóriumi eszközök használata.
Elvégzi az alapvető anyagtisztítási és anyagszétválasztási műveleteket.	Ismeri az anyagok szétválasztására és szűrésére használt eszközöket.	Irányítással	A használt eszközöket, berendezéseket és a munkaterületet tisztán és rendezetten tartja. A hulladékokat szakszerűen kezeli.	Internetes információforrások keresése és használata.
Munka- és környezetvédelmi előírásokat, szabályokat alkalmaz.	Ismeri a biztonságtechnikai előírásokat.	Instrukció alapján részben önállóan	Érti a munkavédelmi szabályok jelentőségét. Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy csoportfeladat esetén.	

3.5.6.6 A tantárgy témakörei

3.5.6.6.1 A laboratóriumi munka eszközei

A laboratóriumokban használt üveg fém és műanyag eszközök

3.5.6.6.2 Tömeg- és térfogatmérés a laboratóriumban

Tömegmérés eszközei - a mérlegek típusai, jellemzői

Folyadékok térfogatmérésére használt eszközök típusai, tulajdonságai.

Használatuk szabályai

3.5.6.6.3 Matematikai számítások a laboratóriumban

Elegyek és oldatok százalékos összetételével kapcsolatos számítások

Oldatok koncentrációjával kapcsolatos számítások

Normál oldat számítása

3.5.6.6.4 Oldatkészítés, oldatkoncentráció

Az oldódás folyamata

Az oldatkészítés alapvető szabályai

Százalékos összetétel és típusai

Oldatkoncentráció és típusai

Normál oldat Hígítás,

töményítése

3.5.6.6.5 Laboratóriumi alpműveletek: anyagok tisztítása és szétválasztása Szűrés

Bepárlás

Ülepítés

Extrakció (kioldás)

Centrifugálás

Dekantálás (szilárd anyagok oldódási különbségén alapuló szétválasztása)

Többfázisú elegyek szétválasztása

Egyszerű és frakcionált desztillálás

3.5.6.6.6 Laboratóriumi vegyszerek és tárolásuk

Laboratóriumban használt szervetlen vegyszerek

Laboratóriumban használt szerves vegyszerek

A vegyszerek szabályszerű tárolása

3.5.6.6.7 Biztonságtechnika a laboratóriumban

Az emberre és környezetre veszélyes anyagok kezelése tárolása

Használt veszélyes anyagok kezelése

Munka a biológia anyagokkal

3.5.6.6.8 Évközi orientációs gyakorlat szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumban

Látogatás szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumokba.

Tájékozódás a munkakörnyezetről, az egyes területeken zajló munkáról, munkafolyamatokról

3.5.6.6.9 Informatika a laboratóriumban

A szövettani és klinikai kémiai laboratóriumban használatos informatikai eszközök alkalmazási területe.

3.5.6.6.10 Minőségbiztosítás a laboratóriumban

Minőség fogalma

Minőségbiztosítás fogalma

Minőségbiztosítás módszerei (minőségellenőrzés, minőségirányítás)

Minőségbiztosítási szabványok

3.5.7 Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia tantárgy

54/54 óra

3.5.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg az akadályozott ember gondozásával kapcsolatos alapvető fogalmakat és gondozási feladatokat. A tantárgy során a tanulók megismerkednek a re/habilitációt érintő legfontosabb fogalmakkal, meghatározásokkal. Továbbá elsajátítják a fizioterápia alapjait.

3.5.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Bsc ápoló / Gyógytornász Bsc / Gyógypedagógus

3.5.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi terminológia, Szakmai kémiai és biokémiai alapok, Szakmai fizikai és biofizikai alapok, Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Pszichológia alapjai, Belgyógyászat és ápolástana, Sebészet és ápolástana.

3.5.7.4 A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
------------------------------	------------------	--	--	---

A rehabilitációs alapfogalmakat helyesen értelmezi, és ennek megfelelően cselekszik	Ismeri a rehabilitáció alapfogalmait.	Teljesen önállóan		A betegségek és fogyatékosságok nemzetközi osztályozásának rendszerét az informatikai rendszeren keresztül tanulmányozza.
A komplex rehabilitáció rendszerében az akadályozott emberek fejlesztését végzi.	Ismeri az átfogó rehabilitációs rendszer működését.	Instrukció alapján részben önállóan	Mindennapi élete és munkája során empatikusan és diszkrimináció mentesen cselekszik, erre ösztönzi környezetét. Elkötelezett a morális akadálymentesítés és az integráció eszméjével, - munkája során önkritikus önmagával szemben.	Internet alapú szakmai anyagokat olvas.
Kiválasztja a megfelelő segédeszközöket.	Áttekintéssel rendelkezik a segédeszközök alkalmazására és beszerzésére vonatkozólag.	Instrukció alapján részben önállóan		Internet segítségével segédeszköz forgalmazó cégeket keres.
A különböző típusú akadályozottságokkal élő kliensekkel megfelelően kommunikál.	Ismeri a sajátos ellátású igényű kliensek segítésének, kommunikációjának technikáit.	Teljesen önállóan		Tájékoztató, oktató jellegű filmeket keres az internet segítségével.
Feladatokat végez az akadályozott emberek sajátos szükségleteinek kielégítésénél.	Tisztában van a különböző akadályozottságok jellegzetes megjelenési formáival.	Instrukció alapján részben önállóan		Oktatófilmek keresése az interneten.
Alkalmazza az akadálymentes környezet lehetőségei gondozaai tevékenysége folyamatában.	Ismeri az akadálymentes környezet kialakításának főbb szempontjait.	Instrukció alapján részben önállóan		Akadálymentes környezet kialakításával kapcsolatos filmek keresése az interneten.
A fizioterápia területén tanult fogalmakat helyesen értelmezi.	Ismeri a fizioterápia alapfogalmait.	Teljesen önállóan		
Felsorolja a fizioterápiás eljárások főbb csoportjait, és azok legfőbb alkalmazási köreit.	Ismeri a fizioterápiás eljárások főbb csoportjait és azok alkalmazási köreit.	Teljesen önállóan		

Gyógyszer nélküli fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz.	Ismeri a fájdalom alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.	Teljesen önállóan		
--	---	-------------------	--	--

3.5.7.6 A tantárgy témakörei

3.5.7.6.1 A rehabilitáció alapfogalmai A

re/habilitációs tevékenység fogalma, tartalma

A betegségek és fogyatékoságok nemzetközi osztályozása (BNO)

A tevékenység akadályozottsága, a részvétel korlátozottsága, az FNO kódrendszer gyakorlati jelentősége

Az akadályozottságok formái, tipológiák (orvosi rehabilitáció, gyógypedagógia)

Különböző akadályozottságok, és rehabilitációjuk főbb sarokpontjai

A re/habilitációs team és szerepe

A rehabilitációs szakemberek főbb tevékenységei, kompetenciái, képzési sajátosságai

A rehabilitációt akadályozó és támogató tényezők

Támogató tényezők: empátia, önrehabilitációs akarat, együttműködés, érdekvédelem, ismeretterjesztés, felvilágosítás, jó szociális körülmények

Akadályozó tényezők: az izoláció, a viktimizáció, stigmatizáció, álrehabilitáció, rossz életkörülmények, az önrehabilitációs akarat hiánya

3.5.7.6.2 Az akadályozott ember sajátos ellátási igényei, szükségletei

Az akadályozottság lelki vonatkozásai

A felnőttkori akadályozottságok lelki vonatkozásai (betegség, akadályozottság elfogadásának folyamata,)

Sérülésspecifikus pszichológiai következmények:

Kommunikációjukban (hang-, beszéd- és nyelvi zavarban) akadályozott személyek

Mozgásképességükben akadályozott személyek

Látássérült személyek

Hallássérült személyek

Értelmileg akadályozott személyek

3.5.7.6.3 Komplex, átfogó akadálymentesítés

Akadálymentesség meghatározása

Az akadályok főbb formái
Egyetemes tervezés filozófiája

3.5.7.6.4 A komplex (átfogó) rehabilitáció rendszere

A rehabilitáció komplexitása, - jellemzői meghatározói
A rehabilitáció intézményrendszere, főbb feladatai
Az orvosi rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, és módszerei
A pszichológiai rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, és módszerei
Az oktatási, nevelési rehabilitáció célja, feladata, és eszközrendszere, módszerei
A foglalkozási rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, módszerei
A szociális rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, módszerei
A lakóközösségi rehabilitáció elmélete, hazai vonatkozásai
Az Önálló Életvitel Mozgalmak és az új paradigmák
Az életminőség jelentősége
A civil szervezetek szerepe a rehabilitációban, az akadályozott emberek érdekvédelmi szervezetei
Aktivizáló/rehabilitációs szemléletű gondozási feladatok

3.5.7.6.5 A rehabilitációt támogató eszközök

Test távoli és test közeli segédeszközök
A mobilitás segédeszközei
Az önellátás segédeszközei
A kommunikáció és az információ eszközei
Kényelmi eszközök

3.5.7.6.6 Akadályozottságok az orvosi rehabilitációban

Az orvosi rehabilitáció tipológiája szerint felosztás területei:
Speciális funkciózavarok (pl.: spaszticitás, inkontinencia)
Pszichológiai problémák (pl.: viselkedés zavarok)
Tartós akadályozottságot okozó állapotok (pl.: stroke)
Az életkorral összefüggő akadályozottságok (pl.: cerebral paresis)

3.5.7.6.7 Fizioterápiáról általában

A fizioterápia fogalma és felosztása a bevitt energia szerint, feladata. A fájdalomcsillapítás nem gyógyszeres formáinak, jellemzői, indikációi-kontraindikációi, alkalmazásának algoritmusai (pozíciós terápia, felszíni kezelés, hideg-meleg terápiás alkalmazások, masszázs, fizioterápia, hidroterápia, TENS, alternatív medicina módszerei).

3.5.7.6.8 Fizioterápiás alapok

Hidroterápia, Balneoterápia, Mechanoterápia, Klímaterápia
Inhalációs kezelések
Mágneses és elektroterápia, Fototerápia, Termoterápia fogalma
Legfőbb alkalmazási területeik

3.6 Társadalomtudományi ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

90/72 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület összefogja azokat a pszichológiai, pedagógiai, szociológiai ismereteket, amelyek nélkülözhetetlenek a segítő hivatást választók számára. Az itt tanult tantárgyak azokra a témákra helyezik a hangsúlyt, amelyek az egészségügyi szakdolgozó munkájára közvetlenül, vagy közvetett módon hatással vannak. A pszichológiai, pedagógiai ismeretek megalapozzák betegvezetés, a betegoktatás, egészségfejlesztés tevékenységét, a szociológiai, közigazgatási, valamint szociális joggal foglalkozó témák a szociális segítségnyújtás lehetőségeibe vezetik be a tanulókat.

3.6.1 Szociológia alapjai tantárgy

18/18 óra

3.6.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik nyitottak a szociális különbségek felismerésére, megfelelő ismerettel rendelkeznek ezen egyenlőtlenségek kezelésére, ismerik a szociológia alapjait, a családot, mint a társadalom legkisebb egységét, védik a társadalmi értékeket és képesek összefoglalni a magyar társadalomra jellemző egészségszociológiai ismereteiket.

3.6.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociológus / Szociális Munkás Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár / Egészségügyi szakoktató.

3.6.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.6.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Felsorolja a szociológia alapfogalmait, és jellemzi azokat.	Ismeri a szociológia, a társadalmi rétegződés és szocializáció, deviancia fogalmát és tárgykörüket röviden jellemzi.	Teljesen önállóan	Munkája során figyelembe veszi a kulturális különbségeket, biztosítja az ellátás során az esélyegyenlőséget, segítő magatartást tanúsít a kollégáival és a kliensekkel egyaránt.	
Használja a mortalitást, morbiditást, meghatározza a szociális intézményrendszereket, és azok működésének főbb szempontjait.	Ismeri az alapfogalmakat, a szociális intézményeket és rendszerüket.	Teljesen önállóan		Elektronikus adatbázisokat kezel, elektronikus formában tartja a kapcsolatot egyes kliensekkel.
Munkája során alkalmazza az egészségzociológiai ismereteit.	Ismeri a társadalmi rétegződést, az egészséget, mint értéket, az egészségi állapotot az életmódot és a betegek/fogyatékkal élők társadalmi helyzetét.	Teljesen önállóan		
Jellemzi a családot, mint a társadalom legkisebb egységét és megítéli a családban bekövetkező szerepkonfliktusokat.	Ismeri a család egységét és a szerepkonfliktusokat.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a családmodelleket, és a házasság intézményét szociológiai szempontból.	Ismeri a családmodelleket, és a házasság intézményét.	Teljesen önállóan		

3.6.1.6 A tantárgy témakörei

3.6.1.6.1 A szociológia alapjai

A szociológia lényege, tárgya, jelentősége. Társadalmi rétegződés és mobilitás. Társadalmi egyenlőtlenségek és a szegénység. A szocializáció fogalma és elméletei; szinterei, intézményei. Devians magatartás fogalma, formái.

3.6.1.6.2 Egészségzociológia

Mortalitás, Morbiditás, Társadalmi rétegződés és az egészség kapcsolata, az egészség, mint érték, az életkor és az egészségi állapot, életmód a különböző társadalmi rétegekben, betegek, fogyatékkal élők társadalmi helyzete. Biomedikális szemlélet.

3.6.1.6.3 Családszociológia

Családszociológia. Család intézménye. Családon belüli szerepek és szerepkonfliktusok, a család funkciói. Házasság intézménye. Családmodellek: Klasszikus, egyszülős, mátrix családok szociológiai jelentősége.

3.6.2 Pszichológia alapjai tantárgy

36/18 óra

3.6.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg az ember pszichikus működésének, pszichikus fejlődésének alapjait, a személyiség jellemzőit. Pszichológiai ismereteik járuljanak hozzá a betegekkel, munkatársakkal való együttműködési képesség fejlődéséhez. Fejlődjön empátias készségük, a beteg ember lélektanával kapcsolatos ismereteik segítsék őket a megfelelő beteg-szakdolgozó kapcsolat kialakításában, a betegvezetés és a betegek lelki támogatása során.

3.6.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pszichológus / Mentálhigiénés szakember / Pedagógia tanár

3.6.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Általános ápolástan és gondozástan, Kommunikáció

3.6.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Általános lélektannal kapcsolatos ismereteit felhasználja a betegekkel való kapcsolat kialakítása, a betegoktatás és egészségnevelés során.	Ismeri a megismerő folyamatok működésének alapjait.	Teljesen önállóan	Megértő, empátikus magatartást tanúsít a betegekkel szemben. Korrekt munkahelyi kapcsolatokra törekszik.	Online pszichológiai tesztek keresése, kitöltése.
Felismeri a személyiség típusokat.	Ismeri a legalapvetőbb személyiségelméletek lényegét.	Teljesen önállóan		
Munkáját az életkori sajátosságok figyelembevételével végzi.	Ismeri a pszichikus fejlődés törvényszerűségeit, a pszichikus fejlődés főbb mozzanatait.	Teljesen önállóan		Fejlődéslélektannal kapcsolatos videók keresése és megtekintése a világhálón.

Megfelel a munkahelyi szerepelvárásoknak, hatékonyan együttműködik az egészségügyi team tagjaként.	Ismeretekkel rendelkezik a szerepekről, szereptanulásról. Ismeri a formális kiscsoportok jellemzőit, a csoportok alakulásának folyamatát.	Teljesen önállóan	
Felismeri a betegnek a betegségre adott reakcióját, a megfelelő segítséget, pszichés támogatást nyújtja ezzel kapcsolatban.	Ismeri a beteg ember lélektani folyamatait. Ismeri a szororigén pszichikus ártalmakat.	Teljesen önállóan	

3.6.2.6 A tantárgy témakörei

3.6.2.6.1 Általános lélektan

A megismerő folyamatok rendszere

Az érzékelés és észlelés

A figyelem Alvás, álom

Emlékezés, tanulás

Képzelet

Gondolkodás, intelligencia és kreativitás

Motiváció és érzelmek

3.6.2.6.2 Személyiséglélektan

A személyiség fogalmának ismételése. A személyiségelméletek csoportjai. Típuselméletek ismételése

Pszichoanalitikus elméletek: Sigmund Freud, Carl Gustav Jung személyiségelmélete

Humanisztikus elméletek: Rogers, Maslow elmélete

A jellem. Az érett személyiség jellemzői

3.6.2.6.3 Fejlődéslélektan

A fejlődéslélektan fogalma. Pszichikus fejlődéstörvények. Életkori periodicitás

A szenzomotoros fejlődés. A mozgásfejlődés főbb jellemzői. Az érzékszervi-mozgásos értelmi fejlődés periódusai

A beszéd és nonverbális kommunikáció fejlődése

Gyermeki világnép és gondolkodás

Az énkép és éntudat fejlődése

Az érzelmek és az akarat fejlődése

A játék, a rajz és a mese szerepe

A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége. Az apa szerepe

A szocializáció fogalma, színterei. Utánzás, azonosulás, identifikáció

3.6.2.6.4 Szociálpszichológia

A szociálpszichológia tárgya. A személyészlelés ismételése

Szerepek, szereptanulás, szerepkonfliktus

Az emberi kollektívák. A csoport fogalma, csoporttípusok. A formális kiscsoport rétegződése. A csoportnormák, csoportszerepek. A formális kiscsoport fejlődése.

3.6.2.6.5 Beteg ember lélektana

A gyógyítók személyisége. Nővértípusok. A gyógyítók közössége

A beteggel való kommunikáció. Empátia és tolerancia

A betegség hatása a személyiségre. Betegségélmény és magatartás. A fájdalom. A krónikus betegség hatása a személyiségre. A haldoklás, halál és gyász Az egészségügyi szakdolgozók feladatai a betegvezetés során

Az egészségügyi dolgozó mindennapos feladatai elvégzésével kapcsolatos lélektani vonatkozások

Szororigén pszichikus ártalmak

3.6.3 Népegészségtan, egészségfejlesztés tantárgy

18/18 óra

3.6.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanulása egészítse ki és mélyítse el a tanulók egészséges életmóddal, életvitellel kapcsolatos ismereteit, járuljon hozzá az egészségtudatos magatartás formálásához.

3.6.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Népegészségügyi ellenőr Bsc / Ápoló Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.6.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, Általános ápolástan és gondozástan, Emberi test és működése

3.6.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
------------------------------	------------------	--	--	---

Felismeri az egészséget hátrányosan befolyásoló tényezőket.	Ismeri az egészség, és az egészségkultúra fogalmát, elemeit.	Teljesen önállóan	Belátja az egészséges életmód, életvitel jelentőségét. Életvitelében törekszik ennek betartására, és a környezetével való kiegyensúlyozott kapcsolatra.	
Értelmezi a lakosság egészségi állapotát leíró mutatókat, statisztikai adatokat, diagramokat.	Ismeri az egészségi állapot mérési módszereinek lényegét, a főbb mutatókat.	Teljesen önállóan		A lakosság egészségi állapotával kapcsolatos adatok keresése digitális adatbázisokban.
Felismeri az egyén magatartásában az egészséget veszélyeztető tényezőket, rizikófaktorokat.	Ismeri a prevenció fogalmát, szintjeit, eszközeit, az egészségmegőrzési programokat.	Teljesen önállóan		
Egészséges életmóddal, szexuálhigiénével, káros szenvedélyekkel kapcsolatos ismereteit alkalmazza az egészségfejlesztő tevékenység során.	Tisztában van az egészséges életmód elemével, a modern nemzedék egészség magatartásával, a szexuálhigiénével. Ismeri a káros szenvedélyek formáit, jellemzőit.	Teljesen önállóan		Internetes kutatómunka, prezentációkészítés egészséges életmód, vagy káros szenvedélyek témában.
Megelőzi a kiégés kialakulását.	Ismeri a stressz és a konfliktusok lelki egészségre gyakorolt hatását, a lelki egyensúly fenntartásának, helyreállításának lehetőségeit.	Teljesen önállóan		
Munkájához kapcsolódó egészségfejlesztési tevékenységet folytat.	Ismeri az egészségfejlesztés módszereit, eszközeit, színtereit.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.6.3.6 A tantárgy témakörei

3.6.3.6.1 Az egészség, egészségkultúráltság Az egészségkultúra fogalma, összetevői, helye a kultúrában

Az egészség fogalmának értelmezése

Az egészséget meghatározó tényezők: életmód, környezet (társadalmi, természeti), egészségügyi ellátórendszer, egyéni sajátosságok A népegészségtan fogalma, feladatai

3.6.3.6.2 Az egészségi állapot mérési módszerei
A magyar lakosság egészségi állapotának jellemzői

Az egészségi állapot mérésének módszerei

Statisztikai módszerek: statisztikai adat, adatgyűjtés, csoportosítás, statisztikai sorok
Szociológiai módszerek

Demográfiai módszerek: a demográfia fogalma, demográfiai adatgyűjtés, a strukturális demográfia, népmozgás, a természetes népmozgás mutatói (születési, halálozási mutatók)

Epidemiológiai módszerek: morbiditás, morbiditási adatok forrásai

3.6.3.6.3 Prevenció és egészségmegőrzés

A prevenció fogalma, szintjei

A primer, secunder és terciér prevenció célja, lényege és eszközei

Védőoltások típusai, életkorhoz kötött védőoltások

Szűrővizsgálatok célja, fajtái

A szív- és érrendszeri, emésztőszervi, légzőszervi megbetegedések kialakulásának okai és kockázati tényezői

Daganatos betegségek megelőzése

3.6.3.6.4 Népegészségügyi programok

Az egészségfejlesztés alapidokumentumai (Alma-Ata, Ottawai Charta, Dzsakartai Nyilatkozat)

Hazai népegészségügyi programok

3.6.3.6.5 Életmód - egészségmagatartás

Az életmód fogalma, objektív és szubjektív meghatározói

Az egészségmagatartás. Preventív magatartás, kockázati magatartás

Egészségtudatos magatartás fogalma, jellemzői. Az életminőség

A modern nemzedék egészség-magatartása. A digitális nemzedék jellemzői. A számítógép használatának egészségügyi vonatkozásai, az egészségügyi problémák megelőzése. Elhúzódó serdülőkor. Modern kori evés- és testképzavarok.

3.6.3.6.6 Szexuálhigiéné

A szexuális identitás

A pubertás élettani változásai

Intim higiéné. Menstruációs higiéné

Az emlő és a here önvizsgálata

Partnerkapcsolatok

Családtervezés. A fogamzásgátlás módszerei

Felkészülés a nőgyógyászati vizsgálatra

Szexuális úton terjedő betegségek és megelőzésük

3.6.3.6.7 Mentálhigiéné

A mentálhigiéné fogalma

Az egészséges lelki egyensúly fenntartása

A stressz. Megküzdési stratégiák, énvédő technikák

Konfliktushelyzetek és kezelésük
A burn-out szindróma. A kiégés megelőzése

3.6.3.6.8 Egészségkárosító tényezők

A környezetszennyezés egészségre gyakorolt hatásainak ismertetése
Addikció fogalma. A függőségek fajtái. Hajlamosító tényezők
Kémiai függőségek: nikotin, alkohol, pszichoaktív szerek
Viselkedéses függőségek

3.6.3.6.9 Egészségfejlesztés

Az egészségfejlesztés fogalma, célja, feladata
Az egészségfejlesztés módszerei, eszközei
Az egészségfejlesztés szinterei, szervezeti formái
Egészségfejlesztő foglalkozások tervezése

3.6.4 Pedagógiai – betegoktatási alapismeretek tantárgy

18/18 óra

3.6.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók sajátítsák el a betegek és hozzátartozók oktatásához szükséges alapvető pedagógiai ismereteket. Lássák át a területükön gyakorlatot teljesítő tanulókkal kapcsolatos alapvető feladatokat, értsék meg a szakmai gyakorlat pályaszocializációban betöltött szerepét, jelentőségét.

3.6.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló MSc / kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Pedagógia tanár (általános pedagógia, andragógia) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.6.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Pszichológiai ismeretek, Általános ápolástan és gondozástan, Kommunikáció

3.6.4.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
------------------------------	------------------	--	--	---

A nevelés és oktatás alapelveit, módszereit alkalmazza a betegek oktatása során.	Ismeri a nevelés fogalmát, alapelveit, módszereit, a nevelői attitűdöket. Ismeri az oktatás alapelveit, főbb módszereit, munkaformáit.	Irányítással	A betegekkel és a hozzátartozókkal empatikus, toleráns. Figyelembe veszi egyéni tanulási igényeiket és szükségletüket. Fontos számára a szakmai utánpótlás nevelésében való szerepvállalás.	Prezentációkészítés, oktatástechnikai eszköz használata.
A felnőtt beteg oktatásánál figyelembe veszi a felnőttekre jellemző sajátos igényeket.	Ismeri az andragógia alapfogalmait, a felnőttek tanulásának jellegzetességeit.	Irányítással		Felnőttképzési, felnőttoktatási lehetőségek keresése az interneten.
Részt vesz a betegek oktatásában, a beteg otthonában önállóan végezhető egyszerűbb műveletek tekintetében.	Ismeri a betegek oktatásának főbb elveit, módszereit.	Irányítással		
Részt vesz a területre érkező tanulóval való foglalkozásban.	Tisztában van a gyakorlatot teljesítő tanulók gyakorlati foglalkoztatásának alapvető szabályaival.	Irányítással		

3.6.4.6 A tantárgy témakörei

3.6.4.6.1 Általános pedagógiai alapismeretek

A pedagógia tárgya, tudományterületei

A nevelés fogalma, célja, alapelvei

A nevelés főbb módszerei

A módszerek megválasztásának elvei

A nevelői attitűdök

A didaktika fogalma, alapelvei. A tanulási-tanítási folyamat

Az oktatás leggyakoribb módszerei (előadás, magyarázat, megbeszélés, vita, szemléltetés, munkáltatás), megválasztásuk elvei. Az oktatás szervezeti formái Oktatástechnikai eszközök

3.6.4.6.2 Andragógia

Az andragógia fogalma, területei (felnőttoktatás, felnőttképzés)

A lifelong learning elve. A távoktatás és e-learning jellemzői

A tanulás típusai: formális, informális, nonformális

A felnőtt tanulók és a felnőttkori tanulás főbb jellemzői

A felnőttoktató szerepe

3.6.4.6.3 Betegoktatás

A betegoktatás célja

Beteg és hozzátartozójának oktatása során alkalmazott módszerek
Krónikus betegek oktatása (diabétesz, onkológiai, nefrológiai, pulmonológiai)
A betegnapló vezetésének megtanítása
Gyógyászati segédeszközök alkalmazásának megtanítása

3.6.4.6.4 Egészségügyi szakdolgozók oktatása

A szakmai gyakorlatok célja, feladatai

A szakmai gyakorlatok etikai és jogszabályi előírásai (felelősségbiztosítás, szerződések, a tanuló gyakorlati foglalkoztatásának szabályai)

Az egészségügyi intézményben folytatott gyakorlatok személyi és tárgyi feltételei, adminisztrációs feladatai (foglalkozási napló, jelenléti ív)

Az intézményi gyakorlatok sajátos módszerei: előmegbeszélés, gyakorlás, utómegbeszélés, esetbemutató

3.7 Klinikumi alapismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

405/354 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület tárgyainak oktatása során a tanuló megismeri belgyógyászat-, sebészet és határterületeinek, valamint a gyermekgyógyászatban leggyakrabban előforduló kórképeket.

3.7.1 Belgyógyászat és ápolástana tantárgy

54/47 óra

3.7.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanítása során a tanulók megismerik a leggyakoribb belgyógyászati betegségek mortalitási és morbiditási mutatóin túl azok kórélettani és patofiziológiai alapjait, a szükséges diagnosztikai, valamint terápiás specialitásokat. Képesé válnak az oxigénterápia, a húgyhólyag irrigálás, az infúziós terápia, az EKG kivitelezésére és a széklet, vizelet, hányadék felfogására, mintavételére.

3.7.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év belgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan

3.7.1.4 A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Részt vesz a szív-, és érrendszeri betegek ellátásában.	Ismeri keringési rendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empátikus magatartás, megfigyelőképeség, önálló munkavégzés,	Kórházi informatikai rendszerek használata.
Részt vesz a vérképző rendszeri betegek ellátásában.	Ismeri vérképző rendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a légző rendszeri betegek ellátásában	Ismeri légző rendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		

Részt vesz az emésztőrendszeri betegek ellátásában.	Ismeri az emésztőrendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan	higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség.	
Részt vesz a kiválasztó rendszeri betegek ellátásában.	Ismeri a kiválasztó rendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz az endokrin rendszeri betegek ellátásában.	Ismeri az endokrin rendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a daganatos betegek ellátásában.	Ismeri a daganatos megbetegedések klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a fertőző betegek ellátásában.	Ismeri a fertőző betegségek klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Belgyógyászati ápolási beavatkozásokat végez (EKG készítés, részvétel az infúziós terápiában: palack csere, cseppszám szabályozás, húgyhólyag öblítés, széklet vizelet hányadék mintavétel, felfogása, oxigénterápia alacsony nyomású rendszerekkel).	Ismeri a beavatkozások elméleti és gyakorlati kivitelezésének menetét, az esetleges szövődményeket megfigyeli.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.7.1.6 A tantárgy témakörei

3.7.1.6.1 Szív- és érrendszeri megbetegedések

A leggyakoribb szívérrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája

Koszorúér-betegségek (Atherosclerosis, ISZB, akut coronária szindróma /angina, infarctus), Koronarográfia

A pericardium betegségei (pericarditis, pericardiális tamponád, pericardiocentesis)

A myocardium betegségei (myocarditis, cardiomyopathia)

Az endocardium betegségei (endocarditis, rheumás láz)

Szívhibák/vitiumok (veleszületett vitiumok, shunt nélkül, jobb-bal, bal-jobb shunttel, szerzett vitiumok stenosis, insuffitientia)

Az ingerképzés, ingerületvezetés zavarai, csoportosítása (bradycardiával, tachycardiával járó ritmuszavarok)

A szívelégtelenség okai, kialakulásának folyamata, tünettana, teráoíuája, stádium beosztása

A hypertónia betegség (primer, secunder, hypertoniás sürgősségi állapotok)

Az érrendszeri betegségek (az artériás és vénás rendszer betegségei, rizikó tényezők, Virchow triász, thrombo-emboliás állapotok, mélyvénás thrombozsis, thrombophlebitis, varicositas, artériás embolizáció)

Anticoaguláns terápiák (thrombolysis, trombocita aggregációgátló-, anticoaguláns- és profilaktikus terápiák és jellemzőik)

A szív-érrendszeri betegek educatiójának specialitásai

Szív-érrendszeri betegségek időskori vonatkozásai

3.7.1.6.2 Vérvérrendszeri megbetegedések

A vérvérrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezők

A vérvérrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb vérvérrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája

A vörösvértestek betegségei – anaemiák (vashiányos, megaloblastos, hemolyticus, corpuscularis, renalis, aplasticus)

A fehérvérsejtek betegségei – leukaemiák, malignus lymphomák

Heamorrhagiás diathesisek (coagulopathiák, haemophilia, DIC, thrombocytopeniák, thrombocytopathiák)

A vérvérrendszeri betegek edukációjának specialitásai

3.7.1.6.3 Légzőrendszeri megbetegedések

A légzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezők

A légzőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb légzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, terápiája A felsőlégutak lázzal és láz nélkül járó betegségei

Obstruktív tüdőbetegségek – COPD (asthma bronchiale, krónikus bronchitis, emphysema)

Restrictív tüdőbetegségek (pneumóniák, tbc, fibrosis, tumorok)

A tüdő keringési zavarai (pulmonális hypertonia, cor pulmonale)

A pleura betegségei (pleuritis, tumor, pleurális folyadékgyűlem)

A légzőrendszeri betegek educatiójának fontosabb elemei (steroid, bronchodilatátor és profilaktikus terápiák, a légzésfunkció önellenőrzése, a köpet kezelése)

3.7.1.6.4 Emésztőrendszeri megbetegedések

Az emésztőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezők

Az emésztőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb emésztőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, terápiája

A nyelőcső betegségei (gyulladás, diverticulum, achalasia, reflux, szűkület, tumor, hiatus hernia) A gyomor betegségei (gastritisek, ulcus ventriculi, stenosis, tumor)

A belek betegségei (IBD, ulcus duodeni, colitis ulcerosa, M. Chron, diverticulosis, diverticulitis, polyposis, tumor)

Emésztőrendszeri vérzések (occult vérzés, oesophagus varix ruptura, haematemesis, melaena, haematokézia)

A székletürítés zavarai (hasmenés, székrekedés, bélférgesség, fertőző betegségek)

A hasnyálmirigy betegségei (acut és krónikus pancreatitis, tumor)

A májelégtelenséghez vezető kompenzált és dekompenzált állapotok (cirrhosis, portális hypertonia, hepaticus encephalopathia, coma hepaticum) Az epeutak betegségei (epekövesség, cholecystitis, cholangitis)

Az emésztőrendszeri betegek educációjának specialitásai

3.7.1.6.5 Kiválasztórendszeri megbetegedések

A kiválasztórendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

A kiválasztórendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb kiválasztórendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája

A vese gyulladásos betegségei (glomerulonephritis, pyelonephritis)

Nephrosis syndroma

Vesekövesség

Vese cysta, polycistás vese, vese daganatok

Acut veseelégtelenség prerenális, renális és postrenális formái

Krónikus veseelégtelenség, uraemia

Vesepótlókezelés (haemodialízis, peritoneális dialízis, CAPD)

A dializált betegek educációjának specialitásai

A vizeletkiválasztó rendszeri betegségek időskori vonatkozásai

3.7.1.6.6 Endokrinrendszeri megbetegedései

Az endokrinrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

Az endokrinrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb endokrinrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája

A diabetes mellitus (formái, diagnosztika, terápia, szövődmény, crisis állapotok) A diabetes terápiáinak csoportosítása, jellemzői

A diabetes szövődményei, azok megelőzésének feladatai, diabeteses beteg educatioja A pajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, strumák, Basedow-kór, gyulladások, daganatok, crisis állapotok)

A mellékpajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, tetánia)

A mellékvesekéreg betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, Cushing syndroma, Phaecomocytoma, Addison kór, crisis állapotok)

A hypothalamus és hypophysis endokrin zavarai (nanizmus, gigantizmus, acromegália, diabetes insipidus)

Az endokrinrendszeri betegek educációjának specialitásai

3.7.1.6.7 Daganatos megbetegedések

A daganatos betegségek epidemiológiája (morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői)

Daganatos betegségek diagnosztikája

Daganatos betegségek szűrővizsgálata (formái, jelentősége, a szűrési programokkal kapcsolatos követelmények,)

Daganatok nevezéktana és stádium beosztása

A daganatos betegségek jelei, tünetei (általános tünetek, szervspecifikus tünetek, áttétek tünetei, paraneoplasziás jelenségek)

Daganatos betegségek kezelésének módszerei (sebészeti kezelés, sugárterápia, kemoterápia, hormonkezelés, daganatok célzott kezelése: biológiai kezelés, immunterápia, génterápia, gyógyszeres kezeléssel)

Terápiás mellékhatások és kezelésük (hányinger, hányás, hasmenés, nyálkahártya elváltozások, bőrtünetek) Fájdalomcsillapítás

Táplálás terápia az onkológiai betegségben szenvedőknél

Daganatos betegek lelki gondozása (daganatos betegségek pszichoszociális jellemzői, haldokló betegek pszichoszociális ellátása)

3.7.1.6.8 Fertőző betegek, infektológia A

fertőző betegségek epidemiológiai vonatkozásai

A fertőző betegségek kialakulásának tényezői, lefolyásának jellemzői

A fertőző betegségeket megelőző közegészségügyi – járványügyi tevékenységek

A védőoltások elméleti alapjai (aktív, passzív immunizálás, életkorhoz kötött és felnőttkori védőoltások)

Fertőzésre utaló tünetek

Kiütéssel járó fertőző betegségek

Hasmenéssel, hányással járó fertőzések

Élősködők, kullancsok által terjesztett megbetegedések

Bakteriális meningitis klinikai specialitásai

Influenza klinikai specialitásai

A fertőző betegek ellátásának jogi és etikai aspektusai

Fertőzőbeteg, fertőző forrás elkülönítése, az izoláció

A kórházi infekciók, járványok megelőzésére irányuló intézkedések.

3.7.1.6.9 Belgyógyászati ápolási beavatkozások

Oxygénterápia eszközei, használatuk

Húgyhólyaöblítés eszközei használata, előkészítés és asszisztálás

EKG készítés eszközei, használatuk

Betegedukáció a vizsgálat alatt, eszközök kezelése.

Székllet, vizelet, hányadék felfogása

Mintavétel eszközei és azok alkalmazása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.7.2 Sebészet és ápolástana tantárgy

54/36 óra

3.7.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

Megismertetni a tanulókat a sebészeti osztályon történő gyógyító tevékenységekkel, a sebészeti területek sajátosságaival. Megtanítani a legfőbb kórképek klinikai jellemzőit terápiás vonatkozásait. Betekintést nyújtani a műtét alatti folyamatokba és azok hatásaival emberi

szervezetre. Elsajátítja a tanuló a sebkezelés, a stómaterápia alapjait, a beöntés adás módját, a gyomorszonda levezetését, a sebváladékok megfigyelését, a decubitus jeleit és súlyosságát, a műtéti előkészítés ápolási vonatkozásait.

3.7.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év sebészeti területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan

3.7.2.4 A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfigyeli és felméri a beteg állapotát és szükségleteit a perioperatív időszakban.	Állapot felmérés szabályai, módszerei, a perioperatív és a posztoperatív ellátás főbb szempontjai.	Teljesen önállóan	Empatikusan, etikusan, segítőkészen a kliens érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva vesz részt az ellátásban, munkájára és önmagára igényes, tiszta, ápolat	Egészségügyi dokumentációt vezet, felhasználói szintű számítógépes ismeretei vannak.
Műtét előtti beteg tájékoztatást végez.	A kliensek műtét előtti és utáni sajátos igényei.	Instrukció alapján részben önállóan		
Segédkezik a műtét utáni sebkötőzésben, sebek megfigyelésében.	Az akut sebek jellemzőit, a szövetegyesítő eljárásokat, a sebgyógyulási zavarokat, sebváladék mintavétel menete, a vérzési rendellenességek, a sebek típusai, varratszedés típusai.	Irányítással	megjelenésű, tudását folyamatosan bővíti, fogékony az innovatív eljárásokra és alkalmazásukra.	

Részt vesz a hasi sebészeti betegek terápiájában.	Hasi műtét típusok és eljárások, a fektetési módok, a kliens műtét utáni szükségletei, a mobilizációs lehetőségek, megnevezi a dietetikai meg-szorítások.	Instrukció alapján részben önállóan	Egészségügyi informatikai rendszereket használ.
Részt vesz a mellkasi-, szívsebészeti betegek terápiájában.	A mellkasi-szívsebészeti műtét típusok és a műtét utáni teendők, ismeri a kliens szükségletei, mellkas punctió/csapolás asszisztálásának módjai, a mellkasi szívás típusai, alkalmazása. Átlátja a mellkasi fizioterápiás lehetőségek.	Instrukció alapján részben önállóan	Egészségügyi informatikai rendszereket használ.
Részt vesz a mozgásrendszeri betegek ellátásában.	Ismeri a mozgásrendszer klinikumi specialításait	Instrukció alapján részben önállóan	
Akut és műtéti sebkezelést, kötőscserét végez, sebváladékból mintát vesz. Decubitust megfigyel, súlyosságát felméri.	Ismeri a beavatkozások protokollját, ismeri a sebekre vonatkozó alapvető ismereteket, és a decubitus felmérésének lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan	
Ápolási beavatkozásokat végez, nazogasztrikus szondán keresztül táplál, sztomazsákat cserél, gondoz, beöntést ad, műtéti előkészítést végez.	Ismeri az ápolási beavatkozások kivitelezésének protokolljait, eszköz igényét.	Instrukció alapján részben önállóan	

3.7.2.6 A tantárgy témakörei

3.7.2.6.1 Általános sebészeti alapismeretek

A sebek klinikuma, a sebgyógyulás folyamata

A sebek fajtái

A sebgyógyulás zavarai, gyulladásos sebek kezelése
 Sebészeti fertőzések (anaerob, vírus, gombás)
Hőhatás okozta sérülések és ellátásuk (égés, fagyás)
Vegy hatások, sugárhatások és elektromos áram okozta sérülések
Műteti érzéstelenítés formái
Műtét előtti kivizsgálás, anamnézis felvétele
Posztoperatív betegfogadás, megfigyelés
Műtét utáni szövődmények

3.7.2.6.2 Részletes sebészet

A fej sebészete (fejlődési rendellenességek, daganatok, agy sebészeti betegségei)
A nyak sebészete (pajzsmirigy, mellékpajzsmirigy)
Az emlő sebészete (gyulladásos megbetegedések, jó- és rosszindulatú daganatok)
Gyomor és nyombél fekélybetegsége, kezelése
Gyomor daganatos betegségei
Vékonybél sebészeti betegségei (fejlődési rendellenességek, Crohn-betegség, féregnyúlvány gyulladás)
Vastagbél sebészeti betegségei (colitis ulcerosa, jó- és rosszindulatú daganatok, FAP szindróma)
Anorectum sebészeti betegségei (nodus haemorrhoidalis, fistulák, fissurák)
A máj sebészete (sérülés, tályogok, ciszták, daganatok)
Epehólyag, epeutak sebészete (epekövesség, carcinoma)
Hasnyálmirigy sebészete (pancreatitis, carcinoma)
Lép sebészete
Sérvek sebészete (hasfali sérvek, lágyék-, femoralis sérvek)
Akut hasi katasztrófák sebészete (bélelzáródás, peritonitis, gastrointestinalis vérzések)
A mellkas sebészete (mellkasfal, mellhártya, mediastinum)
A tüdő sebészete
Szívsebészeti betegségek (fejlődési rendellenességek, zárt és nyitott szívűműtétek, coronaria elváltozások)
Érsebészet (arteriális rendszer betegségei, vénás rendszer betegségei)

3.7.2.6.3 Traumatológiai, ortopédiai betegek ápolása

Csonttörés típusok, rögzítési lehetőségük, konzervatív módszerek (gipszrögzítés, húzatásos módszer) külső csonttrögzítő eszközök ápolása
Leggyakoribb törési típusok csecsemő- és gyermekkorban
Ortopédiai műtétet igénylő kórképek, ízületek betegségei és ápolásuk
Protézisek fajtái, ortézisek és használatuk
Politraumatizált beteg ellátásának specifikumai
Végtag amputált beteg ápolása
Sebészeti ellátást igénylő mozgásrendszeri fejlődési rendellenességek műtét utáni ápolása
Gerinc és mellkas deformitásai
Termikus sérülések és ellátásuk

3.7.2.6.4 Sebészeti ápolási beavatkozások

Akut és műtéti sebek ellátása, fedőkötés felhelyezése, asszisztálás drain gondozás, sebkötözés, PTX, HTX ellátásának ápolói vonatkozásai, mellkas szívás, csapolás; biopsziák asszisztálási feladatai

Kötéscsere

Enterosztóma gondozás, zsák csere, beöntések típusai, kivitelezésük eszközei, menete

Gyomor szonda levezetésének eszközei, menete

Sebváladék mintavétel eszközei, menete

Decubitus jelei és súlyosságának meghatározása

Kliens műtéti előkészítésének menete

Nazogasztrikus szondán keresztüli táplálás menete, és eszközrendszere

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.7.3 Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk tantárgy

36/31 óra

3.7.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulót képessé tenni a kisklinikumi tárgyak tekintetében az ápolási-asszisztensi feladatok elvégzésére, bőrteszt, testváladék mintavételek, gyógyszerelés kivitelezésére.

3.7.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év kisklinikumi területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan

3.7.3.4 A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Szemészeti és FOG kliensek ápolásában részt vesz.	Ismeri az anatómiai élettani alapfogalmakat, a szemöblítés formáit, a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, fülcsepp alkalmazásának szabályait, speciális kötőzési lehetőségeket, gégekanül tisztításának lépéseit.	Instrukció alapján részben önállóan	Empatikusan, előítéletektől mentesen áll a beteghez, munkájára precíz, az etikai vonatkozásokat szem előtt tartja.	E-ápolási dokumentációt vezet
Közreműködik Bőrgyógyászati és Urológiai kliensek ápolásában.	Felismeri a bőrgyógyászati műtétet követő kliens ápolási szükségleteit, felsorolja a vizeletvizsgálat lehetőségeit, ismerteti a vizelet mintavétel szabályait, ismeri a non-invazív vizeletfelfogó eszközöket, és alkalmazásukat, urosztómák ápolói teendőit.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet
Bőrtesztet végez (Prick-teszt, tuberculin próba).	Ismeri a bőrtesztek kivitelezésének eszközeit és módjait.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet
Testváladékot felfog, mintát vesz (köpet, torok, szem, orr, fül váladék).	Ismeri a testváladékok felfogásának módját és a mintavételek kivitelezésének protokollját.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet

3.7.3.6 A tantárgy témakörei

3.7.3.6.1 Fül-orr-gégészeti betegek ápolása

A műtétet igénylő kórképek klinikumi és ápolási vonatkozási

Fülmosás, gége kanül tisztítása, orrszívás, kötözés típusok

3.7.3.6.2 Szemészeti betegek ápolása

Műtétet igénylő szemészeti kórképek klinikumi és ápolói vonatkozási

Szemöblítés, szemcsepp, szemkenőcs, kötözések alkalmazása
Szemészeti műtétek perioperatív ápolása

3.7.3.6.3 Bőrgyógyászati betegek ápolása

Műtetet igénylő bőrelváltozások klinikumi és ápolói vonatkozói
Bőrelváltozások ápolása
Plasztikai sebészet specifikumai
Bőrttranszplantáció

3.7.3.6.4 Urológiai betegek ápolása

Műtetet igénylő urológiai betegségek klinikumi és ápolási vonatkozásai
Urostoma
Non-invazív eszközök Vizeletmintavétel/gyűjtés
Vizeletvizsgálatok kivitelezése
Vesebiopsia asszisztálási feladatai

3.7.3.6.5 Ápolási beavatkozások

Bőrteszt kivitelezésének indikációi, menete, eszközei,
A szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp alkalmazása
Köpet, torok-szem-orr-fül váladék mintavétel eszközei, előkészítés és kivitelezés **A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.**

3.7.4 Szülészeti-nőgyógyászati klinikuma tantárgy

18/18 óra

3.7.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy megismertessük a tanulókkal a nőgyógyászati intézmények munkáját, a nőgyógyászati eszközrendszerét, valamint meg tudják különböztetni az élettani várandósságot/szülést a patológiástól. Cél továbbá, hogy megismertessük a tanulókat a reprodukciós szervrendszer kóros működésével, a diagnosztika, terápia lehetőségeiről.

3.7.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos, szülésznő Bsc (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év szülészeti-nőgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Biológia, emberi test és működése, Klinikai gyakorlat

3.7.4.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tevékenysége során tájékoztatást nyújt a női reprodukciós szervekről és működésükről.	Ismeri a női reprodukciós szerveket és működésüket, eszközparkot, kliens pozicionálásának lehetőségeit.	Teljesen önállóan	Munkája során, valamint a mindennapi életében empatikusan segíti a fiziológiás és a patológias várandós ember életét, különös tekintettel a sajátos ellátási igényű emberekre.	Internet használat az adott témában, tájékoztató- oktatási segédleteket használata.
Tevékenysége során tájékoztatást nyújt a fogamzás és a magzat fejlődéséről.	Érti a fogamzás feltételeit, a fiziológiás várandóságot, diagnosztikáját, szűrővizsgálatok menetét, magzat fejlődését, anyai szervezet változásait.	Teljesen önállóan		
Tevékenysége során tájékoztatást nyújt a várandósság leggyakoribb szövődményeiről.	Ismeri a várandósság alatti leggyakoribb szövődményeket és a mesterséges megtermékenyítés okait.	Teljesen önállóan		
Akadályozott/korlátozott pacienseket tájékoztat a szülés szakaszairól.	Ismeri a szülés szakaszait, az aranyóra jelentőségét hormonális és pszichés szempontból.	Teljesen önállóan		
Tájékoztatja a sajátos ellátási igényű pacienseket az érett újszülött paramétereiről, az alapvető gondozási feladatokról.	Ismeri az érett újszülött jellemzőit, ismeri az újszülött ellátás menetét. Ismeri a női mell anatómiáját és élettanát, a szoptatás jelentőségét, a tejtermelés folyamatát, tejtermelést segítő tényezőket, mennyiségét, az újszülött fiziológiás változásait. Ismeri az újszülött kori	Teljesen önállóan		

	szűrővizsgálatok kivitelezésének módját.			
Tevékenysége során a várandós páciensek állapot változásait észleli, és jelenti az orvosnak.	Ismeri a leggyakoribb nőgyógyászati betegségeket (fertőzés, PCOS, endometriózis), az életkori fiziológiás változásokat, a vérzési rendellenességeket, ismeri a leggyakoribb nőgyógyászati daganatos betegségeket a petesejt tárolás lehetőségeit.	Teljesen önállóan		

3.7.4.6 A tantárgy témakörei

3.7.4.6.1 Nőgyógyászati vizsgáló eljárások

Nőgyógyászati anamnézis felvétel lépései, elemei

Külső, belső női nemi szervek megtekintésének lépései, fiziológiás kinézete, vizsgáló eszközök felsorolása

Hüvely kenet mintavétel menete

Tapintásos vizsgálat menete, diagnosztikai jelentősége

Nőgyógyászati vizsgáló eszközök

3.7.4.6.2 Várandós gondozás

Élettani fogamzás

Várandósság jelei, otthoni és klinikai diagnosztikája

Fiziológiás anyai változások a várandósság egyes szakaszaiban

Várandósság alatti kötelező szűrővizsgálatok és ápolói vonatkozásai

Magzat fejlődésének mérföldkövei a várandósság során

3.7.4.6.3 Szövődményes/patológias terhesség

Patológias terhesség fogalma, diagnosztikája

Veszélyeztetett terhesség meghatározása

Várandósság alatt fellépő leggyakoribb szövődmények és ápolói vonatkozásaik Vetélés típusai

3.7.4.6.4 Háborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenessége

Háborítatlan szülés fogalma, menete, szülés szakaszai, kísérése. Vertikális szülési módok, szülőszoba felszereltsége. Szülés alatti vizsgáló eljárások, lehetséges szövődmények, beavatkozások és ápolói vonatkozásaik. Anyai-magzati sérülések a szülés alatt.

3.7.4.6.5 Szoptatástámogatás, gyerekbarát újszülött ellátás, gyermekágy

Érett újszülött jellemzői, Apgar, aranyóra és hormonális-pszichés jelentősége, újszülött ellátása, szűrővizsgálatai, fiziológiás sárgaság, súlyvesztés

Női mell anatómiája és élettana, tejtermelés folyamata, ingerei

Szoptatás elősegítése (bőrkontaktus, rooming-in, pszichés támogatás).

Gyermekágyas anya fiziológiás változásai

3.7.4.6.6 Nőgyógyászati betegségek

Reprodukciós és hormonrendszer életkori fiziológiás változásai

Vérzési rendellenességek

A leggyakoribb nőgyógyászati fertőzések, gyulladásos kórképek, PCOS, endometriózis, HPV klinikumi vonatkozása

Leggyakoribb nőgyógyászati daganatos betegségek klinikai vonatkozásai

3.7.5 Neurológia klinikuma tantárgy

18/18 óra

3.7.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása képessé teszi az asszisztenseket, hogy alapvetően megértsék, és elsajátítsák a neuroanatómiai, neurofiziológiai és neurodiagnosztikai eljárások mibenlétét, a betegek felkészítését a beavatkozásokra. Képessé válnak a neurológiai problémák azonosítására, a betegek idegrendszeri funkcióinak és egészségügyi állapotának folyamatos értékelésére. Az ellátó team többi tagjával együttműködve, kompetencia szintjének megfelelő alapvető ellátást nyújtson.

3.7.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló, egészségügyi szakoktató/ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év neurológiai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai kémiai és biokémiai alapok, Szakmai fizikai és biofizikai alapok, Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Pszichológia alapjai, Belgyógyászat és ápolástana, Sebészet és ápolástana

3.7.5.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az alapvető kóros tünetek azonosítani tudja.	Betegmegfigyelés, állapotkövetés.	Instrukció alapján részben önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési készség, higiénés szabályok betartása.	e-ápolási dokumentációt vezet
Asszisztál a diagnosztikai vizsgálatoknál.	Ismeri diagnosztikai beavatkozások előkészítésére, kivitelezésére vonatkozó feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri az életveszélyes állapotokat, és közreműködik annak elhárításában kompetenciájának megfelelően.	Ismeri az életveszélyes állapot tüneteit.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.7.5.6 A tantárgy témakörei

3.7.5.6.1 Általános és speciális vizsgálatok

Az egészségi állapot felmérés, a fizikális vizsgálatok neurológiai sajátosságai
Neurológiai diagnosztikai vizsgáló módszerek, berendezések
Betegek előkészítésének specialitásai diagnosztikus vizsgálatokra

3.7.5.6.2 Tudatállapot változások

A beteg tudat éberségének megfigyelése
Neurológia állapot felmérő skálák használatának megismerése, a kapott eredmények értékelése
A beszédzavarok típusainak felismerése

3.7.5.6.3 A koponyaűri nyomásváltozással járó állapot változások

Koponyaűri nyomásváltozással járó kórképek
Diagnosztikus lehetőségek
Koponyaűri nyomásemelkedésben szenvedő beteg megfigyelése

3.7.5.6.4 Idegsebészeti beavatkozások
Idegsebészeti beavatkozást igénylő kórképek
Idegsebészeti beavatkozások típusai
Koponyanyitás tájanatómiája

3.7.5.6.5 Fejfájás, epilepszia
Fejfájás típusai
Különböző roham típusok
Epilepszia betegség
Status epilepticus

3.7.5.6.6 Agyi érbetegségek
Az agyi vérellátás zavarai
Ischaemiás stroke típusai, vizsgálatok, ellátás lehetőségei
Koponyaűri vérzés típusai

3.7.5.6.7 Neurotraumán átesett betegek
Koponyasérülések
Az agy traumás sérülései
Gerincvelő traumás sérülései

3.7.5.6.8 Neuroinfektológiai betegségek
Vírusfertőzések
Bakteriális fertőzések
Gombás fertőzések
Egyéb kórokozók által indukált agyi fertőzések

3.7.5.6.9 Autoimmun betegségek
Sclerosis multiplex Myasthaenia
gravis
Gullien-Barré szindróma

3.7.5.6.10 Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek
Primer agydaganatok típusai
Más helyen keletkezett tumorok agyi áttéti
Gerincvelői tumorok
Parkinson betegség
Amyotrophic lateral sclerosis
Alzheimer betegség

3.7.6 Pszichiátria klinikuma tantárgy

18/18 óra

3.7.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megismerje a pszichiátriai betegek ellátásának hazai színtereit, azok diagnosztikus és terápiás specialitásait. Legyen képes felismerni a pszichiátriai tüneteket és kórképeket a különböző életkorokban, képes legyen a mentális zavarokkal küzdő betegek megfigyelésre és felismerje a pszichiátriai sürgősségi ellátást igénylő állapotokat. Ismerje meg a komplex pszichiátriai eljárásokat, mely a beteg/kliens intézeti felvételétől hazabocsátásáig tart.

3.7.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év pszichiátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Szociológia alapjai, Pszichológia alapjai, Népegészségtan, egészségfejlesztés, Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek, Belgyógyászat és ápoláстана, Sebészet és ápoláстана

3.7.6.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri és felettesének jelenti a krízis és veszélyeztető magatartást.	Önkárosító magatartásformák, presuicidális szindróma, NSS.	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési készség, higiénés szabályok betartása.	Elektronikus dokumentációt alkalmaz.
Felismeri a pszichiátriai gyógyszerek hatásait, mellékhatásait, azt dokumentálja.	A pszichiátriai ellátásban alkalmazott gyógyszerek hatásai, mellékhatása.	Teljesen önállóan		A gyógyszerekkel kapcsolatos elektronikus információkat értelmezi.
Felismeri a pszichotikus tüneteket s kompetenciájának	Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok.	Teljesen önállóan		Elektronikus szakirodalmat olvas.

megfelelően kezeli azokat.				
----------------------------	--	--	--	--

3.7.6.6 A tantárgy témakörei

3.7.6.6.1 Pszichiátriai története, előítéletek, stigmák

A magyar pszichiátriai gondozás történeti áttekintése

A pszichiátriai gondozás főbb szinterei

Előítéletek a pszichiátriával kapcsolatban, stigmák

A pszichiátria és a jog, cselekvőképesség, a pszichiátriai betegek jogai, korlátozó intézkedések

Sürgősségi és kötelező intézeti gyógykezelés

3.7.6.6.2 Szorongásos zavarok

A szorongás jellemzői, etiológiája, neurobiológiája, epidemiológiája

Gyermekeknél jelentkező szorongásos zavarok: szeparációs szorongás, szelektív mutizmus
Generalizált szorongásos zavar

Pánikzavar

Fóbiák: szociális szorongásos zavar (szociális fóbia), Agorafóbia, Specifikus fóbiák, kevert szorongásos és depressziós zavar

Kényszeres és kapcsolódó zavarok: OCD-obszesszív-kompulzív zavar etiológia, epidemiológia, diagnosztika/tünettan, komorbiditás, differenciáldiagnosztika, terápia

3.7.6.6.3 Hangulatzavarok

Epidemiológia, etiológia (genetikai tényezők, pszichoszociális tényezők), patogenezis, komorbiditás, diagnosztika, differenciáldiagnosztika

Depresszió, Bipoláris zavar: Depressziós epizódok, Mániás epizódok, Kevert epizódok

Diszruptív hangulatszabályozási zavar (DMDD), Disztímia, ciklotímia

A kórképek terápiája: biológiai terápiák, pszichoterápiák

Öngyilkosság (suicidum): öngyilkos magatartás, epidemiológia, az öngyilkosság rizikó- és védőfaktorai, presuicidális szindróma felismerése – Ringel triász

3.7.6.6.4 Pszichoaktívszerek használatával kapcsolatos és egyéb addiktív zavarok

Addikció fogalma, neurobiológiája, a kémiai hozzászokás ismérve

Alkohol, koffein, kannabisz, fenciklidin (és rokon vegyületei), hallucinogének, inhalánsok, opiátok, nyugtató-, altató és szorongásoldószerek, stimulánsok és nikotin használatával összefüggő zavarok

A zavarok etiológiája, epidemiológiája, diagnosztikája és tünettana, differenciáldiagnosztikája és terápiája

3.7.6.6.5 Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktuskezelés

A pszichotikus állapotok meghatározása, epidemiológia, etiológia, tünetek, diagnosztika, a pszichotikus zavarok osztályozása a DSM-V alapján: Téveszmés zavar, Rövid pszichotikus zavar, Szkizofreniform zavar, Szkizofrénia, Szkizoaffektív zavar, Differenciáldiagnózis A szkizofrénia lefolyása, kezelés: gyógyszeres kezelés, pszicho és szocioterápiák, ECT, agresszió

3.7.6.6.6 Személyiség zavarok

Történeti vonatkozások

Klasszifikáció

Kóreredet (genetikai, biológiai, pszichológiai faktorok)

Terápiás lehetőségek

A személyiségzavarok típusai:

- A csoport: Paranoid, szkizoid, szkizotípiás személyiségzavar
- B csoport: antiszociális, borderline, hisztrionikus, nárcisztikus személyiségzavar
- C csoport: elkerülő, dependens, kényszeres személyiségzavar

Nem meghatározott, egyéb személyiségzavar

NSSI: nem szuicidális önsértések

3.7.6.6.7 Táplálkozási magatartás zavarai

A gyermekkori evészavarok diagnosztikájának nehézségei, gyermekkori és serdülőkori kezdetű Anorexia nervosa, Bulimia nervosa, Pica, Ételelutasítással járó érzelemzavar, Szelektív evés, Fóbiás típusú evészavar, Falászavar, Izomdiszmorfia, Orthorexia nervosa. A tanulók megismerik a kórképek epidemiológiáját, etiológiáját, klinikai tüneteiket, a kórlefolyást, prognózist az alkalmazott terápiákat.

3.7.6.6.8 Organikus pszichoszindrómák

A betegvizsgálat sajátosságai

Demenciák, a demenciák osztályozása, felosztása (tünetek, kóreredet, életkor és gyógykezelhetőség alapján)

A demenciák differenciáldiagnózisa

A demenciákhoz társuló pszichológiai és magatartási zavarok

Alzheimer demencia, vaszkuláris demenciák, frontális demenciák, Lewy-testes demencia

A delírium-szindróma, delíriumok okai, terápia

Egyéb organikus mentális zavarok (organikus hallucinózis, organikus (deluzív) paranoid zavar)

Intellektuális képesség zavarok, okai, súlyosság

3.7.7 Geriátria klinikuma tantárgy

18/18 óra

3.7.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy a tanuló tisztában legyen az öregedési folyamatok tudományos vizsgálatának szakterületeivel, ezen belül az idősgeriátria típusaival, a témával kapcsolatos fogalmak definícióival. Ismerje meg az idősödő társadalmakra jellemző demográfiai helyzet

mutatóit. Ismerje meg az idők helyzetét a mai társadalomban, az öregedő társadalmak kihívásait, problémáit, az erre adható társadalmi, szociális egészségügyi válaszokat és segítségnyújtási lehetőségeket. Ismerje az idős kor jellegzetességeit, az öregedés biológiai folyamatát, az érzék-szervek, szervrendszerek, a viselkedés és az emberi kapcsolatok idősödéssel járó változásait. Ismerje fel az idős kor veszélyeztető tényezőit. Legyen képes részt venni az egészséges idők egészséggondozásában, illetve sajátítsa el az idős betegek megfigyelésének, speciális ápolásának, gondozásának alapjait.

3.7.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év geriátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Szociológia alapjai, Pszichológia alapjai, Népegészségtan, egészségfejlesztés, Pedagógiai-betegoktatási alapismeretek, Belgyógyászat és ápolástana, Sebészet és ápolástana, Pszichiátria klinikuma

3.7.7.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja a geriátriát és elhelyezi a gerontológián belül, Ismerteti az egyes országok, illetve Magyarország demográfiai jellemzőit.	A gerontológia és a geriátria története. Gerontológiai ismeretek, a gerontológia definíciója, típusai, rendszerszemlélete. Az idősödés folyamata a világ országaiban, Európában és Magyarországon, Népegészségügyi ismeretek.	Teljesen önállóan	Jó megfigyelő készség, képesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, kritikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, képesség, együttműködési készség, képesség, határozottság, türelem, empátia,	Informatikai ismeretek, informatikai eszközök alkalmazása, kereső funkciók, programok alkalmazása.

Felismeri az idős kor testi-, szellemi és működésbeli változásainak jellegzetességeit és elkülöníti egyes betegségektől, kórképektől.	Biofizika, biokémia. Anatómia- élettan, kórélettan. A test külső jegyeinek, jellegzetességeinek változása, érzékszervi változások, testtömeg-, izomzat, csontrendszer-, immunrendszer változása. Mozgás és reflexek idős korban. Időskori akklimatizáció sajátosságai, közérzet-, figyelem-, hangulatváltozások, alvás és életritmus változásai, társas kapcsolatok, elszigetelődés. Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változásai idős korban, leggyakrabban előforduló betegségek.	Teljesen önállóan	feltétel nélküli elfogadás képessége.	Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése.
--	---	--------------------------	--	---

Felméri és felismeri az időseket veszélyeztető tényezőket, egyénre szabott prevencióstervet összeállít és kivitelez.	A biztonság szükségletének változása idős korban. Az idősek testi, lelki épségét veszélyeztető tényezők. Az időskori balesetek okai, formái. A balesetek megelőzésének lehetőségei. Baleseti veszélyforrások. Az időskorúakra irányuló agresszió okai, megjelenési formái. Az időseket érintő családon belüli erőszak. Az idős ember védekező, elhárító magatartásának jellemzői. Az ápoló szerepe az önveszélyeztető, illetve az idősek elleni agresszió felismerésében és megszüntetésében. Az abúzus fogalma. Az időskori szenvedélybetegségek kialakulásának okai, lelki háttere, megjelenési formái. Öngyilkosság okai idős korban. Az idős emberek érdek-, és jogvédelme.	Teljesen önállóan		Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése.
Ismerteti az időskori gyógyszerfelfelvételi zavarokat, interakciókat.	A gyógyszerek hatásai, mellékhatásai idős korban, idősek gyógyszerelésnek sajátosságai. A gyógyszereléshez kapcsolódó dokumentációs feladatok.	Teljesen önállóan		Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése.

3.7.7.6 A tantárgy témakörei

3.7.7.6.1 Bevezetés a geriátriába

Magyarország jellemző demográfiai adatai

A korfa fogalma, típusai, Magyarország korfájának jellemzői, nemzetközi összehasonlítás

A magyar társadalom életkor szerinti megoszlása, sajátosságai

Az időskorúak számarányának alakulása Magyarország népességén belül

A nemek arányának alakulása az időskorúak körében

A népesség előregedésének okai

A kettős öregedés értelmezése

Európai és világ trendek az időskorúak számarányában

Az előregedés és a népességfogyás társadalmi és gazdasági következményei

Az időskor felosztása, az egyes szakaszok sajátosságai

Az idősek helyzete a mai társadalomban

Időseket ellátó hazai intézményrendszere

A gerontológia definíciója, típusai, rendszerszemlélete

A geriátria fogalma, kapcsolata a gerontológiával

Klinikai geriátria

Geriátriai ápolás

3.7.7.6.2 Az idős kor jellegzetességei

Szerepváltozások, magatartások, hiedelmek, veszteségek, krízisek, a gazdasági tényezők hatása, a jövedelmi viszonyok változása, nyugdíjazás, az életmód változás hatása, az életminőség, társas kapcsolatok, munkavégzés idős korban.

3.7.7.6.3 Az öregedés biológiai folyamatát befolyásoló tényezők, az időskorra vonatkozó általános jellegzetességek

A test külső jegyeinek, jellegzetességeinek változása, érzékszervi változások, testtömeg-, izomzat-, csontrendszer változása, mozgás, reflexek idős korban, időskori akklimatizáció sajátosságai, szervek- szervrendszerek, immunrendszer működésének változásai, érdeklődés, közérzet, figyelem, érzelmek/ hangulat-, alvás-, életritmus változása, elszigetelődés.

3.7.7.6.4 Veszélyeztető tényezők idős korban

A biztonság szükségletének változása idős korban

Az idősek testi, lelki épségét veszélyeztető tényezők

Az időskori balesetek okai, formái

Baleseti veszélyforrások

A balesetek megelőzésének lehetőségei

Az időskorúakra irányuló agresszió okai, megjelenési formái

Az időseket érintő családon belüli erőszak

Az idős ember védekező, elhárító magatartásának jellemzői

Az ápoló szerepe az önveszélyeztető, illetve az idősek elleni agresszió felismerésében és megszüntetésében Az abúzus fogalma

Az időskori szenvedélybetegségek kialakulásának okai, lelki háttere, megjelenési formái
Öngyilkosság okai idős korban Az idős emberek érdek-, és jogvédelme

3.7.7.6.5 Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változásai idős korban, leggyakrabban előforduló betegségek Keringés rendszere Idegrendszer

Érzékszervek rendszere

Mozgás-, csontok, izomzat szervrendszere

Zsígeri rendszer: emésztő rendszer

Légzőrendszer

Vizeletkiválasztó rendszer

Nemi szervek rendszere

Endokrin rendszer

3.7.7.6.6 Egészséggondozás idős korban

Az egészség definíciói

Ember és környezet

Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők

Az egészséges életvitel kialakításának lehetőségei idős korban

Az egészség fenntartása

A betegségek kialakulása, rizikótényezők

Egészséges életmód összetevői

Egészségkárosító tényezők

Népegészségügyi mutatók

Egészségtudatos magatartás

A testtartás és a rendszeres mozgás jelentősége a mindennapi életben

Az életmód keringési szervekre és a légzőrendszerre gyakorolt hatása

A táplálkozás, az életmód és az emésztőrendszer közti összefüggések

A túlzott tápanyagbevitel következményei

Az egészséges étrend, napirend összeállítása

Segítségnyújtás az idős emberek szükségleteinek kielégítésében, ápolási feladatok

3.7.7.6.7 Idős betegek speciális ápolása

Segítségnyújtás az idős emberek szükségleteinek kielégítésében

Demenciában, Alzheimer kórban szenvedő betegek speciális ápolása

Neurológiai kórképek fennállása esetén nyújtott egyénre szabott ápolás

Emésztőrendszeri kórképek speciális ápolása

Akut és krónikus sebek ellátása ápolása

Esések megelőzése, kezelése

Megváltozott ürítési szükséglet és megváltozott ürítés ellátása

Decubitus prevenciója, ellátása

Segédeszközök, ápolási eszközök alkalmazása az idősellátásban

3.7.8 Klinikai gyakorlat tantárgy

189/168 óra

3.7.8.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy szintézisbe hozza az elsajátított ismereteket, ápolási és asszisztensi ismereteket gyakorlati készségekké kovácsolja össze. Továbbá betekintést enged a tanulóknak a munkahelyi környezetben történő betegellátásba és a kliensekkel történő interakcióba.

3.7.8.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Ápoló Bsc 2 év klinikai adott osztályon eltöltött klinikai gyakorlattal / felsőfokú végzettséggel, szakirányú középfokú szakképzettséggel, egészségügyi gyakorlatvezető végzettséggel és legalább ötéves szakirányú szakmai gyakorlattal.

3.7.8.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Szociológia alapjai, Pszichológia alapjai, Népegészségtan, egészségfejlesztés, Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek, Belgyógyászat és ápolástana, Sebészet és ápolástana, Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk

3.7.8.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.8.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Készség szintű belgyógyászati ápolási beavatkozásokat végez (EKG készítés, részvétel az infúziós terápiában: palack csere, cseppszám szabályozás, húgyhólyag irrigálás, széklet vizelet hányadék mintavétel, felfogása, oxigén terápia alacsony	Ismeri a beavatkozások elméleti és gyakorlati kivitelezésének menetét, az esetleges szövődményeket megfigyeli.	Instrukció alapján részben önállóan	Munkájára és önmagára precíz, szem előtt tartja az etikai normákat és jogi követelményeket, empátikusan előítéletektől mentesen viszonyul a kliensekhez és a team tagjaihoz.	Betegmegfigyelő monitorral EKG-t készít, kinyomtatja a szükséges anyagokat.

nyomású rendszerekkel).				
Készség szintű ápolási beavatkozásokat végez, nasogasztrikus szondán keresztül táplál, sztómazsákot cserél, gondoz, beöntést ad, műtéti előkészítést végez.	Ismeri az ápolási beavatkozások kivitelezésének protokolljait, eszköz igényét.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet
Készség szinten bőrtesztet végez.	Ismeri a bőrtesztek kivitelezésének eszközeit és módjait.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet
Készség szinten testváladékot felfog, mintát vesz (köpet, torok, szem, orr, fül váladék).	Ismeri a testváladékok felfogásának módját és a mintavételek kivitelezésének protokollját.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet
Részt vesz az osztályok, szakrendelők mindennapjaiban, a klienssel történő interakciókban.	Ismeri az egészségügyi ellátórendszer működésének alapját, a helyét és szerepét az ellátásban.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet

3.7.8.6 A tantárgy témakörei

3.7.8.6.1 Belgyógyászat gyakorlat

A tanuló betekintést nyer az alábbi osztályok működésébe: Kardiológia, pulmonológia, nefrológia, és elsajátítja az oxigénterápia, infúziós terápia, húgyhólyag irrigálás, EKG készítés, széklet, vizelet és hányadék mintavételeket, és laborba juttatásukat. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát.

Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

3.7.8.6.2 Sebészet gyakorlat

A tanuló betekintést nyer a sebészeti, ortopédiai és traumatológiai osztályok mindennapjaiba, elsajátítja az akut és műtéti sebkezelést, decubitus felmérést, sztómagondozást, beöntés adását, gyomorszondán keresztül táplálást, sebváladék mintavételt és a beteg műtéti előkészítését. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát.

Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

3.7.8.6.3 Kisklinikumi gyakorlat

A tanuló betekintést nyer a szemészeti, urológiai, orr-fül-gégészeti, bőrgyógyászati ellátás menetébe, gyakorolja a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp beadását, a bőrtesztek kivitelezését, valamint köpetet, torok-szem-orr-fül váladékot vesz, és laborba juttat.

Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

3.7.8.6.4 Egyéb klinikai gyakorlat

A tanuló betekintést nyer az alábbi osztályok működésébe: Pszichiátria, neurológia, geriátria, szülész-nőgyógyászat.

Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

3.8 Ápolói alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összórászáma:

262/252 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület célja megalapozni a szakápolástani és ápolástani feladatokat, megfelelően rávilágítva milyen széles körű ismeret integrációra van szükség az ápolói hivatáshoz. Lehetővé tenni, hogy a tanuló megfelelő jogi, etikai, biokémiai, biofizikai, sejtbiológiai, mikrobiológiai, közegészségtani, informatikai, pszichológiai, népegészségtani, kommunikációs, egészségnevelési-egészségfejlesztési, egészségszociológiai ismereteket felhasználva részt vegyen a gyógyító team munkájában.

3.8.1 Biokémia tantárgy

18/18 óra

3.8.1.1 A tantárgy tanításának fő célja Olyan szakemberek képzése, akik képesek holisztikusan szemlélni az egyént és annak ellátását. Akik képesek megfelelő ismereteik révén

körültekintéssel felkészíteni a klienseket a rájuk váró vizsgálatokra, hiszen ismerik azok biokémiai hatásait. Megismertetni a tanulókkal a szervezet belső egyensúlyának alappilléreit.

3.8.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Biokémikus / Kémikus / Kémia szakos tanár.

3.8.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Kémia (szerves kémia), Biológia (sejttan, emberi test)

3.8.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Saját szavaival megfogalmazza az élő szervezet biokémiai alapjait.	Felismeri az élő szervezetben a biokémiai tényezőket, tudja azok meghatározásának módját, az alapvető tápanyagok, emberi testre kifejtett hatásait.	Teljesen önállóan	A vizsgálatok során holisztikusan szemléli az egyént, figyel a sajátos reakciókra melyet a vizsgáló eljárások váltanak ki. Preventív szemléletű, ösztönzi a klienst a szükséges beavatkozásokon való részvételre, pszichésen támogató, szakmája iránt elkötelezett.	
Jellemzi az anyagcsere folyamatok alapvető tulajdonságait.	Ismeri az anyagcsere elemeit, a szervezet szempontjából nélkülözhetetlen biokémiai folyamatokat.	Teljesen önállóan		
Felméri az emberi szervezet homeosztázistól eltérő állapotait.	Ismeri a homeosztázis elemeit, a legfontosabb vizsgálati eljárásokat, és azok használatát ápolói szempontból.	Instrukció alapján részben önállóan	Folyamatos tanulásra törekszik.	Homeosztázis monitorozást végez diagrammok segítségével.

3.8.1.6 A tantárgy témakörei

3.8.1.6.1 A biokémia alapjai

Az élőszervezet építőanyagainak és biokémiai alapfolyamatainak jellemzői, élettani szerepe, makromolekulák, enzimek, vitaminok

3.8.1.6.2 Az anyagcsere folyamatok biokémiája

Fehérjék jellemzői, csoportjai. A hemoglobin szerkezete, jellemzői. Aminosavak csoportosítása, anyagcsere folyamatainak jellemzői. Az emberi szervezet nitrogén anyagcseréje, karbamid szintézise. A glukóz oxidációja és szintézise. Lipidek jellemzői, csoportosításuk, lipid anyagcsere folyamata, módszerei. Oxigén és széndioxid anyagcsere jellemzői. Enzimek és működésük.

3.8.1.6.3 Homeosztázis

A homeosztázis fogalma, alkotói, élettani jellemzői, diagnosztikai módszerei

3.8.2 Biofizika tantárgy

18/18 óra

3.8.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik képesek holisztikusan szemlélni az egyént és annak ellátását. Akik képesek megfelelő ismereteik révén körültekintéssel felkészíteni a klienseket a rájuk váró vizsgálatokra, hiszen ismerik azok biofizikai hátterét. Szintézisbe hozni az anatómiai ismereteiket a diagnosztikai eljárásokkal.

3.8.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Fizikus / Biofizikus / Fizika szakos tanár.

3.8.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika (elektromosságtan, mágnesesség, rezgések, hullámok, kinematika, vektorok, erő, munka, kommunikációs eszközök, képalkotás, képrögzítés, fény jellemzői, radioaktivitás), Biológia (sejt, emberi test)

3.8.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Jellemzi az életfolyamatok biofizikáját	Ismeri a különböző fizikai alapfogalmakat, megfelelő használatukat.	Teljesen önállóan	A vizsgálatok során holisztikusan szemléli az egyént, figyel a sajátos reakciókra melyet a vizsgáló eljárások váltanak ki.	
Meghatározza az EKG, EEG, EMG, ENG működési elvét	Ismeri a szervezetben keletkező elektromosságot, és	Teljesen önállóan	Preventív szemléletű, ösztönzi	E-ápolási dokumentációt vezet

	ezek rögzítésének módjait.		a klienst a szükséges beavatkozásokon való részvételre, pszichésen támogató, szakmája iránt elkötelezett. Folyamatos tanulásra törekszik.	
Ismerteti a képalkotó vizsgálatok elméleti alapjait, használatuk indikációit, kontraindikációit és szövődményeit.	Ismeri a képalkotó eljárásokat, a működési elvüket, hatásukat az emberi szervezetre, szövődmények kialakulásának lehetőségeit	Teljesen önállóan		

3.8.2.6 A tantárgy témakörei

3.8.2.6.1 Az életfolyamatok biofizikai jelenségei

Az emberi szervezet élettani működésének biofizikai jelenségei, Inger, ingerület, ingerelhetőség, a szenzoros működés tulajdonságai. Mozgás, helyváltoztatás, izomműködés. Légzés (mechanika, gázcsere, nyomásviszonyok, felületi feszültség). Keringés (szívműködés, szisztole-disztóle, szív munka, vérnyomás, folyadék-véráramlás). Látás (optikai alapok, akkomodáció, fotoreceptorok, fényérzékelés, látómező). Hallás (halláselmélet, audiometria)

3.8.2.6.2 Elektromos diagnosztikai módszerek fizikai alapjai

Elektromos diagnosztikai eszközök (EKG, EEG, EMG, ENG) működési elvének jellemzői

3.8.2.6.3 Képalkotó módszerek biofizikai alapjai

Radiológiai alapismeretek. A Rtg, CT, MR, PET, SPECT, UH, Angiográfiás és Mammográfiás radiológiai vizsgáló eszközök működési elvének jellemzői. A vizsgáló módszerek főbb indikációi, kontraindikációi. A kontrasztanyagok helye, szerepe a képalkotó diagnosztikában. A kontrasztanyagok főbb jellemzői és típusai Az endoszkópos vizsgálatok alkalmazásának elméleti alapjai, indikációi, céljai

3.8.3 Sejtbiológia II. tantárgy

18/18 óra

3.8.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az emberi szervezetben a sejtek, szövetek szerveket, funkcionális egységben szervrendszereket, az emberi szervezetet alkotják. A patológiai diagnosztika ennek a legkisebb egységeire, a sejtekre és szövetekre épül. A szövettani asszisztens feladata ezeknek az emberi szöveteknek diagnosztikára való előkészítése. A tanítás célja, hogy a hallgató megismerje a szöveteket alkotó sejtek működését, biokémiai összetevőit.

3.8.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Általános orvos / Biológia szakos tanár.

3.8.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Sejtbiológia, szakmai kémia és biokémiai alapok

3.8.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elsajátítja a sejtek alkotóelemeit, szerkezetüket, és azok funkcióit	Ismeri a sejtteni alapismereteket	Teljesen önállóan	A vizsgálatok során holisztikusan szemléli az egyént, figyel a sajátos reakciókra melyet a vizsgáló eljárások váltanak ki.	Digitális atlaszok segítségével sajátítja el a sejtek alkotórészeit
Megismeri a sejt életjelenségeit, azok folyamatát, összefüggéseit	Ismeri a sejtteni alapismereteket	Teljesen önállóan	Preventív szemléletű, ösztönzi a klienst a szükséges beavatkozásokon való részvételre,	
Elsajátítja a sejtciklus és a sejtosztódás formáit, folyamatát, működési zavarait	Ismeri a sejtteni alapismereteket	Teljesen önállóan	pszichésen támogató, szakmája iránt elkötelezett.	
Felidézi a különböző szövettípusokat és azok jellemzőit	Ismeri a szövettani alapismereteket	Teljesen önállóan	Folyamatos tanulásra törekszik.	

3.8.3.6 A tantárgy témakörei

3.8.3.6.1 Sejtteni alapismeretek

A sejt molekuláris összetevői

A sejt strukturális alapjai

A sejtmembrán.

A citolazma

Lizoszómák, mitokondriumok szerkezete, működésük

Anyagtranszport a membránon keresztül

Autofágia, heterofágia

Golgi-apparátus működése

A sejtmag szerkezete, a kromoszómák jellemzése.

Fehérjeszintézis és anyagtermelés

A sejtek mozgása

Sejtosztódás típusai, folyamata

3.8.3.6.2 Általános szövettani alapismeretek

Hámszövet jellemzői, csoportosítása.

Sejtkapcsolódási módok.

Speciális hámok.

Kötő-és támasztó szövetek jellemzői

A kötőszövetek osztályozása

Sejttípusok, sejt közötti állomány

Vér és vérképző szövetek jellemzése

Simaizomszövet, harántcsíkolt izomszövet és a szívizom jellemzői

Idegyszövet jellemzői Idegrostok

Az idegvégkészülékek jellemzői.

A szinapszis

3.8.4 Mikrobiológia tantárgy

18/18 óra

3.8.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók mélyítsék el a fertőzésről, fertőző betegségekről korábban megszerzett ismereteiket. A tantárgy tanulása járuljon hozzá a klinikai tantárgyak megalapozásához. Ismerjék meg a kórokozókat, jellemzésüket és vizsgálati módjaikat.

3.8.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Mikrobiológus / Biológia szakos tanár.

3.8.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Biológia

3.8.4.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A mikrobák tulajdonságaival, ellenálló képességével kapcsolatos ismereteit összekapcsolja az infekciókontroll ismereteivel.	Ismeri a baktériumok, vírusok, gombák és paraziták alapvető jellemzőit, tulajdonságait, szerepüket a betegségek kialakulásában, a	Teljesen önállóan	Felelősséget érez a fertőzések és járványok megelőzése iránt, törekszik azoknak a tényezőknek a kiiktatására, amelyek ezek kialakulásában,	Videók, képek keresése az Internetről, prezentáció készítés

	kórokozók kimutatásának lehetőségeit.		terjedésében szerepet játszanak. Belátja a megelőzés szerepét a betegségek kialakulásában.	
Felsorolja és jellemzi a kórokozókat, és azok vizsgáló módszereit.	Ismeri a kórokozókat és azok jellemzését, vizsgálatát.	Teljesen önállóan		

3.8.4.6 A tantárgy témakörei

3.8.4.6.1 Bakteriológia, virológia és mikológia

A baktériumok osztályozása, elnevezése

A baktériumok alakja, szerkezete, anyagcseréje, szaporodása, kórokozó képessége, ellenálló képessége

A szervezet normál baktériumflórája

A bakteriológiai vizsgálati módszerek típusai

Antibiotikus kezelés, antibiotikum rezisztencia

A vírusok jellemzői, szerkezetük, osztályozásuk

A vírusok ellenálló képessége

A vírusbetegségek patogenezise, kimutatása, kezelése, megelőzése

A gombák általános tulajdonságai, a gombasejt felépítése, szaporodásuk

A gombák osztályozása

A gombák kórokozó képessége, a gombafertőzések rizikófaktorai

A mycosisok kimutatása, kezelése, megelőzése

A gombák ellenálló képessége

3.8.4.6.2 Parazitológia

A parazitológia tárgya, felosztása

A paraziták rendszerezése, protozoonok, parazita férgek, parazita ízeltlábúak főbb jellemzői

A paraziták behatolása a szervezetbe, hatásuk a szervezetre

A paraziták ellenálló képessége

A paraziták kimutatása, kezelés, megelőzés elvei

3.8.5 Közegészségtan - járványtan tantárgy

36/36 óra

3.8.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

Ismeri a levegő-, víz-, talajszennyeződés emberre és a környezetre gyakorolt hatásait. Ismeri az élelmiszerekkel kapcsolatos egészségkárosodásokat, azok vizsgálati módszereit, továbbá az

ételfertőzésre, ételmérgezésre gyanús megbetegedések tüneteit, valamint a szükséges intézkedéseket.

3.8.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Népegészségügyi ellenőr Bsc / Ápoló Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.8.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Mikrobiológia, biológia, komplex természettudományos tárgy,

3.8.5.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti a közegészségtani alapfogalmakat, elhelyezi a tárgyat az orvostudományban.	Ismeri a közegészségtani alapokat	Teljesen önállóan	Preventív szemléletű, a kórokozók terjedésének megelőzésére törekszik.	
Felismeri a fertőzés terjedési lehetőségeit, a fogékony embereket	Ismeri a fertőzés, fertőző betegség fogalmát, a fertőző betegségek kialakulását, előfordulási módjait, a járványfolyamat mozgatóerőit.	Teljesen önállóan		Naprakészen tájékozódik a digitálisan elérhető járványügyi helyzetekről, amennyiben felmerül, hogy a kliens utazás közben fertőződött meg.
Ismerteti az enterális, kültakarón keresztül terjedő és légúti rendszer járványtanának főbb tényezőit	Ismeri az enterális, kültakarón keresztül terjedő és légúti rendszer járványtani jellemzőit.	Teljesen önállóan		
Munkaterületén részt vesz a fertőző betegségek terjedésének megelőzésében.	Ismeri az alapvető járványügyi feladatokat, járványellenes teendőket	Instrukció alapján részben önállóan		Járványügyi szervezet honlapjának keresése az Interneten.

Ismerteti az immunvédekezés lényegét, az immunrendszer szerepét a védekezésben.	Ismeri az immunrendszer működésének alapjait, az immunitás fajtáit, az immunrendszer kóros működésének formáit.	Teljesen önállóan		
---	---	-------------------	--	--

3.8.5.6 A tantárgy témakörei

3.8.5.6.1 A közegészségtan alapjai

A közegészségtan fogalma, története, részterületei, helye és feladatai az orvostudományban.

A magyar népegészségügy felépítése és szervezeti rendszere Humán ökológia.

A légkör felépítése, tulajdonságai és hatása a szervezetre.

A levegőt szennyező legfontosabb anyagok és források, globális következmények.

Ivóvíz nyelés és ivóvíz ellátás helyzete Magyarországon

A talaj környezet-egészségügyi hatásai

3.8.5.6.2 A fertőzés, fertőző betegségek

A fertőzés, fertőző betegség fogalma

A fertőző betegség létrejöttének feltételei: kórokozók száma, virulencia, behatolás helye, szervezet ellenállása

A fertőző betegségek csoportosítása járványtani szempontból

A fertőző betegségek előfordulási módjai: sporadikus, endémiás előfordulás, epidémia, pandémia, szezonális, ciklicitás

A fertőzésekről általában, járványtan felosztása. Járványfolyamat elsődleges és másodlagos mozgatóerői. A fertőző betegségek és járványok megelőzése, járványügyi intézkedések Enterális fertőzések járványtana (Bakteriális fertőzések: Hastífusz, Paratyhus, Dysenteria, Coli enteritisek

Enterális fertőzések járványtana (Bakteriális fertőzések: Yersiniosis, Campylobacteriosis, Helicobacteriosis, Kolera, Toxikoinfekciók; Vírusfertőzések; Féregfertőzések)

Légutakon keresztül terjedő fertőzések járványtana (Torokgyík, Mumpsz, Rubeola, Kanyaró, Szamárköhögés, Bárányhimlő, Skarlát, Meningitis epidemica, Haemophilus influenzae

Légutakon keresztül terjedő fertőzések járványtana (Influenza, Mononucleosis infectiosa, Legionellosis, Tuberculosis, Streptococcus fertőzés).

A kültakarón keresztül terjedő fertőző betegségek járványtana

3.8.5.6.3 A járványfolyamat mozgatóerői

Elsődleges mozgató erők:

A fertőző forrás

A fertőzés terjedésének lehetséges módjai

A fogékony emberi szervezet

Másodlagos mozgató erők: természeti, társadalmi, egyéni tényezők

3.8.5.6.4 Járványügyi feladatok

A fertőző betegségek megelőzése

Járványügyi teendők fertőző betegségek előfordulásakor - teendők a beteggel és a beteg környezetében

A fertőző beteg bejelentése

Az izoláció, annak szakmai és jogi vonatkozásai. A fertőzőbetegségek megelőzése, immunizálás, oltások és azok formái, jellemzői, oltási naptár.

3.8.5.6.5 Kórházi fertőzések járványtana

A nosocomiális infekció fogalma, jelentősége

A nosocomiális fertőzések epidemiológiai sajátosságai

A nosocomiális infekció kialakulását elősegítő tényezők, a fertőzés terjedésének leggyakoribb módjai

Az infekció kontroll fogalma, feladata

Az infekció kontroll tevékenységi elemei

A nosocomiális surveillance. Kockázati tényezők meghatározása, a kockázatok kivédésére vonatkozó szabályozás és a végrehajtás ellenőrzése. Megelőző tevékenység Izolációs szabályok a betegellátás során, környezeti infekciókontroll, fertőtlenítés, sterilizálás, egészségügyi kártevők elleni védekezés. Antibiotikum politika. Az egészségügyi dolgozók nosocomiális fertőzéseinek megelőzése. Képzés, továbbképzés.

A leggyakoribb nosocomiális infekciók: húgyúti infekciók, pneumoniák, műtéti sebfertőzés, bőr és lágyrész, véráram fertőzés okai, hajlamosító tényezői, jellemzői, az infekciók megelőzésének lehetőségei, ápolói feladatai

Fertőző beteg elkülönítése, izolált beteg ápolásának specialitásai.

3.8.5.6.6 Immunológia

Az immunrendszer működése

Az immunitás formái

A szervezet immunizálása

Az immunrendszer megváltozott működése: allergia, autoimmun betegségek, immunhiányos állapotok

3.8.6 Egészségügyi etikai esettanulmányok tantárgy

18/16 óra

3.8.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tárgy tanítása elsődlegesen a tanulók attitűdjének formálását, általános tájékozottságuk szélesítését szolgálja. Az etikai ismeretek elmélyítése.

3.8.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.8.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Történelem (állampolgári ismeretek, Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek, Egészségügyi etika és jog alapjai)

3.8.6.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Jellemzi az egészségügyben az alapvető viselkedési normákat.	Ismeri az egészségügyi etika alapfogalmait.	Teljesen önállóan	Felelős és etikus viselkedés, magabiztos kiállás.	
Megítéli a munkája kapcsán leggyakrabban jelentkező etikai dilemmákat.	Ismeri a leggyakoribb egészségügyi munka során fellépő etikai dilemmákat, és kompetencia szintű kontextusát. A dolgozótól elvárt viselkedésmódot megérti.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a munkája során rá vonatkozó etikai normákat	Ismeri az egészségügyi dolgozókkal szemben támasztott etikai elvárásokat, és a be nem tartásukból származó következményeket.	Teljesen önállóan		Elektronikus ápolási dokumentációt vezet az etikai normák betartásával.

3.8.6.6 A tantárgy témakörei

3.8.6.6.1 Rendszerező ismeretek

Alapfogalmak: erkölcs, moralitás, érték, norma, etika

A bioetika, ápolásetika fogalma

Az egészségügyi etika alapelvei: autonómia tisztelete, "ne árts" elve, jótekonyság elve, igazságosság elve

Szakmai etikai alapkövetelmények: előítélet mentesség, másság elfogadása, tolerancia, humanitás, empátia, karitativitás, intimitás, esélyegyenlőség biztosítása

Az orvos és szakdolgozó, illetve a szakdolgozó és beteg közötti kapcsolat etikai normái

A team munka alapjai, együttműködés az egészségügyi dolgozók között

Személyiségi jogok, titoktartás, adatvédelem

Tájékozott beleegyezés, az egészségügyi szakdolgozó kompetenciája a betegtájékoztatásban

Egészségügyi etikett: az egészségügyi dolgozó megjelenése, az egészségügyi dolgozóval szemben elvárt magatartás, viselkedés A beteglátogatás viselkedési szabályai

Etikai kódex

Etikai sajátosságok időskorban

3.8.6.6.2 Az egészségügyi etika alapjai

Az egészségügyi etika alapelvei. Etikai értékek az egészségügyben. Etikai szabályozás. Etikai kódex.

3.8.6.6.3 Az egészségügyi dolgozók tevékenységének etikai kérdései

Az egészségügyi dolgozók tevékenységének etikai elvei és problémái: titoktartás etikai vonatkozásai, tájékoztatás etikai kérdései, haldokló beteg ápolásának etikai kérdései, gyermekek ápolásának etikai vonatkozásai, különleges esetek/akadályozott emberek ápolásának etikai problémái, fizikai/kémiai korlátozó intézkedések alkalmazásának etikai kérdései etikai kérdései. Az egészségügyi sztrájk. Etikai dilemmák és bioetikai kérdések. Az abortusz etikai kérdései. Eutanázia formái és etikai vonatkozásai. Társadalmon belüli szubkultúrák etikai vonatkozásai.

3.8.6.6.4 Szakdolgozói etikett

Az egészségügyi dolgozóval szemben elvárt magatartás, viselkedés. Szakmai etikai alapkövetelmények: előítélet mentesség, másság elfogadása, tolerancia, humanitás, empátia, karitativitás, intimitás

3.8.6.6.5 Etikai esettanulmányok

Az egészségügyi dolgozók tevékenységével kapcsolatos esettanulmányok ismertetése, kötetlen beszélgetés formájában történő elemzése, a szakdolgozói etikettel kapcsolatos esettanulmányok ismertetése, és kötetlen beszélgetés formájában történő beszélgetés elemzése. Abortusszal kapcsolatos, eutanáziával kapcsolatos esettanulmányok.

3.8.7 Egészségügyi jogi esettanulmányok tantárgy

18/16 óra

3.8.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tárgy tanítása elsődlegesen a tanulók attitűdjének formálását, általános tájékozottságuk szélesítését szolgálja. Olyan szakemberek oktatásának szerves részét képezi, akik ismerik és magukra nézve kötelezően alkalmazzák a betegjogokat, tisztában vannak az ellátó személyzet jogaival és kötelességével.

3.8.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.8.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem (állampolgári ismeretek, Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek, Egészségügyi etika és jog alapjai)

3.8.7.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megnevezi és leírja a magyar jogrendszer alapvető fogalmait, és az alaptörvényi szabályozásokat	Ismeri Magyarország alaptörvényének főbb szabályait, ismeri a jogot, a jogrendet és a jogforrásokat.	Teljesen önállóan	Felelős és etikus viselkedés, magabiztos kiállás.	Ismeri a jogszabályok elektronikus elérhetőségeit.
Betartja az egészségügyi dolgozókra vonatkozó speciális jogszabályokat.	Ismeri a betegjogokat, az egészségügyi dolgozó jogait és kötelességeit, az adatvédelmi szabályokat.	Teljesen önállóan		Ismeri az elektronikus adatvédelmi szabályozást.
Ismerteti a szociális ellátások jogi alapjait.	Ismeri az állam szerepét a szociális ellátások tekintetében, felsorolja a szociális intézményeket	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a munkája során rá vonatkozó etikai normákat	Ismeri az egészségügyi dolgozókkal szemben támasztott etikai elvárásokat, és a be nem tartásukból származó következményeket	Teljesen önállóan		

Ismerteti a főbb szociális ellátásokat	Ismeri a szociális törvény által szabályozott ellátásokat, a társadalombiztosítási nyugellátásokat, egészségbiztosítási támogatásokat, családi ellátásokat, a gyermekvédelmi törvény és a munkanélküliek támogatásával kapcsolatos szabályozásokat. A közszolgáltatások rendszerét.	Teljesen önállóan	
--	---	-------------------	--

3.8.7.6 A tantárgy témakörei

3.8.7.6.1 A jog és a jogrend

Jogi normák fogalma. A jog és a jogrend fogalma, a belső jogforrások rendszere. Magyarország Alaptörvényében meghatározott alapvető jogok és kötelezettségek.

3.8.7.6.2 Egészségügyi jogi ismeretek

Az egészségügyre és az egészségügyi szolgáltatásra vonatkozó fontosabb jogi szabályozások. A betegek jogai és a betegjogok érvényesítése. Egészségügyi sztrájkjog. Az egészségügyi dokumentáció kezelése. Információbiztonság és adatvédelem. Egészségügyi dokumentációval kapcsolatos jogok. Az idősellátás jogi vonatkozásai.

3.8.7.6.3 Szociális ellátások jogi alapjai

A szociálpolitika intézményrendszere és az állam szerepe. A szociális ellátások rendszerei: biztosítási ellátások, költségvetésből finanszírozott ellátások. A szociális szempontból főbb ellátások és jellemzőik: A szociális tv. által szabályozott ellátások, a társadalombiztosítási nyugellátások, egészségbiztosítási támogatások, családi ellátások, a gyermekvédelmi tv. és a munkanélküliek támogatásával kapcsolatos szabályozások. A közszolgáltatások rendszere: az egészségügy és a szociális ellátás intézményei és azok alapvető követelményei, jogi alapjai. Az állami szervek rendszere, jellegük és egymáshoz való viszonyuk. Az állam felelőssége a lakosság egészségi állapotáért. Esélyegyenlőség biztosítása.

3.8.7.6.4 Jogi esettanulmányok

Az egészségügyi szolgáltatásra vonatkozó esettanulmányok és ismertetésük, az egészségügyi sztrájkokkal kapcsolatos esettanulmányok és érdekvédelmi szervezetek szerepe, a szociális ellátásokkal kapcsolatos esettanulmányok.

3.8.8 Egészségügyi informatika tantárgy

18/16 óra

3.8.8.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanulásának célja, hogy a tanulók szerezzenek ismereteket és tapasztalatot az egészségügyi dokumentáció kezelésével, az egészségügyi szoftverek alkalmazásával kapcsolatban.

3.8.8.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Informatikus, Informatika tanár.

3.8.8.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Társadalomismeret

3.8.8.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.8.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elektronikus ápolási dokumentációt vezet, felhasználói szinten használja a táblázatkezelő és szövegszerkesztő programokat	Ismeri a felhasználói szintű táblázatkezelő, szövegszerkesztő programokat és az elektronikus ápolási dokumentáció vezetését.	Teljesen önállóan	Magára nézve kötelezőnek érzi és betartja a munkájával kapcsolatos jogi, etikai, magatartási következményeket.	
Az egészségügyi dokumentációt az adatvédelmi szabályok betartásával kezeli.	Ismeri az egészségügyi dokumentáció részeit, a dokumentálás és adatvédelem szabályait.	Irányítással		
Munkája során medikai rendszerek alkalmazásában közreműködik.	Ismeri az egészségügyi informatikának a felhasználó szempontjából lényeges alapjait, a szakmai szoftverek típusait.	Irányítással		Medikai rendszerek használata.

3.8.8.6 A tantárgy témakörei

3.8.8.6.1 Egészségügyi informatikai ismeretek

Az egészségügyi informatika tárgya
 Elektronikus egészségügyi dokumentáció részei
 Adatvédelem, adattovábbítás
 Az elektronikus levél küldésének szabályai
 Egészségügyi kódrendszerek
 Szoftverek az egészségügyben (orvosi, gazdasági, pénzügyi, személyügyi rendszerek)
 Egészségügyi Elektronikus Szolgáltatási Tér (EESZT) fogalma, moduljai E-recept
 Medikai rendszerek típusai
 Tetszőlegesen kiválasztott medikai rendszer alkalmazása

3.8.8.6.2 Az egészségügyi dokumentáció, adatvédelem

Az egészségügyi dokumentáció fogalma, részei
 A dokumentálás alapvető követelményei
 Adatok az egészségügyben: személyazonosító adat, egészségügyi adat GDPR.
 Az egészségügyi adatkezelés, adattovábbítás céljai, alapszabályai

3.8.9 Egészségpszichológia tantárgy

36/32 óra

3.8.9.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg az ember pszichikus működésének, pszichikus fejlődésének alapjait, a személyiség jellemzőit. Pszichológiai ismereteik járuljanak hozzá a betegekkel, munkatársakkal való együttműködési képesség fejlődéséhez. Fejlődjön empátiás készségük, a beteg ember lélektanával kapcsolatos ismereteik segítsék őket a megfelelő beteg-szakdolgozó kapcsolat kialakításában, a betegvezetés és a betegek lelki támogatása során.

3.8.9.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások Pszichológus

3.8.9.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Társadalomismeret, egészségfejlesztés, betegoktatás, betegápolás alapjai, klinikumok és ápolástan

3.8.9.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.9.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Általános lélektannal kapcsolatos ismereteit felhasználja a betegekkel való kapcsolat kialakítása, a betegoktatás és egészségnevelés során.	Ismeri a megismerő folyamatok működésének alapjait.	Teljesen önállóan	Megértő, empatikus magatartást tanúsít a betegekkel szemben. Korrekt munkahelyi kapcsolatokra törekszik.	Online pszichológiai tesztek keresése, kitöltése.
Felismeri a személyiség típusokat.	Ismeri a legalapvetőbb személyiségelméletek lényegét.	Teljesen önállóan		
Munkáját az életkori sajátosságok figyelembevételével végzi	Ismeri a pszichikus fejlődés törvényszerűségeit, a pszichikus fejlődés főbb mozzanatait.	Teljesen önállóan		Fejlesztőlélektannal kapcsolatos videók keresése és megtekintése a világhálón.
Megfelel a munkahelyi szerep elvárásoknak, hatékonyan együttműködik az egészségügyi team tagjaként.	Ismeretekkel rendelkezik a szerepekről, szereptanulásról. Ismeri a formális kiscsoportok jellemzőit, a csoportok alakulásának folyamatát.	Teljesen önállóan		
Felismeri a betegnek a betegségre adott reakcióját, a megfelelő segítséget, pszichés támogatást nyújtja ezzel kapcsolatban.	Ismeri a beteg ember lélektani folyamatait. Ismeri a szorongás pszichikus ártalmait.	Teljesen önállóan		

3.8.9.6 A tantárgy témakörei

3.8.9.6.1 Bevezetés a pszichológiába

A pszichológia fogalma, tárgya, tudományterületei, irányzatai

A személyiség fogalma, a személyiség kialakulásában és fejlődésében szerepet játszó tényezők (külső, belső tényezők, érés, tanulás, fejlődés, differenciálódás, integrálódás)

Személyiségtipológiák: Hippokratesz-Galenosz - féle, Kretschmer - féle és Jung féle tipológia

Önismeret fogalma, énkép, önértékelés

Az önismeret fejlesztésének lehetőségei

Énvédő technikák: elhárító mechanizmusok, coping stratégiák

Társismeret, más személyek megismerésének sajátosságai: személyészlelés, első benyomás, kategorizálás és gondolkodási sztereotípiák

A motiváció fogalma, alapvető és magasabb rendű motívumok, motívumok hierarchiája

3.8.9.6.2 Általános lélektan

A megismerő folyamatok rendszere

Az érzékelés és észlelés

A figyelem Alvás,

álom

Emlékezés, tanulás

Képzelet

Gondolkodás, intelligencia és kreativitás

Motiváció és érzelmek

3.8.9.6.3 Személyiséglélektan

A személyiség fogalmának ismételése. A személyiségelméletek csoportjai. Típuselméletek ismételése.

Pszichoanalitikus elméletek: Sigmund Freud, Carl Gustav Jung személyiségelmélete

Humanisztikus elméletek: Rogers, Maslow elmélete A jellem. Az érett személyiség jellemzői.

3.8.9.6.4 Fejlődéslélektan A fejlődéslélektan fogalma. Pszichikus fejlődéstörvények. Életkori periodicitás.

A szenzomotoros fejlődés. A mozgásfejlődés főbb jellemzői. Az érzékszervi-mozgásos értelmi fejlődés periódusai.

A beszéd és nonverbális kommunikáció fejlődése.

Gyermeki világkép és gondolkodás.

Az énkép és éntudat fejlődése.

Az érzelmek és az akarat fejlődése

A játék, a rajz és a mese szerepe

A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége. Az apa szerepe.

A szocializáció fogalma, színterei. Utánzás, azonosulás, identifikáció.

3.8.9.6.5 Szociálpszichológia

A szociálpszichológia tárgya. A személyészlelés ismételése.

Szerepek, szereptanulás, szerepkonfliktus.

Az emberi kollektívák. A csoport fogalma, csoporttípusok. A formális kiscsoport rétegződése. A csoportnormák, csoportszerepek. A formális kiscsoport fejlődése

3.8.9.6.6 Beteg ember lélektana

A gyógyítók személyisége. ápoló típusok. A gyógyítók közössége

A beteggel való kommunikáció. Empátia és tolerancia

A betegség hatása a személyiségre. Betegségélmény és magatartás. A fájdalom, krónikus fájdalom hatása a beteg ember személyiségére. A krónikus betegség hatása a személyiségre.

A haldoklás, halál és gyász

Az egészségügyi szakdolgozók feladatai a betegvezetés során

Az egészségügyi dolgozó mindennapos feladatai elvégzésével kapcsolatos lélektani vonatkozások

Szororigén pszichikus ártalmak

3.8.10 Népegészségtan tantárgy

16/16 óra

3.8.10.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanulása egészítse ki és mélyítse el a tanulók egészséges életmóddal, életvitellel kapcsolatos ismereteit, járuljon hozzá az egészségtudatos magatartás formálásához.

3.8.10.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Népegészségügyi ellenőr Bsc / Ápoló Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.8.10.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Biológia

3.8.10.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.10.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri az egészséget hátrányosan befolyásoló tényezőket.	Ismeri az egészség, és az egészségkultúra fogalmát, elemeit.	Teljesen önállóan	Belátja az egészséges életmód, életvitel jelentőségét. Életvitelében törekszik ennek betartására, és a környezetével való kiegyensúlyozott kapcsolatra.	
Értelmezi a lakosság egészségi állapotát leíró mutatókat, statisztikai adatokat, diagramokat.	Ismeri az egészségi állapot mérési módszereinek lényegét, a főbb mutatókat.	Teljesen önállóan		A lakosság egészségi állapotával kapcsolatos keresés az interneten.
Felismeri az egyén magatartásában az egészséget veszélyeztető tényezőket, rizikófaktorokat.	Ismeri a prevenció fogalmát, szintjeit, eszközeit, az egészségmegőrzési programokat.	Teljesen önállóan		

3.8.10.6 A tantárgy témakörei

3.8.10.6.1 Az egészség, egészségkultúráltság

Az egészségkultúra fogalma, összetevői, helye a kultúrában

Az egészség fogalmának értelmezése

Az egészséget meghatározó tényezők: életmód, környezet (társadalmi, természeti), egészségügyi ellátórendszer, egyéni sajátosságok A népegészségtan fogalma, feladatai

3.8.10.6.2 Az egészségi állapot mérési módszerei

A magyar lakosság egészségi állapotának jellemzői

Az egészségi állapot mérésének módszerei: a demográfia, szomatometria fogalma, célja, jellemzői

Statisztikai módszerek: statisztikai adat, adatgyűjtés, csoportosítás, statisztikai sorok Szociológiai módszerek

Demográfiai módszerek: a demográfia fogalma, demográfiai adatgyűjtés, a strukturális demográfia, népmozgás, a természetes népmozgás mutatói (születési, halálozási mutatók)

Epidemiológiai módszerek: morbiditás, morbiditási adatok forrásai

3.8.10.6.3 Prevenció és egészségmegőrzés

A prevenció fogalma, szintjei

A primer, secunder és terciér prevenció célja, lényege és eszközei

Védőoltások típusai, életkorhoz kötött védőoltások

Szűrővizsgálatok célja, fajtái

A szív- és érrendszeri, emésztőszervi, légzőszervi megbetegedések kialakulásának okai és kockázati tényezői

Daganatos betegségek megelőzése

3.8.10.6.4 Népegészségügyi programok

Az egészségfejlesztés alapidokumentumai (Alma-Ata, Ottawai Charta, Dzsakartai Nyilatkozat)

Hazai népegészségügyi programok

3.8.11 Egészségügyi kommunikáció – konfliktuskezelés – krízis menedzsment tantárgy

16/16 óra

3.8.11.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az egészségügyi szakmák gyakorlásához szükséges kommunikációs képességek fejlesztése.

3.8.11.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pedagógia tanár / Pszichológus (kommunikáció, konfliktuskezelés) / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló Msc / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.8.11.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Magyar nyelv, Történelem

3.8.11.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.11.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Hiteles kommunikációt folytat betegekkel, hozzátartozókkal, munkatársakkal.	Ismeri a kommunikáció jellemzőit, a hiteles kommunikáció feltételeit, a kommunikációs zavarokat. Tisztában van a beteggel, családtagokkal, munkatársakkal történő kommunikáció szempontjaival.	Teljesen önállóan	Fontosnak érzi a beteg meghallgatását. A betegekkel, hozzátartozókkal történő kommunikáció során nem lépi túl a hatáskörét.	
Speciális kommunikációt folytat, segítő kommunikációs technikákat alkalmaz.	Ismeri a kommunikáció módját látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel. Ismeri a segítő beszélgetés alapjait.	Teljesen önállóan		Digitális kommunikációs lehetőségek hallás-, látássérültek esetében. A kommunikáció sajátosságait bemutató videók.
Hatékony konfliktuskezelési technikákat alkalmaz.	Ismeri a konfliktusok típusait, a konfliktuskezelés módjait.	Teljesen önállóan		

3.8.11.6 A tantárgy témakörei

3.8.11.6.1 A kommunikáció alapfogalmai

A kommunikáció fogalma, a kommunikáció általános elméleti modellje

A kommunikációs folyamat dinamikai alapelvei

A kommunikáció csatornái: verbális, nonverbális csatornák

A kulturális szignálok jelentősége a kommunikációban

Kongruens kommunikáció

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni

3.8.11.6.2 Kommunikációs zavarok

Kóros kommunikáció

A nyelvi szocializáció hiányosságai

Szégyenlősség, gátlásosság

Kommunikációs gátlak és közléssorompók

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni

3.8.11.6.3 Egészségügyi szakmai kommunikáció

Az egészségügyi dolgozók közötti kommunikáció

Az egészségügyi dolgozó és a beteg közötti kommunikáció

A kapcsolatfelvétel, bemutatkozás jelentősége, általános szabályai

Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és beteg gyermekkel, a gyermekek sajátos kommunikációs formái

Kommunikáció hozzátartozóval

Kommunikáció idős beteggel, az idős kor kommunikációs jellemzői, kommunikációs nehézségek

Kommunikáció eltérő kultúrából érkező beteg esetén

Kommunikáció zaklatott beteggel, indulatos beteggel vagy hozzátartozóval

A telefonos kommunikáció szabályai az egészségügyben

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni

3.8.11.6.4 Speciális kommunikáció

Speciális kommunikáció beszéd-, hallás-, látássérültekkel

Kommunikációs korlátok leküzdése autizmus spektrumzavar esetén

Infokommunikációs akadálymentesítés

A segítő beszélgetés

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni

3.8.11.6.5 Konfliktuskezelés

Konfliktus fogalma Konfliktusok

típusai

Konfliktuskezelési stratégiák: elkerülő, versengő, együttműködő, kompromisszumkereső, alkalmazkodó

A konfliktushelyzetek megelőzése és feloldása hatékony kommunikáció segítségével ***A témakört csoportbontásban szükséges oktatni.***

3.8.12 Egészségnevelés – egészségfejlesztés tantárgy

16/16 óra

3.8.12.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanulása egészítse ki és mélyítse el a tanulók egészséges életmóddal, életvitellel kapcsolatos ismereteit, járuljon hozzá az egészségtudatos magatartás formálásához.

3.8.12.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Ápoló Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár (Ápoló Bsc előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.8.12.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Biológia

3.8.12.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.12.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Egészséges életmóddal, szexuálhigiénéval, káros szenvedélyekkel kapcsolatos ismereteit alkalmazza az egészségfejlesztő tevékenység során.	Tisztában van az egészséges életmód elemével, a modern nemzedék egészség magatartásával, a szexuálhigiénéval. Ismeri a káros szenvedélyek formáit, jellemzőit.	Teljesen önállóan	Megértő, empátikus magatartást tanúsít a betegekkel szemben. Korrekt munkahelyi kapcsolatokra törekszik.	Internetes kutatómunka, prezentációkészítés egészséges életmód, vagy káros szenvedélyek témában.
Megelőzi a kiégés kialakulását.	Ismeri a stressz és a konfliktusok lelki egészségre gyakorolt hatását, a lelki egyensúly fenntartásának, helyreállításának lehetőségeit.	Teljesen önállóan		
Munkájához kapcsolódó egészségfejlesztési tevékenységet folytat.	Ismeri az egészségfejlesztés módszereit, eszközeit, színtereit	Instrukció alapján részben önállóan		

3.8.12.6 A tantárgy témakörei

3.8.12.6.1 Életmód - egészségmagatartás

Az életmód fogalma, objektív és szubjektív meghatározói

Az egészségmagatartás. Preventív magatartás, kockázati magatartás.

Egészségtudatos magatartás fogalma, jellemzői. Az életminőség.

A modern nemzedék egészség-magatartása. A digitális nemzedék jellemzői. A számítógép használatának egészségügyi vonatkozásai, az egészségügyi problémák megelőzése. Elhúzódó serdülőkori. Modern kori evés- és testképzavarok

3.8.12.6.2 Egészségfejlesztés

Az egészségfejlesztés fogalma, célja, feladata

Az egészségfejlesztés módszerei, eszközei

Az egészségfejlesztés szinterei, szervezeti formái

Egészségfejlesztő foglalkozások tervezése

Egészségfejlesztés idős korban

3.8.12.6.3 Mentálhigiéné

A mentálhigiéné fogalma

Az egészséges lelki egyensúly fenntartása

A stressz. Megküzdési stratégiák, énvédő technikák.

Konfliktushelyzetek és kezelésük

A burn-out szindróma. A kiégés megelőzése

3.8.12.6.4 Szexuálhigiéné

A szexuális identitás

A pubertás élettani változásai

Intim higiéné. Menstruációs higiéné. Az emlő és a here önvizsgálata

Partnerkapcsolatok

Családtervezés. A fogamzásgátlás módszerei.

Felkészülés a nőgyógyászati vizsgálatra

Szexuális úton terjedő betegségek és megelőzésük

3.8.12.6.5 Egészségkárosító tényezők

A környezetszennyezés egészségre gyakorolt hatásainak ismertetése Addikció fogalma. A függőségek fajtái. Hajlamosító tényezők.

Kémiai függőségek: nikotin, alkohol, pszichoaktív szerek

Viselkedési függőségek

3.8.13 Egészségszociológia tantárgy

16/16 óra

3.8.13.1 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik nyitottak a szociális különbségek felismerésére, megfelelő ismerettel rendelkeznek ezen egyenlőtlenségek kezelésére, ismerik a szociológia alapjait, a családot, mint a társadalom legkisebb egységét, védik a társadalmi értékeket és képesek összefoglalni a magyar társadalomra jellemző egészségszociológiai ismereteiket.

3.8.13.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociológus / Szociális munkás / Egészségügyi szaktanár/tanár / Egészségügyi szakoktató.

3.8.13.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.8.13.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.13.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felsorolja a szociológia alapfogalmait, és jellemzi azokat.	Ismeri a szociológia, a társadalmi rétegződés és szocializáció, deviancia fogalmát és tárgykörüket röviden jellemzi.	Teljesen önállóan	Munkája során figyelembe veszi a kulturális különbségeket, biztosítja az ellátás során az esélyegyenlőséget, segítő magatartást tanúsít a kollégáival és a kliensekkel egyaránt.	
Használja a mortalitást, morbiditást, meghatározza a szociális intézményrendszereket, és azok működésének főbb szempontjait.	Ismeri az alapfogalmakat, a szociális intézményeket és rendszerüket.	Teljesen önállóan		
Munkája során alkalmazza az egészségszociológiai ismereteit.	Ismeri a társadalmi rétegződést, az egészséget, mint értéket, az egészségi állapotot az életmódot és a betegek/fogyatékkal élők társadalmi helyzetét.	Teljesen önállóan		Digitális forrásokat használ az ismereteinek fejlesztésére.
Jellemzi a családot, mint a társadalom legkisebb egységét és megítéli a családban bekövetkező szerepkonfliktusokat.	Ismeri a család egységét és a szerepkonfliktusokat.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a családmodelleket, és a házasság intézményét szociológiai szempontból	Ismeri a családmodelleket, és a házasság intézményét.	Teljesen önállóan		

3.8.13.6 A tantárgy témakörei

3.8.13.6.1 A szociológia alapjai

A szociológia lényege, tárgya, jelentősége. Társadalmi rétegződés és mobilitás. Társadalmi egyenlőtlenségek és a szegénység. A szocializáció fogalma és elméletei; szinterei, intézményei. Devíáns magatartás fogalma, formái.

3.8.13.6.2 Egészségszociológia

Mortalitás, Morbiditás, Társadalmi rétegződés és az egészség kapcsolata, az egészség, mint érték, az életkor és az egészségi állapot, életmód a különböző társadalmi rétegekben, betegek, fogyatékkal élők társadalmi helyzete. Biomedikális szemlélet

3.8.13.6.3 Családszociológia

Családszociológia. Család intézménye. Családon belüli szerepek és szerepkonfliktusok, a család funkciói. Házasság intézménye. Családmodellek: Klasszikus, egyszülős, mátrix családok szociológiai jelentősége

3.9 Ápolói szakmai ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

374/359 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület elsajátítása során a tanuló megismeri és képessé válik az emberi test élettanikórélettani működésének értelmezésére. A különböző betegségek, kórállapotok kialakulásának, tünettanának ok-okozati összefüggéseinek felismerésével és azok értelmezésével alkalmas lesz a kompetencia szintű betegmegfigyelésre, vizsgálatra, valamint az elrendelt diagnosztikai és terápiás beavatkozások megtervezésére és azok preanalitikai feladatainak szabályos kivitelezésére. Az elsajátított szakmai ismereteken túl mindennapi munkáját a jogi, etikai, beteg-lélektani, kommunikációs és betegegyüttműködési ismereteinek adaptálásával, valamint a biztonságos betegellátás szabályainak betartásával végzi.

3.9.1 Anatómia-élettan-kórélettan tantárgy

54/54 óra

3.9.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg az emberi szervezet felépítését és működését, szerezzék meg azokat a nélkülözhetetlen ismereteket, amelyek a betegmegfigyelés, diagnosztika és a klinikai tantárgyak eredményes tanulásához szükségesek. A tantárgy tanulása járuljon hozzá a klinikai tantárgyak megalapozásához.

3.9.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Biológia szakos tanár / Általános orvos / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Bsc ápolói végzettség

3.9.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Biológia

3.9.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A síkok, irányok ismeretében meg tudja határozni az egyes testrészek, szervek elhelyezkedését, egymáshoz való viszonyát.	Ismeri az emberi szervezetet alkotó sejtek, szövetek felépítésének alapjait, tisztában van a test felépítésének alapelveivel, a főbb síkokkal, irányokkal	Teljesen önállóan	Belátja a tantárgy jelentőségét, alapozó szerepét. Pontosságra törekszik, tanulmányai és munkája során szem előtt tartja az ember anatómiai-élettani	Anatómiai digitális tananyagok használata

Csoportosítja a törzs, végtagok, koponya csontjait, izmait. Alkalmazza az anatómiai szakkifejezéseket.	Ismeri a mozgásrendszer felépítését és működését.	Teljesen önállóan	sajátosságait. Elkötelezett a szakmai nyelvhasználat mellett.	Anatómiai digitális tananyagok használata
--	---	-------------------	---	---

Bemutatja a szív felépítésének és működésének összefüggéseit. Értelmezi a vérköröket. Az anatómiai szakkifejezéseket adekvátan alkalmazza.	Ismeri a szív és vérerek, a vér és nyirokrendszer jellemzőit, feladatát, a keringési rendszer működését, a működéssel kapcsolatos alapvető élettani paramétereket. Tisztában van a magzati vérkeringés jellemzőivel.	Teljesen önállóan		Anatómiai digitális tananyagok használata
Megmagyarázza a gázcseré lényegét. Értelmezi a légzés és a szív működés összefüggéseit	Ismeri a légzőrendszer feladatát, felépítését és működését, a légzés szabályozását.	Teljesen önállóan		Anatómiai digitális tananyagok használata
Ismerteti az emésztés folyamatát és az anyagcsere lényegét	Ismeri az emésztőrendszer feladatát, felépítését, működését. Ismeri a tápanyagokat, sejtépítők, enzimek szerepét.	Teljesen önállóan		Anatómiai digitális tananyagok használata
Elmagyarázza a vizeletképzés folyamatát és a vizeletürítés mechanizmusát.	Ismeri a vizeleti szervek feladatát, felépítését és működését, a vizelet jellemzőit. Ismeri a vese szerepét a homeosztázis fenntartásában.	Teljesen önállóan		Anatómiai digitális tananyagok használata
Elmagyarázza a menstruációs ciklus szakaszainak jellemzőit.	Ismeri a férfi és női nemi szervek felépítését, a petefészkek és a here hormontermelését, a szaporodás élettanát.	Teljesen önállóan		Anatómiai digitális tananyagok használata

Ismerteti az idegrendszer, endokrin rendszerszabályozó szerepét az emberi szervezet működésében. Elmagyarázza az érzékelési folyamatokat.	Ismeri az idegrendszer és a hormonális rendszer felépítését, a szabályozó működések alapjait Ismeri az érzékszervek felépítését és működését.	Teljesen önállóan		Anatómiai digitális tananyagok használata
Felismeri és jellemzi a kórokozó tényezőket. Felismeri a daganatok korai figyelmeztető jeleit. Megfelelően használja a szövetek kóros elváltozásainak szakkifejezéseit.	Ismeri a betegségek kialakulásának és lefolyásának jellemzőit, a betegségek lefolyását módosító tényezőket. Ismeri a szövetek kóros elváltozásait és azok jellemzőit.	Teljesen önállóan		
Helyesen értelmezi a szervezet jelző reakcióit. Megmagyarázza a gyulladás klasszikus tüneteit. Érti a transsudatum és exsudatum közötti különbséget.	Ismeri a szervezet jelző és védekező mechanizmusait és azok jellemzőit.	Teljesen önállóan		

3.9.1.6 A tantárgy témakörei

3.9.1.6.1 Az anatómia és élettan tudománya, a szervezet morfológiai felépítése

Az anatómia és élettan fogalma, felosztása

Az emberi test fő részei, felépítésének általános jellemzői

Az emberi test fő síkjai és irányai

A sejt szerkezete, alkotórészei, sejtjelenségek

A szövetek típusai, főbb jellemzői

3.9.1.6.2 Mozgásrendszer

Általános csonttan és ízülettan

A törzs nagyobb csontjai és ízületei

A végtagok nagyobb csontjai és ízületei

A koponya csontjai, összeköttetései A magzati koponya

Az izmok általános jellemzői

Az izomműködés élettana

A törzs és a végtagok nagyobb izmai

A fej és a nyak nagyobb izmai

3.9.1.6.3 Keringési rendszer

A keringési rendszer részei, feladata

A szív felépítése és működése, a szív működés szabályozása

A vérerek fajtái és jellemzése, az erek közötti összeköttetések

Vérkörök

A nagyvérkör főbb artériái és vénái

A perifériás vérkeringés

A vérnyomás

Az érműködés szabályozása

A magzati vérkeringés jellemzői

A vér összetétele, az alakos elemek és a vérplazma jellemzése

A vérképző szervek

A véralvadás

A vércsoportok

A nyirokrendszer felépítése, a nyirokkeringés és szabályozása

3.9.1.6.4 Légzőrendszer és emésztőrendszer

A légzőrendszer feladata, részei

A légzőszervek anatómiai felépítése

A légzés mechanizmusa

A külső és belső légzés

A légzés szabályozása

Az emésztőrendszer részei, feladata

Tápanyagok, sejtépítők, enzimek

A tápcsatorna szakaszai, felépítése

A máj, a hasnyálmirigy felépítése és működése

Az epe termelés és az enterohepatikus körforgás jellemzői

A hashártya szerepe, a hasúri szervek elhelyezkedésének hashártyai viszonya

Az emésztés folyamata

Az anyagcsere folyamatok élettani jellemzői

3.9.1.6.5 A vizeletkiválasztó rendszer és szaporodás szervrendszere

A vizeletkiválasztó rendszer élettani szerepe, részei

A vese anatómiai felépítése, működése

A vizeletelvezető rendszer felépítése

A vizelet képződés és ürítés mechanizmusa

A vizelet összetétele

A nemi jellegek

A külső és belső női nemi szervek felépítése

A petevezető, petefészek jellemzői

A petefészek hormontermelése, a petefészek működésének szabályozása

A menstruációs ciklus
A külső és belső férfi nemi szervek felépítése
A szaporodás élettana

3.9.1.6.6 Endokrin rendszer és idegrendszer

A neuroendokrin rendszer fogalma, a hormonok általános jellemzői
A hormonszekréció szabályozása
A hypophysis felépítése és működése
A pajzsmirigy felépítése és működése
A mellékpajzsmirigy felépítése és működése
A mellékvese felépítése és működése
A hasnyálmirigy, mint belső elválasztású szerv
Az ivarmirigyek hormonjai és hatásuk
A csecsemőmirigy, a tobozmirigy
Az idegrendszer feladata, felosztása
Az idegrendszer szöveti felépítése
Az ingerületvezetés élettana
A reflex, reflexív
A gerincvelő anatómiai felépítése, pályarendszerei
Gerincvelői reflexek
Az agyvelő felépítése és működése
Agykamrák
Liquor és liquorkeringés
Az agy vérellátása
Az agy és gerincvelő burkai
A környéki idegrendszer - agyidegek, gerincvelői idegek
A vegetatív idegrendszer felosztása, működése

3.9.1.6.7 Érzékszervek

A látószerv felépítése, működése
A halló és egyensúlyozó szerv felépítése, működése
Szaglószerv, ízlelőszerv jellemzői, szaglás és ízlelés
A bőr feladata, felépítése
A bőr, mint érzékszerv
Az emlő

3.9.1.6.8 Kórtani alapfogalmak, kórokozó tényezők, A betegségek lefolyása

A kórtan tárgya, területei
Egészség, betegség, kóros állapot
A kórokok csoportosítása
Elsődleges, másodlagos kórokok
Élő és élettelen kórokok

A betegségek csoportosítása lefolyásuk időtartama szerint
Az akut, szubakut, krónikus betegség jellemzői
A kórokok behatolási kapuja, hatásai
A betegségre való hajlam, fogékonyság
A betegség szakaszai, kimenete
A betegségek lefolyását befolyásoló tényezők

3.9.1.6.9 A szervezet jelző reakciói, Védekező mechanizmusok

A szervezet reakcióinak csoportjai
A fájdalom szerepe, okai, formái, hatása a szervezetre
A láz fogalma, kialakulása, szerepe, fokozatai
A gyulladás fogalma, okai és klasszikus tünetei
A gyulladást kísérő jelenségek
Az akut gyulladások típusai, jellemzői
Krónikus gyulladások okai, jellemzői, következményei
Az allergiás reakció fogalma, okai, formái, folyamatának jellemzői, tünettana

3.9.1.6.10 A szövetek kóros elváltozásai

Hypertrophia, hyperplasia, aplasia, hypoplasia, atrophia, degeneratio, necrosis
A szövetek regenerációs képessége
A daganat fogalma, a daganatok kialakulása, karcinogén tényezők
A daganatok általános jellemzése, terjedése, hatása a szervezetre
Rákmegelőző állapotok
A szűrővizsgálatok jelentősége
Hám eredetű benignus és malignus daganatok
Kötő-, támasztószövet eredetű benignus és malignus daganatok

3.9.2 Elsősegélynyújtás-első ellátás tantárgy

36/32 óra

3.9.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló legyen képes a környezetében bekövetkező balesetek, hirtelen egészségkárosodások korai felismerésére, a környezet, beteg/sérült állapotának szakszerű felmérésére, pontos, tárgyilagos segítségkérésre, mentőhívásra, a szükséges elsősegélynyújtási beavatkozások szabályos elvégzésére, és az ellátásban résztvevő laikusok irányítására.

3.9.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Mentőtiszt Bsc 6 kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló (sürgősségi/intenzív specializációval)

3.9.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Egészségügyi jogi, etikai ismeretek, az emberi test működésének alapjai

3.9.2.4 A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri az elsősegélynyújtás szükségét	Ismeri az életveszélyes állapotokra utaló jeleket, tüneteket	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, gyors döntéshozatal, magabiztosság, jó kommunikáció, irányító képesség	Mentőhívás
Felismeri és elhárítja a veszélyforrásokat.	Ismeri a veszélyforrásokat és azok elhárításának elemeit	Teljesen önállóan		
Elsődleges állapotfelmérést követően a szükséges beavatkozásokat elvégzi	ABCDE algoritmus és az azonnali beavatkozások ismerete	Teljesen önállóan		
Felnőtt és gyermek újraélesztést végez	BLS, PBLIS, AED algoritmus ismerete	Teljesen önállóan		Újraélesztést oktató eszközök és szoftverek használata
Sebellátást végez	Ismeri a sebek típusait, jellemzőit	Teljesen önállóan		
Vérzést csillapít	Ismeri a vérzések ellátási stratégiáit	Teljesen önállóan		
Sérültet ellát	Ismeri a sérültellátási algoritmust	Teljesen önállóan		
Rosszullétet, mérgezést felismeri	Ismeri a hirtelen rosszullétek ellátási stratégiáit, a mérgezésre utaló tüneteket, jeleket	Teljesen önállóan		
Tömeges baleseti ellátásban részt vesz	Ismeri a tömeges ellátás szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		
IHBLS-ben részt vesz	Ismeri a riasztási kritériumokat és a kompetencia szintű eszközök alkalmazását.	Teljesen önállóan		

3.9.2.6 A tantárgy témakörei

3.9.2.6.1 Az elsősegélynyújtás története, alapfogalmai

Az elsősegélynyújtás jellemzői a különböző történelmi korokban

A nemzetközi és hazai elsősegélynyújtás és mentés fejlődésének fontosabb állomásai

Mária Terézia Mentési rendelete

Flór Ferenc, Kresz Géza munkássága

A Nemzetközi Vöröskereszt, Magyar Vöröskereszt elsősegélynyújtói tevékenysége

A Mentőszolgálat kialakulás (BŐME, VVOME, OMSZ)

Az elsősegélynyújtás társadalmi jelentősége, szerepe napjainkban

Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, színterei, helye a mentési láncban

Az elsősegélynyújtás jogi, etikai vonatkozásai

Az elsősegélynyújtó személyisége, kompetenciái

3.9.2.6.2 Veszélyhelyzetek ellátási stratégiái

Az elsősegélynyújtás helyszínei, baleseti helyszín és jellemzői

A helyszín biztonsága, veszélyei

Veszélyforrások felmérése, elhárítása

Kimentés során alkalmazható műfogások

Veszélyzóna, biztonsági zóna fogalma, jellemzői

A mentőhívás szabályai, a mentésirányító támogató tevékenysége

Speciális vészhelyzetek, események jelentési specialitásai

Kommunikáció a beteggel/sérülttel, hozzátartozóval, ellátókkal

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.2.6.3 ABCDE szemléletű állapotfelmérés és ellátás

Az ABCDE algoritmus alkalmazásának szabályai

A légutak átjárhatóságának megítélése, átjárhatóság biztosítása eszköz nélkül

A légzés vizsgálata hármasszerű érzékeléssel, légzési nehezítettség jeleinek felismerése, ellátása

A keringés jeleinek vizsgálata, a sokk jeleinek felismerése, ellátása

Az eszmélet és tudat megítélése, eszméletlen ellátása

Az egész test vizsgálata, sérülések, kihűlés védelem

Leggyakoribb pozicionálások

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.2.6.4 Újraélesztés

A hirtelen halál, hirtelen szívhalál fogalma, jellemzői, kórélettani alapjai

Pre-arrest jelek, tünetek

Az újraélesztés fogalma, célja, szintjei

A felnőtt BLS érvényes algoritmus

Az AED alkalmazásának jelentősége, szabályai

A csecsemő és kisgyermek újraélesztés (PBLS) algoritmus

A légúti idegentest eltávolítás felnőtt, gyermek algoritmus

Eszméletlen beteg ellátása, pozicionálása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.2.6.5 Sérültek állapotfelmérése, ellátása

Baleseti mechanizmusok és lehetséges sérülések

A sebek típusai, jellemzői, ellátásuk

Vérzések ellátása

Rándulás, ficam, törés ellátása

Koponya, gerinc, mellkas, has, medence és végtag sérülések ellátása, pozicionálása

Amputált végtag, amputátum ellátása

Termikus sérülések ellátása

Elektromos balesetek ellátása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.2.6.6 Rosszullétek, mérgezések

Hirtelen fellépő fájdalmak (fejfájás, mellkasi fájdalom, hasi fájdalom, végtag fájdalom) és ellátásuk

Görcsrohammal járó állapotok és ellátásuk

Életveszélyes allergiás reakciók és ellátásuk

A mérgezés fogalma, formái, jellemzői, behatolási kapuk, mérgezésre utaló jelek, tünetek

Leggyakoribb mérgezések (gáz, gyógyszer, drog, alkohol, marószer, vegyi anyag, gomba, étel) és ellátási stratégiájuk

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.2.6.7 Tömeges balesetek, katasztrófák

A tömeges balesetek fogalma, jellemzői

A helyszín és a sérültek felmérésének szabályai, a sérült osztályozás szempontjai

A tömeges baleseti ellátás főbb szabályai

A katasztrófa fogalma, formái, főbb jellemzői

Együttműködés a társszervekkel

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.2.6.8 Egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBLIS)

Az egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok jellemzői, ellátási rendszere (MET)

A sürgősségi ellátók riasztásának kritériumai

Az IHBLIS algoritmusai és kompetenciái

Egyszerű, eszközös légútbiztosítás (OPA, NPA) alkalmazása

Maszkos-ballonos lélegeztetés alkalmazása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.3 Egészségügyi terminológia II. tantárgy

18/16 óra

3.9.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az egészségügyi szakmák gyakorlásához szükséges kommunikációs képességek fejlesztése, az alapvető orvosi latin nyelvi ismeretek megszerzése, a szakkifejezések helyes használata és az egészségügyi dokumentációk szakszerű és pontos vezetése.

3.9.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Ápoló Bsc / Mentőtiszt Bsc

3.9.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Anatómia, élettan, általános kórtan

3.9.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Alkalmazza szóban és írásban a latin nyelvű kifejezéseket és fogalmakat.	Ismeri a latin nyelvi kifejezéseket és alapfogalmakat, melyeket a munkája során használ.	Teljesen önállóan	Belátja a tantárgy jelentőségét, alapozó szerepét. Pontosságra törekszik, tanulmányai és munkája során szem előtt tartja a tantárgy fontosságát. Elkötelezett a szakmai nyelvhasználat mellett.	
Szakmai tevékenysége során megfelelően alkalmazza a latin szakkifejezéseket.	Ismeri az orvosi latin szakkifejezéseket, a latin nyelv alapvető nyelvtani szabályait.	Teljesen önállóan		Digitális tananyagok használata.
Az egészségügyi dokumentáció vezetése során pontosan alkalmazza a szakmai helyesírás szabályait	Ismeri a latin nyelvi kifejezések helyesírását.	Teljesen önállóan		

3.9.3.6 A tantárgy témakörei

3.9.3.6.1 Az emberi test részei, síkok, irányok

Az emberi test főbb részeinek latin megnevezése

Anatómiai gyűjtőnevek

Az emberi test fő síkjai és irányai

3.9.3.6.2 Szervek, szervrendszerek A

mozgásrendszer anatómiai szakkifejezései

A keringési rendszer anatómiai szakkifejezései

A légzőrendszer anatómiai szakkifejezései

Az emésztőrendszer anatómiai szakkifejezései

A vizeletkiválasztó és elvezető rendszer anatómiai szakkifejezései

A nemi szervek anatómiai szakkifejezései

Az endokrin rendszer anatómiai szakkifejezései
 Az idegrendszer anatómiai szakkifejezései
 Az érzékszervek anatómiai szakkifejezései

3.9.3.6.3 Kórtani és klinikumi elnevezések

A betegség, a betegség lefolyásának szakaszai - latin elnevezései

A mozgásrendszer, keringési rendszer, légzőrendszer, emésztőrendszer, vizeleti rendszer betegségeinek gyakrabban előforduló szakkifejezései

3.9.3.6.4 Gyógyítással, ápolással kapcsolatos kifejezések

Alapvető szakkifejezések: kórelőzmény, fizikális vizsgálat, tünet, tünetegyüttes, jelen állapot, kórisme, diagnózis, gyógykezelés Gyógyszeralakok elnevezése

Az ápolói beavatkozások elnevezései

3.9.4 Gyógyszertan - alkalmazott gyógyszer-tan tantárgy

36/34 óra

3.9.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje meg a gyógyszeres terápiák élettani alapjait. Ismerje a különböző gyógyszerformák és bejuttatási módok fontosabb jellemzőit, azok esetleges indikációit, kontraindikációit az egyes életkorok vonatkozásában. Képessé váljon szabályos és felelősségteljes kompetencia szintű gyógyszerelés kivitelezésére, az esetleges interakciók, szövődmények megelőzésére, felismerésére és a terápia hatékonyságának követésére. Legyen képes a fájdalommal és lázzal járó állapotokhoz kapcsolódó terápiák kivitelezésére. Ismerje a transzfúziós terápia elméleti alapjait és a hozzá társuló ápolási feladatokat.

3.9.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Gyógyszerész / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló

3.9.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, biokémia, biofizika, egészségügyi jog, Anatómia, élettan, kórtan ápolástan,

3.9.4.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Enterális és parenterális	Ismeri a gyógyszerelés szabályait	Instrukció alapján részben önállóan	Precizitás, pontosság, felelősségtudat,	Medikai gyógyszerelő

gyógyszerelést végez			logikus gondolkodás, megfigyelőképesség, felismerő képesség, szabálykövetés	programokat használ
Oxigén és inhalációs terápiát végez	Ismeri az oxigén és inhalációs terápia gyakorlatát	Instrukció alapján részben önállóan		
Intramuscularis és subcutan injekciózást végez	Ismeri a parenterális gyógyszerelés szabályait, az injekciózás előkészítési kimérési és beadási módjait	Instrukció alapján részben önállóan		
Perifériás rövidkanült helyez be és a kanül gondozását végzi	Ismeri a kanülökkel történő munka szabályait	Instrukció alapján részben önállóan		
Infúziós terápiát végez	Ismeri az infúziók típusait és adagolásuk szabályait	Instrukció alapján részben önállóan		Infúzió adagoláshoz kapcsolódó szoftvert használja
Láz és fájdalomcsillapítást végez	Ismeri a láz és fájdalomcsillapításhoz tartozó ápolói feladatokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Gyógyszer interakciókat felismer és jelent	Ismeri a leggyakoribb gyógyszer interakciók tüneteit, azok ellátásának kompetenciáit	Teljesen önállóan		
Transzfúziós terápiánál közreműködik	Ismeri a transzfúziós szabályzat ápolói vonatkozásait	Irányítással		
Felismeri az invazív beavatkozások szövődményeit	Ismeri az invazív beavatkozások helyi és általános szövődményeit	Teljesen önállóan		
Terápiás beavatkozásokat dokumentál	Ismeri a terápiás beavatkozások dokumentációs követelményeit	Teljesen önállóan		Elektronikus medika rendszert alkalmaz

3.9.4.6 A tantárgy témakörei

3.9.4.6.1 Terápiás alapfogalmak

A terápia fogalma, célja, formái

Tüneti-támogató terápia, supportív terápia, palliatív terápia, komfort terápia, életvégi terápia, aspecifikus-, specifikus terápia fogalma, céljai, helye az egészségügyi ellátás rendszerében, A konzervatív terápia, műtéti terápia, dietoterápia, fizioterápia, pszichoterápia célja, főbb jellemzői

Döntési algoritmus és allokáció az optimális terápia megválasztásában,

A beteg pszichés előkészítésének és vezetésének praktikumai a kompetencia határok betartásával,

A terápiás módszerek jogi, etikai, minőségirányítási, biztonsági, higiénés szempontjai és szabályai

3.9.4.6.2 Gyógyszertani alapfogalmak

A farmakológia, tárgya, célja, tudomány ágai, főbb területei

Farmakodinámia fogalma, jellemzői

Farmakokinetika fogalma, fázisa és az egyes fázisok jellemzői

Felezési idő, biológiai hasznosulás, terápiás dózis, toxicus dózis,

A gyógyszerabúzus fogalma, leggyakoribb formái, jellemzői, megelőzési lehetőségek

Törzskönyvezett gyári készítmény, kémiai-, generikus-, gyári név fogalma

ATC rendszer fogalma, lényege

Magisztrális készítmény, Fo-No készítmény fogalma

A beteg gyógyszereszedési compliance lényege és jelentősége

3.9.4.6.3 Gyógyszerformák

Szilárd-, lágy-, folyékony gyógyszerformák

A szilárd gyógyszerformák jellemzői, alkalmazásuk lényege, indikációi-kontraindikációi, farmakokinetikai jellemzői

A lágy gyógyszerformák jellemzői, alkalmazásuk lényege, indikációi-kontraindikációi, farmakokinetikai jellemzői

A folyékony jellemzői, alkalmazásuk lényege, indikációi-kontraindikációi, farmakokinetikai jellemzői

Az infúziós oldatok csoportosítása, főbb jellemzői

3.9.4.6.4 Gyógyszerbejuttatási módok

A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallatai

Per os adagolható gyógyszerformák

Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata

A parenterális gyógyszer bejuttatás formái, előnyei, javallatai

Az inhalációs terápia formái, előnyei, javallatai

Az oxigén terápia célja, javallatai, kompetenciái

Oxigénvételi formák (palack, központi oxigén rendszer, oxigén fejlesztő)

Az oxigénterápia hatékonyságának követése

Az inhalációs terápia fogalma, célja, az inhalációs terápia főbb gyógyszerkészletcsoportjai Az inhalációs terápiás eszközök (kézi adagolók -MDI, DPI, nebulizátorok, köd porlasztók, UH porlasztók, JET porlasztók) főbb jellemzői, alkalmazásának javallatai, ellenjavallatai

Az inhalációs terápia algoritmusa, gyakorlata, hatékonyságának követése

Az oxigén- és inhalációs terápia biztonsági és higiénés szabályai

Az injekciózás fogalma, formái,

Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai

Az injekciós szövődmények és megelőzésük

Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerelt készítmények beadási technikája, adagok kiszámítása nagydózisú kiszerelés esetén

Perifériás rövid kanülök jellemzői (nyitott, zárt kanül, aktív-passzív biztonsági rendszerű kanül, biokompatibilitás)

A kanülök alkalmazásának indikációi, kontraindikációi, a behelyezés algoritmusai Az intravasalis érkatéterek kezelésének, gondozásának és gyógyszer bejuttatásának szabályai, kanülök bemosásának, lezárásának szabályai

Az infúziós terápia fogalma, formái, lehetséges bejuttatási módok, azok jellemzői, Az infúziós szerelvények jellemzői (mikro- és makro cseppek szerelvény, cseppszám faktor fogalma)

Az infúziós terápia során alkalmazható egyéb eszközök és jellemzőik (intravasculáris kanülök, összekötők, tűmentes csatlakozók, csatlakozók, infúzióadagoló készülékek).

Az infúziós oldatok adagolásának számítási képletei

Az infúziós terápia követése, megfigyelési szempontok, vizuális infúziós phlebitis score alkalmazása

Az infúziós terápia szövődményei és azok megelőzésének szempontjai, teendők szövődmények esetén

3.9.4.6.5 Gyógyszerinterakciók és ellátásuk

A gyógyszerelés tényezői

A gyógyszer interakció fogalma, lényege, elősegítő tényezői

A szervezet és a gyógyszerek kölcsönhatásai

- receptor-elmélet, dózis hatás, fogalma, lényege
- szinergizmus, antagonizmus fogalma, jellemzői
- antagonisták, kompetitív antagonisták fogalma

A gyógyszer mellékhatás kialakulása, jellemzői, mellékhatásra utaló tünetek

Az allergiás reakciók fogalma, formái, azok jellemzői

Allergiás reakcióra utaló tünetek

Teendők gyógyszer allergia esetén

3.9.4.6.6 A gyógyszerelés életkori sajátosságai

A gyógyszerelést befolyásoló fontosabb életkori tényezők

A gyógyszerformák megválasztásának szempontjai különböző életkorokban

A gyógyszer bejuttatási módját befolyásoló tényezők különböző életkorokban

A gyógyszeradagok kiszámításának szempontjai és szabályai különböző életkorokban

Csecsemő és kisgyermek gyógyszerelésének sajátosságai

Idős beteg gyógyszerelésének sajátosságai

Demens beteg gyógyszerelésének specialitásai

Szem-orr-fül cseppek bejuttatásának gyakorlata csecsemő és gyermekek esetén

Rectális kúpok, oldatok bejuttatásának gyakorlata csecsemő és kisgyermek esetén

3.9.4.6.7 A gyógyszerelés szabályai

A gyógyszer rendelés jogi, minőségirányítási szabályai, kompetenciái

A gyógyszer elrendelésének formái (azonnali, egyszeri, folyamatos, szükség szerinti)

Gyógyszerelés elrendelésének szabályai speciális esetekben (szóban vagy telefonon történt elrendelés)

A gyógyszerrendelés szabályai, gyakorlata az alap és járóbeteg ellátásban
A gyógyszerrendelés szabályai, gyakorlata a fekvőbeteg ellátásban
A gyógyszerek tárolásának szabályai, specialitásai
A kábítószerekkel való gyógyszerelés szabályai
A gyógyszerelés 3-as, 5-ös, 9-es szabályai
A gyógyszer helyettesítés szabályai
Lejárt gyógyszerekkel történő feladatok szabályai
A gyógyszerelés dokumentálásának szabályai
A gyógyszer interakciók, gyógyszer tévesztés esetén követendő szabályok
A gyógyszereléshez kapcsolódó betegoktatás szempontjai, szabályai

3.9.4.6.8 Gyógyszerelő rendszerek A
gyógyszerrendelés és vényírás gyakorlata
A vényírás nyelvezete, az egyes kifejezések értelmezése
Gyógyszerelőrendelő, vényíró rendszerek az alapellátásban
Az EESZT funkciói a gyógyszer felírásban, kiváltásban és követésben
A gyógyszer elrendelés szabályai a fekvőbeteg ellátásban
Gyógyszerelőrendelő rendszerek a fekvőbeteg ellátás medikai programjaiban
Kórházi gyógyszerelő rendszerek (Unit dose) alkalmazásának lényege, hatékonysága, gyógyszerelés biztonsági tényezői

3.9.4.6.9 Láz- és fájdalomcsillapítás
A láz fogalma, szervezetre gyakorolt hatásai, tünetei,
A lázcsillapítás lényege, lázcsillapítók csoportosítása, jellemzői, lehetséges mellékhatásai,
A fizikális lázcsillapítás fogalma, célja, módszerei, indikációi,
A hűtőfürdő és hűtő borogatás (priznic) alkalmazásának algoritmusa,
Lázas beteg ápolásának, megfigyelésének szempontjai,
A lázcsillapítás hatékonyságának követése, dokumentálása,
A lázcsillapítás életkori sajátosságai,
A fájdalom fogalma, kórélettani alapjai, formái, jellemzői,
A fájdalom hatása a szervezetre,
A fájdalom felmérésének, megfigyelésének, szempontjai,
A fájdalomcsillapítás fogalma, célja, módszerei, kompetenciaköre,
A gyógyszeres fájdalom csillapítás lényege, fájdalom csillapítók csoportosítása, jellemzői, lehetséges mellékhatásai,
A fájdalomcsillapítás nem gyógyszeres formáinak, jellemzői, indikációi-kontraindikációi, alkalmazásának algoritmusai (pozíciós terápia, felszíni kezelés, hideg-meleg terápiás alkalmazások, masszáz, fizioterápia, hydroterápia, TENS, alternatív medicina módszerei),
A fájdalomcsillapítás hatékonyságának követése, dokumentálása,
A fájdalomcsillapítás életkori sajátosságai

3.9.4.6.10 Transzfúziós terápia
A transzfúziós terápia fogalma, célja, leggyakoribb javallatai és formái

A transzfúziós terápia, jogi-, etikai szabályai, transzfúziós szabályzat
 Leggyakrabban alkalmazott vér-, vérkészítmények, azok jellemzői, alkalmazásuk és tárolásuk szabályai,
 A transzfúziós tálca teljeségi listája
 A transzfúziós terápia orvosi tevékenységei
 A transzfúziós terápia ápolói feladatai a terápia előtt-alatt-után,
 A vér, vérkészítmények bejuttatásának eszközei és jellemzőik
 A beteg megfigyelésének szempontjai
 Transzfúziós szövődmények, szövődményre utaló panaszok, tünetek, teendők szövődmények esetén,
 A transzfúziós terápia dokumentálása
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.5 Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika tantárgy

36/36 óra

3.9.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának fő célja, hogy a tanuló sajátítsa el a betegmegfigyelés alapjainak elméletét és gyakorlatát. Képes legyen gyors és határozott állapotfelmérést végezni, a beteg állapotában fellépő változásokat felismerni, a változásoknak megfelelően intézkedni, a megfigyeléseit dokumentálni. A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló képes legyen a páciens/beteg panaszainak felmérésére, az elmondott és megfigyelt tünetek értelmezését követően a szükséges fizikális és eszközös vizsgálatok kompetencia szintű elvégzésére. Ismerje az elrendelt labor-, képalkotó, és invazív diagnosztikai vizsgálatokhoz kapcsolódó feladatait és képessé váljon azok szakszerű kivitelezésére. A betegmegfigyelés, monitorozás szakszerű alkalmazásával képes legyen a beteg állapotkövetésére és állapotváltozások korai felismerésére.

3.9.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások Általános orvos / Ápoló BSc.

3.9.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Elsősegélynyújtás - első ellátás, szakmai kommunikáció, pszichológiai, szociológiai, pedagógiai, jogi ismeretek, anatómiai ismeretek, ápolási folyamat, szükségletek

3.9.5.4 A képzés órakeretének legalább 66%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Megfigyeli és alkalmazza a betegmegfigyelés általános szempontjait, speciális eseteit.	Ismeri a betegmegfigyeléssel kapcsolatos fogalmi meghatározásokat, elvárásokat, szempontokat, feladatokat	Teljesen önállóan	Együttérzés, határozottság, gyors döntéshozatal, önálló gondolkodás, jó kommunikációs készség, együttműködés a team tagokkal, felelősség tudat, etikai, jogi normák, szabályok betartása, pontosság, precizitás	
Felismeri a beteg állapotváltozásait	Ismeri az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét	Teljesen önállóan		
Légzést megfigyeli, vizsgálja, kóros eltéréseket felismeri, eszköz nélküli, és egyszerű eszközös légút biztosítást végez, dokumentál	Ismeri az élettani és a kóros légzés típusokat, a normál, tolerábilis, intolerábilis értékeket.	Teljesen önállóan		Medikai informatikai rendszerek alkalmazása
Beteg megfigyelő monitorokat kezel, EKG vizsgálatot végez	Ismeri a non-invazív monitorozás és EKG készítés szabályait	Instrukció alapján részben önállóan		Betegmegfigyelő monitorok használata
Megfigyeli a beteg viselkedését, magatartását, megfigyeléseit dokumentálja, felismeri a beteg viselkedésében, magatartásában bekövetkezett változásokat	Ismeri a lehetséges viselkedési formákat, a betegség viselkedést módosító hatásait, a hirtelen állapotváltozás jelentőségét	Teljesen önállóan		Medikai informatikai rendszerek alkalmazása
Megfigyeli, felméri a beteg tudatállapotát, összefüggést hoz az egyéb megfigyelései között, felelősségteljes döntést hoz további teendőivel kapcsolatosan	Ismeri a tudatállapotokat, a tudatállapot megfigyelésének lehetőségeit, felismeri annak megváltozását, riasztási kritériumokat	Teljesen önállóan		Medikai informatikai rendszerek alkalmazása
Munkája során megfigyeli a beteg mozgását, járását, felméri annak szükségleteket módosító hatása a betegellátásban. Felméri a Nyomási fekély kialakulás kockázatát, Norton skálát, Braden skálát alkalmaz, az eredmények alapján	Ismeri a beteg önálló képességének, mozgásának megfigyelési szempontjait. Felméri a beteg mozgásképességét, annak szükségleteket módosító hatását. Nyomási fekély kialakulásának	Teljesen önállóan		Medikai informatikai rendszerek alkalmazása

kockázatot állapít meg.	felmérésére scorokat alkalmaz.			
Információt gyűjt a beteg alvási, pihenési szokásairól, kiegészítve a saját megfigyeléssel	Ismeri az alvás, pihenés szervezetre gyakorolt élettani hatásait, az alvászavarok leggyakoribb formáit, alvási szokásokat.	Teljesen önállóan		Medikai informatikai rendszerek alkalmazása
Testvázadékok mintavételét végzi laboratóriumi vizsgálatokhoz, Közreműködik csapásoknál, biopsziáknál	Ismeri a laboratóriumi preanalitikai tevékenységeket. Ismeri a beavatkozások algoritmusát és szabályait	Instrukció alapján részben önállóan		Laboratóriumi informatikai rendszer használata
Beteget előkészít képi diagnosztikai vizsgálatokhoz, beavatkozásokhoz	Ismeri a képalkotó vizsgálatok és beavatkozások modalitásait és előkészítési specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		Radiológiai informatikai rendszer használata

3.9.5.6 A tantárgy témakörei

3.9.5.6.1 A betegmegfigyelés általános szempontjai

A betegmegfigyelés fogalma, jellemzői, formái

A betegmegfigyeléssel kapcsolatos életkori sajátosságok

A betegmegfigyelés kritériumai

Általános megtekintés

Anamnézis, auto-, hetero anamnézis, az anamnézis főbb elemei

Objektív tünet, szubjektív panasz

Tünet, tünet együttes

Diagnózis, csoport diagnózis, differenciál diagnózis

Döntési algoritmus és allokáció a diagnosztikai módszer megválasztásában

A diagnosztikai beavatkozások biztonsági és higiénés szempontjai és szabályai
A páciens/beteg vizsgálatának jogi, etikai szabályai

3.9.5.6.2 Fizikális vizsgálatok, eszközös vizsgálatok

Megtekintés - eszmélet, tudatállapot, viselkedés, a kültakaró, ruházat, testalkat, testarányok, járás, mozgás megtekintése, kóros fekvések megfigyelése, az élettanitól eltérő változások, a testvázadékok makroszkópos megfigyelése (köpet, hányadék, vizelet, széklet), azok jellegzetes kóros eltérései, Higiénia felmérése

Tapintás - a bőrtapintása, testhőmérséklet, hidratáltság, turgor, oedemák, deformitások, pulzus vizsgálata, tapintásának helyei, megfigyelésének szempontjai (numericitás, kvalicitás, ritmicitás, pulzus deficit), a pulzus normál-tolerábilis-intolerábilis értéktartományai, has tapintása, végtagok tapintása

Hallgatás - a légzés vizsgálatának szempontjai, szabályai, a légzés normál-tolerábilis-intolerábilis értéktartományai, kóros légzési formák, légzési hangok, a nehézlégzés formái, a fonendoszkóp használata, centrális pulzus hallgatása, bélhangok hallgatása Kopogtatás - a kopogtatás diagnosztikai jelentősége, tompulat, dobozos hang

Ütögetés - az ütögetés diagnosztikai, differenciál diagnosztikai jelentősége

A fizikális vizsgálatok gyakorlata

A testtömeg, testmagasság, testarányok, testkörfogatok mérése, a BMI kiszámítása, A vérnyomás non-invazív mérése, a vérnyomásnormál-tolerábilis-intolerábilis értéktartományai, hiba lehetőségek, Speciális non-invazív vérnyomásmérés (ABPM)

Pulzoxymetriás vizsgálat, a saturáció normál-tolerábilis-intolerábilis értéktartományai, a pulzoximetria mérés életkori sajátosságai, hiba lehetőségek

A testhőmérséklet mérése, köpeny, mag hőmérséklet fogalma, mérési helyei, szabályai, eszközei, a testhőmérséklet eltérései, láz típusok és jellemzői a testhőmérséklet mérésének életkori sajátosságai, hibalehetőségek,

Az EKG vizsgálat elméleti alapja, elvezetések, EKG készítés szabályai, hiba lehetőségek és azok megelőzésének szempontjai, speciális EKG vizsgálatok (terheléses, Holter, TTE, Telemetriás), hiba lehetőségek

Spirometriás vizsgálatok lényege, fontosabb mért értékek, a vizsgálatot megelőző feladatok

A mérési eszközök kezelésének, tisztításának szabályai

A mért értékek dokumentálásának szabályai

Az eszközös vizsgálatok gyakorlata

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.5.6.3 Labordiagnosztikai ismeretek

Labordiagnosztika fogalma, célja, módszerei, fázisai, TAT idő,

Leggyakrabban alkalmazott laborvizsgálatok csoportosítása, indikációi, jellemzői.

A beteg előkészítés szempontjai különböző laborvizsgálatoknál.

Vérvétel gyakorlata zárt vérvételi rendszer alkalmazásával, aktív-, passzív biztonsági rendszerek

Hiba lehetőségek és azok megelőzése vérvételnél

Testvázadékok mintavételi technikái, szabályai,

A hemokultúra vizsgálat célja, indikációja, módszere, kivitelezésének szabályai,

Mintavételi technikák vizelet, széklet, köpet, garatvázadék, sebvázadék mikrobiológiai vizsgálatához, hiba lehetőségek

A vizsgálati anyagok kezelésének, szállításának, dokumentálásának specialitásai.
 Point Of Care Testing (betegágy melletti labordiagnosztika) fogalma, célja, módszerei, jelentősége a betegellátásban.
 Betegágy melletti vércukor és vizelet meghatározás kivitelezése
 Váladékok megfigyelésének, kezelésének biztonsági szabályai
 Székletürítés, széklet megfigyelése
 Vizeletürítés, vizelet megfigyelése
 Hányás, hányadék megfigyelése
 Köhögés, köpetürítés, köpet megfigyelése
 Hüvelylváladék megfigyelése
 Sebváladék megfigyelése
 Vízháztartás megfigyelése, folyadék egyenleg vezetése
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.5.6.4 Radiológiai diagnosztikai ismeretek, Invazív diagnosztikai vizsgálatok
 Radiológiai vizsgálatok célja,
 A Rtg, CT, MR, PET, SPECT, Doppler UH, UH vizsgáló modalitások jellemzői, indikációi, kontraindikációi, biztonsági specialitásai,
 A beteg előkészítésének és vizsgálat utáni megfigyelésének szempontjai,
 A kontrasztanyag alkalmazásával történt radiológiai vizsgálatok előkészítési és megfigyelési specialitásai,
 Az invazív radiológia módszerei (DSA, angiografia, coronarografia) azok előkészítési és megfigyelési, ápolási specialitásai
 A nukleáris medicina leggyakoribb vizsgáló módszerei és jellemzői,
 Az invazív diagnosztikai beavatkozások fogalma, általános jellemzői, biztonsági szabályai, lehetséges szövődményei,
 A csapolások elméleti alapjai, célja, higiénés szabályai
 A has-, mellkas-, lumbál-, cisztérna-, sternumpunkció és crista biopszia lényege, indikációi-kontraindikációi, a beavatkozásokhoz kapcsolódó előkészítési, együttműködési, megfigyelési és dokumentációs feladatok.
 A csapolások ápolói tevékenységének gyakorlata
 Az endoszkópos vizsgálatok elméleti alapjai, indikációi, céljai,
 A beavatkozásokhoz (emésztőrendszeri-, légzőrendszeri-, urológiai endoszkópiák) kapcsolódó előkészítési, együttműködési, megfigyelési és dokumentációs feladatok,
 A biopsziák elméleti alapjai, céljai,
 A máj, vese, pajzsmirigy, emlő biopszia lényege, indikációi-kontraindikációi, a beavatkozásokhoz kapcsolódó előkészítési, együttműködési, megfigyelési és dokumentációs feladatok ***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni***

3.9.5.6.5 Állapotkövetés, betegmegfigyelés, betegmonitorozás
 A beteg állapotkövetésének színterei, jelentősége, progresszió, regresszió,
 Az állapotkövetés szempontjai, járó- és fekvőbeteg ellátásban, gondozott betegek körében
 Krónikus betegek állapotkövetése,
 A betegmegfigyelés szempontjai, jelentősége,

A megfigyelés formái (rutin, teljeskörű, kiterjesztett, folyamatos, intermittáló)
 A betegmegfigyelés, állapotkövetés dokumentálása, lázlap és egyéb megfigyelési lapok vezetése,
 A betegmonitorozás célja, formái,
 A monitorozás eszközei, az optimális monitor jellemzői (programozhatóság, riasztás, memória)
 Monitorrendszerek és főbb jellemzőik (ágymelletti-, központi-, transport-, telemetriás monitorok),
 Non-invazív, invazív monitorozás fogalma, formái, jellemzői,
 A non-invazív monitorizálható paraméterek és jelöléseik (pulzus, SpO₂, EtCO₂, Testhő, légzés)
 Az EKG monitorozás elméleti alapjai, elvezetések,
 Monitorok kezelésének ápolói feladatai, programozás, trendek nyomtatása, perifériák használata, tisztítása)
 A beteg monitorozásának gyakorlata

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.5.6.6 Ápolói betegmegfigyelés Mozgásszükséglet
 felmérésének szempontjai
 Önellátási képesség felmérése
 Hely-helyzetváltoztatás
 A megbiztonság, beteg elesés rizikójának felmérése
 Nyomási fekély kockázatának felmérése. Norton, Braden skála alkalmazása
 Érzékszervek állapotának szükségletmódosító hatásai
 Érzékszervi betegek segédeszközei
 Az alvás, pihenés fogalma, jelentősége
 A nyugodt alvást befolyásoló tényezők
 Alvászavarok formái, jellemzői
 Alvási szokások
 A betegviselkedésének, magatartásának megnyilvánulási formái, jellemzői
 A betegség magatartás szakaszai
 Betegségszínlelés, betegség tagadás
 Tudatzavar fogalma, osztályozása, Zavart tudat okai, veszélyei
 Teendők zavart tudatú betegnél
 Fájdalom fogalmi meghatározása, fájdalmat befolyásoló tényezők
 Jellemző fájdalmak
 Fájdalommérő skálák alkalmazása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.6 Sztóma ellátás és sebkezelés tantárgy

126/119 óra

3.9.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan ismeretek átadása, mely képessé teszi az ápolót a speciális beavatkozások elvégzéséhez, elméleti és gyakorlati tudást közvetít a munkavégzéshez. Megismerteti a tanulót a krónikus sebellátás és sztomaterápia szabályos kivitelezésének gyakorlását, a beavatkozás közben és után fellépő szövődmények megismertetését és kivédésének lehetőségeit.

3.9.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Ápoló BSc 3 év sztóma terápia és sebkezelés területén eltöltött gyakorlat, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.9.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Higiéné, anatómia-élettan, betegmegfigyelés, állapotkövetés, gyógyszeres és terápiás alapismeretek, belgyógyászat és határterületeinek ápolása, sebészet és határterületeinek ápolása, kritikus állapotú betegek ellátása, munkavédelem, betegoktatás, egészségügyi jogi ismeretek, egészségügyi etika alapjai.

3.9.6.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Krónikus sebeket ápol	Ismeri a krónikus sebek fogalmát, típusait, kezelésük menetét, eszközrendszerét, dokumentáció módját, megelőzésének lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Megfelelő empátiával és toleranciával rendelkezik a betegek irányában, tiszteletben tartja szeméremérzetüket, a megfigyelés során pontosságra	Krónikus sebek elektronikus dokumentálása.
Nyomási fekély ellátást végez	Ismeri a nyomási fekély felmérésének lépéseit, skálák alkalmazását, ismeri a stádiumonkénti ellátásának eszközeit, kezelési lehetőségeket. Ismeri a megelőzés eszközrendszerét, a kényelmi eszközöket, aktív és passzív rendszereket. Ismeri a dokumentáció	Instrukció alapján részben önállóan	törekszik, elkötelezett az ápolás tekintetében. Fontosnak tartja a munka- és környezetvédelmi, megbízhatósági szabályok betartását.	

	szabályait és fontosságát.			
Sztómaápolást, gondozást kivitelez	Ismeri a sztóma ápolás alapjait	Instrukció alapján részben önállóan		
Betegeket és hozzátartozókat oktat sztómaápolásra, protézisek használatára	Ismeri sztómaápolás elméleti és gyakorlati alapjait	Teljesen önállóan		
Segíti a felnőtt vagy gyermek beteget a szükségleteinek kielégítésében, biztosítja a beteg komfortját, segédkezik sztóma ellátásnál, közreműködik a decubitus prevencióban	Ismeri a beteg ember szükségleteit, a szükségletek kielégítésének lehetőségeit. Ismeri az inkontinens és sztómás beteg mindennapi ápolási feladatait, a decubitus megelőzés lehetőségeit.	Irányítással		Oktatófilm letöltése/szakirodalom keresése az inkontinencia, sztómagondozás, decubitus prevenció témájában.

3.9.6.6 A tantárgy témakörei

3.9.6.6.1 Krónikus sebek és ellátásuk

Kockázatfelmérés szakápolói feladatai, eszközei, módszerei. Sebek felosztása. Sebek, sebtípusok. A sebgyógyulás folyamata, élettana, Elsődleges és másodlagos sebgyógyulás. A kültakaró (bőr) ellenálló képességének a csökkenése, sebgyógyulási zavarok, A sebgyógyulás szövődményei (vérzés, fertőzés, sebszétválás, előesés, sipoly.) A sebváladék mintavétele. Mikrobiológiai vigyázat. Szövetegyesítő eljárások, varrat, kapocs eltávolítása. Debridement eljárások. Lábszárfekély. Diabetikus láb. Tumoros sebek, fekélyek szakápolástana. Nyomási fekély prevenciók stratégiák. Táplálás, folyadékbevitel, bőrvédelem, nyomáscsökkentés, időfaktor, információáramlás jelentősége a decubitus prevencióban, ellátásban.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.6.6.2 Szakápolási specialitások a sebkezelésben

A beavatkozások higiénés, munka-, baleset-, és környezetvédelmi szabályai. A beavatkozások előtti pszichés, szomatikus és eszközös előkészítés ápolói feladatai. A sebek felmérésének, megfigyelésének szempontjai. Krónikus sebek fogalma, kialakulásuk főbb okai, típusai és kezelésük. Sebek mikrobiológiai egyensúlyának jellemzői. Kontaminált, kolonizált, kritikusan kolonizált, fertőzött seb jellemzői. Váladéktípusok, váladék kontroll, mikrobiológiai mintavételi eljárások ápolói vonatkozásai. Intelligens kötszerek típusai alkalmazási körük a gyakorlatban. Nyomási fekély fogalma, kialakulása és hatótényezői, megkülönböztetése az IAD (Inkontinencia asszociált dermatitis)-től. Nyomási fekély stádiumai, felmérése, Norton és Braden skálák, stádiumonkénti ellátásuk a gyakorlatban. Innovatív eszközök a decubitus megelőzésben, aktív és passzív rendszerek, betegmobilizálás, kényelmi eszközök alkalmazása. A különböző etiológiájú fekélyek (lábszárfekély, vénás fekély, artériás fekély) kialakulásának patomechanizmusa, kezelési irányelvei, ápolói feladatai, megelőzési stratégiái. Neuropátia, diabeteses láb kezelési és ápolási irányelvei. Nekrotikus, fertőzött, granulálódo, hámosodó, drenált, tumoros sebek jellemzői, ellátási és ápolási specialitásai. Sebkezelési módszerek és szempontok (sebtisztítás, mechanikus tisztítás, öblítés, debriment, nedves sebkezelés).

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.6.6.3 Sztómaterápia

Sztómák típusai, a sztómaellátás felnőtt és gyermekkorban szakápolástana

Szomatípusok (input-output, enterális-urosztóma) funkcióik, kialakításuk indikációi, tipológiájuk az idő függvényében. Enterális sztómák kialakításának jellemző helyei, típusai. Entero és urostóma eszközei, azok használata, betegmenedzsment, betegoktatás, ápolói gyakorlat (frissen képzett, kialakult sztóma)

Sztómán át történő táplálás

Irrigálás, beöntés sztómán át

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.6.6.4 Katéterezés

Húgyúti katéterezéssel kapcsolatos ápolói teendők (előkészítés, szükséges eszközök, kivitelezés (nemek szerint, felnőtt és gyermekkorban), kompetenciák, megfigyelések, lehetséges szövődmények)

Katétergondozás ápolási teendői

Hólyagtréning, kondicionálás

Katétereltávolítás mechanizmusa, ápolói teendői s felnőtt/csecsemő- és gyermekgyógyászatban

Széklet inkontinencia ellátásának gyakorlata

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.7 Klinikai táplálás tantárgy

16/16 óra

3.9.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a szervezet élettani működéséhez szükséges táplálkozási szempontokat, amely alapján képessé válik a táplálkozási állapot felmérésére, követésére és a kóros tápláltsági állapotok felismerésére. A különböző diétás rendszerek, diéták megismerését követően alkalmassá válik az elrendelt dietoterápiák szakszerű és biztonságos elvégzésére a klinikai táplálás különböző módszereinek alkalmazásával.

3.9.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások Dietetikus Bsc / Ápoló Bsc.

3.9.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Matematika, Biológia, Anatómia, Élettan, Ápolástan, Terápiás ismertek

3.9.7.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tápláltsági állapotot felmér	Ismeri a tápláltsági állapot felmérésének algoritmusát	Instrukció alapján részben önállóan	Megfigyelőképesség, kérdésés képessége, empátia, logikus gondolkodás, pontosság, precizitás, higiénés szabályok betartása	
Táplálkozási problémákat felismer	Ismeri a kóros táplálkozásra utaló tüneteket, jeleket	Teljesen önállóan		
Klinikai táplálásban közreműködik	Ismeri a klinikai táplálás rendszerét	Instrukció alapján részben önállóan		
Szondatáplálást végez	Ismeri a szondatáplálás szabályait	Instrukció alapján részben önállóan		
Tápszerek tárolását végzi	Ismeri a tápszerek típusait, azok felhasználásának szabályait	Instrukció alapján részben önállóan		
Beteget táplálkozási tanácsokkal ellát	Ismeri az egészséges táplálkozás szempontjait, jellemzőit	Teljesen önállóan		Digitális oktató programokat használ

3.9.7.6 A tantárgy témakörei

3.9.7.6.1 Táplálkozás és táplálkozási szokások

A táplálkozás élettani jelentősége,
A táplálkozást befolyásoló tényezők,
Táplálkozási szokások és jellemzői,
Táplálkozási anomáliák és hóbortok,

A rendellenes táplálkozás lehetséges következményei,
Táplálkozási problémára utaló, jelek, tünetek

3.9.7.6.2 Tápláltsági állapot felmérése

A tápláltsági állapot felmérésének célja,
Ápolói kompetenciák a tápláltsági állapot felmérésében,
A tápláltsági állapot felmérésének módszerei, score-ok (MUST, NRS, MNA, MST),
A táplálkozási anamnézis felvétel szempontjai,
Antropometriai vizsgálatok (bőrredő vastagság, Brocca index, BMI),
BMI számítása, értéktartományai,
Bioelektromos Impedancia Analízis,
Laboratóriumi vizsgálatok,
Kóros tápláltsági állapotot jelző paraméterek,
Ápoló feladatai a szűrési eredményének kiértékelését követően

3.9.7.6.3 Tápanyagok

Fehérjék, zsírok, szénhidrátok szerepe a táplálkozásban, napi szükségletek,
A nyomelemek (Zn, F, I, Fe, Cr, Cu) szerepe, napi szükségletek,
Tápanyagszükséglet fogalma, jellemzői,
A tápanyagszükségletet befolyásoló tényezők,
Alap anyagcsere és kiszámítása, Teljes anyagcsere,
Az egyéni tápanyagszükséglet,
Az energia szükséglet meghatározása
A malnutrició fogalma, kialakulásának okai, megjelenési formáinak (Marasmus, Kwashiorkor, kevert forma) jellemzői Panaszok, tünetek malnutrícióban
A malnutrició szervezetre gyakorolt hatása, következménye
Starvatio, cachexia fogalma, jellemzői
A katabolizmus és kialakulásának okai

3.9.7.6.4 Étrend és energiatartalom A diéta

fogalma, célja, terápiás jelentősége,
Diétás rendszer működésének jellemzői,
Leggyakoribb diéták és jellemzői, indikációi,
Tápanyagtartalom szerinti étrendek és jellemzőik (energiaszegény étrend, energiában gazdag étrend, fehérjeszegény étrend, fehérjegazdag étrend, szénhidrátgazdag étrend, szénhidrát szegény étrend, zsírszegény étrend, Na-szegény étrend)
Ételkészítés szerinti étrendek és jellemzőik (folyékony, pépes, rostszegény, könnyű-vegyes, normál, rostokban gazdag)

3.9.7.6.5 Speciális étrendek és táplálási formák

A klinikai táplálás fogalma, célja, csoportosítása, főbb jellemzői, indikációi
Az enterális táplálás formái, javallatai, ellenjavallatai,
A gyomorba és vékonybélbe történő táplálás módszerei, szabályai,

A táplálás felépítésének szempontjai,
A beadás módszerei (folyamatos, bólus, intermittáló),
Enterális tápszerek és jellemzőik,
Tápszerek hígítása
A tápszerek tárolása
Gyógyszerek adagolása tápláló szondán – eszközön keresztül,
Az enterális táplálás szövődményei,
Az enterális táplálás algoritmus, gyakorlata

3.9.8 Pedagógia tantárgy

16/16 óra

3.9.8.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók sajátítsák el a betegek és hozzátartozók oktatásához szükséges alapvető pedagógiai ismereteket. Lássák át a területükön gyakorlatot teljesítő tanulókkal kapcsolatos alapvető feladatokat, értsék meg a szakmai gyakorlat pályaszocializációban betöltött szerepét, jelentőségét.

3.9.8.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Ápoló MSc / Pedagógia tanár /Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.9.8.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészséges ember és környezete, Pszichológiai ismeretek

3.9.8.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.8.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A nevelés és oktatás alapelveit, módszereit alkalmazza a betegek oktatása során.	Ismeri a nevelés fogalmát, alapelveit, módszereit, a nevelői attitűdöket. Ismeri az oktatás alapelveit, főbb módszereit, munkaformáit.	Irányítással	A betegekkel és a hozzátartozókkal empatikus, toleráns. Figyelembe veszi egyéni tanulási igényeiket és szükségletüket. Fontos számára a szakmai utánpótlás	Prezentációkészítés, oktatástechnikai eszköz használata.

A felnőtt beteg oktatásánál figyelembe veszi a felnőttekre jellemző sajátos igényeket.	Ismeri az andragógia alapfogalmait, a felnőttek tanulásának jellegzetességeit.	Irányítással	nevelésében való szerepvállalás.	Felnőttképzési, felnőttoktatási lehetőségek keresése az interneten.
Részt vesz a betegek oktatásában, a beteg otthonában önállóan végezhető egyszerűbb műveletek tekintetében.	Ismeri a betegek oktatásának főbb elveit, módszereit.	Irányítással		
Részt vesz a területre érkező tanulóval való foglalkozásban.	Tisztában van a gyakorlatot teljesítő tanulók gyakorlati foglalkoztatásának alapvető szabályaival.	Irányítással		

3.9.8.6 A tantárgy témakörei

3.9.8.6.1 Általános pedagógiai ismeretek

A pedagógia tárgya, tudományterületei.

A nevelés fogalma, célja, alapelvei

A nevelés főbb módszerei

A módszerek megválasztásának elvei.

A nevelői attitűdök

A didaktika fogalma, alapelvei. A tanulási-tanítási folyamat.

Az oktatás szervezeti formái

Az oktatás leggyakoribb módszerei (előadás, magyarázat, megbeszélés, vita, szemléltetés, munkáltatás), megválasztásuk elvei. Oktatástechnikai eszközök

3.9.8.6.2 Andragógia

Az andragógia fogalma, területei (felnőttoktatás, felnőttképzés)

A lifelong learning elve. A távoktatás és e-learning jellemzői.

A digitális oktatás formái, szinterei, annak fontosabb jellemzői

A tanulás típusai: formális, informális, nonformális

A felnőtt tanulók és a felnőttkori tanulás főbb jellemzői

A felnőttoktató szerepe

3.9.8.6.3 Betegoktatás

A betegoktatás célja

Beteg és hozzátartozójának oktatása során alkalmazott módszerek, oktatási szintek és formák

Krónikus betegek oktatása (diabétesz, onkológiai, nefrológiai, pulmonológiai)

A betegnapló vezetésének megtanítása

Gyógyászati segédeszközök alkalmazásának megtanítása

3.9.8.6.4 Egészségügyi szakdolgozók oktatása A szakmai gyakorlatok célja, feladatai.

Speciális oktatási formák az egészségügyi szakképzésben (demonstráció, szimuláció) A szakmai gyakorlatok etikai és jogszabályi előírásai (felelősségbiztosítás, szerződések, a tanuló gyakorlati foglalkoztatásának szabályai).

Az egészségügyi intézményben folytatott gyakorlatok személyi és tárgyi feltételei, adminisztrációs feladatai (foglalkozási napló, jelenléti ív).

A portfólió szerepe, formái, jelentősége az egészségügyi oktatásban

A portfólió összeállításának, vezetésének gyakorlati aspektusai, szabályai

Az intézményi gyakorlatok sajátos módszerei: előmegbeszélés, gyakorlás, utómegbeszélés, esetbemutatás, ápolási vizit

A teljesítmény mérése, értékelése, szakmai vizsgák

3.9.9 Általános ápolástan II. tantárgy

36/36 óra

3.9.9.1 A tantárgy tanításának fő célja

A korábban megszerzett ápolói ismeretek, képességek, készségek elmélyítése, a tanuló felkészítése a tervezhető és önálló munkavégzésre, munkacsoportban való tevékenységre. Továbbá gyakoroltatja az ápolás specifikus beavatkozásokat.

3.9.9.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.9.9.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellés szakápolástan, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástan, Közegészségtan-járványtan, Egészségügyi etikai, Egészségügyi jogi ismeretek, Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotkövetés, Betegápolás alapjai, Alapápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Dietetika, Szülészeti-nőgyógyászati betegek ápolása

3.9.9.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.9.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
------------------------------	------------------	--	--	---

Enterális és parenterális gyógyszerelést végez	Ismeri a gyógyszerelés szabályait	Instrukció alapján részben önállóan	Empátiával fordul a beteghez, segítőkész. Fontosak számára a beteg igényei, tudásának folyamatos fejlesztése a legújabb technikai eszközök és eljárások vonatkozásában. A munkavégzés során határozott,	
Oxigén és inhalációs terápiát végez	Ismeri az oxigén és inhalációs terápia gyakorlatát	Instrukció alapján részben önállóan		
Intramuscularis és subcutan injekciózást végez	Ismeri a parenterális gyógyszerelés szabályait, az injekciózás előkészítési kimérési és beadási módjait	Instrukció alapján részben önállóan		
Asszisztál invazív beavatkozásoknál	Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit. (perifériás és centrális vénakanülök, artéria punkció, artéria kanülálás, EDA kanül, Port-a-cath, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék), dialízis, punkciók, biopsziák). Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.	Instrukció alapján részben önállóan	körültekintő, pontosságra törekszik. Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy utasítás alapján önállóan (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttatás eszközeinek használata) együttműködve az ápolóval és/vagy az orvossal vesz részt az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért. Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályokat. A beavatkozásokat felettes utasítására, vagy a szervezeti egység protokollja alapján önállóan	
Invazív beavatkozásokat végez (vénakanül behelyezés, véna punkció, hólyag katéter bevezetése, női és férfi páciensnek)	Ismeri a perifériás véna kanül behelyezésének protokollját, a vénapunctió menetét. Ismeri a beavatkozás indikációit, kontraindikációit, és a lehetséges szövődményeket. Ismeri a beavatkozás dokumentálását	Instrukció alapján részben önállóan		

	menetét, és ápolói vonatkozásait.		végzi. Önálló felelősséggel.	
Hatóanyag nélküli infúziót előkészít, bead. Előkészít, és segédkezik a hatóanyagot tartalmazó infúziós oldat beadásánál.	Ismeri a krisztalloid oldatok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásokat. Részletesen ismeri a gyógyszeres és hatóanyag nélküli infúzió előkészítésével, beadásával kapcsolatos ápolói feladatokat, az infúzió beadásának eszközeit, a lehetséges szövődményeket, teendőket szövődmény esetén, a dokumentálás szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan	Orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve vesz részt a hatóanyagot tartalmazó infúzió beadásánál. A hatóanyag nélküli infúziót orvosi utasításra önállóan beadja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz-, és egészségvédelmi szabályokat.	

3.9.9.6 A tantárgy témakörei

3.9.9.6.1 Non-invazív ápolói beavatkozások

Kardinális tünetek – Vérnyomás mérés, pulzus vizsgálat, Üvegampullából történő gyógyszerfelszívás, Gumidugós ampullából történő gyógyszerfelszívás, Két ampulla tartalmának összekeverése egy fecskendőben, Porampulla oldása, mulageon. Perfuzor használata. Beöntés. Tisztítóbeöntés kivitelezése mulageon. Az oxigén adagolás eszközei (reduktor, párástító tartály, flow-meter, áramlás szabályozó)

Az oxigén bejuttatás eszköze (orrkanül, egyszerű arcmaszk, reservoáros arcmaszk, Venturi maszk, aeroszol maszk, T-szár, Hi-flow rendszerek), az egyes bejuttatási eszközök alkalmazásának javallatai, ellenjavallata. Az oxigénterápia gyakorlata, algoritmusai.

Az perifériás vénakanülálás és az infúziós terápia kivitelezésének algoritmusai, gyakorlata Enterális gyógyszerelés. Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, életkori sajátosságai

A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai, A nasalis adagolás alkalmazásának javallatai, eszköze (MAD), a bejuttatás algoritmusai, szabályai

A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.9.6.2 Invazív ápolói beavatkozások

Invazív beavatkozások fogalma, formái

Injekciózás előkészítés; injekció felszívása; injekciózás kivitelezése mulageon

Vérvétel Perifériás kanül felvezetése, mulageon, Szárnyas tű felvezetése

Perifériás és centrális vénakanülök gondozása, artéria punkció ápolói feladatai, artéria kanüláláshoz asszisztálás

EDA kanül, Port-a-cath. Skybalum eltávolítás - Előkészítés és kivitelezés szimulátoron

Nasogastrikus szonda levezetése - Előkészítés és kivitelezés mulageon

Gyomormosás - Előkészítés és kivitelezés mulageon

Ágymelletti vércsoportmeghatározás Serafol teszttel

Előkészítés infúziós terápiához és kivitelezés mulageon (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék). Dialízis, punctiók, biopsziák ápolói feladatai. ***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni***

3.10 Klinikumi és szakápolástani ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

1532/1413 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Készség szinten elsajátíttatni a tanulókkal az ápolási-szakápolási feladatokat szintézisbe hozni a klinikumi tanulmányaikkal, korábbi tanulmányaikat beépíteni a mindennapi munkatevékenységükbe.

3.10.1 Belgyógyászat és szakápolástana tantárgy

144/130 óra

3.10.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanítása során a tanuló megismeri a leggyakoribb belgyógyászati betegségek mortalitási és morbiditási mutatóin túl azok kórélettani és patofiziológiai alapjait, a szükséges diagnosztikai, valamint terápiás specialitásait. Képessé válik az egyes betegségekhez rendelt vizsgálatok, terápiák és ápolási beavatkozások kompetencia szintű, szabályos elvégzésére, a beteg állapotának követésére.

3.10.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Belgyógyász szakorvos orvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi

szakoktató (ápolói alapképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év belgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia

3.10.1.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szív-érrendszeri betegeket ápol	Ismeri a keringési rendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empatikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség.	Kórházi medikai rendszerek használata
Vérképzőrendszeri betegeket ápol	Ismeri a vérképzőrendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Légzőrendszeri betegeket ápol	Ismeri a légzőrendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Emésztőrendszeri betegeket ápol	Ismeri az emésztőrendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Kiválasztórendszeri betegeket ápol	Ismeri a kiválasztórendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Endokrin rendszeri betegeket ápol	Ismeri az endokrin rendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Mozgásrendszeri betegek ápol	Ismeri a mozgásrendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Ápolási folyamatot tervez, végrehajt	Ismeri az ápolási folyamat tervezési és kivitelezési szabályait	Teljesen önállóan		Medikai informatikai rendszerek alkalmazása

3.10.1.6 A tantárgy témakörei

3.10.1.6.1 Szív-és érrendszeri betegek ápolása

A szív-érrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezők

A leggyakoribb szív-érrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

Koszorúér-betegségek (Atherosclerosis, ISZB, akut coronária szindróma /angina, infarctus), Koronarográfia utáni ápolási feladatok

A pericardium betegségei (pericarditis, pericardiális tamponád, pericardiocentesis)

A myocardium betegségei (myocarditis, cardiomyopathia)

Az endocardium betegségei (endocarditis, reumás láz)

Szívhibák/vitiumok (veleszületett vitiumok, shunt nélkül, jobb-bal, bal-jobb shunttel, szerzett vitiumok stenosis, insuffitientia)

Az ingerképzés, ingerületvezetés zavarai, csoportosítása (bradycardiával, tachycardiával járó ritmuszavarok, A ritmuszavarok gyógyszeres terápiájának és elektromos kezelésének (cardioverzió, pacemaker terápia) ápolási vonatkozásai

A szívelégtelenség okai, kialakulásának folyamata, tünettana, terápiás lehetőségek, stádium beosztása, a gyógyszeres kezelés ápolási vonatkozásai

A hypertónia betegség (primer, secunder, hypertoniás sürgősségi állapotok)

Az érrendszeri betegségek (az artériás és vénás rendszer betegségei, rizikó tényezők, Virchow triász, thrombo-emboliás állapotok, mélyvénás thrombozsis, thrombophlebitis, varicositas, artériás embolizáció)

Anticoaguláns terápiák (thrombolysis, trombocita aggregációgátló-, anticoaguláns- és profilaktikus terápiák és jellemzőik)

A szív-érrendszeri betegek educációjának specialitásai

A szív-érrendszeri betegek rehabilitációjának színterei, ápolási feladatai

Szív-érrendszeri betegségek időskori vonatkozásai és ápolási specialitásai

Veleszületett szívbetegségek és ápolási vonatkozásai (bal-jobb shunttel járó szívbetegségek, jobb-bal shunttel járó szívbetegségek, szűkülettel járó szívbetegségek, teljes nagyér transzpozíció) Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.1.6.2 Vértképzőrendszeri betegek ápolása

A vértképzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezők

A vértképzőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb vértképzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

A vörösvértestek betegségei – anaemiák (vashiányos, megaloblastos, hemolyticus, corpuscularis, renalis, aplasticus)

A fehérvérsejtek betegségei – leukaemiák, malignus lymphomák

Heamorrhagiás diathesisek (coagulopathiák, haemophilia, DIC, thrombocytopéniák, thrombocytopathiák)

A vértképzőrendszeri betegek educációjának specialitásai

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.1.6.3 Légzőrendszeri betegek ápolása

A légzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői, kóros légzéstípusok.

A légzőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb légzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

A felsőlégutak lázzal és láz nélkül járó betegségei

Obstruktív tüdőbetegségek – COPD (asthma bronchiale, krónikus bronchitis, emphysema)

Restriktív tüdőbetegségek (pneumóniák, tbc, fibrosis, tumorok)

A tüdő keringési zavarai (pulmonális hypertonia, cor pulmonale)

A pleura betegségei (pleuritis, tumor, pleurális folyadékgyülem)

A légzőrendszeri betegek légzési fizioterápiájának és rehabilitációjának ápolási feladatai

A légzőrendszeri betegek educációjának fontosabb elemei (steroid, bronchodilatátor és

profilaktikus terápiák, a légzésfunkció önellenőrzése, a köpet kezelése) Ápolási

diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.1.6.4 Emésztőrendszeri betegek ápolása

Az emésztőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

Az emésztőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb emésztőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

A nyelőcső betegségei (gyulladás, diverticulum, achalasia, reflux, szűkület, tumor, hiatus hernia)

A gyomor betegségei (gastritisek, ulcus ventriculi, stenosis, tumor)

A belek betegségei (IBD, ulcus duodeni, colitis ulcerosa, M. Chron, diverticulosis, diverticulitis, polyposis, tumor, Bélférgesség)

Emésztőrendszeri vérzések (occult vérzés, oesophagus varix ruptura, haematemesis, melaena, haematokézia)

A székletürítés zavarai (hasmenés, székrekedés, bélférgesség, fertőző betegségek) és ápolási vonatkozásai

A hasnyálmirigy betegségei (acut és krónikus pancreatitis, tumor)

A májelégtelenséghez vezető kompenzált és dekompenzált állapotok (cirrhosis, portális hypertonia, hepaticus encephalopathia, coma hepaticum) Az epeutak betegségei (epkövesség, cholecystitis, cholangitis)

Az emésztőrendszeri betegek rehabilitációjának és educációjának specialitásai Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.1.6.5 Kiválasztórendszeri betegek ápolása

A kiválasztórendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

A kiválasztórendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb kiválasztórendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

A vese gyulladásos betegségei (glomerulonephritis, pyelonephritis)

Nephrosis syndroma

Vesekövesség

Vese cysta, polycistás vese, vese daganatok

Acut veseelégtelenség prerenális, renális és postrenális formái

Krónikus veseelégtelenség, uraemia

Vesepótlókezelés (haemodialízis, peritoneális dialízis, CAPD) és ápolási specialitásai

A dializált betegek educatiojának specialitásai

A vizeletkiválasztó rendszeri betegségek időskori vonatkozásai és ápolási specialitásai

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.1.6.6 Endokrinrendszeri betegek ápolása

Az endokrinrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezők

Az endokrinrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb endokrinrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai felnőtt és gyermekkorban:

A diabetes mellitus (formái, diagnosztika, terápia, szövődmény, crisis állapotok)

A diabetes terápiáinak csoportosítása, jellemzői

A diabetes szövődményei, azok megelőzésének feladatai, diabeteses beteg educatioja A pajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, strumák, Basedow-kór, gyulladások, daganatok, crisis állapotok)

A mellékpajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, tetánia)

A mellékvesekéreg betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, Cushing syndroma, Phaecomocytoma, Addison kór, crisis állapotok)

A hypothalamus és hypophysis endocrin zavarai (nanizmus, gigantizmus, acromegália, diabetes insipidus)

Az endokrinrendszeri betegek educatiojának specialitásai.

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.1.6.7 Mozgásrendszeri betegek ápolása

A mozgásrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezők

A mozgásrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb mozgásrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

Generalizált csont betegségek (osteoporosis, osteomalatia, Paget-kór, köszvény)

Generalizált rheumatológiai betegségek (rheumatoid arthritis, M. Bechterev)

Regionális rheumatológiai betegségek (osteoarthrosis, spondylarthrosis) A

mozgásrendszeri betegek educatiojának és rehabilitációjának specialitásai.

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.1.6.8 Belgyógyászati ápolási gyakorlat

A belgyógyászati osztály rendje

A belgyógyászati betegek vizsgálati algoritmusai

Diagnosztikus célú mintavételi eljárások

A beteg előkészítése diagnosztikus és terápiás beavatkozásokhoz

A gyógyszerelés gyakorlata belgyógyászati osztályon

Belgyógyászati kezelések ápolási specialitásai

Az ápolási folyamat jellemzői belgyógyászati osztályon

3.10.2 Sebészet és határterületeinek ápolástana tantárgy

144/136 óra

3.10.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók sebészeti osztályon történő elhelyezkedésének, a sebészeti területek átlátásának, kliensek ápolásának felkészítése. Megtanítani a legfőbb kórképek klinikai és ápolási vonatkozásait. Ismertetni a műtét körüli ápolói teendőket. Betekintést nyújtani a műtét alatti folyamatokba és hatásukba az emberi szervezetre, ezáltal képessé tenni a posztoperatív páciens fogadására, ellátására. Szemléltetni a gyermeksebészeti speciális vonatkozásokat. A perioperatív ellátás ápolói specialitásainak ismerete és kompetencia szintű részvétel a folyamatban

3.10.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Sebész szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év sebészeti területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia

3.10.2.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Felméri a perioperatív ápolási szükségletet.	Ismeri az ápolási anamnézis felvételének menetét, meghatározza az ápolási célokat, azonosítja a posztoperatív őrzés lépéseit, és a megfigyelő rendszereket, tudja a műtét utáni szövődmények kialakulásának megfigyelési szempontjait, ismeri a műtét típusokat, az anaesztézia fajtáit	Instrukció alapján részben önállóan		Ápolási dokumentációt vezet, felhasználói szintű számítógépes ismeretei vannak
Részt vesz a kliens műtéti felkészítésében	Meghatározza a műtét előtti vizsgálatok ápolói teendőit, ismeri a műtéthez szükséges dokumentumokat, ismeri a műtéthez szükséges ápolói beavatkozásokat (pl.: gyógyszerelés, katéter behelyezés, borotválás stb.), azonosítja a kliens pszichés szükségleteit.	Instrukció alapján részben önállóan	Empatikusan, etikusan, segítőkészen a kliens érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva vesz részt az ellátásban, munkájára és önmagára igényes, tiszta, ápoltság megjelenésű, tudását folyamatosan bővíti, fogékony az innovatív eljárásokra és alkalmazásukra.	Egészségügyi szervereket önállóan használ, ápolási dokumentációt szerkeszt, vezet
Részt vesz a műtét utáni sebkötözésben, sebek megfigyelésében	Ismeri az akut sebek jellemzőit, a szövetegyesítő eljárásokat, a sebgyógyulási zavarokat, sebváladék mintavétel menetét, a vérzési rendellenességeket, a sebek típusait, varratszedés típusait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a hasi sebészeti betegek ápolásában	Ismeri a hasi műtét típusokat és eljárásokat, a fektetési módokat, a kliens műtét utáni szükségleteit, a mobilizációs lehetőségeket, megnevezi a	Instrukció alapján részben önállóan		

	dietetikai megszorításokat.			
--	--------------------------------	--	--	--

Mellkasi- szívsebészeti betegek ápolásában részt vesz	Ismeri a mellkasiszívsebészeti műtét típusokat, és a műtét utáni ápolói teendőket, ismeri a kliens szükségleteit, mellkas punctió/csapolás asszisztálásának módjait, a mellkasi szívás típusait, alkalmazását. Felsorolja a mellkasi fizioterápiás lehetőségeket.	Instrukció alapján részben önállóan		
Közreműködik a traumatológiai és ortopédiai betegek ellátásának ápolói vonatkozásaiban	Megérti a csont és porc sérülések okait, felsorolja a csontegyesítő eljárásokat, bemutatja az ortézisek használatát, ismeri a protézis típusokat, és behelyezésük menetét, azonosítja a külső csont rögzítő eszközök ápolói teendőit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Szemészeti és FOG kliensek ápolásában részt vesz	Ismeri az anatómiai élettani alapfogalmakat, a szemöblítés formáit, a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, fülcsepp alkalmazásának szabályait, speciális kötözési lehetőségeket, gégekanül tisztításának lépéseit.	Instrukció alapján részben önállóan		

Közreműködik Bőrgyógyászati és Urológiai kliensek ápolásában	Felismeri a bőrgyógyászati műtétet követő kliens ápolási szükségleteit, felsorolja a vizeletvizsgálat lehetőségeit, ismerteti a vizelet mintavétel szabályait, ismeri a noninvazív vizeletfelfogó eszközöket, és alkalmazásukat, urosztómák ápolói teendőit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Közreműködik gyermeksebészeti páciensek ellátásában.	Ismeri a gyermeksebészeti műtéteket, műtétet követően a kliens ápolási és pszichés szükségleteit, a gyermek beteg ápolásának speciális vonatkozásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Speciális ápolói feladatokat lát el	Ismeri a fizikai fájdalomcsillapítás lehetőségeit, a NG szonda levezetésének menetét, ismeri az input enterosztómák típusait, alkalmazását, ismerteti az output enterosztómák ellátását, tudja a katéter bevezetés menetét lehetséges szövődmé- nyeit, ismeri a drain gondozás menetét, az invazív beavatkozásokat, rugalmas pólya elhelyezését, gyógyszerelés ápolói vonatkozásait.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.10.2.6 A tantárgy témakörei

3.10.2.6.1 Sebészeti beavatkozások alapjai

Anamnézis felvétel specialitásai

Műtét típusok, műtéti behatolási helyek

Sebgyógyulás stádiumai, sebgyógyulási zavarok, sebváladékok megfigyelése, mintavétel
Fertőző beteg műtéti ellátása, posztoperatív ápolás
Egynapos sebészeti eljárások és feltételeik

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.2.6.2 Perioperatív ellátás alapjai

Műtét előtti kivizsgálás, ápolási anamnézis felvétel

Anaesztézia módjai, típusai

Postoperatív betegfogadás, megfigyelés, monitorozás, testhelyzetek ápolói beavatkozások, fájdalomcsillapítás ápolási specialitásai

Posztoperatív szövődmények felismerése, ápolása Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.2.6.3 Sebészeti betegek ápolása

Hasi sebészet: a has sebészeti ellátást igénylő kórképek klinikuma és ápolása

Heveny hasi katasztrófák

Nasogastricus szonda Input és output enterostómák

Drain gondozás

Gyomormosás/tehermentesítés

Leggyakoribb gyermekkori hasi sebészeti kórképek ápolása

Mellkas sebészet: tüdő műtetet igénylő betegségei

PTX, HTX ellátásának klinikai és ápolói vonatkozásai, mellkas szívás, csapolás; biopsziák asszisztálási feladatai; mellkasi fizioterápiás eljárások Szívsebészeti klinikumi és ápolói teendők, műtét típusok

Szívtranszplantált beteg ápolása, intervenciós eljárások klinikumi és ápolói vonatkozásai

Pacemaker/ICD beültetésen átesett beteg ápolása

Műtetet igénylő szívfejlődési rendellenességek műtét utáni ápolása, helyreállító sebészeti eljárások

Emlő műtét klinikumi és ápolói vonatkozásai, beavatkozási tilalmak

Daganatos betegek sebészeti kezelése, sugársebészet

Össejt transzplantáció

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.2.6.4 Traumatológiai, ortopédiai betegek ápolása

Csonttörés típusok, rögzítési lehetőségük, konzervatív módszerek (gipszrögzítés, húzatásos módszer) külső csontörögzítő eszközök ápolása

Leggyakoribb törési típusok csecsemő- és gyermekkorban

Lágrész sérülések, ízületi sérülések és ellátásuk.

Arcsérülések

Koponyasérülések

Az agy traumás sérülései

Gerincvelő traumás sérülései
Ortopédiai műtétet igénylő kórképek, ízületek betegségei és ápolásuk
Protézisek fajtái, ortézisek és használatuk
Súlyos sérült beteg ellátásának specifikumai
Végtag amputált beteg ápolása
Sebészeti ellátást igénylő mozgásrendszeri fejlődési rendellenességek műtét utáni ápolása
Gerinc és mellkas deformitásai
Gyermekek orthopédiai műtét utáni ápolása
Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.2.6.5 Köötözéstani és sebkezelési alapismeretek

Seb típusok, akut sebek ellátása, köötözés, köötéscsere ápolási vonatkozásai Szövetegyesítő eljárások

Vérzés, vérzéscsillapítás

Varratszedés ápolói feladatai

Kompressziós pólya, harisnya alkalmazása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.2.6.6 Sebészeti ápolási gyakorlat

Az osztály munkarendjének megismerése

Beteg műtéti előkészítése

Pre és postoperatív betegmegfigyelés

A beteg állapotváltozásainak felismerése

Kötöző kocsi felszerelésének használata

Segédkezés köötözésnél

Kötések, sebváladék megfigyelése

Közreműködés sztóma ellátásában

Gastrostoma gondozása

Drain gondozás ápolás

Beteg és hozzátartozó oktatása

Ápolás-lélektani ismeretek alkalmazása

Ápolási tervek készítése

Ápolási dokumentáció vezetése

Ápolás folyamata a sebészeti gyakorlatban

3.10.3 Pszichiátriai betegek ápolása tantárgy

72/55 óra

3.10.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy a tanuló megismerje a pszichiátriai betegek ellátásának hazai színtereit, azok diagnosztikus, terápiás és ápolási specialitásait. Legyen képes a felismerni a pszichiátriai tüneteket és kórképeket a különböző életkorok tükrében, képes legyen a mentális zavarokkal

küzdő betegek megfigyelésre és ellátására, felismerje a pszichiátriai sürgősségi ellátást igénylő állapotokat, valamint e betegek ápolásának tervezésére és kivitelezésére. Ismerje meg a komplex rehabilitációs eljárásokat, mely a beteg/kliens intézeti felvételétől hazabocsátásáig tart.

3.10.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Pszichiáter 6 Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év pszichiátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana

3.10.3.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri a krízis és veszélyeztető magatartást	Önkárosító magatartásformák, presuicidális szindróma, NSSI	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus	
Felismeri a pszichiátriai gyógyszerek hatásait, mellékhatásait, azt dokumentálja	A pszichiátriai ellátásban alkalmazott gyógyszerek hatásai, mellékhatásai	Teljesen önállóan	gondolkodás, kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési	
Felismeri a pszichotikus tüneteket	Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok	Teljesen önállóan	készség, higiénés szabályok betartása	
Ismerteti a korlátozó intézkedések alkalmazásának indikációit, ápolói feladatait	Ismeri a korlátozó intézkedések alkalmazásának indikációit ápolói feladatait	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a pszichiátriai	Ismeri a pszichiátriai	Teljesen önállóan		

gyógyszerelés specialitásait	gyógyszerelés specialitásait			
---------------------------------	---------------------------------	--	--	--

3.10.3.6 A tantárgy témakörei

3.10.3.6.1 Pszichiátriai ápolás története, előítéletek, stigmák

A magyar pszichiátriai ápolás történeti áttekintése

A pszichiátriai gondozás főbb szinterei

Előítéletek a pszichiátriával kapcsolatban, stigmák

A pszichiátria és a jog, cselekvőképesség, a pszichiátriai betegek jogai, korlátozó intézkedések

Sürgősségi és kötelező intézeti gyógykezelés

3.10.3.6.2 Szorongásos zavarok

A szorongás jellemzői, etiológiája, neurobiológiája, epidemiológiája

Gyermekeknél jelentkező szorongásos zavarok: szeparációs szorongás, szelektív mutizmus
Generalizált szorongásos zavar

Pánikzavar

Fóbiák: szociális szorongásos zavar (szociális fóbia), Agorafóbia, Specifikus fóbiák, kevert szorongásos és depressziós zavar

Kényszeres és kapcsolódó zavarok: OCD-obszesszív-kompulzív zavar etiológia, epidemiológia, diagnosztika/tünettan, komorbiditás, differenciáldiagnosztika, terápia, az ápoló szerepe és feladata OCD-s betegek ápolása során

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.3 Hangulatzavarok

Epidemiológia, etiológia (genetikai tényezők, pszichoszociális tényezők), patogenezis, komorbiditás, diagnosztika, differenciáldiagnosztika

Depresszió, Bipoláris zavar: Depressziós epizódok, Mániás epizódok, Kevert epizódok

Diszruptív hangulatszabályozási zavar (DMDD), Disztímia, ciklotímia

A kórképek terápiája: biológiai terápiák, pszichoterápiák

Öngyilkosság (suicidum): öngyilkos magatartás, epidemiológia, az öngyilkosság rizikó-és védőfaktorai, presuicidális szindróma felismerése, Ringel triász, ápolói feladatok öngyilkos magatartás esetén, öngyilkosság prevenció

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.4 Pszichoaktív szerek használatával kapcsolatos és egyéb addiktív zavarok

Addikció fogalma, neurobiológiája, a kémiai hozzászokás ismérvei

Alkohol, koffein, kannabisz, fenciklidin (és rokon vegyületei), hallucinogének, inhalánsok, opiátok, nyugtató-, altató- és szorongásoldószerek, stimulánsok és nikotin használatával összefüggő zavarok. A zavarok etiológiája, epidemiológiája, diagnosztikája és tünettana, differenciáldiagnosztikája és terápiája

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.5 Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktuskezelés

A pszichotikus állapotok meghatározása, epidemiológia, etiológia, tünetek, diagnosztika, a pszichotikus zavarok osztályozása a DSM-V alapján: Téveszmés zavar, Rövid pszichotikus zavar, Szkizofreniform zavar, Szkizofrénia, Szkizoaffektív zavar, Differenciáldiagnózis, A szkizofrénia lefolyása, kezelés: gyógyszeres kezelés, pszicho és szocioterápiák, ECT, agresszió

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.6 Személyiségzavarok

Történeti vonatkozások

Klasszifikáció

Kóreredet (genetikai, biológiai, pszichológiai faktorok

Terápiás lehetőségek

A személyiségzavarok típusai:

A csoport: Paranoid, szkizoid, szkizotípiás személyiségzavar

B csoport: antiszociális, borderline, hisztrionikus, nácisztikus személyiségzavar

C csoport: elkerülő, dependens, kényszeres személyiségzavar

Nem meghatározott, egyéb meghatározott személyiségzavar

NSSI: nem szuicidális önsértések

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.7 Táplálkozási magatartás zavarai

A gyermekkori evészavarok diagnosztikájának nehézségei, gyermekkori és serdülőkori kezdetű Anorexia nervosa, Bulimia nervosa, Pica, Ételelutasítással járó érzelemzavar, Szelektív evés, Fóbiás típusú evészavar, Falászavar, Izomdiszmorfia, Orthorexia nervosa. A tanulók megismerik a kórképek epidemiológiáját, etiológiáját, klinikai tüneteiket, a kórlefolyást, a prognózist az alkalmazott terápiákat és az ápoló szerepét, feladatait az evészavarokkal küzdő betegek ellátása során

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.8 Organikus pszicho szindrómák

A betegvizsgálat sajátosságai

Demenciák, a demenciák osztályozása, felosztása (tünetek, kóreredet, életkor és gyógykezelhetőség alapján)

A demenciák differenciáldiagnózisa

A demenciákhoz társuló pszichológiai és magatartási zavarok

Alzheimer demencia, vaszkuláris demenciák, frontális demenciák, Lewy-testes demencia

A delírium-szindróma, delíriumok okai, therápia, ápolói feladatok

Egyéb organikus mentális zavarok (organikus hallucinózis, organikus (deluzív) paranoid zavar)

Intellektuális képesség zavarok, okai, súlyosság

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.9 A pszichiátriai betegségek

Az egészségi állapotot meghatározó tényezők, A pszichiátriai betegségek okai, a betegség, mint élmény magatartás, a betegszerep, a betegség, mint krízishelyzet

A pszichiátria vizsgálómódszerei

Pszichopatológia: Érzékelés, észlelés, Az érzékelés és az észrevevés zavarai, az emlékezés zavarai, a gondolkodás zavarai, a képzelet zavarai, az értelem zavarai, tudatzavarok

Speciális ápolói megfigyelések Ápolási
diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4 Neurológia és szakápolástana tantárgy

72/63 óra

3.10.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása képessé teszi a hallgatókat, hogy alapvetően megértsék, és elsajátítsák a neuroanatómiai, neurofiziológiai és neurodiagnosztikai eljárások mibenlétét, a betegek felkészítését a beavatkozásokra. Képessé válnak a neurológiai problémák azonosítására, a betegek idegrendszeri funkcióinak és egészségügyi állapotának folyamatos értékelésére. Az ellátó team többi tagjával együttműködve, kompetencia szintjének megfelelő alapvető ellátást nyújtson.

3.10.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Neurológus / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év neurológiai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana

3.10.4.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Az alapvető kóros neurológiai tüneteket azonosítani tudja	Ismeri a neurológiai betegségeket.	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet,	Megfigyelést szolgáló eszközök használatának ismerete, Szövegszerkesztő program ismerete
Ismerteti az egyes neurológiai diagnosztikai beavatkozásokat	Ismeri a neurológiai vizsgáló eljárásokat	Instrukció alapján részben önállóan	etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési készség, higiénés szabályok betartása	
Jártas a közvetlen neurológiai életveszélyes állapot felismerésében,	Ismeri a neurológiai veszélyhelyzeteket.	Teljesen önállóan		Képes értelmezni a betegmegfigyelés eszközeinek értékeit
Speciális neurológiai gyógyszereket alkalmaz	Ismeri a speciális neurológiai gyógyszereket és alkalmazásuk ápolói vonatkozásait.	Instrukció alapján részben önállóan		Ismeri a speciális gyógyszeradagoló pumpák kezelését
Alternatív táplálási technikákat alkalmaz	Ismeri a betegek általános és megváltozott kalória igényét	Instrukció alapján részben önállóan		Volumetrikus és táplálópumpák kezelése, Képes Excel táblázatot használni
Állapotértékelő skálákat használ a neurológia területén	A tudatéberség változásainak felmérése. Neurológiai állapot felmérő skálákat ismer	Teljesen önállóan		Medikai modult használ
Fertőzőbeteget ápol	Ismeri a fertőző betegek ápolásának szabályait, ápolási vonatkozásait és a fertőző betegek elkülönítésének szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Elő és felkészíti a beteget a neurológiai sebészeti ellátásra és posztoperatív megfigyelést végez.	Ismeri a neurológiai perioperatív ápolói teendőket.	Instrukció alapján részben önállóan		
Megteremti a betegek komfortos elhelyezésének technikáját	Ismeri a betegek szükségleteit, azok felmérését, és kielégítésükre vonatkozó ápolói teendőket.	Irányítással		
Invazív neurológiai beavatkozásoknál asszisztál	Ismeri a neurológiai beavatkozásokat, és a beteg, illetve eszköz-előkészítés mentét, valamint az	Irányítással		

	aszszisztálás lépéseit.		
--	----------------------------	--	--

3.10.4.6 A tantárgy témakörei

3.10.4.6.1 Általános és speciális vizsgálatok neurológia betegségben szenvedő betegek esetén

Az egészségi állapot felmérés, a fizikális vizsgálatok neurológiai sajátosságai
Neurológiai diagnosztikai vizsgáló módszerek, berendezések Betegek
előkészítésének specialitásai diagnosztikus vizsgálatokra

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.2 A tudatállapot változások felismerése, mérésének lehetőségei, ápolói vonatkozásai

A beteg tudat éberségének megfigyelése

Neurológia állapot felmérő skálák használatának megismerése, a kapott eredmények értékelése

A beszédzavarok típusainak felismerése Ápolási
diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.3 A koponyaűri nyomásváltozással járó állapot változások klinikai megjelenése, mérésük, ápolása

Koponyaűri nyomásváltozással járó kórképek

Diagnosztikus lehetőségek

Koponyaűri nyomásemelkedésben szenvedő beteg megfigyelése, ápolása

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.4 Idegsebészeti beavatkozások, lokalizáció szerinti típusai, pre -postoperatív ápolás

Idegsebészeti beavatkozást igénylő kórképek

Idegsebészeti beavatkozások típusai

Koponyanyitás tájanatómiája

Preoperatív előkészítés

Postoperatív ellátás specialitásai

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.5 Epilepsziák, epilepszia betegségben szenvedő beteg ápolása. Fejfájás típusai, ápolási specialítások, fejfájásban szenvedő betegek esetén

Különböző roham típusok

Epilepszia betegség Status
epilepticus

Fejfájás típusai

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.6 Agyi érbetegségek típusai. A kivizsgálás és ellátásuk sajátosságai,
ápolási menedzsmentje Az agyi vérellátás zavarai

Ischaemiás stroke típusai, vizsgálatok, ellátás lehetőségei

Koponyaúri vérzés típusai

Agyi érbetegségben szenvedő betegek speciális ápolási tevékenysége, rehabilitációja

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.7 Neuroinfektológiai betegségek csoportosítása, és ápolásuk
jellegzetességei Vírusfertőzések

Bakteriális fertőzések

Gombás fertőzések

Egyéb kórokozók által indukált agyi fertőzések Izolált
neurológiai beteg ápolásának jellegzetessége

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.8 Autoimmun betegségek a neurológiaiellátás területén
Sclerosis multiplex Myasthaenia
gravis

Gullien-Barré szindróma

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.9 Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek csoportosítása. Kivizsgálásuk
és ápolásuk specialitásai. Agyidegek és perifériás idegbetegségekben szenvedők
ápolása

Primer agydaganatok típusai

Más helyen keletkezett tumorok agyi áttéti

Gerincvelői tumorok

Parkinson betegség

Amyotrophic lateral sclerosis

Alzheimer betegség

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.5 Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll tantárgy

54/48 óra

3.10.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg a leggyakoribb infektológiai kórképeket, valamint az ezekhez kapcsolódó szakápolási feladatokat. A tanulók mélyítsék el korábbi ismereteiket a fertőtlenítés,

sterilizálás és infekciókontroll kapcsán. Megszerzett ismereteiket eredményesen tudják alkalmazni mindennapi munkájuk során a nosocomiális infekciók megelőzése érdekében.

3.10.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Infektológus / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év infektológia területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana

3.10.5.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Fertőző beteg elkülönítésében és ápolásában részt vesz.	Ismeri a fertőző betegségeket és ápolási vonatkozásukat.	Instrukció alapján részben önállóan	Megfelelő empátiával rendelkezik a betegek irányában.	Képi anyagokat, videókat keres Interneten.
Fertőző betegeket ápol	Ismeri a fertőző betegségek klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan	Együttműködik a team tagjaival. Etikusan viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Fontosnak tartja a munka- és környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását. Felelősséget érez a beteg és a saját biztonsága iránt. Magára nézve kötelezőnek érzi a	
A fertőtlenítő eljárásokat megfelelően alkalmazza.	Ismeri a fertőtlenítés fogalmát, formáit, szabályait, a fertőtlenítés hatásosságát befolyásoló tényezőket.	Teljesen önállóan		
Az eszközöket előkészíti sterilizációra, a steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri a sterilizálás fogalmát, formáit, az eszközök előkészítését sterilizálásra, valamint a steril anyagok kezelését, tárolását.	Teljesen önállóan		

Szakmai tevékenysége során megfelelően alkalmazza a nosocomiális infekciók megelőzésének szabályait.	Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, jelentőségét, a leggyakrabban előforduló nosocomialis infekciókat. Tisztában van az infekciókontroll fogalmával, alapelemeivel, a fertőzések megelőzésének ápolói feladataival.	Teljesen önállóan	higiénés szabályok betartását.	
--	--	-------------------	--------------------------------	--

3.10.5.6 A tantárgy témakörei

3.10.5.6.1 Fertőző betegek ápolása, infektológia

A fertőző betegségek epidemiológiai vonatkozásai

A fertőző betegségek kialakulásának tényezői, lefolyásának jellemzői,

A fertőző betegségeket megelőző közegészségügyi – járványügyi tevékenységek

A védőoltások elméleti alapjai (aktív, passzív immunizálás, életkorhoz kötött és felnőttkori védőoltások)

Fertőzésre utaló tünetek, jelek az ápolás gyakorlatában

Kiütéssel járó fertőző betegségek és ápolási specialitásai

Hasmenéssel, hányással járó fertőzések és azok ápolási vonatkozásai

Élősködők, kullancsok által terjesztett megbetegedések klinikai és ápolási specialitásai

Bakteriális meningitis klinikai és ápolási specialitásai

Influenza klinikai és ápolási specialitásai

A fertőző betegek ellátásának jogi és etikai aspektusai

Fertőzőbeteg, fertőző forrás elkülönítése, az izoláció ápolói feladatai

A kórházi infekciók, járványok megelőzésére irányuló intézkedések A fertőző beteg ápolásának specialitásai és dokumentációs kötelezettségei

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.5.6.2 Infektológia és szakápolástana

Az infektológia fogalma, feladatai

Az immunrendszer működésének, az immunizálás formáinak áttekintése

A járványtani alapfogalmak ismételése

A fertőző betegségek lefolyása, kimenete

A fertőző betegségek felosztása

A fertőző betegségek jelentési kötelezettsége

Infekciókontroll, surveillance

A fertőző betegségek diagnosztikája

Az antimikrobás, antivirális, antifungicid terápia, a kezelés alapelvei, egyéni védőeszközök és alkalmazásuk szabályai.

A fertőző betegek szállítása, kórházi felvételének, elhelyezésének és ápolásának szabályai
A fertőző betegek izolálásának módjai, szabályai
A fertőző betegségre gyanús személyek elkülönítése
A beteglátogatásra vonatkozó szabályok fertőző osztályon
Gyakoribb fertőzések és fertőző betegségek
Nyirokcsomó megnagyobbodással járó fertőzések: Epstein-Barr vírusfertőzés
Hasmenéssel járó fertőző betegségek: A hasmenéssel járó betegségekről általában, a leggyakoribb kórokozók, csoportosításuk, lefolyás, diagnosztika, kezelés. Salmonellosisok, Campylobacter-enterocolitis, Shigellosis, patogén E.coli, Clostridiumdifficile, Rotavírus, Calicivírus fertőzés, Amoebiasis, Giardiasis
Vírushepatitisek
Magyarországon előforduló helminthiasisok
Légúti fertőzések: influenza, pneumonia
Zoonosisok: Leptospirosis, Toxoplasmosis. Kullancs által okozott betegségek.
Bakteriális meningitis
Sepsis
Nemi úton terjedő betegségek: Lues, Gonorrhoea
Csökkent immunitású betegek infekciói
HIV és AIDS
Gyakoribb nosocomialis fertőzések: invazív katéterekkel, kanülökkel, húgyúti katéterekkel kapcsolatos fertőzések
A fertőző betegségek lefolyásának jellemzői, kezelése, ápolási vonatkozásai

3.10.5.6.3 Infekciókontroll

A nosocomiális infekció fogalma, jelentősége
A nosocomiális fertőzések epidemiológiai sajátosságai
A nosocomiális infekció kialakulását elősegítő tényezők, a fertőzés terjedésének leggyakoribb módjai
Az infekció kontroll fogalma, feladata
Az infekció kontroll tevékenységi elemei
A nosocomiális surveillance. Kockázati tényezők meghatározása, a kockázatok kivédésére vonatkozó szabályozás és a végrehajtás ellenőrzése. Megelőző tevékenység Izolációs szabályok a betegellátás során, környezeti infekciókontroll, fertőtlenítés, sterilizálás, egészségügyi kártevők elleni védekezés. Antibiotikum politika. Az egészségügyi dolgozók nosocomiális fertőzéseinek megelőzése. Képzés, továbbképzés.
A leggyakoribb nosocomiális infekciók: húgyúti infekciók, pneumoniák, műtéti sebfertőzés, bőr és lágyrész, véráram fertőzés okai, hajlamosító tényezői, jellemzői, az infekciók megelőzésének lehetőségei, ápolói feladatai
Fertőző beteg elkülönítése, izolált beteg ápolásának specialitásai
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.6 Kisklinikumi ismeretek és szakápolástan tantárgy

85/76 óra

3.10.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló széleskörű ismereteket szerezzen a kisklinikumi tárgyak tekintetében és azok ápolásában.

3.10.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Szemész / Fül-orr-gégész / Urológus / Bőrgyógyász / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év Szemészeti/Fül-orr-gégészeti/bőrgyógyászati/urológiai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia, Belgyógyászat és szakápolástan, Sebészet és szakápolástan

3.10.6.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szemészeti betegeket ápol.	Ismeri a szemészeti megbetegedéseket és a kapcsolódó szakápolási feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan	Megfelelő empátiával rendelkezik a betegek irányában. Együttműködik a team tagjaival. Etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Fontosnak tartja a munka- és környezetvédelmi, megbízhatósági szabályok betartását.	Medikai rendszerek megtekintése, alkalmazása.
Fül-orr-gégészeti betegeket ápol.	Ismeri a fül-orr-gégészeti megbetegedéseket és a kapcsolódó szakápolási feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Bőrgyógyászati betegeket ápol.	Ismeri a bőrgyógyászati megbetegedéseket, és a kapcsolódó szakápolási feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan		

Urológiai betegeket ápol.	Ismeri az urológiai megbetegedéseket és a kapcsolódó szakápolási feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan	
Munkája során alkalmazza az ápolási folyamat lépéseit.	Ismeri az ápolási folyamatot, az ápolás tervezésének és az ápolási terv megvalósításának szempontjait.	Teljesen önállóan	

3.10.6.6 A tantárgy témakörei

3.10.6.6.1 Szemészet és szakápolástana

Szemészeti vizsgálatok (látás, színlátás, látótér, szemfenék, szemnyomás) ápolói vonatkozásai

A szem fénytörési hibái és azok korrekciós lehetőségei

A szemhéj, szemhéjszélek betegségei és azok ápolási specialitásai

A könnyszervek betegségei és azok ápolási specialitásai

A kötőhártya betegségei és azok ápolási vonatkozásai

A szaruhártya betegségei és azok ápolási vonatkozásai

A glaucoma (primer, secunder) ápolási vonatkozásai

A retina betegségei és azok ápolási vonatkozásai

Az akut látásvesztés okai, tünettana és ápolási specialitásai

A szemsérüléseinek korszerű ellátási stratégiái

Szemészeti kezelésmódok (öblítés, cseppentés, kenőcs, kötözési módok) ápolói feladatai

Szemészeti műtétek perioperatív ápolási vonatkozása

Műtétet igénylő szemészeti kórképek klinikumi és ápolói vonatkozása

Szemöblítés, szemcsepp, szemkenőcs, kötözések alkalmazása

Szemészeti műtétek perioperatív ápolása

Gyermekekori műtétet igénylő betegek ellátásai

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.6.6.2 Fül-orr-gégészet és szakápolástana

A fül-orr-gégészeti osztály jellemzői

A fül-orr-gégészeti vizsgálatokhoz használt eszközök, műszerek. A betegek vizsgálata, a vizsgálatokkal, kezelésekkkel kapcsolatos ápolói feladatok.

A külsőfül betegségeinek (fejlődési rendellenességek, gyulladásos folyamatok, idegentest, sérülések) ápolási specialitásai

A középfül betegségeinek (gyulladásos folyamatok, daganatok, sérülések) ápolási specialitásai

A belsőfül betegségeinek (gyulladásos folyamatok, daganatok, Menière-betegség) ápolási specialitásai

Az akut halláskárosodás okai, tünettana és ápolási specialitásai

Az orr betegségeinek (fejlődési rendellenességek, degeneratív elváltozások, gyulladásos folyamatok, daganatok, idegentest, sérülések) ápolási specialitásai

Az orrvérző beteg ellátásának ápolási specialitásai

A felsőlégutak (garat, gége, hangszalagok, trachea) betegségeinek gégészeti ellátást igénylő betegségei és állapotai (gyulladások, daganatok, tonsillectomia, gége exstirpatio, tracheotomia) ápolási specialitásai

Fül-orr-gégészeti műtétek és perioperatív ápolási vonatkozásaik

A műtétet igénylő kórképek klinikumi és ápolási vonatkozási

Fülmosás, gége kanül tisztítása, orrszívás, kötözés típusok

Gyermekekori műtétet igénylő betegek ellátása

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.6.6.3 Bőrgyógyászat és szakápolástana

A bőrbetegek vizsgálata, speciális vizsgáló eljárások és a kapcsolódó ápolói feladatok A bőrgyógyászati kezelések és ápolói vonatkozásaik.

Elsődleges, másodlagos elemi bőrjelenségek

Állati élősködők általi betegségek (scabies, pediculosis) ápolási specialitásai, a decontaminálás szabályai, ápolói feladatai

Mikroorganizmusok (baktériumok, vírusok, gombák) okozta betegségek és ápolási vonatkozásaik Allergiás megbetegedések (azonnali és késői típusú) ellátási stratégiái és ápolási specialitásai

A bőr genetikai eredetű betegségeinek ápolási vonatkozásaik

A bőr daganatos betegségei és ápolási vonatkozásaik

A nemi úton terjedő betegségek (STD) bőrgyógyászati vonatkozása

Műtétet igénylő bőrelváltozások klinikumi és ápolói vonatkozásaik, Gyermekekori műtétet igénylő betegek ellátása Bőrelváltozások ápolása

Plasztikai sebészet specifikumai

Bőrtranszplantáció,

Termikus sérülések és ellátásuk,

Égésplasztikai

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.6.6.4 Urológia és szakápolástana

Az urológiai vizsgáló eljárások és kapcsolódó ápolói feladatok Urogenitálisrendszer fejlődési rendellenességei és ápolási vonatkozásaik

A húgyutak gyulladásos megbetegedései és azok szakápolási feladatai

A húgyutak köves megbetegedései és azok szakápolási feladatai

Vizeletkiválasztó és elvezető rendszer daganatos megbetegedései és ápolási specialitásai

Férfi reprodukív rendszer betegségei és ápolási vonatkozásaik

Prosztata megbetegedései, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásaik

A vizeletretenció ellátásának ápolási vonatkozásaik

A vizeletkiválasztó rendszer sérüléseinek ápolási vonatkozásaik

Noninvazív eszközök

Vizeletmintavétel/gyűjtés

Vizeletvizsgálatok kivitelezése
Katéter felhelyezés női-férfi páciensnek
Vesebiopsia asszisztálási feladatai
ESWL terápia ápolási vonatkozásai
Urológiai műtétek típusai, perioperatív ápolási vonatkozásai
Urostomával rendelkező beteg ápolása
Műtétet igénylő urológiai betegségek klinikumi és ápolási vonatkozásai
Műtétet igénylő gyermekkori húgy-ivarszervi betegségek ápolása
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.7 Gyermekbelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő- és gyermekkorban tantárgy 72/68 óra

3.10.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása során a tanuló megismeri a gyermekgyógyászat alapjait, a gyermekellátás során alkalmazott alapvető/mindennapi diagnosztikai és terápiás beavatkozásokat, ápolói feladatokat. A leggyakrabban előforduló kórképek és állapotok megismerését követően képessé válik a gyermekellátás területén ápolói kompetencia szintű szolgáltatást nyújtani. A tanuló a képzés során megismeri, és irányítással képessé válik arra, hogy az ellátást a kora-, újszülött, csecsemő vagy a gyermek és családja, illetve a közösség testi, lelki, szocio-kulturális jellemzőinek figyelembevételével végezze.

3.10.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos. BSc ápoló / Egészségügyi szakoktató / Egészségügyi szaktanár/tanár (szakirányú végzettséggel): igazolt 5 gyermekgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerteran, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan, Egészségügyi etikai, Egészségügyi jogi ismeretek Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotkövetés, Betegápolás alapjai, Alapápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Dietetika, Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása.

3.10.7.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Betegvizsgálatot, betegmegfigyelést végez.	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait.	Teljesen önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empátikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség	Elektronikus betegmegfigyelő rendszerek ismerete és alkalmazása
Felismeri a beteg állapotváltozásait, állapotváltozás esetén jelzi azt	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait, valamint az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét.	Teljesen önállóan		Kórházi medikai rendszerek használata
Szív-érrendszeri gyermekbetegeket ápol	Ismeri a keringési rendszer anatómiai és élettani jellemzőit, klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Légzőrendszeri gyermekbetegeket ápol	Ismeri a légzőrendszer anatómiai és élettani jellemzőit, klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Emésztőrendszeri gyermekbetegeket ápol	Ismeri az emésztőrendszer anatómiai és élettani jellemzőit, klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Endokrin rendszeri gyermekbetegeket ápol	Ismeri az endokrinrendszer anatómiai és élettani jellemzőit, klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Pszichiátriai gyermekbeteget ápol	Ismeri a pszichiátria klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		

3.10.7.6 A tantárgy témakörei

3.10.7.6.1 Szív- és érrendszer

Szív- és érrendszer anatómiai és élettani sajátosságok, jellemzők

Veleszületett szívbetegségek és ápolási vonatkozásai (bal-jobb shunttel járó szívbetegségek, jobb-bal shunttel járó szívbetegségek, szűkülettel járó szívbetegségek, teljes nagyér transzpozíció)

Speciális ápolói tevékenységek

3.10.7.6.2 Légzőrendszer

Légzőrendszer anatómiai és élettani jellemzői, sajátosságok

A leggyakoribb felső és alsó légúti betegségek csecsemő –és gyermekkorban

Allergiás kórképek

Kóros légzéstípusok

Légzési elégtelenség csecsemő és gyermekkorban

Idegentest aspiráció

Sajátos ápolói tevékenységek

3.10.7.6.3 Emésztőrendszer

Emésztőrendszer anatómiai és élettani jellegzetességek

Emésztőcsatorna betegségei csecsemő és-gyermekkorban

Motilitás zavarai (hasmenés, székrekedés)

A táplálkozás és az anyagcsere zavarai

Speciális ápolói tevékenységek

Energia és tápanyagszükséglet meghatározása csecsemő és gyermekkorban

Táplálás az emésztőrendszer betegségeiben, ápolói vonatkozások

3.10.7.6.4 Idegrendszer

Idegrendszer anatómiai és élettani sajátosságok

Strukturális idegrendszeri betegségek (hydrocephalus, velőcsőzáródási rendellenességek)

Térszűkítő folyamatok

Gyermekkori epilepszia, egyéb görcsös állapotok

Tudatzavarok, eszméletlen gyermek

Speciális ápolói tevékenységek

Központi idegrendszeri infekciók (meningitis, encephalitis)

3.10.7.6.5 Endokrin rendszer

Endokrin rendszer anatómiai és élettani sajátosságok jellemzői

Csecsemő –és gyermekkori Diabets mellitus

Obesitas, és Anyagcsere betegségei

Speciális ápolói tevékenységek

3.10.7.6.6 A leggyakrabban előforduló pszichiátriai betegségek gyermekkorban

Idegrendszer fejlődési zavarai (értelmi fejlődés zavara, tanulási zavarok, kommunikációs zavarok, autizmus spektrum zavara, ADHD, Tic zavarok, Tourette-szindróma) és ápolói vonatkozásai

Táplálkozási magatartászavarok (táplálási zavarok, evésmagatartás zavarai (Rumináció,

Pica, szelektív evés, fóbiás, Bulimia nervosa, Anorexia nervosa, falászavar,)
Ürítési zavarok (nem organikus enuresis, encopresis)
Gyermekek bántalmazása, elhanyagolása (Abúzus (fizikai, érzelmi, szexuális, Münchausenszindróma), elhanyagolás)
Speciális Nevelési Igényű gyermekek
Speciális ápolói tevékenységek

3.10.8 Csecsemő és gyermekápolási ismeretek tantárgy

90/76 óra

3.10.8.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása során a tanuló ismerje meg a kora-újszülött ellátásban előforduló kórképek és állapotok klinikai alapjait, az ellátás specialitásait, a megfigyelés fő szempontjait és tudja azokat a szakma szabályai szerint alkalmazni a betegellátás során. Legyen képes a kora-újszülött állapotának megfelelő ápolói ellátást biztosítani.

Váljon képessé a mindehhez kapcsolódó ápolási feladatok szabályos és felelősségteljes kompetencia-szintű kivitelezésére, esetleges szövődmények megelőzésére, felismerésére és az ellátás során a megfelelő, szakmai együttműködésre. Legyen képes a betegmegfigyelés, monitorozás szakszerű alkalmazásával a beteg állapotkövetésére és állapotváltozások korai felismerésére. A tanuló megismerje és a szakma szabályai szerint alkalmazni tudja a különböző invazív beavatkozásokat. Ismerje és tudja a különböző vérvételi és vénabiztosítási eszközöket, azok kompetenciahatárokra belüli alkalmazását, kivitelezését, specifikumait csecsemő- és gyermekkorban, valamint ezeknek az eszközöknek szakszerű további megfigyelését és ápolását. Legyen képes elvégezni a megfelelő ismeretek birtokában az intravénás gyógyszerek és folyadékok elkészítését, tárolását, ismerni az ápolói vonatkozásait a gyermekgyógyászatban. Ismerje a fájdalomterápia gyermekkori sajátosságait, felmérő módszereit és a fájdalomtünetek életkor szerinti megjelenését, azok megfigyelésének általános szempontjait, valamint képes legyen a fájdalomcsillapító terápiát szakma szabályai szerint alkalmazni, az esetleges állapotváltozásokat korán felismerni és monitorozni, szükség esetén adekvátan, a kompetenciahatárokat betartóan beavatkozni.

Ismerje a gyermekgyógyászatban követendő szakmai irányelveket a palliatív és a haldokló gyermek ellátása során, képes legyen ezek legfontosabb ápolási szempontjait betartva részt venni az ellátásban.

3.10.8.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos / Neonatológus szakorvos. BSc ápoló végzettség (3 éves koraszülött ellátásban szerzett szakmai és oktatói gyakorlattal) / Egészségügyi szakoktató/ Egészségügyi szaktanár/tanár (szakirányú végzettséggel és igazolt 3 éves gyermekgyógyászatban eltöltött gyakorlattal), az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.8.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerteran, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan, Egészségügyi etikai, Egészségügyi jogi ismeretek Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotkövetés, Betegápolás alapjai, Alapápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Dietetika, Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása.

3.10.8.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.8.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Betegvizsgálatot, betegmegfigyelést végez	Ismeri az újszülöttek, koraszülöttek sajátosságait	Teljesen önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empátikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség	Elektronikus ápolási dokumentáció ismerete és vezetése
Felismeri a beteg állapotváltozásait, állapotváltozás esetén jelzi azt	Ismeri a kora-újszülött betegségek sajátosságait, valamint az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét	Teljesen önállóan		Kórházi medikai rendszerek használata
Koraszülöttet ápol	Ismeri a koraszülöttek anatómia élettani jellemzőit. A koraszülötteknél leggyakrabban előforduló betegségeket, és az ápolási specialitásokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Újszülöttet ápol	Ismeri az újszülöttek anatómia élettani jellemzőit. Az újszülötteknél leggyakrabban előforduló betegségeket, és az ápolási specialitásokat	Instrukció alapján részben önállóan		

Kivitelezi az invazív beavatkozásokat a szakma szabályai szerint	Ismeri az invazív beavatkozások fajtáit és azok szakma szabályai szerinti kivitelezését.	Instrukció alapján részben önállóan		
Fájdalom kor-specifikus felmérése, csillapítása a kompetenciák megfelelő betartásával	Ismeri a fájdalomskálákat, megítélésének gyermekkori sajátosságait, a fájdalomcsillapítás ápolói kompetenciáit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Haldokló gyermek ápol	Ismeri a haldokló gyermekkel kapcsolatos sajátosságokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Ápolási és megfigyelési dokumentációt vezet	Ismeri az ápolási dokumentáció vezetésének szabályait, jogi jelentőségét	Teljesen önállóan		Elektronikus ápolási dokumentáció ismerete és vezetése

3.10.8.6 A tantárgy témakörei

3.10.8.6.1 A gyermekkori betegségek sajátosságai
 Gyermekkori betegségek morbiditási és mortalitási mutatói
 Betegfogadás, betegfelvétel a gyermekosztályon
 Gyermek beteg felvétel, ápolói feladatok, kompetenciák
 Kisgyermek ellátásának jogi és etikai aspektusai
 Betegbiztonság a gyermek betegek ellátásában
 Az ápolási folyamat specialitásai gyermekosztályok

3.10.8.6.2 Kiterjesztett anatómiai és élettani ismeretek
 Az újszülöttek anatómiai és élettani sajátosságai
 A koraszülöttek anatómiai és élettani sajátosságai

3.10.8.6.3 Átfogó neonatológia ismeretek
 Újszülöttkori adaptációs zavarok
 Újszülöttkori icterusok
 Speciális ápolói tevékenységek

3.10.8.6.4 Leggyakrabban előforduló betegségek koraszülöttség esetén
 Idiopathiás Respiratoricus Distress Syndroma (IRDS),
 Necrotic enterocolitis (NEC),
 Nyitott ductus arteriosus (PDA),

Agykamrai vérzés (IVH) kialakulásának okai, felismerése, ápolói feladatok
Retinopathia prematurorum ROP Speciális
ápolói tevékenységek

3.10.8.6.5 A koraszülött ellátás egyéb aspektusai

A koraszülöttek speciális ellátási igényei

A koraszülöttek táplálása

A Perinatális Intenzív Centrumok szerepe a koraszülött ellátásban

A koraszülöttszállítás alapelvei, ápolói teendők

3.10.8.6.6 Invazív beavatkozások

Vénás vérvétel, eszközei, kivitelezése és azok speciális szempontjai csecsemő- és gyermekkorban

Perifériás vénabiztosítás, eszközei, kivitelezése és azok speciális szempontjai csecsemő- és gyermekkorban

Vércsere, köldökanülálás

Artériapunkció és -kanülálás

Intraossealis technika alkalmazása

Eszközös légútbiztosítás korspecifikus sajátosságai, eszközei és jellemzői Transzfúzió kora –újszülött és gyermekkorban, egyedi ápolási vonatkozások

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.8.6.7 Fájdalomterápia csecsemő- és gyermekkorban

Gyermekkori sajátosságok

Fájdalom megítélése gyermekeknél (alapelvek, kikérdezés, fizikális paraméterek felmérése, fájdalomskálák használata)

A fájdalomcsillapítás gyermekgyógyászati vonatkozásai

Fájdalom pszichológiája csecsemő- és gyermekkorban

Fájdalomtünetek életkor szerinti megjelenése

Fájdalom megítélése korspecifikusan (fájdalomskálák)

Fájdalomcsillapítás szempontjai kora –újszülött –csecsemő és gyermekkorban

Nem gyógyszeres, gyógyszeres fájdalomcsillapítás

3.10.8.6.8 Haldokló gyermek ápolása

Gyermek halálképének fejlődése, jellemzői (halál megélése különböző életkorokban, gyermek viszonya saját halálához)

Palliatív ellátás a gyermekgyógyászatban (definíciója, szerepe, fontos elemei, beteg-csoportok, hazai és nemzetközi gyermekhospice)

Gyermek elvesztésének hatása az ápolóra

Haldokló gyermek ápolása (ellátási lehetőségek Magyarországon (intézeti, otthon, hospiceház), ellátási formák (életvégi, mentesítő, tranzit, nappali ellátás)

Haldokló gyermek tünetei szervrendszerek szerint, ápolási szempontok, legfontosabb ápolási problémák

3.10.9 Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana tantárgy

72/60 óra

3.10.9.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megismerje a gyermekszürgősségi ellátás klinikai és ápolástani ismereteit. Ismerje a különböző, sürgősségi ellátásban előforduló kórképek és állapotok klinikai alapjait, az állapotfelmérés kórspecifikus algoritmusát, a megfigyelés fő szempontjait és tudja azokat a szakma szabályai szerint alkalmazni a betegellátás során. Legyen képes felismerni az életet veszélyeztető állapotokat a különböző életkorokban.

Megfelelően, az aktuális protokollok szerint tudja alkalmazni a maszkos-ballonos lélegeztetést, valamint az alapszintű és az alapszintű eszközös újraélesztést.

Váljon képessé a mindehhez kapcsolódó ápolási feladatok életkórspecifikus, szabályos és felelősségteljes kompetencia-szintű kivitelezésére, esetleges szövődmények megelőzésére, felismerésére és az ellátás során a megfelelő, szakmai együttműködésre. Legyen képes a betegmegfigyelés, monitorozás szakszerű alkalmazásával a beteg állapotkövetésére és állapotváltozások korai felismerésére.

3.10.9.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos / Sürgősségi szakorvos (igazolt 3 éves gyermekgyógyászat gyakorlattal) / BSc ápoló (3 éves sürgősségi szakmai és oktatói gyakorlattal) / Egészségügyi szakoktató / Egészségügyi szaktanár/tanár (igazolt 3 éves gyermek-gyógyászatban eltöltött gyakorlattal) / Mentőtiszt (3 éves kivonuló szakmai és oktatói gyakorlattal) / BLS instruktorként az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.9.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerterápia, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan, Egészségügyi etikai, Egészségügyi jogi ismeretek Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotkövetés, Betegápolás alapjai, Alapápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Dietetika, Szülészeti-nőgyógyászati betegek ápolása.

3.10.9.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.9.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Betegvizsgálatot, betegmegfigyelést végez	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait	Teljesen önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empátikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség	Elektronikus betegmegfigyelő rendszerek ismerete és alkalmazása
Felismeri a beteg állapotváltozásait, állapotváltozás esetén jelzi azt	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait, valamint az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét	Teljesen önállóan		Kórházi medikai rendszerek használata
Gyermekekori sürgősségi állapotokat felismer	Ismeri a gyermekekori sürgősségi állapotokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Kritikus állapotú gyermeket ellát	Ismeri a kritikus állapotú gyermek klinikum alapjait és ápolástani vonatkozásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Szakma szabályai szerint tudja alkalmazni az alapszintű és eszközös alapszintű újraélesztést	Ismeri a BLS protokollját.	Teljesen önállóan		
Ápolási és megfigyelési dokumentációt vezet	Ismeri az ápolási dokumentáció vezetésének szabályait, jogi jelentőségét.	Teljesen önállóan		Elektronikus ápolási dokumentáció ismerete és vezetése.
Mérgezett gyermeket ápol	Ismeri a csecsemő és gyermekkorban leggyakrabban előforduló mérgezéseket, és az ellátás sajátosságait	Instrukció alapján részben önállóan		

3.10.9.6 A tantárgy témakörei

3.10.9.6.1 Sürgősségi állapotfelmérés, kritikus állapotú gyermek ellátása

Állapotfelmérés algoritmusa (ABCDE vizsgálat)

Felkészülés súlyos beteg fogadására

Életet veszélyeztető állapotok felismerése, ápolói teendők

Maszkos ballonos lélegeztetés

BLS

Postresuscitációs ellátás

Ápolói teendők

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.9.6.2 Sürgősségi állapotok gyermekkorban

Légzési nehezítettség, stridor, köhögés, hyperventilatio

Bronchiolitis,

Krupp-szindróma,

Epiglottitis

Akut asztmás roham

Mellkasi fájdalom, palpáció, cianózis

Eszméletvesztés, tudatzavar Sokk

Szepszis, szeptikus sokk

Anafilaxia

Bradycardia, tachycardia

Akut has

Diabeteses ketoacidosis Akut

légzési elégtelenség

Légúti idegen test eltávolítása

Fejfájás

Kiütések

Fül- és torokfájdalom

Hányás, hasmenés

Lázas gyermek, lázgörcs Akut

glomerulonefritisz

Epilepszia, status epilepticus

Hypovolaemia, dehidráció sürgősségi ellátása

Hypoglycaemia

Orrvérzés

Szemsérülés, szemgyulladás

Akut torticollis

Pszichés zavarok, viselkedésproblémák

Ápolástan sürgősségi ellátást igénylő csecsemő és gyermek esetén

3.10.9.6.3 Mérgeзések csecsemő- és gyermekkorban

A mérgeзések formái

A mérgek hatástalanításának lehetőségei

Az ellátás sajátosságai csecsemő –és gyermekkorban

3.10.9.6.4 Sürgősségi ápolástan gyakorlat

Triage-rendszer megismerése, annak csecsemő- és gyermekspecifikus aspektusai

Kritikus állapotú beteg felismerése, ápolói teendőinek megismerése

Betegmegfigyelés

Csecsemő- és gyermek sürgősségi állapotok vizsgálati algoritmusai
Diagnosztikai és terápiás beavatkozások előkészítése, azokban való asszisztálás/kivitelezés
Ápolási specialitások és az ápolási folyamat jellemzői a csecsemő- és gyermek sürgősségi osztályon
Betegfelvételi és megfigyelési dokumentáció vezetése

3.10.10 Szülészeti-nőgyógyászati betegek ápolása tantárgy

46/42 óra

3.10.10.1 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik képesek a szülészeti és nőgyógyászati intézmények munkájába részt venni, el tudják különíteni az élettani várandósságot/szülést a patológiástól, ismerik a nőgyógyászat eszközrendszerét. Részt tudnak venni az új, családbarát alapelvekre épülő egészségügyi szakmai irányelvek alapján a várandósgondozásban, az újszülött ellátásában, és ismerik a korszerű szoptatási, szülészeti irányelveket. A tanulót megismertetni a reprodukciós szervrendszer kóros működésével, a betegek ápolási diagnózisával és felkészíteni a szakápolási tevékenységek elvégzésére

3.10.10.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Szülész-nőgyógyász szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal / Szülésznő Bsc 3 év gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év szülészeti-nőgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.10.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia: emberi reprodukció, sejtosztódás, Anatómia, élettan, kórélettan, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerteran,

Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Sztóma ellátás és sebkezelés

Klinikai táplálás, Pedagógia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana

3.10.10.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.10.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Nőgyógyászati vizsgálatoknál asszisztál	Ismeri a női reprodukciós szerveket és működésüket, eszköz-parkot, kliens pozicionálásának lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Empatikusan, etikusan, segítőkészen a kliens érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva vesz részt az ellátásban	Felhasználói szintű számítógép kezelés - egészségügyi szoftver kezelése
Várandósság alatti szűrővizsgálatokban részt vesz	Meghatározza a fogamzás feltételeit, a fiziológiás várandósságot, diagnosztikáját, szűrővizsgálatok menetét, magzat fejlődését, anyai szervezet változásait	Instrukció alapján részben önállóan		Haladó szinten keresi az aktuális várandós gondozási irányelveket
Patológiás várandóست ápol	Ismeri a felnőtt ember ápolásának menetét, az ápolási folyamatot, a várandósság alatti leggyakoribb szövődményeket és a hozzájuk tartozó ápolói tevékenységet. Azonosítja a mesterséges megtermékenyítés okait.	Teljesen önállóan		Egészségügyi szoftvereket használva komplettálja ismereteit, elektronikus ápolási dokumentációt vezet
Jellemzi a háborítatlan szülés folyamatát, és az aranyóra alap pilléreit	Meghatározza a szülés szakaszait, az aranyóra jelentőségét hormonális és pszichés szempontból	Teljesen önállóan		Haladó módon keresi az aktuális szülészeti ajánlásokat
Rendellenes szülésen / vetélésen átesett nőt ápol	Felsorolja a szülés alatti lehetséges szövődményeket, ellátásuk menetét, a vetélést követő hormonális és pszichikai változásokat, betegjogokat. Azonosítja az ápolói teendőket	Teljesen önállóan		

Közreműködik a szoptatás és gyermekbarát újszülött ellátásban.	Felsorolja az érett újszülött jellemzőit, ismeri az újszülött ellátás menetét. Ismeri a női mell anatómiáját és élettanát, a szoptatás jelentőségét, a tejtermelés folyamatát, tejtermelést segítő tényezőket, mennyiségét, az újszülött fiziológiás változásait. Ismeri az újszülött kori szűrővizsgálatok kivitelezésének módját.	Instrukció alapján részben önállóan		
Gyermekágyas anyát ápol	Felsorolja a méh involúció lépéseit, ismeri a szült nő fiziológiás szükségleteit. Ismeri a pszichés támogatás jelentőségét	Teljesen önállóan		
Nőgyógyászati beteget ápol	Ismeri a leggyakoribb nőgyógyászati betegségeket (fertőzés, PCOS, endometriózis), ápolói teendőket, életkori fiziológiás változásokat, nőgyógyászati szempontból, felsorolja a vérzési rendellenességeket, ismeri a leggyakoribb nőgyógyászati daganatos betegségek ápolói sajátosságait, petesejt tárolás lehetőségeit. Integrálja a nőgyógyászati ellátásba a gyógyszeres kezelési ismereteit.	Teljesen önállóan		

Nőgyógyászati beteget felkészít beavatkozásokhoz, és segédkezik benne	Ismeri a fizikális győgmódokat a nőgyógyászati ellátás kapcsán, meghatározza a nőgyógyászati citosztatikus kezelések ápolói beavatkozásait, tudja a nőgyógyászati vizsgálatok során alkalmazott testhelyzeteket, a beavatkozások menetét, eszközeit	Instrukció alapján részben önállóan		
---	---	-------------------------------------	--	--

3.10.10.6 A tantárgy témakörei

3.10.10.6.1 Nőgyógyászati vizsgáló eljárások

Nőgyógyászati anamnézis felvétel lépései, elemei

Külső, belső női nemi szerv megtekintésének lépései, fiziológiás kinézete, vizsgáló eszközök felsorolása

Hüvely kenet mintavétel menete

Tapintásos vizsgálat menete, diagnosztikai jelentősége, colposcopia, emlők vizsgálata, önvizsgálat oktatása

Hasi, hüvelyi UH vizsgálatra történő kliens előkészítés, vizsgálat menete

Nőgyógyászati vizsgáló eszközök

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.10.6.2 Várandós gondozás

Élettani fogamzás

Várandósság jelei, otthoni és klinikai diagnosztikája

Fiziológiás anyai változások a várandósság egyes szakaszaiban

Várandósság alatti kötelező szűrővizsgálatok és ápolói vonatkozásaik

Magzat fejlődésének mérföldkövei a várandósság során

3.10.10.6.3 Szövődményes/patológias terhesség

Patológias terhesség fogalma, diagnosztikája

Veszélyeztetett terhesség meghatározása

Várandósság alatt fellépő leggyakoribb szövődmények és ápolói vonatkozásaik

Vetelés típusai, kliens felvételének és ápolásának specialitásai, pszichés és fizikai előkészítése

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.10.6.4 Háborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenességek

Háborítatlan szülés fogalma, menete

Szülés szakaszai, kísérése

Vertikális szülési módok, szülőszoba felszereltsége

Szülés alatti vizsgáló eljárások, lehetséges szövődmények, beavatkozások és ápolói vonatkozásai

Anyai-magzati sérülések a szülés alatt és ápolói

3.10.10.6.5 Gyerekbarát újszülött ellátás, szoptatástámogatás, gyermekágy

Érett újszülött jellemzői

Apgár

Aranyóra és hormonális-pszichés jelentősége

Újszülött ellátása, szűrővizsgálatai, fiziológiás sárgaság, súlyvesztés

Női mell anatómiája és élettana, tejtermelés folyamata, ingerei

Szoptatás elősegítése (bőrkontaktus, rooming-in, pszichés támogatás)

Gyermekágyas anya fiziológiás változásai és ápolói vonatkozások

3.10.10.6.6 Nőgyógyászati betegek ápolása

Reprodukciós és hormonrendszer életkori fiziológiás változásai Vérzési rendellenességek

A leggyakoribb nőgyógyászati fertőzések, gyulladásos kórképek, PCOS, endometriózis, HPV klinikumi és ápolási vonatkozásai

Leggyakoribb nőgyógyászati daganatos betegségek klinikai és ápolási vonatkozásai

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.11 Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana tantárgy

108/97 óra

3.10.11.1 A tantárgy tanításának fő célja

A közösségi orvoslás-ápolás területén szerzett, ill. más előzetes tanulmányokra alapozva megismertetni a tanulót a körzeti-közösségi ápoló szerepével, lehetséges feladataival, kapcsolatrendszerével. A családorvos praxishoz tartozó felnőtt lakosság (18 éves kortól) számára a primer, secunder és terciér prevenció lehetőségeinek megismerése és az ezekhez kapcsolódó körzeti-közösségi tevékenységekben való aktív közreműködés. A közösségben dolgozó egészségügyi team munkájának és szakmai kapcsolatrendszerének a megismerése. A családorvos praxis csapat jelentősége a gyógyítási-ápolási folyamatban

A tanulási terület oktatásának célja, hogy a tanuló ismerje meg a nemzetközi és hazai alapellátási-közösségi ápolási rendszereket, azok fontosabb jellemzőit, a lakóhely közeli ellátórendszeren belüli és azon kívüli betegutak szervezési szempontjait

3.10.11.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Háziiorvostani szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év alapellátási-közösségi

területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.11.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia: emberi reprodukció, sejtosztódás, Anatómia, élettan, kórélettan, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerteran, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Sztóma ellátás és sebkezelés Klinikai táplálás, Pedagógia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana

3.10.11.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.11.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Eligazodik az egészségügyi alapellátás rendszerében	Ismeri a hazai egészségügyi alapellátás felépítését, működését meghatározó tényezőket.	Teljesen önállóan	Kiváló probléma felismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Kapcsolatteremtő képessége kiváló.	Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni az ellátórendszer különböző elemeiről.

Figyelemmel kíséri a szakterületét érintő jogszabályi környezet változásait	Ismeri az alapellátás területére vonatkozó jog-szabályi előírásokat.	Teljesen önállóan	A kapcsolódó szakterületek munkatársaival hatékonyan együttműködik a problémák közös megoldásában. Korrekt és empátikus módon kommunikál. Határozottság, Felelősségtudat, jogszerű és etikus magatartás, szabályok ismerete és betartása, szervezés és irányítás képessége, logikus	Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a jogszabályváltozásokról.
Standardokat, protokollokat dolgoz ki	Ismeri a szakdolgozói kompetenciákat és hatásköröket, valamint a standardok, protokollok kidolgozásának eljárásrendjét	Irányítással		Word dokumentum sablon létrehozása
Alkalmazza a környezetvédelmi és hulladékkezelési szabályokat	Ismeri a környezetvédelmi és hulladékkezelési előírásokat	Teljesen önállóan		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a témát érintő változásokról.

Részt vesz a betegutak menedzselésében	Ismeri a különböző egészség-ügyi és szociális ellátási formákra vonatkozó jogosultsági szabályokat.	Instrukció alapján részben önállóan	gondolkodás, vissza-csatolás.	Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a témát érintő változásokról.
Közreműködik a praxis hatáskörébe tartozó orvosszakértői feladatok elvégzésében, dokumentálja azokat és vezeti a nyilvántartást.	Ismeri a praxis hatáskörébe tartozó orvosszakértői feladatokra vonatkozó szabályozásokat.	Irányítással		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a témát érintő változásokról.
Közreműködik a közegészségügyi és járványügyi jogszabályok által előírt feladatok végrehajtásában	Ismeri a köz-egészségügyi és járványügyi jogszabályok alapellátásra vonatkozó előírásait.	Irányítással		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a témát érintő változásokról.
A kötelező és az ajánlott védőoltások beszerzésében, beadásában és nyilván-tartásában részt vesz.	Ismeri a kötelező és az ajánlott védőoltásokkal kapcsolatos nyilvántartási, adatszolgáltatási kötelezettségeket, valamint az oltóanyagok beszerzésével, tárolásával összefüggő szabályokat, továbbá a védőoltás beadásával kapcsolatos szabályokat.	Instrukció alapján részben önállóan		Háziorvosi betegnyilvántartó szoftverek alkalmazása
Kapcsolatot tart az egészségügyi és szociális alap-ellátást nyújtó szolgáltatókkal	Ismeri az egészségügyi és szociális ellátást nyújtó szolgáltatókkal való kapcsolattartás módját.	Teljesen önállóan		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a területén lévő ellátási lehetőségekről
Betartja az etikai és jogi szabályokat, standardokat, protokollokat az ápolásban és a háziorvosi rendszerben	Ismeri az etikai és jogi szabályokat, standardokat, protokollokat.	Teljesen önállóan		Keresőprogramok segítségével képes az etikai kódexet, jogszabályokat, minőségügyi dokumentumokat, protokollokat megkeresni.

3.10.11.6 A tantárgy témakörei

3.10.11.6.1 Az alapellátás-közösségi ellátás kialakulása és fejlődése

Az alapellátás-közösségi ellátás helye az egészségügyi ellátórendszerben

Az alapellátás-közösségi ellátás és ápolás fogalma

Az alapellátás kialakulásának és fejlődésének hazai és nemzetközi története

Az alapellátás-közösségi ellátás jelenlegi szereplői és kapcsolatrendszerük, feladatai

Háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás feladata, sajátosságai Fogorvosi

alapellátás feladata, sajátosságai

Háziorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátás feladata, sajátosságai

Védőnői ellátás feladata, sajátosságai

Iskola-egészségügyi ellátás feladata, sajátosságai

Az alapellátáshoz kapcsolódó otthoni szakápolás és otthoni hospice ellátás feladata, sajátosságai

A foglalkozás-egészségügyi alapellátás feladata, sajátosságai

Lakóhely közeli szolgáltatások, praxisközösségek, csoportpraxisok, egészségfejlesztési irodák feladatai

Az alapellátás jogszabályi környezete

Az alapellátás és közösségi ápolás fejlődésének trendjei hazánkban és Európában

3.10.11.6.2 Az alapellátás-közösségi ellátás személyi, tárgyi és infrastrukturális feltételrendszere

A személyi, tárgyi és infrastrukturális feltételrendszer jogi szabályozása és ellenőrzése

Szakedolgozói kompetenciák és hatáskörök az alapellátásban

Hatósági és szakmai szakfelügyelet és irányítás

Standardok, protokollok a háziorvosi rendszerben

Minőségbiztosítás az alapellátás területén (praxis minőségirányítási rendszerének fajtái, felépítése, a megfelelés tanúsítás kritériumai)

A praxisműködtetés finanszírozása

Lehetséges gazdasági és foglalkoztatási formák

A szakedolgozók szerepe a praxismenedzsmentben

Ápolói felelősség és etikai kérdések az alapellátásban

Környezetvédelem, hulladékkezelés

3.10.11.6.3 Az otthoni szakápolás, hospice ellátás és a háziorvosi praxis kapcsolata

Az otthoni szakápolás, hospice ellátás jogi szabályozása

Az otthoni szakápolás, hospice ellátás célja, módszere

Az otthoni szakápolás, hospice igénybevételének feltételei, az elrendelés dokumentációja

Az otthoni szakápolás keretében ellátható feladatok

Az otthoni hospice ellátás keretében ellátható feladatok

3.10.11.6.4 A szociális ellátás és az egészségügyi alapellátás kapcsolata

A szociális ellátórendszer felépítése
Együttműködés a szociális ellátórendszer szereplőivel
Szociális juttatások és igények felmérése
Szociális ellátások felosztásának rendszere
Szociális juttatások kérelmezésének formái, módja

3.10.11.6.5 Közegészségügyi, járványügyi feladatok a háziorvosi praxisban
Fertőző betegségekkel és fertőző betegségekre gyanús személyekkel kapcsolatos tevékenység
Fertőző betegek be és kijelentése, nyilvántartása
Kórokozó-hordozókkal kapcsolatos tennivalók
Életkorhoz kötött kötelező védőoltások
Megbetegedési veszély esetén kötelező védőoltások
Megbetegedési veszély elhárítása céljából önkéntesen igénybe vehető térítésmentes védőoltások
Külföldre történő kiutazás esetén fennálló védőoltási kötelezettség és egyéb ajánlott védőoltások
Munkakörökhöz kapcsolódó védőoltási kötelezettség
Védőoltások és azzal kapcsolatos nyilvántartások, igazolások
A védőoltással kapcsolatos jelentések
Járványügyi érdekből végzett laboratóriumi vizsgálatok
Járványügyi érdekből végzett szűrővizsgálatok
Járványveszély vagy járvány esetére vonatkozó rendelkezések
Értelmezések esetén szükséges teendők
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.11.6.6 Háziorvosi praxisokban történő orvos szakértői, hatósági vizsgálatok
Háziorvosi praxisokban történő orvos szakértői, hatósági vizsgálatok típusai, jellemzői
A praxisokban végzett orvos szakértői, hatósági vizsgálatok jogszabályi háttere, feltételei
Keresőképtelenség típusai, keresőképtelenség elbírálása
Egészségkárosodás mértékének elbírálásához kapcsolódó feladatok
Látogatás felvétele
A halál megállapítása
Gépjármű-vezetői, belvízi hajózási szolgálati és belvízi kedvtelési célú vízijármű-vezetői alkalmassági vizsgálat
Kézilőfegyverek, lőszer, gáz- és riasztófegyverek megszerzésének és tartásának egészségi alkalmassági vizsgálata

3.10.11.6.7 Alapellátási gyakorlat (intézménylátogatások)
Fogorvosi praxis
Védőnői szolgálat
Foglalkozás-egészségügyi alapszolgálat
Praxisközösség

Szociális ellátást nyújtó intézmény
Oltóközpont
Kormányhivatala Rehabilitációs Szakigazgatási Szerve

3.10.11.6.8 Háziorvosi, ügyeleti, otthoni szakápolási gyakorlat
Felnőtt és gyermek háziorvosi praxis
Otthoni szakápolási, otthoni hospice ellátást nyújtó szolgáltató
Ügyeleti ellátás
Egészségfejlesztési Iroda
Csoportpraxis
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.11.6.9 A prevenció szintjei, szinterei és célcsoportjai
A prevenció szintjei, szinterei és célcsoportjai
Szűrővizsgálatok célja, módszerei, szűréssel szemben támasztott követelmények
Egészségnevelés, egészségfejlesztés, mint a megelőzés lehetőségei
A szűrővizsgálatok jogszabályi háttere
Etikai felelősség a szűrővizsgálatok kapcsán
Szakdolgozók szerepe a toborzásban
A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető szűrések
Életkorhoz kötött ellenőrző és szűrővizsgálatok
Ajánlott szűrővizsgálatok

3.10.11.6.10 Ápolási folyamatok tervezése, megvalósítása az alapellátásban
Ápolási folyamat az alapellátásban
Ápolási diagnózis alkotás
Ápolási terv készítése az alapellátásban
Az otthonába hazatérő páciens ápolási tervének specialitásai
Ápolási dokumentáció

3.10.11.6.11 Az ápolói tevékenységet támogató eszközök
A minimumfeltételekben előírt és az ajánlott tárgyi eszközök
A nővértáska felszerelése, a páciens otthonában alkalmazott "táskatechnika" ("visiting nurse bag technique")
Ápolási eszközök, segédeszközök
Rehabilitációs-, kényelmi- és mobilizációs eszközök
Önellátást-, életvitelt segítő és fejlesztő eszközök
Protézisek, ortézisek
Egészségmegőrzést támogató mobilapplikációk
Egészségfejlesztés szemléltető eszközei
Betegirányítást támogató eszközök
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.12 Gerontológia és szakápolástana tantárgy

155/152 óra

3.10.12.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy a tanuló tisztában legyen az öregedési folyamatokkal a témával kapcsolatos fogalmak definícióival. Ismerje fel az idős kor veszélyeztető tényezőit. Legyen képes részt venni az egészséges idősök egészséggondozásában, illetve sajátítsa el az idős betegek megfigyelésének, speciális ápolásának, gondozásának alapjait. A XXI. század egyik kihívása a demográfiai változás, az időskorú lakosság részarányának növekedése és az idős emberek ellátásához kapcsolódó problémák halmozódása. A gerontológiai ismeretek szükségesek ahhoz, hogy a hallgató választott szakterületét az idősök körében is megfelelően művelni tudja. Az elméleti oktatás célja megszerezni és kiegészíteni a geriátria elmélet és szakápolástani ismereteket.

3.10.12.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Gerontológus szakorvos / Geriáter szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év gerontológiai/geriátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.12.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerteran, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Gyermekgyógyászat és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan
Egészségügyi etikai esettanulmányok, Egészségügyi jogi esettanulmányok, Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Szülészet-nőgyógyászat és szakápolástana, Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana

3.10.12.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.12.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Meghatározza a gerontológia alapfogalmait és rendszerezi a gerontológia ágait, részterületeit, alapkérdéseit, célkitűzéseit	Ismeri a gerontológiai alapfogalmakat, a gerontológia ágait, részterületeit alapkérdéseit és célkitűzéseit	Teljesen önállóan		Informatikai ismeretek, informatikai eszközök alkalmazása, kereső funkciók, programok alkalmazása
Azonosítja az időskorban élettaninak minősíthető változásokat	Ismeri az időskorban élettaninak minősíthető változásokat, Ismeri az időskorra bekövetkező élettani-funkcionális, szociológiai és pszichológiai változásokat	Teljesen önállóan	Jó megfigyelő készség, képesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, kritikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, képesség, együttműködési készség, képesség, határozottság, türelem, empátia, feltétel nélküli elfogadás képessége,	Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése
Meghatározza az időskor biológiai, szomatikus és pszichés jellegzetességeit	Ismeri az életmód hatását az öregedési folyamatra	Teljesen önállóan		
Bemutatja a geriátriai ellátás holisztikus szemléletét	Ismeri a geriátriai ellátás holisztikus szemléletét	Teljesen önállóan		Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése
Azonosítja az egészségi állapotot, a potenciális rizikó faktorokat	Ismeri a prevenció szintereket és a különböző szűrővizsgálatokat	Teljesen önállóan		Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő, segélyhívó, betegmegfigyelő szoftverek / rendszerek használata,

			elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése
Meghatározza a geriátriai betegek speciális ápolási és rehabilitációs igényeit, az életvégi gondozás különböző szintjeit	Ismeri a geriátriai betegek speciális ápolási és rehabilitációs igényeit, az életvégi gondozás különböző szintjeit	Teljesen önállóan	Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése

3.10.12.6 A tantárgy témakörei

3.10.12.6.1 Általános gerontológiai alapok

Demográfiai, epidemiológiai, társadalmi és gazdasági összefüggések, A geriátriai ellátás rendszere, szervezeti struktúrája, Ápolási szintek a geriátria területén, Ápolási folyamat az idősellátásban, Értékelési és dokumentációs formák a geriátriai ellátásban **A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret**

3.10.12.6.2 Geriátriai szakápolástani

Geriátriai beteg állapotfelmérésének elvei és módszerei, Idős és krónikus betegek szükségleteinek kielégítése, Viselkedésminták, kulturális sémák, interperszonális kapcsolatok idős korban, Az idős beteg menedzselése az ellátási szintekben, Idős betegek gyógyszerelése, Mindennapos és invazív beavatkozások a geriátriában, A kiválasztó és a reprodukciós rendszer szakápolástana, inkontinenciaellátás idős korban, Idős és krónikus betegek hagyományos és mesterséges táplálása, folyadék egyensúly fenntartása, A demens és Alzheimer kórban szenvedő betegek ellátása, szakápolása, Krónikus, légzőszervi megbetegedések ellátása,

szakápolása, A gyógyfoglalkoztatás jelentősége az idősellátásban

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.12.6.3 Geriátriai gyakorlat

A gyakorlatot célzottan kell lefolytatni Geriátriai-, Ápolási-, Krónikus Belgyógyászati Osztályokon, valamint Pszichiátriai Osztály Demens, vagy Alzheimer részlegén, illetve otthoni szakápolást nyújtó szolgálaton belül

3.10.13 Onkológia és szakápolástana tantárgy

140/135 óra

3.10.13.1 A tantárgy tanításának fő célja

Rendelkeznek azokkal az élettudományi, egészségtudományi, ápolástudományi, táplálkozástudományi, fizioterápia, orvostudományi, különös tekintettel a klinikai, diagnosztikai, terápiás és szakápolástani ismeretekre, melyek birtokában képesek az onkológiai betegellátásban önálló munkavégzésre, specializációjának megfelelően a kritikus gondolkodásra, a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazására.

Elméleti és gyakorlati ismereteik képessé teszik az onkológiai betegellátás színterén a betegvizsgálattal, diagnózisalkotással, terápiás, valamint betegvezetési és betegedukációs feladatok ellátására is.

Képességeiket azon intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az alkalmazandó jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik

3.10.13.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Onkológus szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év Onkológiai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.13.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerteran, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Gyermekgyógyászat és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan Egészségügyi etikai esettanulmányok, Egészségügyi jogi esettanulmányok, Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Szülészet-nőgyógyászat és szakápolástana, Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana, Gerontológia és szakápolástana

3.10.13.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.13.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti a daganatos betegségek morbiditási, mortalitási mutatóit. A daganatos betegségek kialakulásának rizikótényezőit.	Ismeri a daganatos betegségek etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit	Teljesen önállóan	A tantárgy elsajátításában motivált. Megfigyelőképesség, gondolkodás, pontosság, precizitás	
Biztonságos betegkörnyezet biztosít a diagnosztikus beavatkozások, tevékenységek során	Ismeri a biztonságos betegkörnyezetet	Teljesen önállóan		
A beteget előkészíti a diagnosztikus beavatkozásokhoz	Ismeri a beteg előkészítés módjait	Instrukció alapján részben önállóan		

Betegmegfigyelést és a vizsgálati anyagokkal kapcsolatos teendők ellátja	Ismeri beteg megfigyelés általános szempontjait, speciális eseteit	Teljesen önállóan		Elektronikusan rögzíti
Részt vesz, a szűrővizsgálatok szervezésében, végrehajtásában	Ismeri az egyes kórképekhez kötődő szűrővizsgálati lehetőségeket.	Instrukció alapján részben önállóan		E-mailban tájékoztatja az érintetteket az eseményről, megfelelő hozzájárulás birtokában, digitális platformokon hirdeti az eseményeket.
Fájdalomcsillapítást végez	Ismeri a daganatos betegek fájdalomcsillapítási protokolljait	Instrukció alapján részben önállóan		
Tápláltsági állapotot felmér.	Ismeri a tápláltsági állapot felmérésének algoritmusát	Instrukció alapján részben önállóan		
Klinikai táplálásban közreműködik	Ismeri a klinikai táplálás rendszerét	Instrukció alapján részben önállóan		

3.10.13.6 A tantárgy témakörei

3.10.13.6.1 Daganatos betegségek etiológiája, epidemiológiája

A daganatképződés molekuláris alapjai (onkogének, tumorsuppresszor gének, DNS javító rendszerek, epigenetikai szerepe a daganatképződésben)

Vírusok szerepe a daganatok kialakulásában

Fizikai-kémia daganatkeltő faktorok,

A sugárzás daganatkeltő hatása

Daganatok növekedése és terjedése

Daganat előtti állapotok

Alapfogalmak: Incidencia, morbiditás, mortalitás

A daganatok gyakorisága, daganat keletkezés kockázati tényezői az életmód szerepe

Daganatos megbetegedések gyakoriságát befolyásoló tényezők

A daganatos megbetegedések incidenciája és az általuk okozott halálozás alakulása Magyarországon.

A daganatos betegségek várható alakulása

3.10.13.6.2 A daganatok szűrése és korai felismerés

A szűrési programok alapjai

A primer (életmód, környezetszennyezés, vakcináció) és szekunder (szervezett szűrések) prevenció lehetőségei Nemzetközi ajánlások

Hazai szűrési programok

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.13.6.3 A daganatos betegségek diagnosztikája, ápolói feladatok a diagnosztikus eljárások során

Daganatos betegségek tünettana (általános tünetek, szervspecifikus tünetek, áttétek tünetei, paraneoplasziás jelenségek)

A daganatos betegségek kórelőzménye, fizikális vizsgálat

Daganatos megbetegedések laboratóriumi diagnosztikája, tumor markerek

Képalkotó diagnosztika szerepe, módszerei

Izotóppal végzett diagnosztika lehetőségei,

A daganatok szövettani és molekuláris, géndiagnosztikája

Intervenciós módszerek

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.13.6.4 Daganatok csoportosításának egységes rendszere

Daganatok nevezéktana

Daganatok szövettani típusai

Daganatok TNM beosztása

Daganatok stádium besorolása

3.10.13.6.5 Daganatos betegek kezelésének lehetőségei

Daganatos betegségek kezelésének módszerei (sebészeti kezelés, sugárterápia, kemoterápia, hormonkezelés, daganatok célzott kezelése -biológiai kezelés, immunterápia, génterápia, gyógy-szeres kezeléssel kapcsolatos ápolói feladatok)

A daganatos betegek kezelhetőségét befolyásoló tényezők, és a kezeléssel összefüggő fogalmak

A daganatok sebészi kezelése-sebészi onkológia, daganat eltávolítás elvei, sebészi technikája, műtétek fajtái

A daganatos betegségek gyógyszeres szisztémás kezelése: kemoterápia, hormonterápia, célzott daganatellenes kezelés, immunterápia

Daganatok sugárkezelése- modalitásai, fizikai, kémiai és biológiai alapjai

Terápiás mellékhatások és kezelésük (hányinger, hányás, hasmenés, nyálkahártya elváltozások, bőrtünetek) Fájdalomcsillapítás

Táplálás terápia az onkológiai betegségben szenvedőknél

Rehabilitáció az onkológiában (definíció, onkológiai rehabilitációs program elemei, testi és lelki rehabilitáció, nonverbális pszichoterápia, ápolói feladatok rehabilitáció területén

Daganatos betegek lelki gondozása (daganatos betegségek pszichoszociális jellemzői, haldokló betegek pszichoszociális ellátása)

3.10.13.6.6 Daganatos betegek szupportív (támogató) kezelése

Vérképző rendszerre kifejtett mellékhatások kezelése

Nyálkahártya, bőr, oto-neurotoxicitás kezelése

Gyomor-bélműködés zavarainak elhárítása (hányinger, hányás, hasmenés kezelése)

Daganatos betegek fájdalomcsillapítása

Táplálásterápia onkológiai beteg kezelése során

3.10.13.6.7 Onkológiai gyógyszerterapeutikai ismeretek

Citosztatikus kezelések alapelvei

Kemoterápiás kezelések módjai

Daganatok hormonális befolyásolásának lehetőségei

Citokinek szerepe

Célzott daganatkezelés jelentősége

Immunterápia alapjai

Farmakodinámiai interakciók: antagonizmus, szinergizmus

Farmakokinetikai interakciók (béltraktusban előforduló, fehérjekötődés során létrejövő, metabolizmus során bekövetkező interakció).

Daganatellenes szerek és az étel közötti interakció

3.10.13.6.8 Részletes klinikai onkológia és szakápolástanának alapjai

Fej-nyak régió daganatok, kezelése és szakápolása

Tápcsatorna daganatok, kezelése és szakápolása

Máj és epeúti daganatok, kezelése és szakápolása

A hasnyálmirigy, az emésztőrendszeri stromadaganatok (GIST), hashártya daganatok, kezelése és szakápolása

Emlődaganatok, kezelése és szakápolása

Mellkasi szervek daganata és szakápolástan

Ivarszervek daganatai és szakápolástan

Kisklinikumi daganatok és szakápolástan

Központi idegrendszeri- és mozgásszervi daganatok, valamint ezek szakápolástan

Gyermekekori daganatok- és haematológiai daganatok, valamint ezek szakápolástan

Daganatos beteg ápolási specialitásai, ápolási tervek

Daganatos betegek gondozása

Onkológiai szakbizottságok (onkoteam) szerepe, feladatai

3.10.13.6.9 Speciális onkológiai szakápolástan

Citosztatikus keverékinfúzió készítésének tárgyi feltételei (helyiség, berendezések, eszközök, felszerelések,)

Citosztatikus keverékinfúzió készítésének személyi feltételei (citosztatikus keverékinfúzió készítő aszeptikus egység személyzete, létszáma, alkalmassági orvosi vizsgálat)

Citosztatikus keverékinfúzió szállítása,

Citosztatikus keverékinfúzió tárolása,

Citosztatikus keverékinfúzió beadása, dokumentálása.

Dekontamináció, módjai,

Dekontaminálás eszközei, lépései, dokumentációja

Paravazáció/extravazáció típusai

Paravazáció/extravazáció leggyakoribb okai

Port a Cath kanül, gyógyszer bejuttatása

Port a Cath kanül ápolása, gondozása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.13.6.10 Onko-hematológia- immunrendszer sajátosságai csecsemő –és gyermekkorban

Onko-hematológiai- immunrendszer anatómiai és élettani sajátosságok, jellemzők

A leggyakoribb onko –hematológiai betegségek

Vérzéssel járó rendellenességek

Véralvadási rendellenességek

Veleszületett immunhiányos állapotok

Szisztémás autoimmun betegségek

Őssejt-transzplantáció

Hospice ellátás csecsemő és gyermekkorban

Sajátos etikai, jogi szempontok az ellátás, gondozás során

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.13.6.11 Bevezetés az onkopszichológiába

Bevezetés az onkopszichológiába Onkopszichológia fogalma, története.

Pszichoszomatikus betegségek,

Biopszichoszociális modell,

Betegközpontú és holisztikus betegellátás, gyógyítás elméletei

3.10.14 Hospice ellátás és szakápolástana, otthonápolás tantárgy

85/82 óra

3.10.14.1 A tantárgy tanításának fő célja

Elsajátítják a gyógyíthatatlan gyermek és felnőtt beteg, valamint családja szükségleteinek holisztikus megközelítésben történő felmérését, ennek alapján a multidiszciplináris team tagjaként az egyénre szabott ápolási gondozási tervet végrehajtani ill. végrehajtását koordinálni, amenynyiben szükséges más ellátási területről szakembereket bevonni az ellátásba az elérhető legmagasabb életminőséget biztosítva ezzel a betegnek és családjának. Megismerik a hospice-palliatív ellátási igényű betegek kínzó tüneteinek enyhítési/megszüntetési módjait, megtanulják a nem gyógyszeres terápiás eljárásokat. Megismerik az élet végéhez kapcsolódó jogi szabályokat, melynek alapján támaszt tudnak nyújtani a családnak az életvégi jogi kérdések körében, valamint a gyász időszakában is.

Képessé válnak arra, hogy nyíltan kommunikáljanak a beteggel és családtagjaival; ápolási, pszichológiai, tanatológiai ismereteiket alkalmazva bevonják a családtagokat a beteg ellátásába, támogassák a beteget és családját a haldoklás különböző szakaszaiban, felkészítsék a családtagokat, hogy mindvégig a beteg mellett tudjanak lenni. Felkészülnek az önálló, felelős munkavégzésre és annak szakszerű és pontos dokumentálásra.

3.10.14.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év hospice területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.14.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerteran, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Gyermekgyógyászat és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan Egészségügyi etikai esettanulmányok, Egészségügyi jogi esettanulmányok, Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Szülészet-nőgyógyászat és szakápolástana, Községi ellátás és színtereinek szakápolástana, Gerontológia és szakápolástana

3.10.14.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.14.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felméri a beteg performansz státuszát, a beteg és családja szükségleteit, felismeri a prioritásokat, ápolási tervet készít, értékeli az eredményeket, elvégzi a szükséges módosításokat	Ismeri a vitális és önellátási képességi paraméterek élettani és kóros értékeit. Ismeri az ápolási folyamatot. Ismeri a fájdalom felmérésének módszereit. Ismeri a decubitus rizikófelmérésére szolgáló skálákat	Teljesen önállóan	Feladatait a beteg és családja szükségleteinek holisztikus megközelítésben történő felmérése alapján a hospice/palliatív ellátás különböző területein a team tagjaival együttműködve etikusan, empatikusan, határozott pontossággal végzi. A beteg állapotát megfigyeli, értékeli, precízen, kellő részletességgel	Informatikai eszközöket felhasználói szinten kezel, elektronikus ápolási dokumentációt vezet
Multidiszciplináris team tagjaként a beteg ellátásába a team többi tagját ill. más ellátási területről szakembereket bevon	Ismeri a hospice-palliatív team tevékenységét, hatáskörét, az ellátás különböző formáit és igénybevitelének lehetőségeit.	Teljesen önállóan		Informatikai és telekommunikációs eszközöket felhasználói szinten kezel. Alkalmazza a hazai ellátói adatbázisokat

Megtanítja a családtagokat a beteg aktuális állapotának megfelelő alap és szakápolási műveletekre	Ismeri az ápolási elveket, ajánlásokat, szakmai kommunikációt és pedagógiai ismereteit alkalmazza	Teljesen önállóan	dokumentál a szakmai kifejezések használatával. Törekszik a pontos és precíz munkavégzésre. Segítőképz, munkájára és önmagára igényes	Informatikai és telekommunikációs eszközöket felhasználói szinten kezel. Alkalmazza a hazai ellátói adatbázisokat
Enyhíti/megszünteti a gyógyíthatatlan beteg fájdalmát, kínzó testi és egyéb tüneteit	Átfogóan ismeri a fájdalom mechanizmusának kialakulását. Ismeri a daganatos beteg fájdalmának csillapítására irányuló gyógyszeres, nem gyógyszeres és alternatív lehetőségeket. Ismeri a fájdalomcsillapítás szintjeit és a fájdalomcsillapítók formáit, hatásait. Ismeri a palliatív és supportív terápia orvosi és ápolói lehetőségeit	Instrukció alapján részben önállóan		PCA és subcutan pumpát kezel, terápiás eszközöket felhasználói szinten ismer és alkalmaz, az aktuális hazai és nemzetközi irányelveket keresi és alkalmazza. Elektronikus ápolási dokumentációt vezet
Megelőzi/enyhíti a gyógyszer-mellékhatás következtében kialakuló, életminőséget rontó tüneteket. Felkészíti a családtagokat a várható mellékhatásokra	Ismeri a fájdalomcsillapítók mellékhatásai	Instrukció alapján részben önállóan		Elektronikus ápolási dokumentációt vezet. Az aktuális hazai és nemzetközi irányelveket, evidenciákat keresi és alkalmazza
Megelőzi a nyomási fekély kialakulását, a családtagoknak megtanítja a megelőzés lehetőségeit, a kialakult decubitust kezeli. Műtéti és tumoros sebeket, krónikus sebeket sipolyokat ellát és megtanítja a családtagokat a sebellátásra.	Ismeri a decubitus kialakulására hajlamosító tényezőket, a nyomási fekély stádiumait és a különböző stádiumban lévő sebek ellátásának módszereit. Ismeri a sebellátás korszerű elveit, a modern kötszereket, a felírhatóság lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Elektronikus ápolási dokumentációt vezet. Az aktuális hazai és nemzetközi irányelveket, evidenciákat keresi és alkalmazza

Felismeri a közelgő halál jeleit, biztosítja a haldokló beteg szükségleteinek megfelelő ápolást	Tisztában van a közelgő halál jeleivel, ismeri a haldokló beteg charta-ját	Teljesen önállóan	
Kegyelettel halottellátást végez	Ismeri a szakmai ajánlásokat, kulturális vonatkozásokat	Teljesen önállóan	
Felismeri a gyásztámogatás mód-szereit, felismeri a patológiás gyászreakciókat	Ismeri és alkalmazza a szakmai kommunikáció alapelveit, a jogi, etikai, szociológiai és pszichológiai ismereteket	Instrukció alapján részben önállóan	

3.10.14.6 A tantárgy témakörei

3.10.14.6.1 A hospice-palliatív ellátás szellemisége, alapelvei a hospice mozgalom története

Hazai és nemzetközi epidemiológiai adatok

Palliatív ellátás, hospice ellátás fogalma

Előrehaladott állapot, terminális állapot, életminőség

A hospice/palliatív ellátás alapelvei

- St Christopher's Hospice
- WHO 2002

Fehér könyv az európai hospice és palliatív ellátás standardjairól és normáiról

A nemzetközi hospice mozgalom története

A magyarországi hospice mozgalom kialakulása és fejlődése

3.10.14.6.2 A Mo.-i hospice-palliatív ellátórendszer felépítése, törvényi és finanszírozási háttere, ellátási formák sajátosságai

A magyarországi hospice - palliatív ellátás felépítése, működése Törvényi és finanszírozási háttér:

A palliatív ellátás elvi alapjai az egészségügyi ellátásban

A Magyarországon jelenleg hatályos jogszabályok: –

1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről 99.§

- Betegjogok

A palliatív ellátás jogi háttérére vonatkozó jogszabályok:

- Hatályos rendelet a szakmai minimumfeltételekről
- Emberi Erőforrások Minisztériuma szakmai irányelve a daganatos betegek ellátásáról
- Hatályos finanszírozási rendelet –
- Betegjogok
- Dokumentációs rendszerek

A hospice-palliatív ellátás szervezeti és ellátási formái A palliatív ellátás szintjei a progresszív betegellátás elvei szerint: gyermek /felnőtt hospice ház, intézeti hospice-palliatív osztály, hospice-palliatív járóbeteg ellátás, otthoni gyermek és felnőtt hospice-palliatív gondozás, egyéb ellátási formák - mobil team, nappali szanatórium

3.10.14.6.3 Multidiszciplináris team tagjai, feladatai, jelentősége

A palliatív ellátás személyi feltételei és eszközigénye

Multidiszciplinaritás fogalma, együttműködés a team tagjai között, csoportnormák

A team tagjainak feladatai, céljai, kompetenciái

- palliatív jártasságú szakorvos
- ápoló, koordinátor
- gyógytornász, fizioterapeuta
- pszichológus, pszichiáter, mentálhigiénés szakember
- dietetikus
- szociális munkás
- képzett önkéntes segítő
- foglalkoztató terapeuta
- lelkész, pap

3.10.14.6.4 Speciális klinikai és ápolási ismeretek

A daganatos megbetegedések előfordulása Magyarországon - morbiditás, mortalitás, Nemzeti Rákregiszter/ EU

Az onkológiai hálózat

Diagnosztikai eljárások, vizsgálatok: –

- képalkotó diagnosztika
- laboratóriumi diagnosztika
- endoscopia – nukleáris
- medicina

Az onkológiai sebészet fő célkitűzései, a rekonstrukciós műtétek fontossága, a több ülésben végzett műtétek jelentősége

Onkológiai sebészeti beavatkozáson átesett beteg ápolása

- a beteg előkészítése műtetre
- a műtéten átesett beteg ápolása - sebellátás, kötözés, szövődmények, drének, speciális gyomor-bélszonda levezetése, mellkas megnyitáson átesett betegekkel kapcsolatos teendők inhalációs terápia sztomaterápia (ileo-colosztóma, tracheosztóma)
- tartósan behelyezett szondák, katéterek használatával kapcsolatos ápolási feladatok – mesterséges enterális és parenterális táplálás

Kemo-, hormon-, immunterápia mellékhatásai, a terápián átesett betegek ápolása - dermatológiai tünetek, gastrointestinális tünetek, idegrendszeri tünetek stb. a testkép megváltozása A sugárterápia és mellékhatásai, a sugárterápián átesett beteg ápolása - bőr-, nyálkahártyakezelés, megfelelő diéta

A daganatos beteg rehabilitációjának eszközei, gyógyászati segédeszközök

A rehabilitációs terv/program összeállításának elve – mobilitás

- oxigenizáció segítése

– dietetika

Orvosi, szociális és lelki rehabilitáció a diagnózis közlésétől a beteg gyógyulásáig, illetve haláláig

Gyermekekorból adódó specialitások

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.14.6.5 A palliatív és szupportív terápia orvosi és ápolói vonatkozásai

Az anamnézis és státusfelvétel folyamata, specializációi, fizikális vizsgálat, állapotfelmérő skálák

Speciális műszeres és laborvizsgálatok

A tünetek gyógyszeres kezelése, palliatív terápia

A fájdalomcsillapítás alapelvei, terápiás módszerei

Dermatológiai tünetek - bőrt infiltráló tumorok, nyomás okozta tünetek - decubitus, sztomák és fisztulák, perifériás ödémák, lymphoedema, viszketés

Emésztőrendszeri elváltozások - halitosis, száraz száj szindróma, stomatitis, oralis candidiasis, ízérzés zavarok, étvágytalanság, neheztelt nyelv, csuklás, hányás, hányinger, székrekedés, hasmenés, bélelzáródás, ascites

Vizeletürítési zavarok - vizelet inkontinencia és vizeletretenció, haematuria

Idegrendszeri tünetek - agyi metastasisok, epilepsziás és epileptiform rohamok terminális állapotban, gerincvelői kompresszió, zavartság Folyadék-, elektrolit zavarok

Láz, infekciók

Légzőrendszeri elváltozások, nehéz légzés

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.14.6.6 A fájdalomcsillapítás speciális vonatkozásai

A fájdalom kialakulásának okai, típusa - nociceptív, neuropátiás, pszichogén; áttörésszerű fájdalom

A fájdalom felmérése - fájdalomfelmérő skálák, a fájdalom jellege, életminőséget befolyásoló jellemzői

A fájdalomcsillapítás módszerei

Gyógyszeres fájdalomcsillapítás lehetőségei

A fájdalomcsillapítás alapelvei, lépcsői - WHO ajánlás

Gyógyszerek helyi alkalmazása- idegblokádok, epiduralis kanül

A major opiátokkal kapcsolatos rendelkezések

- gyógyszerfelírás/rendelés
- tárolás
- dokumentálás
- felhasználásra nem kerülő gyógyszer

A fájdalomcsillapítók mellékhatásai és a megelőzés lehetőségei - gastrointestinális tünetek, idegrendszeri tünetek

A fájdalomcsillapítás adjuváns gyógyszerei

Nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás - akupunktúra, relaxáció, masszázs, radioterápia

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.14.6.7 Utolsó órák ellátása, halottellátás

A közelgő halál tünetei, figyelmeztető jelei - élettani és lelki változások

Progresszív krónikus betegségek lefolyási szakaszai

Az élet utolsó óráiban elhagyható gyógyszerek

A haldokló beteg charta-ja

A haldokló beteg szükségletei, ápolói feladatok- haldokló beteg konfúziójának, delíriumának kezelése

Halott körüli teendők orvosi és ápolói vonatkozásai

A halottellátás gyakorlatának különbségei aktív osztályon és hospice/palliatív osztályon

Család pszichés támogatása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.14.6.8 Gyász, gyásztámogatás

A halál, halállal kapcsolatos érzések, halálfélelem

A diagnózis közlésének pszichológiai problémái

A pszichés stádiumok jellemzői

- elutasítás
- düh
- alku
- depresszió
- belenyugvás

Haldokló beteg charta-ja

Film: Iván Iljics halála, 72'

A haldokló beteg és családtagjai pszichés támogatása. A halálhoz kötődő rítusok

A gyász szakaszai és a gyászfázisok jellemzői, a gyászév

- anticipációs gyász –
sokk
- kontrolláltság
- tudatosulás
- elfogadás
- adaptáció

A normál és a szövődményes gyász- krónikus gyász, bagatellizáció, hipertrófikus gyász, torzult gyász

A gyermekek halálképe

A haldokló és a gyászoló gyermek

A veszteség-feldolgozás segítése

A gyászolók gondozása - család, barát, lelkész, önségítő csoportok, egyéni pszichoterápiás módszerek

Pasztorálpszichológia

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.14.6.9 Életvégi ellátással kapcsolatos jogi, etikai vonatkozások

A betegek tájékoztatása és a tájékoztatáson alapuló beleegyezés elvei.

A gyógyíthatatlan beteg felvilágosításának dilemmái.

A gyógyíthatatlan betegek ellátásának etikai kérdései.

Az élet végével kapcsolatos etikai döntések.

Eutanázia. (Halál saját kérésre c. film bemutatása) A

kezelés visszautasításának joga.

Élő végrendelet.

Az eutanázia és a hospice ellátás különbségei. Esetelemzések

A szervátültetés etikai és jogi elvei.

Az agyhalál fogalma.

Az Egészségügyi Törvény a haldoklók gondozásáról és a hospice-ról, hospice vonatkozású miniszteri rendeletek, hospice szakmai irányelvek

Cselekvőképesség, korlátozott cselekvőképesség, cselekvőképtelenség esetei, a hozzájuk fűződő jogkövetkezmények.

Öröklési jog alapelemei, törvényes és végintézkedésen alapuló öröklés, végrendeletek a betegeket az egészségügyi ellátások igénybevétele kapcsán megillető jogosultságok rendszere

3.10.14.6.10 Szakmai gyakorlat

A szakmai gyakorlat a tantárgy témaköreihez kapcsolódó gyakorlati tevékenységeket tartalmazza

3.10.15 Kritikus állapotú beteg ellátása tantárgy

93/93 óra

3.10.15.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje meg a kritikus állapotú betegek ellátásának hazai színtereit, azok diagnosztikus, terápiás és ápolási specialitásait. Legyen képes a kritikus állapotok korai felismerésre, kompetencia szintű elsődleges állapotfelmérésre és a szükséges beavatkozások haladéktalan elvégzésére. Legyen képes irányítással részt venni és segédkezni, az emelt szintű ellátásban. Kompetenciájának megfelelően végezze a kritikus állapotú / intenzív ellátást igénylő betegek ápolási folyamatának feladatait. Ismerje meg a különböző aneszteziológiai beavatkozásokat és a hozzájuk tartozó perioperatív ápolói feladatokat. A kialakított sürgősségi szemlélettel képes legyen az ellátás valamennyi területén túl, az intézeten kívüli szituációkban is a hirtelen kialakult kritikus állapotok menedzselésére, első ellátására.

3.10.15.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Oxiológus / Intenzív terápiás szakorvos / Aneszteziológus szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év sürgősségi/intenzív területen eltöltött gyakorlat, az

adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.15.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, Fizika, Kémia, Biofizika és biokémia, Anatómia, Élettan, Gyógyszertan, Diagnosztikus és terápiás ismeretek, Ápolástan, Klinikumi ismeretek

3.10.15.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.15.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Kritikus állapotokat felismer, riaszt	Sürgősségi ellátást igénylő kórállapotok tünettana	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési készség, higiénés szabályok betartása	Riasztási eszközök alkalmazása
Elsődleges állapotfelmérés algoritmusának alkalmazza	ABCDE algoritmus azonnali beavatkozást igénylő állapotai	Teljesen önállóan		
Légútbiztosítást végez SGAD eszközökkel	Sürgősségi beavatkozások	Teljesen önállóan		
Emeltszintű ellátásban vesz részt	Emelt szintű sürgősségi ellátások protokolljai	Irányítással		
Kritikus állapotú beteget ápol	Intenzív betegápolás	Instrukció alapján részben önállóan		
Kiterjesztett monitorozást végez	A monitorozás elmélete és gyakorlata	Instrukció alapján részben önállóan		Monitorrendszerek alkalmazása
Perioperatív ellátásban vesz részt	Aneszteziológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		
Fájdalomcsillapítást végez	Aneszteziológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		PCA pumpák alkalmazása
Speciális gyógyszerbejuttatást végez	Alkalmazott gyógyszerteran	Instrukció alapján részben önállóan		
Parenterális táplálást végez	Táplálásterápiái ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		

3.10.15.6 A tantárgy témakörei

3.10.15.6.1 Prehospitális sürgősségi ellátás

A prehospitális sürgősségi ellátás rendszerének jellemzői, szinterei, feladatkörei
A mentőszolgálat működése, a mentésirányítás feladatrendszere
Szakmai kommunikáció elemei az ellátókkal
A sürgősségi ellátás jogi, etikai specialitásai
Diagnosztikus és terápiás algoritmusok a prehospitális gyakorlatban
A sérült, súlyos sérült ellátási algoritmus
A mentésben alkalmazott mentéstechnikai eszközök és alkalmazási algoritmusai
Szekunder transzportok szervezési, betegátadási szempontjai

3.10.15.6.2 Intrahospitalis sürgősségi ellátás Az

intrahospitalis sürgősségi ellátás szinterei, jellemzői
A betegfogadás, osztályozás rendszere, szabályai
Az ABCDE algoritmus és azonnali beavatkozások intrahospitalis specialitásai
Légútbiztosítás ápolói kompetenciái (SGAD- OPA, NPA, LMA)
Emeltszintű légútbiztosítás ápolói feladatai (ET intubáció, sebészi légút)
Az oxigén és inhalációs terápia sürgősségi specialitásai
Emelt szintű újraélesztés algoritmusai, reverzibilis okok és ellátásuk
A légzési elégtelenség és ellátási stratégiái
Hemodinamikai instabilitást okozó ritmuszavarok és ellátásuk, elektromos terápiák
Shock folyamatok csoportosítása, jellemzői, ellátási stratégiák
A mellkasi fájdalom sürgősségi vonatkozásai
Az akut hasi fájdalom sürgősségi vonatkozásai A
masszív vérző beteg ellátási stratégiái
Sürgősségi ellátást igénylő neurológiai állapotok
Alsó végtagi fájdalom sürgősségi vonatkozása
Sürgősségi ellátást igénylő sérülések, súlyos sérült ellátási algoritmusok
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.15.6.3 Intenzív betegellátás

Az intenzív ellátás szintjei, jellemzői,
Intenzív ellátást igénylő állapotok,
Az intenzív ellátás pszichés vonatkozásai
A homeosztázis zavarai, azok követésének módszerei
A kiterjesztett betegmegfigyelés specialitásai, invazív monitorozás
Postresuscitációs ellátás és ápolás specialitásai
Tartós gépilelegeztetett beteg monitorozása, ápolása, a leszoktatás ápolói feladata
A sedáció vezetése, altatott, sedált beteg megfigyelési és ápolási specialitásai
Septicus beteg ellátásának, ápolásának specialitásai
Speciális gyógyszer bejuttatások az intenzív ellátásban
Klinikai táplálás specialitásai- parenterális táplálás
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.15.6.4 Aneszteziológia beavatkozások

Az aneszteziológia fogalma, célja, feladatköre,

Az aneszteziológiai kivizsgálás és rizikó becslés

Az aneszteziológiai beavatkozások formái, jellemzői

Az aneszteziológiai fázisai

Az egyes aneszteziológiai beavatkozások perioperatív ápolási vonatkozásai

Postoperatív megfigyelés, ellátás és ápolás,

Fájdalom menedzsment, postoperatív fájdalomcsillapítás

3.10.15.6.5 Kritikus állapotú betegek ápolási gyakorlata

A klinikai területi gyakorlat során a tanuló ismerje meg:

A sürgősségi osztály működésének jellemzőit, a betegfogadás és osztályozás rendszerét, annak fontosabb lépéseit

Figyelje meg az elsődleges állapotfelmérés algoritmus gyakorlatban történő alkalmazását

Figyelje meg az egyes sürgősségi állapotok differenciáldiagnosztikai vizsgálatát

Irányítással vegyen részt a betegek/sérültek vizsgálatában és ellátásában

Ismerje meg a sürgősségi laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok ápolói kompetenciájú tevékenységeit

Az intenzív osztályos gyakorló területen figyelje meg az intenzív osztály működésének jellemzőit, a beteg felvétel rendjét.

Ismerje meg a kiterjesztett monitorozás, invazív monitorozás rendszerét, irányítással vegyen részt a betegek monitorozásában

Ismerje meg és irányítással vegyen részt a lélegeztetett betegek ellátásában, ápolásában

Vegyen részt az intenzív ápolást igénylő betegek ápolási folyamatában

Ismerje meg a kritikus állapotú betegek intézetben belüli transzportjának szervezési és kivitelezési ápolói feladatait

3.10.16 Klinikai gyakorlat II tantárgy

100/100 óra

3.10.16.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló az elméleti ismeretei mellett megfelelő területi gyakorlatot szerezzen, illetve részletesebben megismerhesse az érdeklődésének megfelelő ápolási területet.

3.10.16.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Az adott területen jelenleg munkaviszonyban tevékenykedő BSc ápoló egészségügyi gyakorlatvezető végzettséggel és legalább 3 éves gyakorlattal

3.10.16.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Általános ápolástan II; Belgyógyászat és szakápolástan; Sebészet és határterületeinek ápolástan; Pszichiátriai betegek ápolása; Neurológia és szakápolástan; Infektológia és szakápolástan, infekciókontroll; Kisklinikumi ismeretek és szakápolástan;

Gyermekebelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő és gyermekkorban; Csecsemő és gyermekápolási ismeretek; Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana; Speciális ápolói feladatok a gyermekellátásban; Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása; Községi ellátás és színtereinek szakápolástana; Gerontológia és szakápolástana; Onkológia és szakápolástana; Hospice ellátás és szakápolástana, otthonápolás; Kritikus állapotú beteg ellátása

3.10.16.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.16.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elhelyezi a beteget az osztályon, a gyógykezelést követően részt vesz az elbocsátás feladataiban	Ismeri a betegfelvétel, betegelhelyezés, betegátadás, elbocsátás feladatait, dokumentációját	Teljesen önállóan	Segítőkész, türelmes és empátikus a beteg irányában. Fontosnak tartja a beteg megfelelő tájékoztatását. Etikus viselkedés jellemzi.	
Laboratóriumi mintát vesz a betegtől. Egyszerű, betegágy mellett végezhető labordiagnosztikai módszereket alkalmaz.	Ismeri a vénás vérvétel, a testvázadékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait. Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.	Teljesen önállóan	Tájékoztatást ad a betegnek és a hozzátartozóknak az ápoló és/vagy orvos utasítása alapján. Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi	
Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez.	Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.	Teljesen önállóan	szabályok betartásával végzi. Tevékenységet az orvos utasításának megfelelően, önállóan végzi. Az eredményeket pontosan dokumentálja. A tanulókkal türelmes, segítőkész,	

Részt vesz az osztályon tartózkodó tanuló ápolók gyakorlati oktatásában.	Ismeri a szakmai gyakorlatokra vonatkozó fontosabb szabályokat, az oktatási módszerek fajtáit.	Teljesen önállóan	etikus magatartást tanúsít. Felelősséget érez az utánpótlás nevelésében és betartatja a biztonságos munkavégzés szabályait.	
Részt vesz az infekciókontroll feladataiban. Izolált beteget ápol.	Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét. Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomiális infekciókat, Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elkülönítését és ápolását.	Teljesen önállóan	Felelősséget érez a fertőzések kialakulásának és terjedésének megelőzésében. Betartja és betartatja a higiénés, betegbiztonsági és munkavédelmi szabályokat. Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve,	

Asszisztál invazív beavatkozásoknál.	Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit. (perifériás és centrális vénakanülök, artéria punkció, artéria kanülálás, EDA kanül, Port-a-cath, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék), vizeletkatéterek és behelyezésük, hólyag-kondicionálás, betegmegfigyelő monitor invazív mérési lehetőségei, eszközös légútbiztosítás, dialízis, punkciók, biopsziák). Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.	Teljesen önállóan	vagy utasítás alapján önállóan (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttatás eszközeinek használata) együttműködve az ápolóval és/vagy az orvossal vesz részt az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért. Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályokat. Orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve vesz részt a hatóanyagot tartalmazó infúzió beadásánál. A hatóanyag nélküli infúziót orvosi utasításra önállóan beadja. Megfelelő indikáció esetén önállóan végez	
--------------------------------------	--	-------------------	---	--

Invazív beavatkozásokat végez (véna kanül behelyezés, véna punkció, hólyag katéter bevezetése, női és férfi páciensnek).	Ismeri a perifériás véna kanül behelyezésének protokollját, a vénapunkció menetét, a transzurethrális katéter bevezetésének protokollját. Ismeri a beavatkozás indikációit, kontraindikációit, és a lehetséges szövődményeket. Ismeri a beavatkozás dokumentálásának menetét, és ápolói vonatkozásait.	Instrukció alapján részben önállóan	fájdalomcsillapítást non-szteroid gyulladáscsökkentő, vagy minor analgetikum adásával. Megfelelő indikáció esetén önállóan végez lázcsillapítást. Gyógyszerelő tevékenységét pontosan dokumentálja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz, és	
---	---	--	---	--

Hatóanyag nélküli infúziót előkészít, bead. Előkészít, és segédkezik a hatóanyagot tartalmazó infúziós oldat beadásánál.	Ismeri a krisztalloid oldatok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásokat. Részletesen ismeri a gyógyszeres és hatóanyag nélküli infúzió előkészítésével, beadásával kapcsolatos ápolói feladatokat, az infúzió beadásának eszközeit, a lehetséges szövődményeket, teendőket szövődmény esetén, a dokumentálás szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan	egészségvédelmi szabályokat.	
---	--	--	-------------------------------------	--

Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis, vagy intramusculáris injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájdalmát, közreműködik speciális fájdalomcsillapító eljárásokban (EDA, PCA).	Ismeri a non-szteroidok, minor analgetikumok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásokat. Ismeri a speciális fájdalomcsillapító eljárásokat (EDA, PCA) Ismeri a lázcsillapítók jellemzőit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásaikat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Az ápolási folyamat alkalmazásával megtervezi és a terv alapján megvalósítja az életkorok szerinti beteg ápolását. Tevékenységeit és a betegmegfigyelés eredményeit dokumentálja.	Ismeri a főbb ápolási modelleket. Ismeri az ápolási folyamat szakaszait, az ápolási terv elkészítésének szempontjait. Ápolástani, kórtani, klinikumi ismereteinek segítségével felismeri a felmérés során kapott adatok összefüggéseit az ápolási diagnózisok pontos megfogalmazása érdekében. Ismeri az elektronikus és papír alapú egészségügyi és ápolási dokumentáció részeit, EESZT-t, a dokumentálás szabályait.	Teljesen önállóan		

3.10.16.6 A tantárgy témakörei

3.10.16.6.1 Irányított gyakorlat

A gyakorlatot úgy szükséges megszervezni, hogy a tanulónak legyen lehetősége az alábbi feladatokat elvégezni:

Vitális paraméterek megfigyelése

Betegmegfigyelő monitorok alkalmazása

Üvegampullából történő gyógyszerfelszívás

Gumidugós ampullából történő gyógyszerfelszívás

Két ampulla tartalmának összekeverése egy fecskendőben

Porampulla oldása, mulageon

Perfuzor használata

Beöntés

Tisztítóbeöntés kivitelezése mulageon

Az oxigén adagolás eszközei (reduktor, párasító tartály, flow-meter, áramlás szabályozó) Az oxigén bejuttatás eszköze (orrkanül, egyszerű arcmaszk, reservoáros arcmaszk Venturi maszk, aeroszol maszk, T-szár, Hi-flow rendszerek), az egyes bejuttatási eszközök alkalmazásának javallatai, ellenjavallata Az oxigénterápia gyakorlata, algoritmus

Az perifériás vénakanülálás és az infúziós terápia kivitelezésének algoritmus, gyakorlata Enterális gyógyszerelés

Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmus, életkori sajátosságai

A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmus, higiénés szabályai A nasalis adagolás alkalmazásának javallatai, eszköze (MAD), a bejuttatás algoritmus, szabályai

A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmus, higiénés szabályai

Injekciózás előkészítés; injekció felszívása; injekciózás kivitelezése mulageon

Vérvétel

Perifériás kanül felvezetése, mulageon

Szárnycső felvezetése

Perifériás és centrális vénakanülok gondozása, artéria punkció ápolói feladatai, artéria kanüláláshoz asszisztálás, EDA kanül, Port-a-cath

Skybalum eltávolítás - Előkészítés és kivitelezés szimulátoron

Nasogastrikus szonda levezetése - Előkészítés és kivitelezés mulageon

Gyomormosás - Előkészítés és kivitelezés mulageon

Ágymelletti vércsoportmeghatározás Serafol teszttel - Előkészítés infúziós terápiához és kivitelezés mulageon (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék).

Dialízis, punctiók, biopsiák ápolói feladatai

Ápolási diagnózisok felállítása

Katéterezés

Sebkezelés

Sztómagondozás

Életkoroknak megfelelő ápolási beavatkozások kivitelezése klinikai környezetben Vizitekre történő kórtermi előkészítés, hulladékkezelés

3.10.16.6.2 Orientációs gyakorlat A tanuló érdeklődésének és az infrastruktúrális lehetőségeknek megfelelő gyakorlat.

TARTALOM

1 A SZAKMA ALAPADATAI	
1 2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA	1
A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként	3
3 A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA	26
3.1 Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület	26
3.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy 18/18 óra	26
3.2 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén)	28
3.2.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 72/72 óra	28
3.3 Egészségügy ágazati alapoktatás megnevezésű tanulási terület	32
3.3.1 Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek tantárgy 18/9 óra	32
3.3.2 Kommunikáció alapjai tantárgy 9/9 óra	33
3.3.3 Az emberi test felépítése tantárgy 18/18 óra	35
3.3.4 Elsősegélynyújtási alapismeretek tantárgy 36/18 óra.....	36
3.3.5 Munka-balesetvédelem, betegbiztonság tantárgy 36/27 óra.....	39
3.3.6 Alapápolás-gondozás tantárgy 108/72 óra	42
3.3.7 Irányított gyógyszerelés tantárgy 36/36 óra	46
3.3.8 Komplex klinikai szimulációs gyakorlat tantárgy 63/52 óra	48
3.3.9 Vitális paraméterek és injekciózás rendelőintézeti gyakorlat tantárgy 35/21 óra	52
3.4 Alaptudományok megnevezésű tanulási terület	54
3.4.1 Szakmai kémiai és biokémiai alapok tantárgy 72/51 óra	54
3.4.2 Szakmai fizikai és biofizikai alapok tantárgy 36/36 óra	57
3.4.3 Egészségügyi informatika tantárgy 9/9 óra	59
3.4.4 Egészségügyi terminológia tantárgy 18/18 óra	60
3.4.5 Egészségügyi jog és etika alapjai tantárgy 18/18 óra	61
3.4.6 Sejtbiológia tantárgy 36/36 óra	63

3.5	Egészségügyi alapo­zó ismeretek megnevezésű tanulási terület	66
3.5.1	Emberi test és működése tantárgy 64/36 óra	66
3.5.2	Alapvető higiénés rendszabályok tantárgy 18/18 óra	67
3.5.3	Általános ápolástan és gondozástan tantárgy 90/90 óra	69
3.5.4	Gyógyszertani alapismeretek tantárgy 18/18 óra	73
3.5.5	Kommunikáció tantárgy 18/18 óra	77
3.5.6	Általános laboratóriumi alapismeretek tantárgy 36/36 óra	78
3.5.7	Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia tantárgy 54/54 óra	81
3.6	Társadalomtudományi ismeretek megnevezésű tanulási terület	84
3.6.1	Szociológia alapjai tantárgy 18/18 óra	84
3.6.2	Pszichológia alapjai tantárgy 36/18 óra	85
3.6.3	Népegészség­tan, egészségfejlesztés tantárgy 18/18 óra	88
3.6.4	Pedagógiai – betegoktatási alapismeretek tantárgy 18/18 óra	90
3.7	Klinikumi alapismeretek megnevezésű tanulási terület	93
3.7.1	Belgyógyászat és ápolástan­a tantárgy 54/47 óra	93
3.7.2	Sebész­et és ápolástan­a tantárgy 54/36 óra	97
3.7.3	Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk tantárgy 36/31 óra	100
3.7.4	Szülész­et-nőgyógyászat klinikuma tantárgy 18/18 óra	102
3.7.5	Neurológia klinikuma tantárgy 18/18 óra	104
3.7.6	Pszichiátria klinikuma tantárgy 18/18 óra	106
3.7.7	Geriátria klinikuma tantárgy 18/18 óra	108
3.7.8	Klinikai gyakorlat tantárgy 189/168 óra	113
3.8	Ápolói alapo­zó ismeretek megnevezésű tanulási terület	116
3.8.1	Biokémia tantárgy 18/18 óra	116
3.8.2	Biofizika tantárgy 18/18 óra	117
3.8.3	Sejtbiológia II. tantárgy 18/18 óra	118
3.8.4	Mikrobiológia tantárgy 18/18 óra	120
3.8.5	Közegészség­tan - járványtan tantárgy 36/36 óra	121
3.8.6	Egészségügyi etikai esettanulmányok tantárgy 18/16 óra	123
3.8.7	Egészségügyi jogi esettanulmányok tantárgy 18/16 óra	125
3.8.8	Egészségügyi informatika tantárgy 18/16 óra	127
3.8.9	Egészségpszichológia tantárgy 36/32 óra	128
3.8.10	Népegészség­tan tantárgy 16/16 óra	131

3.8.11	Egészségügyi kommunikáció – konfliktuskezelés – krízis menedzsment tantárgy 16/16 óra	132
3.8.12	Egészségnevelés – egészségfejlesztés tantárgy 16/16 óra	134
3.8.13	Egészségszociológia tantárgy 16/16 óra	136
3.9	Ápolói szakmai ismeretek megnevezésű tanulási terület	138
3.9.1	Anatómia-élettan-kórélettan tantárgy 54/54 óra	138
3.9.2	Elsősegélynyújtás-első ellátás tantárgy 36/32 óra	143
3.9.3	Egészségügyi terminológia II. tantárgy 18/16 óra	145
3.9.4	Gyógyszertan - alkalmazott gyógyszer-tan tantárgy 36/34 óra	147
3.9.5	Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika tantárgy 36/36 óra 151	
3.9.6	Sztóma ellátás és sebkezelés tantárgy 126/119 óra	156
3.9.7	Klinikai táplálás tantárgy 16/16 óra	159
3.9.8	Pedagógia tantárgy 16/16 óra	161
3.9.9	Általános ápolástan II. tantárgy 36/36 óra	163
3.10	Klinikumi és szakápolástani ismeretek megnevezésű tanulási terület	166
3.10.1	Belgyógyászat és szakápolástana tantárgy 144/130 óra	166
3.10.2	Sebészet és határterületeinek ápolástana tantárgy 144/136 óra ...	170
3.10.3	Pszichiátriai betegek ápolása tantárgy 72/55 óra	175
3.10.4	Neurológia és szakápolástana tantárgy 72/63 óra	178
3.10.5	Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll tantárgy 54/48 óra ..	181
3.10.6	Kisklinikumi ismeretek és szakápolástan tantárgy 85/76 óra	183
3.10.7	Gyermekebelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő- és gyermekkorban tantárgy 72/68 óra	186
3.10.8	Csecsemő és gyermekápolási ismeretek tantárgy 90/76 óra	189
3.10.9	Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana tantárgy 72/60 óra .	192
3.10.10	Szülészeti-nőgyógyászati betegek ápolása tantárgy 46/42 óra	195
3.10.11	Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana tantárgy 108/97 óra	199
3.10.12	Gerontológia és szakápolástana tantárgy 155/152 óra	203
3.10.13	Onkológia és szakápolástana tantárgy 140/135 óra	206
3.10.14	Hospice ellátás és szakápolástana, otthonápolás tantárgy 85/82 óra ... 211	
3.10.15	Kritikus állapotú beteg ellátása tantárgy 93/93 óra	217
3.10.16	Klinikai gyakorlat II tantárgy 100/100 óra	220

KÉPZÉSI PROGRAM

Gazdálkodó szervezet neve:	Ózdi Almási Balogh Pál Kórház
Gazdálkodó szervezet címe:	3600 Ózd, Béke út 1-3.
Képzőhely neve:	Ózdi SZC Bródy Imre Technikum
Képzőhely címe:	3600 Ózd, Petőfi Sándor út 20.
Szakma neve:	Általános ápoló
Azonosító száma	5 0913 03 01

a szakirányú oktatás képzési programja

3 éves felnőttképzésre (1/13., 2/14., 3/15. évfolyam)

a 2023/2024-es tanévtől

A szakirányú oktatás képzési programja

Tantárgyalapú oktatásszervezés esetén

I. ÖSSZEFOGLALÓ ADATOK

1. A szakma alapadatai

1.	Az ágazat megnevezése:	Egészségügy
2.	A szakma megnevezése:	Általános ápoló
3.	A szakma azonosító száma:	5 0913 03 01
4.	A szakma szakmairányai:	-
5.	A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje:	5
6.	A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje:	5
7.	Ágazati alapoktatás megnevezése:	Egészségügy ágazati alapoktatás
8.	Kapcsolódó részsakmák megnevezése:	-
9.	Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama:	Érettségire épülő oktatásban: 320 óra
10.	A szakirányú oktatásra egy időben fogadható tanulók, illetve képzésben részt vevő személyek maximális létszáma: (Figyelem! A duális képzőhely a szakképzési munkaszerződés megkötését megelőzően a tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek számára – jogszabályban foglalt rendelkezések megtartásával – kiválasztási eljárást folytathat le. Szakképzési munkaszerződés azzal a tanulóval, illetve a képzésben részt vevő személlyel köthető, aki a szakmára előírt egészségügyi feltételeknek és pályaalakmassági követelményeknek megfelel.)	16 fő
11.	A képzés célja:	Az általános ápoló munkáját hivatásként az etikai normák betartásával gyakorolja, átfogó anatómiai, élettani és klinikumi ismeretekkel rendelkezik. A képzés célja, a fekvő és járó beteg ellátásban tevékenykedő olyan szakember képzése, aki előkészít és segédkezik diagnosztikus és terápiás eljárásoknál. Sürgős és fenyegető esetet észlel, beavatkozik, asszisztál, fájdalmat felismer, mér és beavatkozik az utasításnak megfelelően. Megfelelően

		kommunikál a beteggel, a hozzátartozókkal, valamint az ellátó team tagjaival. Részt vesz a betegoktatásban és a leendő munkatársak gyakorlati oktatásában. Az általános ápoló részt vesz az egészségügyi ellátás során a megelőző, gyógyító-, gondozó-, és rehabilitációs folyamatokban. Tevékenységét a biztonságos és minőségi betegellátás szempontjainak figyelembevételével, a jogi szabályozások betartásával végzi. Papír alapú és elektronikus egészségügyi dokumentációt vezet a jogszabályi előírásoknak megfelelően. Folyamatosan bővíti tudását szakmai képzéseken, továbbképzéseken. Önállóan, vagy team munkában minőségi, holisztikus szemléletű ellátást biztosít. Munkája során részt vesz az ápolási folyamat megvalósításában, a beteg szükségleteinek megfelelő, egyénre szabott ápolási terv alapján alapápolást és szakápolási feladatokat végez. Megfigyeli a beteg állapotát, állapotváltozásait. Pszichés támogatást nyújt a betegnek és családjának. Képes felnőtt-, csecsemő- és gyermekápolási feladatokat ellátni, valamint háziorvosi praxisban és az alapellátás más színterein, otthonápolásban, geriátriai és hospice ellátásban, onkológiai ellátásban ápolóként tevékenykedni.
12.	A képzés célcsoportja (iskolai/szakmai végzettség):	A munkáltató döntése alapján beiskolázott munkavállalók és / vagy a saját elhatározásukból fejlődni, tovább lépni akaró személyek, továbbá az állami munkaerő-piaci támogatási programokban résztvevők vagy valamilyen uniós támogatási formában részesülő személyek. A képzési program elérhető minden olyan egyén számára is, aki a belépési feltételeknek megfelel és a képzési programmal elérhető új szakmai képesítés megszerzését tűzte ki célként maga elé.

2. A szakirányú oktatás szakmai kimeneti követelményei

2.1 Szakirányú oktatás szakmai követelményeinek leírása felnőttképzés keretében az első évfolyam végéig

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Betegmegfigyelést végez, felismeri és jelzi a beteg állapotában bekövetkező változásokat. Megfigyeléseit dokumentálja.	Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testvázadékok normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait	Határozott, megfigyeléseiben és a dokumentálási feladatokban pontosságra törekszik.	A beteg állapotában bekövetkező változásokat jelzi a felettes felé. Szükség esetén, a segítség érkezéséig köteles megkezdeni az elsősegélynyújtást.
2	Laboratóriumi mintát vesz a betegtől.	Ismeri a vénás vérvétel, a testvázadékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	A mintavétel előtt azonosítja a beteget. A mintavételt a felettes utasítása szerint, felügyelettel végzi, tevékenységét dokumentálja.
3	Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez.	Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	Tevékenységét a felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi. Az eredményeket pontosan dokumentálja.
4	Betegmegfigyelő monitorokat alkalmaz. EKG-t készít.	Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait, felhelyezését.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	A beteg monitorozását felettes utasítása szerint végzi.

5	Előkészíti a beteget diagnosztikai eljárásokra, elvégzi a vizsgálatok alatti és utáni ápolói/asszisztensi feladatokat.	Ismeri a csapolások, biopsziák, képi diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat.	Munkáját körütekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi. A beteget pszichésen támogatja.	A betegek előkészítését felettes utasítása alapján, felügyelettel végzi. A beavatkozások során az egészségügyi teammel együttműködik, asszisztál.
6	A beteg és hozzátartozói számára pszichés támogatást nyújt.	Ismeri munkájának ápolás-lélektani vonatkozásait, a segítő kapcsolat jellemzőit, a meghallgatás, segítő beszélgetés szabályait. Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.	Empátiával és türelemmel fordul a beteghez, figyelmes, fontosnak érzi a beteg meghallgatását. Hiteles kommunikációt folytat. Önmagára nézve kötelezőnek érzi a betegjogok tiszteletben tartását.	Megelőzi a szorongás pszichikus ártalmak kialakulását.
7	Egyénre szabott betegoktatást és egészségfejlesztő tevékenységet végez.	Ismeri a betegoktatáshoz szükséges pszichológiai és pedagógiai alapokat, az oktatás, az egészségnevelés, egészségfejlesztés színtereit, módszereit, eszközeit, ezek megválasztásának és alkalmazásának szempontjait. Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.	A beteghez elfogadóan viszonyul, együttműködő, türelmes. Figyelembe veszi a beteg személyiségét, előzetes ismereteit, igényeit.	Felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi a betegoktatást, meggyőződik arról, hogy a beteg a szükséges tudást megszerezte.
8	Részt vesz a korlátozó intézkedések végrehajtásában.	Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.	Betartja a jogi és etikai normákat.	A fizikai korlátozásra vonatkozó intézkedéseket felügyelettel utasításra végrehajtja.
9	Terminális állapotú beteg ápolását végzi. Ellátja a halott körüli teendőket.	Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.	Etikus magatartást tanúsít. Tiszteletben tartja az emberi méltóságot, részvétellel fordul az elhunyt ember hozzátartozói felé.	Betartja az orvosi utasításokat. Enyhíti a beteg szenvedését.
10	Gyógyszer nélküli fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz.	Ismeri a fájdalom kórélettani alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokum. rendszert. Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.	Fontosnak tartja a beteg szenvedésének enyhítését.	Felelős a beteg fájdalmának megfigyeléséért, állapotának követéséért. Tevékenységét felügyelettel dokumentálja.

11	Enterális és parenterális gyógyszerelési feladatokat végez, inhalációs és oxigénterápiát alkalmaz. Közreműködik gyógyszerelésben, segédkezik infúziós terápia alkalmazásában, képes infúziós palack cseréjére (de nem indíthat új terápiát); képes a cseppszám megváltoztatására; kötőcserére a perifériás vénakanül helyén. CVK-ból vérvételre. Képes midline katéter és IV kanül eltávolítására.	Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltetés szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.	A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés, betegbiztonsági szempontok, a munkatűz- és egészségvédelmi szabályok betartását.	Feleltes utasítására közreműködik a feladatokban.
12	Részt vesz az infekciókontroll feladataiban. Izolált beteget ápol.	Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét. Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomialis infekciókat, Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elkülönítését és ápolását.	Felelősséget érez a fertőzések kialakulásának és terjedésének megelőzésében	Betartja és betartatja a higiénés, betegbiztonsági és a munkavédelmi szabályokat.
13	Az egészségügyi ellátás során keletkező hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli	Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.	Fontosnak érzi a munka- és egészségvédelmi szabályok, a környezetvédelmi szempontok betartását.	A munkája során keletkezett hulladékokat önállóan kezeli, felelős a szabályos hulladékkezelésért.
14	Általános ápolási feladatokat végez. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.	Ismeri a kórképekhez kapcsolódó főbb alapápolási feladatokat.	Megfelelő empátiával fordul a beteghez. Együttműködés, etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Fontosnak tartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását.	A feleltes utasítása alapján, a teammal együttműködve, vagy felügyelettel részt vesz a diagnosztikai és terápiás eljárásokban. Feleltes ápoló irányításával végrehajtja a beteg ápolását. Felelős az orvosi utasítások, ápolási tevékenységek szakszerű végrehajtásáért, a szabályszerű dokumentálásért.
15	Asszisztál invazív beavatkozásoknál.	Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, (perifériás vénakanülok, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus	Empátiával fordul a beteghez, segítőkész. Fontosak számára a beteg igényei, tudásának folyamatos fejlesztése a	Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy utasítás alapján részt vesz (perifériás vénakanülok, vizeletkatéter, egyszerű eszközök

		pumpa, túlnyomásos szerelék), vizeletkatéterek és behelyezésük, hólyagkondicionálás, betegmegfigyelő monitor mérési lehetőségei, eszközös légútbiztosítás.). Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.	legújabb technikai eszközök és eljárások vonatkozásában. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.	légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttatás eszközeinek használata) együttműködve az ápolóval és/vagy az orvossal vesz részt az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért.
16	Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis, vagy intramusculáris (delta izom) injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájdalmát.	Ismeri a nonszteroidok, minor analgetikumok jellemzőit indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásait.	A beteggel empatikus, segítőkész. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.	Megfelelő indikáció esetén felügyelet mellett részt vesz fájdalomcsillapításban non-szteroid gyulladáscsökkentő, vagy minor analgetikum adásával. Megfelelő indikáció esetén felügyelettel végez lázcsillapítást. Gyógyszerelő tevékenységét dokumentálja.
17	Allergiaellenes gyógyszereket utasítás szerint alkalmaz a betegnél. Részt vesz a gyógyszeralkalmazásban reanimáció során	Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit. Tisztában van a reanimáció során alkalmazott gyógyszerekkel. Ismeri az alkalmazott gyógyszerek jellemzőit, indikációit, hatásukat, mellékhatásait, a gyógyszerek dokumentálásának szabályait	A munkavégzés során együttműködő, határozott, körültekintő, pontos.	Felettes utasítása szerint vesz részt a gyógyszerelésben. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat.
18	Beadja az elrendelt gyógyszereket (fájdalomcsillapítót, hányás-csillapítót, antikoaguláns, diuretikumot, kortikoszteroidot, fiziológiás oldatot, heparinos fiziológiás oldatot és 14 éves kor felett glükózt)	Ismeri a gyógyszeres alapokat, a gyógyszerelést, a főbb gyógyszeres csoportokat, és lehetséges mellékhatásukat	Munkáját precízen és körültekintően végzi.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi beavatkozást.
19	Részt vesz a beteg műtéti előkészítésében, a betegdokumentáció vezetésében, és a műtét utáni kötések cseréjében.	Ismeri a beteg műtéti előkészítését, a betegdokumentáció vezetésének szabályait, és a műtét utáni kötések cseréjének módját. Ismeri a dréngondozás menetét.	Munkáját precízen és körültekintően végzi, a szakmai protokollok betartásával.	
20	Mindennapi kommunikációjában használja a szakmai kifejezéseket	Tudja az orvosi latin nyelvet, az anatómiai megnevezéseket	Értékként tekint a helyes szaknyelvi kommunikációra.	Felelősséggel használja a szakmai nyelvet.

2.2 Az általános ápoló szakma szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Betegfelvételt követően elhelyezi a beteget az osztályon, a gyógykezelést követően részt vesz az elbocsátás feladataiban.	Ismeri a betegfelvétel, betegelhelyezés, betegátadás, elbocsátás feladatait, dokumentációját.	Segítőképz, türelmes és empátikus a beteg irányában. Fontosnak tartja a beteg megfelelő tájékoztatását. Etikus viselkedés jellemzi.	Önállóan ad tájékoztatást a betegnek és a hozzátartozóknak saját hatáskörén és kompetencia határán belül.
2.	Felméri a beteg szükségleteit, ápolási igényeit, a szükségleteknek megfelelő ápolást végez. Értelmezi a beteg megváltozott szükségleteit.	Ismeri az alapvető szükségletek jellemzőit (higiéné, táplálkozás és folyadékbevitel, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürítés, normális légzés, testhőmérséklet alvás, pihenés, biztonság), kielégítésük lehetőségeit, eszközeit és azok használatát. Ismeri az egészséges ember testi-lelki-szociális sajátosságaitól való eltéréseket a különböző életkorokban, illetve akadályozottságok esetén. Ismeri az akadályozottsággal élők önellátási és együttműködési zavarainak okát és következményeit.	Az ápolás tervezésekor figyelembe veszi a szükségleteket módosító tényezőket, a beteg szociokulturális jellemzőit, fennálló akadályozottságát. Tevékenységét individuálisan, a szükségletekhez, igényekhez igazítva végzi. Munkavégzése során betartja a munka-, tűz-, környezet- és egészségvédelmi, higiénés és betegbiztonsági szabályokat. A beteg szeméremérzetét figyelembe veszi.	A szükségletek kielégítésének segítségét önállóan, az ellátó teammel együttműködve végzi. Az invazív ápolási eljárásokat igénylő esetekben orvos utasítása szerint önállóan cselekszik.

3.	Teljeskörű betegmegfigyelést végez, a megfigyelés eredményeit értelmezi. Felismeri és jelzi a felnőtt beteg/beteg gyermek állapotában bekövetkező változásokat.	Ismeri az életkoroknak megfelelő betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testvázadékok jellemzőit, normálistól való eltéréseit.	Határozott, megfigyeléseiben és a dokumentálási feladatokban pontosságra törekszik.	Felelős a beteg állapotváltozásának felismeréséért. A beteg állapotában bekövetkező változásokat jelzi az orvos felé. Szükség esetén, a segítség érkezéséig megkezdi az elsősegélynyújtást.
4.	Laboratóriumi mintát vesz a betegtől, a vizsgálati anyagot laboratóriumba juttatja, a vizsgálat eredményeit dokumentálja. Felismeri és jelzi a betegnél észlelt állapot és/vagy paraméterváltozást.	Ismeri a vénás vérvétel, a testvázadékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	A mintavétel előtt azonosítja a beteget. A mintavételt a kezelőorvos utasítása szerint, önállóan végzi, tevékenységét dokumentálja.
5.	Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez.	Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG-vizsgálat kivitelezését, eszközeit.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	Tevékenységét a kezelőorvos utasításának megfelelően, önállóan végzi. Az eredményeket pontosan dokumentálja.
6.	Betegmegfigyelő monitorokat alkalmaz.	Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	A beteg monitorozását az orvos utasítása szerint végzi.

7.	Előkészíti a gyermek vagy felnőtt beteget diagnosztikai eljárásokra, elvégzi a vizsgálatok alatti és utáni ápolói feladatokat.	Ismeri az életkorok szerinti csapolások, biopsziák, képi diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi. A beteget pszichésen támogatja.	A betegek előkészítését orvos utasítása alapján, önállóan végzi. A beavatkozások során kezelőorvossal együttműködik, asszisztál.
8.	A beteg és hozzátartozói számára pszichés támogatást nyújt.	Ismeri munkájának ápoláslélektani vonatkozásait, a segítő kapcsolat jellemzőit, a meghallgatás, segítő beszélgetés szabályait. Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.	Empátiával és türelemmel fordul a beteghez, figyelmes, fontosnak érzi a beteg meghallgatását. Hiteles kommunikációt folytat. Önmagára nézve kötelezőnek érzi a betegjogok tiszteletben tartását. Etikus viselkedés jellemzi.	Megelőzi a szorongás pszichikus ártalmak kialakulását.
9.	A beteg életkorának és szükségleteinek megfelelő betegoktatást és egészségfejlesztő tevékenységet végez.	Ismeri az életkorok szerinti betegoktatáshoz szükséges pszichológiai és pedagógiai alapokat, az oktatás, az egészségnevelés, egészségfejlesztés színtereit, módszereit, eszközeit, ezek megválasztásának és alkalmazásának szempontjait.	A beteghez elfogadóan viszonyul, együttműködő, türelmes. Figyelembe veszi a beteg személyiségét, előzetes ismereteit, igényeit.	Kezelőorvos utasításának megfelelően, önállóan végzi a betegoktatást, meggyőződik arról, hogy a beteg a szükséges tudást megszerezte.
10.	Részt vesz az osztályon tartózkodó tanuló ápolók gyakorlati oktatásában.	Ismeri a szakmai gyakorlatokra vonatkozó fontosabb szabályokat, az oktatási módszerek fajtáit.	A tanulókkal türelmes, segítőkész, etikus magatartást tanúsít. Felelősséget érez az utánpótlás neveléséért.	A tanulókkal való foglalkozás során következetesen betartatja a biztonságos munkavégzés szabályait.

11.	Szükség esetén tanácsot ad a betegnek szociális segítségnyújtás igénybevételéhez.	Ismeri a szociológia, egészségszociológia és a szociálpolitika alapjait, a szociális ellátások formáit, jogi alapjait.	A beteggel szemben empátikus, etikus és segítőkész magatartást tanúsít.	A tanácsadást önállóan a kezelőorvos utasítása alapján végzi.
12.	Részt vesz a korlátozó intézkedések végrehajtásában.	Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.	Betartja a jogi és etikai normákat.	A fizikai korlátozásra vonatkozó intézkedéseket önállóan és/vagy a beteg ápolásáért felelős ápolóval együttműködve végrehajtja.
13.	Terminális állapotú gyermek vagy felnőtt beteg ápolását végzi. Ellátja a halott körüli teendőket.	Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait életkoronként.	Etikus magatartást tanúsít. Tiszteletben tartja az emberi méltóságot, részvétellel fordul az elhunyt ember hozzátartozói felé.	Betartja az orvosi utasításokat. Enyhíti a beteg szenvedését.
14.	Gyógyszer nélküli fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz.	Ismeri a fájdalom kórélettani alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert. Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.	Fontosnak tartja a beteg szenvedésének enyhítését.	Felelős a beteg fájdalmának megfigyeléséért, állapotának követéséért. Tevékenységét önállóan dokumentálja.
15.	Enteralis gyógyszerelési feladatokat végez, inhalációs és oxigénterápiát alkalmaz.	Alapvető gyógyszerterapeutikai ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, a bejuttatási módjait, eszközeit az életkor függvényében. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltározás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szab.	A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés, betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűzés egészségvédelmi szabályokat bet.	Orvos utasítása alapján, önállóan végzi a gyógyszerelési tevékenységet.

16.	Közreműködik transzfúziós terápiánál. Felismeri az esetleges szövődményeket.	Ismeri a transzfúzió javallatait, a vércsoportmeghatározás és a transzfúziós terápia előkészítésének, kivitelezésének eszközeit, ápolói feladatait. Ismeri a vérkészítményeket, tárolásuk és felhasználásuk szabályait, a transzfúziós terápia lehetséges szövődményeit, ápolói teendőit.	A munkavégzés során együttműködő, határozott, körültekintő. Fontosnak tartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását.	Orvos utasítása alapján előkészít transzfúziós terápiához. Elvégzi a transzfúzió alatti és utáni ápolói feladatokat.
17.	A beteg állapotának megfelelő diétát és táplálási módot alkalmaz.	Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a diéták formáit, a táplálás módjait.	Érti a diéta fontosságát, szerepét a beteg gyógykezelésében.	A diéta és a táplálási mód megválasztásánál az orvos utasítása szerint jár el.
18.	Megvalósítja az infekciókontroll célkitűzéseit. Izolált beteg szakápolását végzi.	Ismeri a nosocomialis fertőzések és ártalmak megelőzését célzó gyakorlat alapelveit, előírásait, eszközeit és eljárásait.	Felelősséget érez a fertőzések kialakulásának és terjedésének megelőzésében. Elhivatott az az betegellátás minőségének fejlesztésében.	Betartja/betartatja a higiénés rend vonatkozó előírásait. Együttműködik az ellátás résztvevőivel az ellátási standardoknak való megfelelés érdekében.
19.	Biztosítja az egészségügyi ellátás során keletkező hulladékok előírásoknak megfelelő gyűjtését, tárolását.	Ismeri a települési hulladéknak megfelelő hulladékok szelektív gyűjtésére vonatkozó előírásokat. Ismeri a veszélyes hulladékok, illetve a különleges kezelést igénylő (fertőző) hulladékok csoportjait, gyűjtésük/tárolásuk/átadásuk és szállításuk rendjét.	Gondoskodik arról, hogy az egészségügyi ellátással összefüggésben keletkező hulladékok gyűjtése, tárolása elkülönítve, a környezet szennyezését vagy károsítását kizáró módon történjen.	A munkája során keletkezett hulladékokat önállóan kezeli, felelős a szabályos hulladékkezelésért.

20.	Alap- és szakápolási feladatokat végez. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.	Ismeri a kórképekhez kapcsolódó főbb alapápolási és szakápolási feladatokat.	Megfelelő empátiával fordul a beteghez. Együttműködés, etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Fontosnak tartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását.	Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy önállóan részt vesz a diagnosztikai és terápiás eljárásokban. Felelős az orvosi utasítások, ápolási tevékenységek szakszerű végrehajtásáért, a szabályszerű dokumentálásért.
21.	Közösségi ápolást, otthoni szakápolást, otthoni hospice szakellátást végez.	Ismeri az alapellátás, a közösségi ápolás, az otthoni szakápolás és otthoni hospice ellátás filozófiáját, jogi kereteit, működésének személyi és tárgyi feltételeit, alapvető jellemzőit, a közösségi ápolás és a beteg otthonában nyújtható szakápolói feladatok körét.	Megfelelő empátiával fordul a beteghez. Együttműködés, etikus viselkedés jellemzi. Az ellátást igénybe vevő személy testi, lelki ápolását, gondozását, életminőségének javítását, szenvedéseinek enyhítését és emberi méltóságának haláláig való megőrzését tartja mindvégig szem előtt.	Az orvos utasítása alapján, részt vesz a beteg gyógykezelésében. Önállóan megtervezi és végrehajtja a beteg szakápolását.
22.	Invazív beavatkozásoknál asszisztál.	Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit.	Szem előtt tartja a beteg igényeit. A jogi és etikai normák betartásával, empátiával fordul a beteghez, segítőkész	Az orvos utasítása alapján (az orvossal és/vagy az ellátó team tagjaival együttműködve, vagy önállóan vesz részt az invazív

				beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért.
23.	Invazív beavatkozásokat végez (véna-kanült behelyez, véna-punkciót végez, női és férfi beteget hólyagkatéterez).	Részletesen ismeri a perifériás vénakanül behelyezésének, a véna-punkció kivitelezésének és a transurethralis katéter bevezetésének protokollját. Ismeri a beavatkozások indikációit, kontra-indikációit, és a lehetséges szövődményeket. Ismeri a beavatkozások ápolási vonatkozásait és dokumentálási követelményeit.		A beavatkozásokat felettes utasítására, vagy a szervezeti egység protokollja alapján ön-állóan végzi, önálló felelősséggel.
24.	A gyógyszer bejuttatás eszközeit (infuzor, perfuzor) kezeli.	Ismeri a gyógyszer bejuttatás eszközeit, használatát (infuzor, perfuzor, volumetrikus-, illetve PCA-pumpa, és túlnyomásos szerelék).		
25.	Hatóanyag nélküli infúziót előkészít, bead. Előkészít, és segédkezik a	Ismeri a kristalloid oldatok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásokat.	A beteggel empatikus, segítőkész. A munkavégzés során határozott,	Orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve vesz részt a hatóanyagot tartalmazó infúzió beadásánál. A
	hatóanyagot tartalmazó infúziós oldat beadásánál.	Részletesen ismeri a gyógyszeres és hatóanyag nélküli infúzió előkészítésével, beadásával kapcsolatos ápolói feladatokat, az infúzió	körültekintő, pontosságra törekszik.	hatóanyag nélküli infúziót orvosi utasításra önállóan beadja. Be-tartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz-

		beadásának eszközeit, a lehetséges szövődményeket, teendőket szövődmény esetén, a dokumentálás szabályait.		, és egészségvédelmi szabályokat.
26.	Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis úton, vagy intramuscularis injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájdalmát, közreműködik speciális fájdalomcsillapító eljárásokban (EDA-kanül, PCA-pumpa).	Ismeri a non- szteroidok, minor analgetikumok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásokat. Ismeri a speciális fájdalomcsillapító eljárásokat (EDA, PCA) Ismeri a lázcsillapítók jellemzőit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásaikat.	A beteggel empatikus, segítőkész. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.	Megfelelő indikáció esetén önállóan végez fájdalomcsillapítást non-szteroid gyulladáscsökkentő, vagy minor analgetikum adásával. Megfelelő indikáció esetén önállóan végez lázcsillapítást. Gyógyszerelő tevékenységét pontosan dokumentálja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz-, és egészségvédelmi szabályokat.
27.	Allergiaellenes gyógyszereket utasítás szerint alkalmaz betegnél. Részt vesz gyógyszeralkalmazásban reanimáció során.	Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit. Tisztában van a re-animáció során alkalmazott gyógyszerekkel. Ismeri az alkalmazott gyógyszerek jellemzőit, indikációit, hatásukat, mellékhatásaikat. Ismeri a	A munkavégzés során együttműködő, határozott, körültekintő, pontos.	Orvos utasítása szerint vesz részt a gyógyszerelésben. Betartja a higiénés és betegbiztonsági előírásokat, a munka-, tűz-, és egészségvédelmi szabályokat.

		gyógyszerek dokumentálásának szabályait.		
28.	Krónikus sebbel rendelkező betegek ápolását végzi. Sebfelmérést készít, tevékenységét dokumentálja.	Ismeri a krónikus sebek típusait, a kialakulásukban szerepet játszó tényezőket, jellemzőiket. Ismeri a krónikus sebek felmérésének, kezelésének szempontjait, a felmérés dokumentációs rendszerét a megelőzéshez/ kezeléshez használt eszközöket, anyagokat.	A beteggel empatikus. Tudásának folyamatos fejlesztésére törekszik.	Orvos utasítása alapján végzi a krónikus sebek ápolását. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz-, és egészségvédelmi szabályokat.

29.	Inkontinens beteg ápolását végzi.	Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az inkontinencia ellátás invazív és noninvazív eszközeit	A beteggel empatikus, segítőkész, a beteg igényeit szem előtt tartja. A munkavégzés során határozott, körültekintő.	Az inkontinens beteg ápolását orvos utasításának megfelelően, önállóan végzi. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, valamint a munkavédelmi szabályokat.
-----	-----------------------------------	--	---	---

30.	Megtervezi és a terv alapján megvalósítja a felnőtt, vagy gyermek beteg ápolását. Tevékenységeit és a betegmegfigyelés eredményeit dokumentálja.	Ismeri a főbb ápolási modelleket. Ismeri az ápolási folyamat szakaszait, az ápolási terv elkészítésének szempontjait. Ápolástani, kórtani, klinikumi ismereteinek segítségével felismeri a felmérés során kapott adatok összefüggéseit az ápolási diagnózisok megfogalmazása érdekében. Ismeri az elektronikus és papír alapú egészségügyi és ápolási dokumentáció részeit, EESZT-t, a dokumentálás szabályait.	Az ápolási anamnézis felvételénél körütekintő. A beteggel érthetően, kommunikál, türelmesen meghallgatja. A dokumentálási feladatoknál pontosságra törekszik.	A tervezést önállóan végzi. Felelős az általa elvégzett tevékenységek szabályos dokumentálásáért.
31.	Gyomorszondán keresztüli táplálást végez.	Ismeri a malnutritio tüneteit, a mesterséges táplálás indikációs körét. Ismeri a gyomorszondán keresztüli táplálás standardjait, menetét, és eszközrendszerét	Etikusan végzi a munkáját.	Utasítás alapján elvégzi a beavatkozást.
32.	Beöntést ad, sztómazsák ürítését, cseréjét végzi.	Ismeri a beöntés és a sztómazsák-csere indikációit, kontraindikációit, kivitelezésének módját,	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.

		lehetséges szövődményeket.		
33.	Húgyhólyagot irrigál.	Ismeri az emberi test felépítését, a vizeletkatéter típusát és behelyezést követő gondozását.	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.	Utasítás alapján elvégzi a beavatkozást.
34.	Gyógyszert juttat parenteralisan a szervezetbe (fiziológias infúziós oldatot, heparinos fiziológias oldatot és 14 éves kor felett glukózt bead).	Ismeri a gyógyszer-tani alapokat, a gyógyszerelést, a főbb gyógyszer-csoportokat, és lehetséges mellékhatásukat.	Munkáját precízen, a körülmények között és az érvényes szakmai protokolloknak megfelelően végzi.	Utasítás alapján elvégzi a beavatkozást
35.	Műtési előkészítést végez, a műtési sebek kötéscseréjénél asszisztál, tevékenységeit dokumentálja.	Ismeri az általános műtési előkészítés jelentőségét, feladatait, a beteg-dokumentáció vezetésének szabályait, és a kötések cseréjének módját.	Munkáját precízen és körülmények között végzi, a szakmai protokollok betartásával.	Utasítás alapján elvégzi a beavatkozást.
36.	Felismeri a nyomási fekély kialakulásának jeleit. A kialakult nyomási fekély súlyosságát felméri, stádiumát megállapítja.	Ismeri a nyomási fekély kialakulásának etiológiáját és a stádiumait.	Munkáját a tőle elvárható módon végzi.	Önállóan megfigyeli a beteget.

37.	Alkalmazza a szakmai idegen nyelvet szóban és írásban.	Ismeri az egészségügyi ellátás alapvető szókincsét orvosi latin nyelven. Ismeri a kommunikáció formáit. Pszichológiai, etikai ismeretekkel rendelkezik.	Értékként tekint a helyes szaknyelvi kommunikációra. Jól használja a munkájához szükséges orvosi latin nyelvet.	Felelősséggel használja a szakmai nyelvet.
38.	Ellátja a praxis/praxisközösség ügyviteli teendőit (betegek ki- és bejelentkezése, heti, havi, éves praxisjelentések, betegregiszterek vezetése, ápolási dokumentáció, egészségügyi dokumentáció). Betegirányítást támogató eszközt használ.	Ismeri a praxis működtetéséhez szükséges dokumentáció vezetés szabályait, az ügyviteli feladatokat. Felhasználói szinten ismeri az akkreditált háziorvosi szoftvereket, betegirányító rendszereket.	Törekszik a munkavégzés elemi szabályainak betartására. Szem előtt tartja a jogszabályi előírásokat. A határidőket precízen betartja.	Útmutatás alapján önállóan végzi el az ügyviteli feladatait. Betartja az adatvédelemre és a dokumentációra vonatkozó előírásokat.
39.	Figyeli a praxis közegészségügyi-, járványügyi viszonyait, felméri a hiányosságokat.	Ismeri a praxis közegészségügyi-járványügyi feladatait.	Szem előtt tartja a jogszabályi előírásokat. Betartja a dokumentáció vezetésének szabályait.	Adminisztrációs és szakápolási tevékenységét orvosi utasításra önállóan végzi. Felelősséget vállal az általa vezetett dokumentáció tartalmáért.

40.	Részt vesz a gondozási tevékenységekben. Ellenőrzi a gondozási naplót, egyes betegcsoportok gondozását protokoll alapján végzi.	Ismeri a leggyakrabban előforduló krónikus betegségek (szív- és érrendszeri, diabéteszes, gasztroenterológiai, légzőszervi, nefrológiai, urológiai, neurológiai, pszichiátriai és onkológiai) kóroktanát, ellátásuknak, gondozásuknak a szabályait, protokolljaikat, népegészségügyi vonatkozásait és prevenciós lehetőségeiket.	Törekszik dokumentáció pontos, szabályszerű vezetésére, elkötelezett szabályok, protokollok betartására.	a a	Önállóan végzi egyes, alacsony kockázatú betegek gondozását. Az orvossal együttműködve végzi a magas kockázatú betegek gondozását. A dokumentációt önállóan vezeti.
41.	Közreműködik a praxis hatáskörébe tartozó orvossal és keresőképtelenséggel összefüggő feladatok elvégzésében, dokumentálja azokat és vezeti a nyilvántartást.	Ismeri a háziorvosi ellátáshoz tartozó orvos-szakértői feladatokat, úgymint a halál megállapítása, látlet felvétele, gépjárművezetői, belvízi hajózási szolgálati és belvízi kedvtelési célú vízi járművezetői alkalmassági vizsgálat,	Elkötelezett szakmája, szakterülete iránt.	a	Az orvossal együttműködve végzi a gondozási, az orvossal és keresőképtelenséggel összefüggő adminisztrációs feladatokat. A dokumentációt önállóan vezeti. Betartja az adatkezelésre, adatvédelemre vonatkozó előírásokat.

		kézi lőfegyverek, lőszer, gáz-, és riasztófegyverek megszerzésének és tartásának egészségi alkal- massági vizsgálata. Ismeri az orvosszakértői feladatok dokumentációjának szabályát. Ismeri a keresőképtelenség formáit, és az ezzel összefüggő ügyviteli feladatokat.		
42.	Részt vesz a prevenció különböző szintjein zajló munkában, betegklubok, színtér programok szervezésében, valamint az önszerveződő csoportok szakmai segítségével. Kommunikációs stratégiákat alkalmaz.	Ismeri a prevenció különböző szintjeit, színtereit és célcsoportjait. Ismeri a szűrővizsgálatok célját, módszerét, etikai és jogszabályi hátterét. Ismeri a kötelező, az életkorhoz kötött és ajánlott szűrővizsgálatokat. Ismeri az egészségfejlesztési programok	Elkötelezett lakosság egészségének javításában.	Folyamatosan, belső indíttatásból szervezi az egészségfejlesztési programokat, életvitelével példát mutat. Betartja a szűrővizsgálatokra vonatkozó etikai és jogszabályi előírásokat.

		szervezésének módját. Ismeri a prevenciós többlétszolgáltatások igénybevételének.		
43.	Elvégzi a védőoltások beszerzésével, tárolásával, nyilvántartásával és felhasználásával kapcsolatos jogszabályi, hatósági és belső szervezeti előírásokat. Felsorolja az életkorhoz kötötten kötelező, a megbetegedési veszély elhárítása esetén kötelező, az önkéntesen igénybe vehető, a munkakörökhöz kapcsolódó védőoltásokat. Ismeri a térítésmentes influenza elleni oltásban részesülők körét.	Ismeri a védőoltások beszerzésével, tárolásával, nyilvántartásával és felhasználásával kapcsolatos jogszabályi, hatósági és belső szervezeti előírásokat. Felsorolja az életkorhoz kötötten kötelező, a megbetegedési veszély elhárítása esetén kötelező, az önkéntesen igénybe vehető, a munkakörökhöz kapcsolódó védőoltásokat. Ismeri a térítésmentes influenza elleni oltásban részesülők körét.	Törekszik a szakmai szabályok szerint végzett tevékenységre.	Betartja a védőoltások beszerzésével, tárolásával, nyilvántartásával és felhasználásával kapcsolatos jogszabályi, hatósági és belső szervezeti előírásokat.
44.	Eligazodik az idős- és a krónikus ellátás rendszerében. Feltárja a beteg szempontjából kulcsfontosságú potenciális	Ismeri a gerontológia és a geriátria definícióit, típusait, történetét, fejlődését, alapfogalmait.	Elfogadja és tiszteli az idős embereket, érdeklődő és segítőkész személyiség, aki	Tevékenységét önállóan végzi.

	kockázatokat, azonosítja a szükséges beavatkozási területeket.	Felidézi a hazai és külföldi demográfiai, epidemiológiai, társadalmi, gazdasági mutatókat, elemzéseket.	elhivatott a szakterület-ezen belül az idős és a krónikus betegellátás-ismereteinek elsajátítása iránt.	
45.	Felvilágosítást ad az öregedés folyamatáról. Elemzi és értékeli az öregedés folyamatát befolyásoló tényezőket, az egyén szintjén.	Ismeri az öregedés folyamatának biológiai és élettani vonatkozásait, kockázatait. Felidézi az öregedés elméleteket, érti azok csoportosítását, lényegét. Ismeri az öregedést befolyásoló tényezőket és az idősellátás jogi-, etikai vonatkozásait	Empatikus, ráhangolódik a gondjaira bízott páciensek helyzetébe, érzéseibe és ennek alapján motivált az egyéni segítségnyújtásra.	Felelős az idős, illetve krónikus betegek holisztikus ellátásáért, gondozásáért, ápolásáért. Betartja a kompetenciahatárait a beteg, illetve hozzátartozók tájékoztatásakor, felvilágosításakor. Tevékenységét önállóan, illetve másokkal együttműködve, továbbá vezetői irányítással, utasítás alapján végzi.
46.	Elemzi az idős és krónikus betegek társaskapcsolatainak jellemzőit és feltárja a pszichológiai, illetve szociális zavarokat. Részt vesz a demens és Alzheimer-kórban szen-	Ismeri az életkori sajátosságokat, a szakterületre jellemző klinikumi vonatkozásokat, az idős ember pszichológiáját,	Türelmes az idős, krónikus beteg páciensekkel, gyakorolja a feltétel nélküli elfogadás módszerét, kerüli a stigmatizációt. Szakápolói tevékenységét a páci-	

	vedő betegek ellátásában, illetve ezen betegek szakápolását végzi.	társas kapcsolatait, azok jellemzőit. Felismeri és azonosítja a pszichológiai és a szociális zavarokat. Ismeri a demencia és az Alzheimer kór kongitív és nem kongitív tüneteit, jellemzőit, a betegségek lefolyását, szakaszait, kockázati tényezőit, kezelési lehetőségeit, ezen betegek ellátásával kapcsolatos szakmai és társadalmi problémákat, az ellátással kapcsolatos szakápolói teendőket.	ens állapotának, az életkori sajátosságainak, a pszichológiai jellemzőinek figyelembevételével, az elsajátított geriátriai klinikumi ismereteit alkalmazva végzi.	
47.	Menedzseli az idős emberek és a krónikus betegek ellátását. Érthető, szakszerű tájékoztatást nyújt az igénybe vehető szociális ellátási formákról. Közreműködik az	Ismeri az idős- és krónikus ellátás rendszerét, szervezeti struktúráját, kapcsolódási pontjait, ismeri a szakápolói tevékenységet szabályzó	Betegmenedzselési és koordinációs feladatainak ellátása közben ügyel a kommunikációjára, a kompetencia-határainak betartására, tisztelettudóan, de	Önállóan, illetve másokkal együttműködve közreműködik a betegutak menedzselésében, a rehabilitációban, a közösségi-, és az otthoni szakápolásban, illetve a hospice szakellátásban. Önállóan végzi az adatok betáplálását, feldolgozását, átvitelét, fogadását és elemzését. Önállóan végzi az információforrások és információk

	egészségügyi és a szociális ellátások megszervezésében. Adatokat és dokumentumokat karbantart, továbbít, ment és archivál.	szakmai és jogszabályi környezetet. Ismeri az egészségügyi és a szociális ellátás helyét és szerepét a geriátriai és a krónikus beteg ellátásban. Tudja a betegmenedzselés elemeit, lépéseit, az ellátáson belül, illetve az egészségügyi és szociális ellátás közti határ-területeket, koordinációs lehetőségeket, a kapcsolattartás formáit. Ismeri a kommunikációs és konfliktuskezelési módszereket. Beazonosítja a különböző ellátási igényt jelző, kezdeményező dokumentációs feladatokat.	határozottan fellép a beteg érdekében. Empatikus, segítőkész és törekszik arra, hogy valamennyi intézkedése a beteg érdekeit szolgálja. Ügyel arra, hogy az ellátás folyamatos és szakszerű maradjon.	felkutatását és beszerzését digitális hálózatokból, illetve az információk kiértékelését.
--	---	---	--	--

48.	Részt vesz és segédkezik a beteg egyéni foglalkozásain, illetve részt vesz a munkaterápiás, foglalkoztató terápiás és gyógyfoglalkoztató csoportok munkájában.	Ismeri a viselkedés mintákat, kulturális sémákat a geriátriában. Tisztában van a csoportszerep és csoportdinamika jelentésével. Felismeri a szerepek, szerepfeszültségek típusait, azok pszichoszocielhigiénés következményeit. Ismeri az idősök önértékelési és érzelmi kondicionálási módszereit, az idősellátásban alkalmazható szocioterápiás módszereket.	Viselkedését, kommunikációját kontrollálja. Hatékony módszerekkel meggyőzi mind az egyént, mind a csoporttagokat az új perspektívák megismerésére, új dolgok, új módszerek elsajátítására, megtanulására.	Önállóan, illetve a megfelelő szakmai tudással rendelkező szakember irányítása mellett vesz részt a terápiás ellátásban, illetve a csoportfoglalkozások munkájában.
49.	Tájékoztatja a beteget és a hozzá tartozót a rákszűrés lehetőségeiről, a szűrőprogramokat propagálja. Közreműködik a rákbetegségek felderítésében.	Tisztában van a daganatos betegségek etiológiával, epidemiológiával diagnosztikus lehetőségeivel. Tudja a daganatok csoportosításának egységes rendszerét. Azonosítja a daganatkeltő	Belátja a szekunder prevenció jelentőségét a daganatok korai szűrésében. Elhivatott a rákbetegségek felderítésében. Törekszik a gyógyult betegekben a metasztázisok kiala-	Önállóan, illetve másokkal együttműködve végzi az egészség megőrzésére és fejlesztésére irányuló felvilágosító, tájékoztató tevékenységeket.

		ágenseket, a veszélyeztetett rizikócsoportokat. Ismeri az egyes kórképekhez kötődő szűrővizsgálati lehetőségeket, szűrési programokat.	kulásának megelőzésére. Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét. Következétesen alkalmazza a szűrési elveket, technikákat.	
50.	Kompetenciájának megfelelően tájékoztatja a beteget és felkészíti (pszichésen, szomatikusan) kemo-, biológiai-, sugár-, hormon-, immun- és génterápia kezelésekre. A daganatos betegek komplex kezelésében közreműködik.	Eligazodik az onkológiai ellátás intézményrendszerében. Érti az onkológiai beavatkozások (kemo-, biológiai-, sugár-, hormon-, immun- és génterápia) célját, menetét, esetleges szövődeményeket, a mellékhatások kivédésének lehetőségeit.	Empatikusan, etikusan, segítőkészen, a beteg érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva vesz részt az ellátásban, munkájára és önmagára igényes.	Orvosi utasításra, részben önállóan végzi munkáját.
51.	Citosztatikus keverékinfúziót, gyógyszereket, vérkészítményt juttat be a beteg számára Port-a-	Magabiztosan ismeri a Port-a-Cath kanül és érkatéterek (centrális, perifériás) perfuzor, infuzor fajtáit, működé-	Törekszik a citosztatikum érpályán kívülre kerülésének kivédésére, ezzel a súlyos szöveti károsodás	Instrukció alapján részben önállóan végzi a beavatkozást. Betartja és betartatja az extravazáció megelőzésére, a steril anyagok kezelésére, tárolására vonatkozó eljárásrendek-, protokollok előírásait, szabályait.

	Cath kanülön vagy érkatéteren (centrális, perifériás) infuzoron/perfuzoron át. A katétert, kanült ápolja, gondozza.	sük, alkalmazásuk különbözőségeit és az egyes kanülok ápolási vonatkozásait.	megelőzésére. Magára nézve kötelezőnek érzi a kézhigiénés és aszepszis szabályok betartását.	
52.	Figyelemmel kíséri az onkológiai ellátásban alkalmazott kezelések betegekre gyakorolt hatását. A citosztatikus-, sugár-, illetve hormonkezelés akut és szubakut mellékhatásait felismeri, ellátja.	Felismeri a különböző szervi lokalizációjú szövődeményeket. Felismeri a kemo-, sugár-, hormonterápia akut és szubakut mellékhatásait. Felsorolja a szupportív kezelések elveit, a daganatos betegség, vagy a kezelés által okozott tünetek, panaszok csökkentését, megszüntetését célzó módszereit.	Felelősséggel, empatikusan, etikusan, segítőkészen, a beteg érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva végzi feladatait a szupportív kezelésben.	Orvosi utasításra részben önállóan végzi munkáját. Ápolói tevékenységet kezdeményez az onkológiai terápia mellékhatásainak kezelésére.
53.	Terminális állapotú daganatos gyermek és felnőtt beteg szakápolását, gondozását végzi. Tá-	Megnevezi a haldokló beteg chartáját, az életvégi döntésekhez kapcsolódó jogi szabályokat, etikai kódex vonatkozó	Tiszteletben tartja a súlyosan beteg ember jogait élete végéig, a titoktartás követelményeit. Mélyszéges	A haldokló ápolását, részben önállóan, a szakmai szabályok maradéktalan betartásával végzi.

	mogatja a daganatos beteget és családját a haldoklás különböző szakaszaiban. Ellátja a halott körüli teendőket.	részeit. Felismeri a haldoklás pszichológiai stádiumait, a haldoklás szakaszainak jellemzőit, a haldokló és terminális állapotban lévő beteg ápolását, a hospice filozófiáját és palliatív medicina jellemzőit.	humánummal, empátiával fordul a haldokló beteg és családjá felé. Kész az együttműködésre a beteggel, családtagjaival és a team tagokkal. Etikus, jogkövető magatartást tanúsít.	
54.	Daganatos fekélyeket, burjánzó tumorokat, műtéti sebeket szakszerűen kezel, sebellátással kapcsolatos edukációt végez.	Behatóan ismeri a sebellátás korszerű elveit. Ismeri a modern kötszereket, ismeri a kötszerek és más gyógyászati segédeszközök rendelésére vonatkozó szabályokat.	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitásait. Minőségorientáltan végzi tevékenységét.	Önállóan végzi a sebellátást és a sebellátáshoz kapcsolódó edukálást.
55.	Tájékoztatást nyújt az igénybe vehető gyásztámogató egyéni és csoportos lehetőségekről. Kapcsolatot tart az elhunyt családjával. Támogatja az elhunyt családját a gyász időszakában.	Ismeri a halálhoz kötődő rítusokat. Ismeri a gyász fázisait és azok jellemzőit. Felismeri a szövődményes gyászt. Ismeri az önszorgító csoportok tevékenységét, elérhetőségét.	Kész együttműködni az elhunyt családjával. Tiszteletben tartja a család gyászreakcióit.	Kompetenciájának megfelelően kommunikál. Javaslatot tesz mentálhigiénés szakember bevonására.

56.	Megfigyeli az újszülött és kora-szülött életjelenségeit. Apgar-értéket számol.	Ismeri a koraszülött és az egészséges újszülött anatómiai és élettani jellemzőit, a vitális paraméterek korszpecifikus normál értékeit. Részletesen ismeri a kora- és az újszülött állapotfelmérésének módjait, az újszülöttkor fiziológiás elváltozásait, valamint az esetleges adaptációs zavarokat. Komplexitásában ismeri az Apgar-rendszert.	Szem előtt tartja a szakápolási fel- adatok specialitását. Minőségorientáltan végzi tevékenységét. Kellő empátiával fordul a kora- és újszülöttekhez és szüleikhez/törvényes képviselőihez.	Önállóan végzi az újszülött és koraszülött megfigyelését, esetleges állapotváltozás esetén a kezelőorvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.
57.	Kora- és újszülöttet ápol, ellátásában részt vesz.	Részletesen ismeri a kora- és az újszülött állapotfelmérésének módjait, az újszülöttkor fiziológiás elváltozásait, valamint az esetleges adaptációs zavarokat. Ismeri a koraszülött szülés utáni, valamint további	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitását. Minőségorientáltan végzi tevékenységét. Kellő empátiával fordul a kora- és újszülöttekhez és szüleikhez	A kora- és újszülött ápolást önállóan végzi, a gyógykezelésben a kezelőorvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.

		speciális ellátási igényeit (PIC) ellátását. Ismeri a leggyakrabban előforduló veleszületett fejlődési rendellenességeket és szülési sérüléseket, valamint az egyéb újszülöttkori betegségeket.		
58.	Koraszülöttet, újszülöttet táplál.	Ismeri a kora- és újszülött táplálásának fogalmát, módjait, eszközeit.	Szem előtt tartja a táplálás és a diéta fontosságát, szerepét a beteg gyógykezelésében.	A táplálási mód megválasztásánál a kezelőorvos utasítása szerint jár el.
59.	A beteg csecsemő vagy gyermek állapotának megfelelő diéta és táplálási mód alkalmazásában részt vesz.	Rendelkezik az alapvető táplálkozási ismeretekkel. Ismeri a diéták formáit, a táplálás módjait.		
60.	Sajátos nevelési igényű gyermeket ápol, ellátását segíti.	Ismeri a sajátos nevelési igényű gyermek fogalmát, diagnosztikáját, ellátásának ápolói feladatait.	Körültekintő pontossággal figyeli meg a gyermeket és környezetét, amely ott körül veszi. Empatikus, precíz.	Orvosi utasítás szerint önállóan végzi az ápolást. Az ellátásban együttműködik.

61.	Felismeri és jelzi a gyermekbántalmazást, gyermekelhanyagolást.	Ismeri a gyermekbántalmazás és gyermekelhanyagolás fogalmát, csoportosítását, fajtáit. Tudja azok alarmírozó jeleit. Ismeri az erre vonatkozó jogszabályokat.		Önállóan végzi a megfigyelést, az esetleges alarmírozó jeleket az orvosnak rögtön jelzi. Pontosán dokumentál.
62.	Gyermekekori fertőző betegségekből szenvedő gyermeket ápol, segédkezik az ellátásban.	Ismeri a gyermekekori fertőzőbetegségek okait, tüneteit, sajátosságait. Részletesen ismeri a fertőzőbetegségek ápolásának specialitásait.	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitásait. Minőségorientáltan végzi tevékenységét.	Az ápolást önállóan végzi, a gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.
63.	Gyermekesebészeti perioperatív ápolási feladatokat lát el.	Ismeri a főbb gyermeksebészeti betegségeket, azokhoz kapcsolódó ápolási feladatokat, diagnosztikai és terápiás eljárásokat és azok ápolói vonatkozásait. Ismeri a műtét körüli teendőket, szervcsoportok szerint	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitásait. Minőségorientáltan végzi tevékenységét	Az ápolást önállóan végzi, a perioperatív gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.

		a műtétek fajtáinak alapjait.		
64.	Traumatológiai gyermekbetegeket ápol, sérüléseket szakma szabályai szerint lát el.	Ismeri a főbb gyermektraumatológiai betegségeket és azok ápolói feladatait, diagnosztikai és terápiás eljárásokat és azok ápolói vonatkozásait. Ismeri a sérülések fajtáit, lehetséges korai szövődményeit, elsődleges ellátását és azok ápolói teendőit. Tudja az artériás nyomópontokat.	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitásait. Minőségorientáltan végzi tevékenységét	Az ápolást önállóan végzi, a sebek ellátásában, valamint a gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.
65.	Palliatív és haldokló gyermeket ápol, a szülőt/törvényes képviselőt segíti a gyászfolyamatokban.	Ismeri a palliatív és haldokló gyermek ellátásának szabályait. Ismeri a haldoklás szakaszait, a gyászfolyamatokat, valamint a halott gyermek ellátásának ápolói feladatait.	Etikus, empátikus magatartást tanúsít. Emberi méltósággal végzi az ápolást. Tiszteletben tartja a haldokló beteg chartájában és a szakmai etikai kódexben foglaltakat.	Orvosi utasítás szerint, önállóan és részben önállóan végzi.

66.	A fájdalom tüneteit felismeri korszpecifikusan, a beteg gyermek fájdalmát monitorozza. Nem gyógyszeres fájdalomcsillapítást végez.	Ismeri a fájdalom kórtanának alapjait, vitális paraméterekben jelentkező változásait. A fájdalom objektivizálásának skáláit. Tudja a fájdalomcsillapítás lehetőségeit.	Empatikus, odafigyelő módon végzi a fájdalom felmérését, nagy figyelmet fordít a beteg gyermek fájdalmainak enyhítésére.	Önállóan végzi a fájdalom felmérését. A nem gyógyszeres fájdalomcsillapítást orvosi utasítás szerint önállóan végzi el.
67.	Életkorának megfelelően kommunikál a beteg gyermekkel, szüleivel/ törvényes képviselőjével, valamint az ellátó team tagjaival.	Ismeri a gyermekgyógyászat specifikumait a szakmai kommunikáció terén.	Empatikus, türelmes. Figyelmes és fontosnak érzi a betegre való odafigyelést és a kongruens kommunikációt. Etikus, a betegjogokat tiszteletben tartja.	Kompetenciájához mérten önállóan végzi. Betartja a betegjogokat, az etikai követelményeket.
68.	A beteg gyermek és szülei/törvényes képviselői számára pszichés támogatást nyújt. Közreműködik a szororigén pszichikus ártalmak kialakulásának megelőzésében.	Ismeri a segítő kapcsolatok pszichológiájának alapszabályait és munkájának ápoláslélektani vonatkozásait. Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.		

69.	Egészségnevelést, betegedukációt végez a beteg gyermek és szülei/törvényes képviselői részére.	Ismeri az egészségnevelés, egészségfejlesztés, betegoktatás színtereit, eszközeit és módszereit.	Szem előtt tartja a beteg gyermek szükségleteit, a szülő, vagy törvényes képviselő igényeit.	Orvos utasítása alapján, önállóan végzi tevékenységét, önálló javaslatokat fogalmaz meg.
70.	Látásélesség vizsgálatot/ színlátás vizsgálatot/ szűrő audiometriás vizsgálatot/ Dopplervizsgálatot/ légzésfunkciós vizsgálatot végez.	Ismeri a főbb diagnosztikai módszerek indikációit, kontraindikációit, kivitelezésének módját.	Elkötelezett a magas szintű ellátás megvalósításában. Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően. Érdeklődik a munkakörnyezetében elérhető diagnosztikus módszerek iránt.	Önállóan alkalmazza szakterületén a szakmai irányelvekben rögzített tevékenységeket, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett. A vizsgálatokat önállóan végzi. Frissíti a diagnosztikával kapcsolatos szakmai ismereteit, követi a változásokat.

3. A szakirányú oktatásba történő belépés feltételei

1.	Iskolai előképzettség:	Alapfokú iskolai végzettség 6 éves képzés esetén Érettségi végzettség 3 éves képzés esetén
2.	Alkalmassági követelmények:	
	Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat:	Szükséges. Az egészségügyi tevékenység végzéséhez szükséges egészségi alkalmasság vizsgálat elvégzése, a 40/2004. (IV.26.) ESZCSM rendeletben foglaltak szerint (az egészségügyi tevékenységre való alkalmasságot kizáró korlátozások figyelembevételével) A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 4. §. (3) a pontjában meghatározott szakmai alkalmassági vizsgálat
	Pályaalkalmassági vizsgálat:	Nem szükséges

4. A szakirányú oktatás megszervezéséhez szükséges személyi feltételek

Funkció		Végzettség	Szakképzettség (szakképesítés)	Szakirányú szakmai gyakorlat	Egyéb (pl. kamarai gyakorlati oktatói vizsga)
1.	Szakirányú oktatásért felelős személy	Az adott területen jelenleg egészségügyi közszolgálati jogviszonyban tevékenykedő, egészségügyi szakoktatói végzettséggel és legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező Bsc ápoló.			
2.	Oktató(k)	Az adott területen jelenleg egészségügyi közszolgálati jogviszonyban tevékenykedő és legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező Bsc ápoló.			
3.	Műszaki, fizikai dolgozó(k)				

5. A szakirányú oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek

1.	Helyiségek (tanterem, tanműhely, tanterem, adminisztrációs iroda, irattár stb.):	Az általános ápoló szakma Képzési és kimeneti követelménye 5. pontja által előírtak szerint
2.	Eszközök és berendezések	
3.	A tananyag-, illetve tematikai egységek (tantárgyak, témakörök) teljesítéséhez szükséges anyagok és felszerelések:	
4.	Egyéb speciális feltételek:	

6. A szakirányú oktatás tervezett időtartama

1.	Gyakorlati helyszínen lebonyolított foglalkozások (óra):	330	100 %
2.	Tantermi/elméleti foglalkozások (óra):	-	%
3.	A foglalkozások összes óraszám:	330	100 %

7. Tanulási területek

	A tanulási terület belső azonosító száma és megnevezése	Gyakorlati helyszínen lebonyolított foglalkozások (óra)	Tantermi/elméleti foglalkozások (óra)	A tanulási terület foglalkozásainak összes óraszám
1.	3.7 Klinikumi alapismeretek	170	-	
2.	3.8 Klinikumi és szakápolástani ismeretek	160	-	
A tanulási területek összes óraszám:		330	-	

II. A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

1. A Klinikumi alapismeretek tanulási területéhez tartozó tanulási eredmények (szakmai kimeneti követelmények) felsorolása

TEA-s.sz.	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Készség szintű belgyógyászati ápolási beavatkozásokat végez (EKG készítés, részvétel az infúziós terápiában: palack cseré, cseppszám szabályozás, húgyhólyag irrigálás, széklet vizelet hányadék mintavétel, felfogása, oxigén terápia)	Ismeri a beavatkozások elméleti és gyakorlati kivitelezésének menetét, az esetleges szövődményeket megfigyeli.	Instrukció alapján részben önállóan	Munkájára és önmagára precíz, szem előtt tartja az etikai normákat és jogi követelményeket, empátikusan előítéletektől mentesen viszonyul a kliensekhez és a team tagjaihoz.	Betegmegfigyelő monitorral EKG-t készít, kinyomtatja a szükséges anyagokat.
2	Készség szintű ápolási beavatkozásokat végez, nasogasztrikus szondán keresztül táplál, sztómazsákot cserél, gondoz, beöntést ad, műtéti előkészítést végez.	Ismeri az ápolási beavatkozások kivitelezésének protokolljait, eszköz igényét.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet

3	Készség szinten bőrtesztezt végez.	Ismeri a bőrtesztek kivitelezésének eszközeit és módjait.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet
4	Készség szinten testváladékot felfog, mintát vesz (köpet, torok, szem, orr, fül váladék).	Ismeri a testváladékok felfogásának módját és kivitelezésének protokollját.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet
5	Részt vesz az osztályok, szakrendelők mindennapjaiban, a klienssel történő interakciókban.	Ismeri az egészségügyi ellátórendszer működésének alapját, a helyét és szerepét.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet

2. A Klinikumi és szakápolástani ismeretek tanulási területéhez tartozó tanulási eredmények (szakmai kimeneti követelmények) felsorolása

TEA-s.sz.	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1.	Munkája során az előírásoknak megfelelően alkalmazza az egyéni védőeszközöket, betartja a munka, baleset és betegbiztonsági előírásokat.	Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályaival. Ismeri a munka baleset és betegbiztonsági előírásokat.	Nyitott az egészséges, a beteg és az akadályozott ember életét befolyásoló tényezők megfelelő	Teljesen önállóan	

2.	Biztosítja az egyén komfortját különböző életszakaszokban, élethelyzetekben.	Érti az életkorok fejlődési sajátosságait.	módon való befolyásolására. Türelemmel és empátiával végzi az akadályozott emberek gondozási feladatait. Támogatja az előítélet mentes viselkedést munkatársai és a gondozottak körében.	Teljesen önállóan	Módszertani anyagok keresése az interneten
3.	Elvégzi a perifériás rövid kanül behelyezését, gondozását, eltávolítását, valamint intramusculáris injekciót ad. Elvégzi a bólus gyógyszer beadást, az előírásoknak megfelelően. (fájdalomcsillapító, hányáscsillapító, antikoaguláns, diuretikum, kortikoszteroid, fiziológiás oldat, heparinos fiziológiás oldat és 14 éves kor felett glukóz esetén).	Ismeri a beavatkozások eszközeit, azok használatát, előkészítésük menetét, és a beavatkozást követő ápolói teendőket.		Teljesen önállóan	
4.	Segíti a felnőtt beteget a szükségleteinek kielégítésében, biztosítja a beteg komfortját.	Ismeri a beteg ember szükségleteit, a szükségletek kielégítésének lehetőségeit.		Teljesen önállóan	
5.	A beteg általános megtekintése során felismeri a főbb kóros eltéréseket, észleli a beteg magatartásának, tudatállapotának változásait, a jellegzetes fájdalmakat.	Ismeri a testalkat, testtájékok, járás, a kültakaró, a tudat, a magatartás és a fájdalom megfigyelésének szempontjait, a kóros eltéréseket, a kóros eltérések szakkifejezéseit.		Teljesen önállóan	Prezentáció készítése.

6.	Kiválasztja a megfelelő segédeszközöket.	Áttekintéssel rendelkezik a segédeszközök alkalmazására és beszerzésére vonatkozólag.		Teljesen önállóan	
7.	Feladatokat végez az akadályozott emberek sajátos szükségleteinek kielégítésénél.	Tisztában van a különböző akadályozottságok jellegzetes megjelenési formáival.		Teljesen önállóan	Oktatófilmek keresése az interneten.
8.	Alkalmazza az akadálymentes környezet lehetőségei gondozási tevékenysége folyamatában.	Ismeri az akadálymentes környezet kialakításának főbb szempontjait.		Teljesen önállóan	Akadálymentes környezet kialakításával kapcsolatos filmek keresése az interneten.

3. A tanulási terület tartalmi elemei

3.1 A tanulási terület tartalmi elemei az 1/13. évfolyamon

A tanulási terület belső azonosító száma és megnevezése:		3.7 Klinikumi alapismeretek						
A tanulási területhez tartozó tantárgyak és témakörök óraszama								
		A (szakirányú) oktatás évfolyama					Összes óraszama	
				1/13.	Ögy	2/14.		
Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Az évfolyam összes óraszama						
Klinikumi alapismeretek	3.7.8 Klinikai gyakorlat tantárgy			90	80		170	
	3.7.8.6.1 Belgyógyászat gyakorlat			32	24		56	
	3.7.8.6.2 Sebészet gyakorlat			32	24		56	
	3.7.8.6.3 Kisklinikumi gyakorlat			16	16		32	
	3.7.8.6.4 Egyéb klinikai gyakorlat			10	16		26	
A Klinikai gyakorlat megnevezésű tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák								
Gyakorlati helyszínen lebonyolított foglalkozások óraszama és ajánlott szervezési módja:	Belgyógyászat gyakorlat	A tanuló betekintést nyer az alábbi osztályok működésébe: Kardiológia, pulmonológia, nefrológia, és elsajátítja az oxigénterápia, infúziós terápia, húgyhólyag irrigálás, EKG készítés, széklet, vizelet és hányadék mintavételeket, és laborba juttatásukat. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát. Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.					32+24 óra	Egyéni/páros

	Sebészeti gyakorlat	A tanuló betekintést nyer a sebészeti, ortopédiai és traumatológiai osztályok mindennapjaiba, elsajátítja az akut és műtéti sebkezelést, decubitus felmérést, sztomagondozást, beöntés adását, gyomorszondán keresztül táplálást, sebváladék mintavételt és a beteg műtéti előkészítését. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezését, gondozását és eltávolítását, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiaát. Elvégzi a beteg szükségleteinek megfelelő ápolási beavatkozásokat, biztosítja a beteg kényelmét, megfigyeli a beteg állapotváltozásait, alkalmazza a megfelelő segédeszközöket, akadálymentesítést alkalmaz.	32+24 óra	Egyéni/páros
	Kisklinikumi gyakorlat	A tanuló betekintést nyer a szemészeti, urológiai, orr-fül-gégészeti, bőrgyógyászati ellátás menetébe, gyakorolja a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp beadását, a bőrtesztek kivitelezését, valamint köpetet, torok-szem-orr-fül váladékot vesz, és laborba juttat. Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.	16+16 óra	Egyéni/páros
	Egyéb klinikai gyakorlat	A tanuló betekintést nyer az alábbi osztályok működésébe: Pszichiátria, neurológia, geriátria, szülészet-nőgyógyászat. Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.	10+16 óra	Egyéni/páros
Tantermi/elméleti foglalkozások témakörei:	Tantárgy témakörének megnevezése 1.: TEA-s.sz:			(óra)
	Tantárgy témakörének megnevezése 2.: TEA-s.sz:			(óra)

Értékelés	
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):	-
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (fejlesztő értékelés):	A fejlesztő értékelés szerepe, hogy a képzésben résztvevők fejlődését támogassa, a tanulási igényeket pontosítsa, az oktatók tanulásszervezési feladatait segítse. A képzés közbeni fejlesztő értékelés módjai: Visszakérdezés, Gyakorlati feladatmegoldás, Képzésben résztvevő visszajelzései, Beszélgetés A fejlesztő értékeléshez nem tartozik minősítés, a tanulási és tanítási folyamatokat szolgálja.
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):	Témakörönként értékelés történik 5 fokozatú skálán. A záró értékelésre a képzés végén kerül sor, melyben az egyes témakörökre adott érdemjegyek (legalább elégséges) azonos súlyozással kerülnek figyelembe vételre. Számonkérések formái: gyakorlati feladatok Számonkérések tartalma: A témakörök tartalma szerinti ismeretek, készségek, képességek.
Az érdemjegy megállapításának módja:	Tantárgyanként egy-egy osztályzat

A Klinikai gyakorlat megnevezésű tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek	
Gyakorlati helyszínen lebonyolított foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata:	Ápoló Bsc 2 év klinikai adott osztályon eltöltött klinikai gyakorlattal / felsőfokú végzettséggel, szakirányú középfokú szakképzettséggel és legalább ötéves szakirányú szakmai gyakorlattal
A tantermi/elméleti foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata:	-

A Klinikai gyakorlat megnevezésű tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	A gyakorlati helyszínen	A tantermi/elméleti foglalkozás helyszínén
Helyiségek:	Az általános ápoló szakma Képzési és kimeneti követelménye 5. pontja által előírtak szerint	-
Eszközök és berendezések:		-
Anyagok és felszerelések:		-
Egyéb speciális feltételek:		-

3.2 A tanulási terület tartalmi elemei az 2/14. és 3/15. évfolyamon

A tanulási terület belső azonosító száma és megnevezése:		3.10 Klinikumi és szakápolástani ismeretek					
A tanulási területhez tartozó tantárgyak és témakörök óraszámja							
		A (szakirányú) oktatás évfolyama					Összes óraszámja
		1/13.	Ögy	2/14.	Ögy	3/15.	
Tanulási terület megnevezése:	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Az évfolyam összes óraszámja					
	3.10.1 Belgyógyászat és szakápolástana				10		10
	3.10.2 Sebészet és határterületeinek ápolástana				10		10
	3.10.4 Neurológia és szakápolástana				10		10
	3.10.5 Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll				10		10
	3.10.6 Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana				10		10
	3.10.8 Csecsemő és gyermekápolási ismeretek				10		10
	3.10.9 Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana				10		10
	3.10.10 Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása				10		10
	3.10.16 Klinikai gyakorlat II.					80	80
	Tanulási terület összóraszámja:				80	80	160

A Klinikumi és szakápolástani ismeretek megnevezésű tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
Gyakorlati helyszínen lebonyolított	Belgyógyászat és szakápolástana	A tantárgy tanítása során a tanuló megismeri a leggyakoribb belgyógyászati betegségek mortalitási és morbiditási mutatóin túl azok kórélettani és patofiziológiai alapjait, a szükséges diagnosztikai, valamint terápiás specialitásait. Képesse válik az egyes betegségekhez rendelt vizsgálatok, terápiák és ápolási beavatkozások kompetencia szintű, szabályos elvégzésére, a beteg állapotának követésére.		
			10 óra	Egyéni/páros

foglalkozások óraszám és ajánlott szervezési módja:	Sebészet és határterületeinek ápolástana	A tanulók sebészeti osztályon történő elhelyezkedésének, a sebészeti területek átlátásának, kliensek ápolásának felkészítése. Megtanítani a legfőbb kórképek klinikai és ápolási vonatkozásait. Ismertetni a műtét körüli ápolói teendőket. Betekintést nyújtani a műtét alatti folyamatokba és hatásukba az emberi szervezetre, ezáltal képessé tenni a posztoperatív páciens fogadására, ellátására. Szemléltetni a gyermeksebészeti speciális vonatkozásokat. A perioperatív ellátás ápolói specialitásainak ismerete és kompetencia szintű részvétel a folyamatban	10 óra	<i>Egyéni/páros</i>
	Neurológia és szakápolástana	A tantárgy oktatása képessé teszi a hallgatókat, hogy alapvetően megértsék, és elsajátítsák a neuroanatómiai, neurofiziológiai és neurodiagnosztikai eljárások mibenlétét, a betegek felkészítését a beavatkozásokra. Képessé válnak a neurológiai problémák azonosítására, a betegek idegrendszeri funkcióinak és egészségügyi állapotának folyamatos értékelésére. Az ellátó team többi tagjával együttműködve, kompetencia szintjének megfelelő alapvető ellátást nyújtson	10 óra	<i>Egyéni/páros</i>
	Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll	A tanulók ismerjék meg a leggyakoribb infektológiai kórképeket, valamint az ezekhez kapcsolódó szakápolási feladatokat. A tanulók mélyítsék el korábbi ismereteiket a fertőtlenítés, sterilizálás és infekciókontroll kapcsán. Megszerzett ismereteiket eredményesen tudják alkalmazni mindennapi munkájuk során a nosocomiális infekciók megelőzése érdekében.	10 óra	<i>Egyéni/páros</i>
	Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana	A tanuló széleskörű ismereteket szerezzen a kisklinikumi tárgyak tekintetében és azok ápolásában	10 óra	<i>Egyéni/páros</i>
	Csecsemő és gyermekápolási ismeretek	A tantárgy oktatása során a tanuló ismerje meg a kora-újszülött ellátásban előforduló kórképek és állapotok klinikai alapjait, az ellátás specialitásait, a megfigyelés fő szempontjait és tudja azokat a szakma szabályai szerint alkalmazni a betegellátás során. Legyen képes a kora-újszülött állapotának megfelelő ápolói ellátást biztosítani.	10 óra	<i>Egyéni/páros</i>
	Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana	A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megismerje a gyermeksürgősségi ellátás klinikai és ápolástani ismereteit. Ismerje a különböző, sürgősségi ellátásban előforduló kórképek és állapotok klinikai alapjait, az állapotfelmérés korspecifikus algoritmusát, a megfigyelés fő szempontjait és tudja azokat a szakma szabályai szerint alkalmazni a betegellátás során. Legyen képes felismerni az életet veszélyeztető állapotokat a különböző életkorokban. Megfelelően, az aktuális protokollok szerint tudja alkalmazni a maszkos-ballonos lélegeztetést, valamint az alapszintű és az alapszintű eszközös újraélesztést.	10 óra	<i>Egyéni/páros</i>

		Váljon képessé a mindehhez kapcsolódó ápolási feladatok életkorspecifikus, szabályos és felelősségteljes kompetencia-szintű kivitelezésére, esetleges szövődmények megelőzésére, felisme-résére és az ellátás során a megfelelő, szakmai együttműködésre. Legyen képes a betegmegfigyelés, monitorozás szakszerű alkalmazásával a beteg állapotkövetésére és állapotváltozások korai felismerésére.		
	Szülészeti-nőgyógyászati betegek ápolása	Olyan szakemberek képzése, akik képesek a szülészeti és nőgyógyászati intézmények munkájába részt venni, el tudják különíteni az élettani várandósságot/szülést a patológiástól, ismerik a nőgyógyászat eszközrendszerét. Részt tudnak venni az új, családbarát alapelvekre épülő egészségügyi szakmai irányelvek alapján a várandósgondozásban, az újszülött ellátásában, és ismerik a korszerű szoptatási, szülészeti irányelveket. A tanulót megismertetni a reprodukciós szervrendszer kóros működésével, a betegek ápolási diagnózisaival és felkészíteni a szakápolási tevékenységek elvégzésére	10 óra	Egyéni/páros
	Klinikai gyakorlat II.	A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló az elméleti ismeretei mellett megfelelő területi gyakorlatot szerezzon, illetve részletesebben megismerhesse az érdeklődésének megfelelő ápolási területet.	80 óra	Egyéni/páros

Értékelés	
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):	-
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (fejlesztő értékelés):	A fejlesztő értékelés szerepe, hogy a képzésben résztvevők fejlődését támogassa, a tanulási igényeket pontosítsa, az oktatók tanulásszervezési feladatait segítse. A képzés közbeni fejlesztő értékelés módjai: Visszakérdezés, Gyakorlati feladatmegoldás, Képzésben résztvevő visszajelzései, Beszélgetés

	A fejlesztő értékeléshez nem tartozik minősítés, a tanulási és tanítási folyamatokat szolgálja.
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):	Témakörönként értékelés történik 5 fokozatú skálán. A záró értékelésre a képzés végén kerül sor, melyben az egyes témakörökre adott érdemjegyek (legalább elégséges) azonos súlyozással kerülnek figyelembe vételre. Számonkérések formái: gyakorlati feladatok Számonkérések tartalma: A témakörök tartalma szerinti ismeretek, készségek, képességek.
Az érdemjegy megállapításának módja:	Tantárgyanként egy-egy osztályzat

A Klinikumi és szakápolástani ismeretek megnevezésű tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek	
Gyakorlati helyszínen lebonyolított foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata:	Az adott területen jelenleg egészségügyi közszolgálati jogviszonyban tevékenykedő és legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező Bsc ápoló.
A tantermi/elméleti foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata:	-

A Klinikumi és szakápolástani ismeretek megnevezésű tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	A gyakorlati helyszínen	A tantermi/elméleti foglalkozás helyszínén
Helyiségek:	Az általános ápoló szakma Képzési és kimeneti követelménye 5. pontja által előírtak szerint	-
Eszközök és berendezések:		-
Anyagok és felszerelések:		-
Egyéb speciális feltételek:		-

SZAKMAI VIZSGA

(Részlet az Általános ápoló szakma képzési és kimeneti követelményéből)

8 A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

8.1 Szakma megnevezése: **Általános ápoló**

8.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

8.2.1 Valamennyi előírt képzési évfolyam, az egybefüggő és évközi szakmai gyakorlat sikeres és igazolt teljesítése.

8.2.2 Szakmához kötődő további sajátos követelmények: –

8.3 Központi interaktív vizsga

8.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: **Általános ápoló szakmai ismeret**

8.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A vizsgatevékenység során számítógép által generált, 45 kérdésből álló vizsgafeladatsort kell megoldani, amely különböző típusú (egyszeres feleletválasztó, többszörös feleletválasztó, sorrendbe helyezés, ábrafelismerés, igaz-hamis állítások, párosítás, csoportosítás, hozzárendelés, összehasonlítás, egyszerű számítás) feladatokat tartalmaz. Mindegyik feladattípus esetében az interaktív vizsgarendszer által előre megadott válaszlehetőségek közül kell kiválasztani a megfelelő válasz(ok)t.

A vizsgafeladat az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

- Szakirányú oktatás szakmai követelményei 10%
- Anatómia-élettan-kórélettan 20%
- Klinikumi ismeretek és diagnosztika 25%
- Gyógyszertani ismeretek 10%
- Szakápolástani ismeretek 25%
- Társadalomtudományi ismeretek 10%

8.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

8.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 30%

8.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az értékelés a központi interaktív vizsga összeállított javítási-értékelési útmutatója alapján történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

8.4 Projektfeladat

8.4.1 A vizsgatevékenység megnevezése: **Általános ápoló projektfeladat**

8.4.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása A projektfeladat két vizsgarészből áll:

A **vizsgarész:** Gyakorlati vizsgamunka munkahelyi vagy szimulációs körülmények között

B **vizsgarész:** Az A) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka munkahelyi vagy szimulációs körülmények között

A feladatsor a szakmai követelményeket tartalmazó táblázat készségeinek, képességeinek mérésére és értékelésére irányul.

Munkahelyi körülmények között zajló vizsga esetén (a gyakorlati vizsgamunka értékelése során súlyaránya 100%, időtartama 25 perc):

A vizsgaközpont által összeállított feladatsorból, tételhúzással választott komplex ápolási tevékenység végzése valós munkahelyi környezetben (felnőttbeteg-ellátó osztályon). A kihúzott esetleíráshoz/betegesethez kapcsolódó alapápolási, gondozási tevékenység végzése; diagnosztikus, terápiás, vagy egyéb invazív ápolási beavatkozások kivitelezése és ápolási-, gondozási-, vagy betegedukációs terv elkészítése előre összeállított betegdokumentáció alapján.

Szimulációs körülmények között zajló vizsga esetén (a gyakorlati vizsgamunka értékelése során súlyaránya 100%, időtartama maximum 25 perc):

A vizsgaközpont által összeállított feladatsorból, tételhúzással választott komplex ápolási tevékenység végzése demonstrációs teremben/skill laborban. A kihúzott esetleíráshoz/betegesethez kapcsolódó alapápolási, gondozási tevékenység bemutatása imitátor bevonásával; diagnosztikus, terápiás, vagy egyéb invazív ápolási beavatkozások elvégzése fantomok, mulázsok, vagy szimulációs eszközök használatával és ápolási-, gondozási-, vagy betegedukációs terv elkészítése előre összeállított betegdokumentáció alapján.

A gyakorlati vizsgamunka értékelése a vizsgaközpont által összeállított szempontsor alapján történik.

B) vizsgarész: Az A) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A vizsgázó a vizsgabizottság által megfogalmazott kérdésekre válaszol, a vizsgabizottság tagjaival szakmai megbeszélést folytat. (Időtartama maximum 10 perc)

8.4.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 35 perc

8.4.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 70%

8.4.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 60%

B vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 40% Értékelési szempontok: A) vizsgarész:

- Eszközismeret az eszközök és a munkaterület előkészítése 30%
- A feladat pontos kivitelezése, protokollok alkalmazása az eszközök szakszerű használata 30%
- A munkavégzés ütemezése, határozottság 5%
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás 5%
- Kommunikáció 10%
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelése 10%
- Higiénés-, munka-, környezetvédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása 10%

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a vizsgarészenként megszerezhető pontszámok tekintetében külön-külön, és a megszerezhető összes pontszám súlyozott átlagát tekintve legalább 40%-át elérte.

Amennyiben a vizsgatevékenységhez tartozó valamely vizsgarész sikertelen, akkor a vizsgázónak az egész vizsgatevékenységet meg kell ismételnie.

8.5 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

A központi interaktív vizsgán informatikus, rendszergazda vagy oktatástechnikus jelenléte javasolt a vizsga informatikai eszközeinek zavar- és akadálymentes használatához.

Munkahelyi körülmények között zajló vizsga esetén a technikai feltételek biztosításáért felelős személy és munkahelyi gyakorlatvezető, vagy szakirányú végzettséggel rendelkező szakember. A gyakorlati vizsga helyszínén a (beleegyező nyilatkozattal rendelkező) beteg/páciens/hozzá tartozó, vagy azt helyettesítő imitátor jelenléte szükséges.

A szimulációs körülmények között zajló vizsga esetén a technikai feltételek biztosításáért felelős személy mellett a feladattól függően imitátor bevonása szükséges.

8.6 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

Interaktív vizsgatevékenységhez a vizsgacsoport létszámának megfelelő gépszám, internetelérés. Projektfeladathoz az 5. pont alatt felsorolt eszközök, valamint az eszközök, gépek használati leirata.

8.7 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

8.8 A szakmai vizsga eredményébe:

- az ágazati alapvizsgát 10% súlyaránnyal,
- a szakmai vizsgát 90% súlyaránnyal kell beszámítani.

8.9 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: A központi interaktív vizsgán segédanyag nem használható. Projektfeladatnál használható: a GDPR-nak megfelelően előkészített betegdokumentáció, beleegyező nyilatkozatok. Az eszközök, gépek használati leirata.

9 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -

Tartalomjegyzék

I. Összefoglaló adatok

1.	A szakma alapadatai	2.
2.	A szakirányú oktatás szakmai kimeneti követelményei	4.
3.	A szakirányú oktatásba történő belépés feltételei	26.
4.	A szakirányú oktatás megszervezéséhez szükséges személyi feltételek	27.
5.	A szakirányú oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek	27.
6.	A szakirányú oktatás tervezett időtartama	28.
7.	Tanulási területek	28.

II. A tanulási területek részletes szakmai tartalma

1.	A Klinikumi alapismeretek tanulási területéhez tartozó tanulási eredmények	29.
2.	A Klinikumi és szakápolástani ismeretek tanulási területéhez tartozó tan.eredmények	30.
3.	A tanulási területek tartalmi elemei	33.